SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 28 / Hejmar: 328 / Nîsan 2009

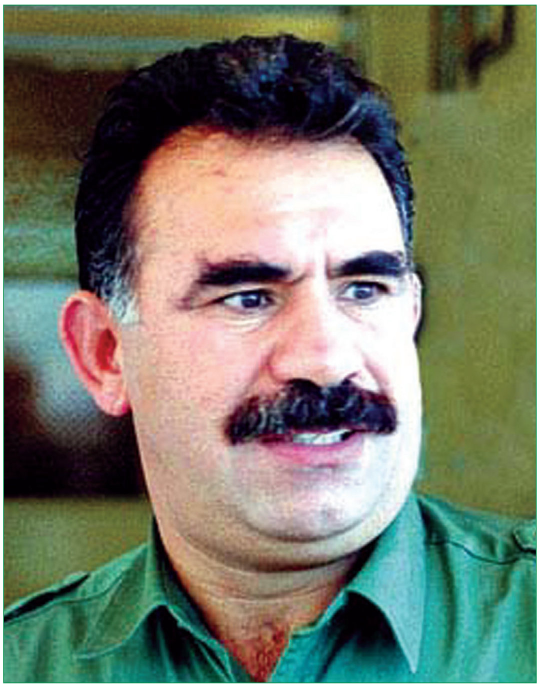
Demokratik çözüm olmadan barış olmaz

ÜVEYŞ ANA
ANA TANRIÇA KÜLTÜRÜNÜN SOYLU SESİ

Olumlu veya olumsuz yönleriyle özgür kadın hareketi üzerinde etkide bulunan bir kadın da benim anamdır. Bugün anamın ölümünün birinci yıldönümü oluyor.

Bu kış değerlendirmelerinde ana gerçeği üzerine bir takım değerlendirmeler yaptım. Kürdistan'da üzerinde durmamız gereken bir gerçeklik de ana gerçeğidir. Analık genellikle bir doğuş ifadesidir. Analığın bizdeki en basit anlamı, birçok çocuk doğurur ve neslini devam ettirirsin biçimindedir. Ben başından itibaren buna itiraz ettim. Denilebilir ki, anama en sert cevabı kendim verdim. O bir ana olarak benimle evdeki bütün hakkını beni doğurmaya bağlı olarak ileri sürüyordu. Ben de "şu tavuk ile civcivi görüyor musun? Tavuk civcivi için ne kadar anaysa, sen de benim için o kadar anasın" diyordum. Bu çok kaba bir benzetmeydi ama bunu yaptık. Neden? Çünkü o herhangi bir ana işte, ben de herhangi bir çocuk. Bu bir çelişki. Çocuk istediği gibi yaşayamıyor, ana da çocuğuyla kendini sürdürmek istiyor. Bu bir çelişki.

Üveyş ana da o kadar bilinçsiz, o kadar plansız; fakat kendine göre bir isyan anası. Denilebilir ki, gerçekten aynı zamanda erkeğin de kontrolüne fazla girmemiş bir kadın. Tabii benimle olan ilişkilerini hatırlıyorum. Ne istiyor? Aslında ne istediğini de fazla bildiği kanısında değilim. İşte memur olur, biraz para kazanır, bana birkaç metrelik bez alır, birkaç giyecek alır' diye düşünüyor. Bunlar öyle fazla içeriği olmayan talepler. Kendisinin hayırlı evlattan kastettiği şey, onun o ruh haline biraz anlayış göstermek, maddi ve manevi anlamda işte böyle kendisine karşılık vermek oluyor. Birçok çocukta bu anlamda herhalde karşılık verir. Anasının iyi oğlu ya da kızı olmaya özen gösterir sanırım. Kanımca sizin gerçeğiniz de, ağırlıklı olarak biraz böyledir.

Şimdi her şeyde aksilik burada başladı. Böyle bir çocuk olmanın ayrıcalığı mı dersiniz, talihi veya talihsizliği mi dersiniz, onu belledik. Kendime göre ne erkenden anaya karşı böyle bir savaşım verdim. İnsan anasına karşı savaş verir mi? Biz verdik. Gerçekten çok tuhaf, halen de hepiniz görüyorsunuz. Anasının çok sevdiği çocukları, çocuğun çok sevdiği anası... Bu durumlara çok az düştüğümü sanıyorum veya görmedim. Öyle olmaya çalıştık. Acaba suç muydu, gerçeklik ne dedi bana, doğrusu sizinki mi, benimki mi? Üzerinde durmaya değer. Neden erken yaşlarda böyle bir mücadele doğdu, onu da birçok değerlendirmede anlattım. Tabii burada kalkıp böyle bir çocukluk döneminde bir teori çıkaracak değiliz. Ama çocukluktaki şekillenmenin de daha sonraki bütün gelişmeleri etkilediğini psikologlar söylüyorlar. Biz de buna eminiz. Bu, bilimsel bir doğrudur aslında. O dönemin mücadeleciliği olmazsa daha sonraki dönemin mücadeleciliği de pek olmayacak. Ben mi çok akıllıydım veya karar mı çok değişikti. Bu mücadeleciliği dayattı. Bu da ayrı bir konu. Burada çok olağanüstü, bilmem çok özel durumlardan bahsetmeye de gerek yok. Bu herhalde her ana-çocuk ilişkisinde yaşanan bir durum. Ama bizim başlattığımız süreç, çelişkinin biraz açığa çıkarılması süreci oluyor. Bu, erken yaşlarda o anlama geliyor. Hesaplaşmayı çok erken başlatıyoruz. Onun bir egemenlik anlayışı var; etkilemesi var, kendisine göre bir takım aile geleneklerini egemen kılacak. Benim bir takım özgürlük taleplerim var, ben de onları dayatacağım. Aile gelenekleri nedir? Onun bellediği neyse odur. Benim özgürlük diye bellediğim şey nedir? Canımın istediği neyse odur. Çok ilkel bir egemenlik ve ona karşı gelişen bir özgürlük savaşı..

Bunu dışında bize verebilecekleri fazla bir şeyleri yoktu. Okul sürecine girdikten sonra, anadan öğreneceğim fazla bir şey yoktu. Bir kopuş sürecidir sürüp gider. Analardan kopuş ne kadar doğrudur, ne kadar yanlıştır? Örnek ana çocukları genellikle daha sonradan olanakları elverdiğinde ve paraları olduğunda, analarına hediye alırlar. Ben öyle bir yönteme başvurmadım. Aslında paramda vardı, biraz para kazanmama rağmen, akrabalarıma veya anama şöyle bir hediye alayım diye düşünmedim. Belki bunu yadırgamışlardır. Evet, bu konuda biraz inkarcı davranıyordum, ama bana göre oğulluk farklı olmalıydı, onların istedikleri gibi bir oğul olmamakla birlikte, bende başka türlü iyi bir oğul olma arayışı vardı. ben hiçbir zaman dost ilişkilerine öyle ucuz hediyelerle yaklaşmadım. Halen de öyleyim. Size her şeyi söyledim; arkadaşlığa ne kadar bağlı olduğumu, erken yaşlarda ne kadar çocuk arkadaşlıklarının büyük arayıcısı olduğumu, onlarla olmak için ne kadar can attığımı, hata öyle arkadaşlıklar oluşturmak için nasıl büyük bir güç zaptettiğimi vurguladım. Tabii bunun ucuz hediyelerle olmayacağını görüyorum. Bu da fazla ilgi çekici olmuyordu. Güçlü arkadaşlıkların oluşumuna, güçlü ilişkilerin oluşmasına fırsat vermiyordu. Onun için daha erken yaşlarda insanları bağlamanın değişik yollarını aklıma getirdim.

**** Bu yazı Reber Apo'nun '94 yılı çözümlemesinden alınmıştır***

İçindekiler

Ortadoğu'nun demokratikleşmesi Kürt ulusal demokratik birliğinden geçer

"Kürt halkının, mücadeleyle elde ettiği kazanımlarını Kürt demokratik siyasetinin gelişmesine kanalize edilmesi gerekiyor. Bunlar nelerdir? Birincisi Kürt ulusal demokratik birliğinin ve kurumlaşmasının yaratılması. Ulusal konferansın acilen toplanıp ulusal strateji ve örgütlülüğü yaratmak üzere çalışma yürütmesidir. İkincisi, Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde Kürt demokrasisinin ve Kürt demokratik birliğinin ilişkilerinin yaratılmasına dayanarak Türkiye İran, Irak ve Suriye'de demokratikleşmeyi, demokratik ilişki ve birlik sistemini yaratmak üzere Kürtlerin harekete geçmesidir"

KCK Yürütme Konseyi Üyesi Duran Kalkan'la yapılan röportaj

***Serxwebûn:** 29 Mart yerel seçimleri hangi sonuçları ortaya çıkardı? Ortaya çıkan bu sonuçlar Türkiye ve Kürt siyaseti üzerinde nasıl bir etki ortaya çıkaracaktır?*

Duran KALKAN: 29 Mart yerel seçimleri Türkiye siyasetinde bazı önemli gerçekleri açığa çıkartmış bulunuyor. Yine Kürt sorununun demokratik siyasi çözümü açısından yeni ve önemli bir imkanı yaratmış durumdadır. Bu sonuçlar iyi okunur ve onun gereklerine göre hareket edilirse, Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun demokratik siyasi çözümü açısından yeni bir süreç geliştirilebilir, 29 Mart yerel seçim sonuçları böyle tarihi bir sürecin başlangıcı haline getirilebilir. Her şeyden önce seçim sonuçlarına kısaca bakmak yararlıdır. Genelde de değerlendirildiği gibi, 29 Mart yerel seçiminin en önemli sonucu: AKP'nin ciddi bir oy kaybına uğraması ve yenilgi yaşamasıdır. Her ne kadar Tayyip Erdoğan başta olmak üzere AKP yöneticileri "biz hala birinci partiyiz" deseler ve kendi yalanlarını zoraki insanların beynine kazımak isteselerde, sandıkta çıkan sonuçların hiçte böyle olmadığı görülmüştür. Çünkü Türkiye genelinde AKP yüzde sekizi aşan bir oy kaybı yaşanmıştır. Türkiye'de yaşayan insanlar; çeşitli kültürel gruplar, gençler, kadınlar, emekçiler AKP hükümetinin icraatına bakarak AKP'ye şunu demişlerdir: verilen sözlerin gereği yerine getirilmezse hiç kimse boş laflara kanmaz. Derler ya yalancının mumu yatsıya kadar yanarmış. AKP'nin içine düştüğü durum da biraz buna benziyor. Halk AKP'ye ciddi bir ders vermiştir, hesap sorumuştur. Yenilenme, demokratikleşme, Kürt sorununun çözümü yaklaşımlarıyla iktidara gelen, adaletten ve adil paylaşımdan söz eden AKP'nin bütün bu söylediklerinin gereklerini pratikte yapmaması; tersine, Genelkurmayla uzlaşarak kendini yeni bir özel savaş rejimi haline getirmesi halk tarafından sandıkta cezalandırılmıştır. Tayyip Erdoğan her ne kadar, mesajı aldık dese de, mesajdan da öteye AKP'ye ciddi bir ders verilmiştir. Çokça değerlendirildiği gibi, AKP için zirveden baş aşağı gidiş süreci başlamıştır. 29 Mart seçimleri AKP'nin de Türk siyasetinde böyle bir sürece girdiğini açıkça gösteren ve kanıtlayan bir sonucu ortaya çıkartmıştır.

Diğer yandan, CHP ve MHP gibi güçler kısmen oy artışı sağlamış olsalar da, onların da ciddi bir başarısından söz etmek mümkün değildir. Nitekim onlarda birinci parti olma yarışına girmişlerdi, ama böyle bir sonucu elde edememişlerdir. Aslında AKP'den uzaklaşan, ona tepki duyan seçmenin, alternatifsizlikten kaynaklı CHP ve MHP gibi güçlere oy vermesi yaşanmıştır. CHP'nin, Deniz Baykal başta olduğu müddetçe kendini iktidar alternatifi bir parti haline getirmesi mümkün değildir. O bakımdan müzmin muhalefet hareketi olmaya devam etmektedir. Geriye MHP kalıyor ki, onun da ideolojik duruşundan dolayı sınırlı bir konumu vardır. Alternatifsizlik her ne kadar MHP'yi AKP hükümetinin alternatifiymiş gibi bir konuma çekse de, bunun Türkiye'de kolay gerçekleşmeyeceği açıktır. Birçok çevre bunun bilincindedir, ancak hiçbir alternatifin bulunmadığı koşullarda MHP bir iktidar gücü olarak gündeme gelebilir. En fazla, geçen dönemde yaşadığı gibi iktidar ortağı olabilen bir konumda kalacaktır. Bunların sonucunda, yani AKP'nin halk nezdinde teşhir olarak seçimi kaybetmesi, CHP ve MHP'nin de iktidar alternatifi olarak güven vermemesi sonucunda, 29 Mart yerel seçimlerinde henüz küçük konumda olan partilerin aldıkları sonuçlar öne çıkmıştır. Bunlardan bir tanesi Demokratik Toplum Partisidir. Kürdistan'da birinci parti konumunda olan bu partinin Türkiye'nin demokratikleşmesinde oynayacağı rol birçok çevre tarafından anlaşılmaya çalışılmakta ve tartışılmaktadır. Kürt kimliğinin, Kürt kültürel varlığının Türkiye demokrasisi içerisine nasıl yerleştirileceği üzerinde birçok çevre ciddi tartışmalar yürütmektedir. Fakat mevcut konumuyla DTP de Kürt sorununun çözümüne endeksli bir parti durumundadır. Türkiye demokrasisini geliştirecek, dolayısıyla demokratik Türkiye'nin iktidar alternatifi olacak bir parti konumuna mevcut siyasetleriyle kendini henüz getirememiştir. Sonuçta Saadet Partisi, Demokrat Parti gibi güçler seçim sonrasındaki tartışmaların ön planında gelen siyasi parti-

ler olmuşlardır. Saadet Partisi'ndeki genel başkanlık değişimiyle ortaya çıkan durumu Türkiye siyasi gerçeği, aydınları anlamaya çalışmaktadırlar. Gelecekte yeni bir iktidar alternatifi olabilir mi diye durumu araştırılmaktadır. Yine Demokrat Parti, yaşadığı genel başkanlık değişimi ardından aydınların, düşünürlerin, yazarların incelemelerinin odağı haline gelmiştir. Kısaca 29 Mart yerel seçimleri ardından Türkiye, AKP hükümetine alternatif olacak, AKP'den iktidarı devralacak yeni parti ve lider arayışına girmiştir. Seçim sonrasında yaşanan tartışmalar bunu göstermektedir. AKP, CHP ve MHP gibi güçlerden çok, DTP, Saadet Partisi, DP gibi partilerin öne çıkması, tartışmaların gündemine oturmuş olması bunu ifade etmektedir. Demek ki, öncesinden de tartışıldığı ve bir referandum biçiminde değerlendirildiği gibi 29 Mart yerel seçim sonuçları sadece yerel yönetimlerin belirlenmesi sonucuyla kalmamış, genelde Türkiye siyasetinin geleceği üzerinde önemli tartışmaları ve arayışları başlatan bir sonuç vermiştir. Türkiye siyasetinin geleceğinin görülmesi açısından etkili olmuştur.

- Bu sonuçlardan sonra Türkiye siyaseti önümüzdeki süreçte hangi yöne ve nasıl evirilebilir?

- İnsan şimdiden henüz net bir cevap verememektedir. AKP'nin siyasetteki ömrünü uzatabilmesi bir şarta bağlıdır: Yeni siyasi açılımlar yapmak. Eğer AKP gerçekten de seçimde aldığı yenilginin nedenlerini doğru sorgular ve yeni siyasi açılımlar yapma gücünü gösterebilirse, yani kendini yenileyebilirse, siyasetteki konumunu, iktidarda kalma durumunu belli bir süre daha devam ettirebilir. Hiç kuşkusuz söz konusu siyasi açılımlar ise: AB'ye giriş sürecini hızlandırmak ve bu temelde Kürt sorununun demokratik siyasi çözümü yönünde gerçekçi adımlar atabilmek olmaktadır. Yani AKP'yi iktidarda tutabilecek, yenilenmesini sağlayarak yeniden Türkiye toplumunun karşısına bir iktidar gücü olarak çıkartabilecek siyasi değişiklikler esas olarak bunlardır. Avrupa Birliğine giriş temelinde Türkiye'nin kısmi demokratikleşmesini güçlü biçimde geliştirebilmesi ve bu çerçevede Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünde cesur, kararlı siyasi adımlar atabilmesidir. Şimdiye kadar olduğu gibi özel savaşın hizmetinde ve o savaşın birer taktiği biçimindeki hiç kimseyi aldatamayan adımlarla sonuç alamayacağı, Kürt toplumunu daha fazla kandırıp oyalayamayacağı açığa çıkmıştır. Eğer AKP böyle bir yenilenmeyi ve siyasi açılım yapmayı gerçekleştirirse bir süre daha konumunu sürdürebilir. Yok, böyle açılım yapamaz ise, o zaman mevcut özel savaş politikalarında devem edecektir. Var olan gücünü tükenene kadar kullanmayı sürdürecektir. Bir süre daha bu gücü kullanma durumu devam edebilir, ama sonuçta PKK ve Kürtlere karşı yürüttüğü savaş içerisinde Bülent Ecevit başkanlığındaki koalisyon hükümetinin yaşadığı sıfırı tüketmeye benzer bir duruma düşecektir. AKP için bu iki olasılık dışında başka bir yol kalmamıştır. Yani artık Kürtleri aldatmak, Türkiye toplumunu beklenti içinde tutmak mümkün değildir. Şimdiye kadar izlediği politikaların sonu gelmiştir. Yeni süreç açısından AKP'nin önünde iki politik durum vardır: Ya siyasi açılım yaprak kendini yenileyecek ve mevcut konumunu bir süre daha devam ettirecek ya da özel savaşın hizmetinde PKK ve Kürtlere karşı savaşı sürdürerek, ABD'nin bir uydusu biçiminde hareket ederek tüm imkânlarını, rezervlerini tüketip tarih sahnesinden silinecektir. AKP'nin kendini siyaseten yenileyip yenileyemeyeceği, siyasi açılımlar yapıp yapamayacağı belli değildir. Bu nedenle de şimdiden AKP'nin gücünü tüketme ihtimali karşısında Türkiye siyasetinin iktidar alternatifinin kim olacağı arayışı başlamıştır. Bu arayış önümüzdeki süreçte besbelli ki devam edecektir. CHP ve MHP'de karar kılma kolay olmayacağına göre, yeni siyasi hareketlerin ortaya çıkması, partilerin kurulması, ittifakların oluşması da ihtimal dâhilindedir. Saadet Partisi üzerinde, Demokrat Parti üzerinde çalışmalar olacaktır. Yeni liderler ve partiler arayışı da sürecektir. Eğer bu çabalar yakın zamanda ciddi sonuç vermezse, o zaman öyle anlaşılıyor ki CHP ve MHP üzerinde çalışmak zorunlu hale gelecektir. Ya Deniz Baykal aşılarak CHP'yi 1970'li yıllarda Bülent Ecevit'in yaptığı gibi iktidara taşıyacak yeni bir genel başkan bulunarak bu rol CHP'ye oynatılacak, ya da bu olasılık da gelişmezse o zaman MHP AKP'den boşalacak iktidarın sahibi konumuna gelebilecektir. Türkiye siyaseti açısından tüm bu olasılıkların hepsi vardır.

- Bu olasılıklar içerisinde DTP'nin rolü ve işlevi nasıl öngörülebilir?

- Kürdistan'a ve DTP'ye gelince durum kuşkusuz biraz daha değişiktir. Her şeyden önce, DTP'nin AKP ile girdiği seçim yarışının kazananı olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. AKP-DTP düellosunda kazanan tartışmasız bir biçimde DTP olmuştur. AKP'nin bu kadar destek görmüş olmasına rağmen DTP'nin böyle bir sonuç alabilme-

si önemlidir. Oy oranını genelde arttırarak Kürdistan'ın birinci partisi haline gelmeyi başarmıştır. DTP kendi hedefleri açısından normalin üzerinde bir sonuç almıştır. Geçmiş seçimlerden daha fazla başarılı çıkmıştır, Ancak buna rağmen tam bir başarı sağladığı, alabileceği siyasi sonuçların en üst düzeyinde sonuca ulaştığı kesinlikle söylenemez. Bu Kürt toplumu açısından da böyledir. Zaten Türkiye siyaseti açısından değerlendirilirse bunun çok daha fazla böyle olduğu rahatlıkla söylenebilir. Elbette DTP'nin mevcut sonucu alabilmiş olması önemli bir başarıya işaret ediyor. Bunu asla küçümsememek gerek. Zaten başta Amed, Van, Siirt olmak üzere Kürt toplumu; kadınları, gençleri seçim sonuçlarını coşkuyla kutladılar. Günlerce kutlamalar yaptılar ve elde ettikleri başarıyı coşkuya, heyecana dönüştürdüler. Bu, toplumun alınan sonuçtan duyduğu sevinci gösteriyor. Yine DTP'nin kitle siyaseti yürüttüğünün, kitleleri, başta kadınlar olmak üzere siyasete çektiğinin göstergesi oluyor. Belirttiğimiz gibi, bu durumu küçümsememek, önemli bir sonuç olarak görmek, fakat her şeyin yerine de koymamak gerekiyor.

Seçim çalışmasını bizzat valilerin kaymakamların yürüttüğü herkesçe bilinen bir gerçektir

DTP'nin aldığı sonuç önemli bir başarıdır. Çünkü çok eşitsiz ve adaletsiz bir seçim yarışı içinde bu sonuç elde edilmiştir. Bunu hep akılda tutmak gerekiyor. Başbakan Tayyip Erdoğan bu sonuçlar için "bir sürü tehditle sonuçlar alındı" diyordu. Evet, doğru, bizde katılıyoruz o görüşe. Ama kim kimi tehdit etti? Kim sandıklara el koydu? Kim ne kadar seçim hilesi yaptı, sonuçlar ortadadır. Sadece Kürdistan'da da değil, Türkiye genelinde de AKP'nin ne kadar çok seçim hilesi yaptığı, saldırgan davrandığı, çatışmalara yol açtığı gözler önündedir. 29 Mart seçimleri pratik yürütülüş bakımından bir referandumdan çok, savaşa benzemiştir. Hem de çok dengesiz bir savaş. Eşit olmayan güçler arasında süren bir savaş gibi olmuştur. Bir taraf her türlü güce, imkâna sahipken ve saldırırken, diğer taraf sadece kendi özgücüne dayanarak bir demokratik direniş içinde olmuştur. Bu gerçeği hiçbir zaman göz ardı etmemek gerekir. Kürdistan'da AKP DTP'nin karşısında sadece parti olarak seçime girmemiştir; devlet seçime girmiştir. AKP'nin arkasında devlet olmuştur. Daha da öte, hiyerarşik devletçi sistem, kapitalist devletçi dünya sistemi, küresel sistem AKP'nin arkasında yer almıştır. Bu gerçeği herkes biliyor. Ordu AKP'ye çalışmıştır, sermaye çevreleri, hukuk, AB, ABD, yine İran, Irak, Suriye gibi bölge statükocu güçleri AKP'ye çalışmıştır. Yani AKP bir parti olmaktan çok, bir sistemi arkasına alarak, o sistemin temsilcisi konumunda Kürdistan'da seçimi kazanmak üzere bir saldırı yürütmüştür. Bu sistemin, Kürt'ü inkâr eden ve imha etmek isteyen sistem olduğu tartışma götürmezdir. Kürdistan'da kapitalist devletçi sistemin nasıl bir siyaset izlediği, neyi temsil ettiği, Birinci Dünya Savaşıyla oluşan sistemin ne anlama geldiği 29 Mart yerel seçim sürecinde bir kez daha açığa çıkmıştır. Bütün bunlara dayanarak AKP'nin her türlü yönteme başvuran ve her türlü imkânı kullanan bir seçim çalışması yürüttüğü de gözler önündedir. Bunu inkâr etmek asla mümkün değildir. Çünkü ordu, generaller, subaylar her yerde AKP'ye çalışmışlardır. Genelkurmay, TRT-6'nın kuruluşunu kendilerinin de desteklediğini söyleyerek 29 Mart seçimlerinde AKP'nin arkasında olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Kürdistan'ın bütün şehir, kasaba ve köylerinde generaller, subaylar AKP ile birlikte seçim çalışmaları yürütmüşlerdir. Halkı DTP'ye oy vermemeleri, AKP'ye oy vermeleri noktasında tehdit etmişlerdir. AKP adaylarının belirlenmesinde bizzat AKP il başkanlarıyla birlikte çalışmışlar, sandıklar üzerinde baskı uygulamışlardır. Bu açık bir durum ve eğer Tayyip Erdoğan bir tehditten söz ediyorsa, tehdit kendileri adına Türk ordusundan bu biçimde gelmiştir.

Diğer yandan, seçim çalışmasını bizzat valilerin, kaymakamların yürüttüğü herkesçe bilinen bir gerçektir. Dersim valiliğinden tutalım da Şemdinli kaymakamlığına kadar vali ve kaymakamlar birer AKP il veya ilçe başkanı gibi, hatta onlardan daha faal hareket etmişlerdir. Seçim rüşveti ayyuka çıkmıştır. Eskiden bu işler gizli yapılırdı. AKP eliyle bu gizlilik de ortadan kaldırılarak rüşvet, artık normal bir şeymiş gibi toplum gündemine getirilmiştir. Toplumsal ahlak ciddi biçimde zedelenmiş, bozulmuştur. Hem de ahlaka en çok bağlı olduğunu, ahlakı koruduğunu söyleyen bir parti tarafından toplumsal ahlaka en ağır darbelerden biri bu biçimde vurulmuştur. Kömürle, makarnayla, buzdolabıyla, çamaşır makinesiyle, bizzat para vererek insanlar satın alınmaya çalışılmıştır. Önce aç bırak, yoksulluğa terk et, sonra da oy karşılığında satın al! Oyunu elde edebilmek için insanlara küçük şeyler ver ve onların beynini, yüreğini, insanlığını satın almaya çalış! İşte toplumsal ahlak bu kadar çökertilmiş, çürütülmüştür. Bu uygulamalar günün yirmi dört saatinde alenî bir biçimde, yüzü kızarmayan insanlar tarafından sokaklarda, evlerde, mahallelerde yapılmıştır. İş bu kadar ileri düzeye çıkartılmıştır. Bütün sermayedarlar AKP'nin desteklenmesini istemişlerdir. Para musluklarının ağzı AKP'nin seçim harcamaları için ardına kadar açılmıştır. Yine belli bir medya grubu borazan gibi AKP destekçiliği yapmıştır. CHP, MHP Kürdistan'da AKP'yi desteklemek üzere anlaşma yapmıştır. Bu konularda yapılan toplantılar, görüşmeler o zaman basına bile yansımıştı.

- Bir de seçimlerde AKP'ye uluslararası destekten bahsettiniz bunu biraz daha açabilir misiniz?

- Evet, bu iç duruma bağlı bir de dış destek vardır. Biliniyor bizzat Abdullah Gül Cumhurbaşkanı olarak İran'a gitti. Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani, Su Forumu gerekçesiyle İstanbul'a getirildi. Bütün bunlarla Türkiye toplumuna 29 Mart seçimlerinde İran ve Irak yönetimlerinin AKP'ye destekleri yansıtılmaya çalışıldı. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül İran'a

giderken, "Kürt sorununda yeni gelişmeler olacak" açıklamasıyla Kürt halkını aldatmaya, Kürt insanlarının AKP'ye oy vermesini sağlamaya çalıştı. Aslında İran'a gidişinin temel amacının, Kürtlerden oy almak için aldatıcı bir çağrı yapmak olduğu daha sonraki süreçte netçe ortaya çıktı. Yine Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani İstanbul'da "PKK'nin silahsızlandırılacağını" söyleyerek aslında AKP'nin desteklemesi gerektiği mesajını vermeye çalıştı. Bundan daha güçlü, daha etkili bir seçim desteği herhalde olmazdı. Bölgenin bütün statükocu güçleri şu ya da bu biçimde AKP'nin arkasında olduklarını söylediler.

Öte yandan, dış destek de aynı oranda yaşandı. AB, seçim öncesi PKK raporu yayınlayarak AKP'yi desteklediğini netçe ortaya koydu. Herhalde PKK'yi bu kadar kötüleyen bir raporu yayınlamanın AKP'ye seçim desteği olduğunu anlamak zor değildir. ABD ise zaten bir fiil çalıştı. Yeni Dışişleri Bakanı bayan Clinton, hiçbir ülkeye gitmeden Türkiye'ye gelip Türk yetkililerle görüşmeler yaptı. PKK'nin ortak düşman olduğunu ilan ederek Kürtlerin AKP'yi desteklemesi için çağrıda bulundu. Bununla da kalmadı, Başkan Obama'nın da hemen seçim sonrası Ankara'yı ziyaret edeceğini söyleyerek ABD yönetiminin AKP'nin arkasında olduğunu resmen ilan etti. Bundan daha etkili bir seçim desteği olabilir miydi? Besbelli ki olamazdı ve ABD başkanlık ve dışişleri bakanlığı düzeyinde 29 Mart yerel seçimlerinde AKP'ye destek veren, AKP için seçim çalışması yapan güç oldu. Bu çabalarını DTP karşıtı güçlerle görüşmeler yaparak da bizzat iç politikaya karışma biçiminde daha da derinleştirdi. ABD, DTP'den kopmuş ya da DTP'ye karşı olacak bazı sözde Kürt siyasetçileriyle görüşme yaparak DTP karşısında bir parti örgütlemeye çalıştı. DTP'ye karşı olduğunu, oy verilmemesi gerektiğini Kürt toplumuna hissettirmeye çalıştı. Bu kadar açık DTP karşıtı ve AKP'yi destekleyen bir çalışma içerisinde oldu. İşte 29 Mart yerel seçimleri bu koşullarda gerçekleşti.

- Bu kadar iç dış ve her türlü siyasi-ekonomik desteğe rağmen AKP karşısında DTP bu başarıyı neye dayanarak, nasıl sağlayabildi?

- DTP sadece Kürt halkının gençlerinin ve kadınlarının gücüne dayanan bir çalışma yürüttü. Herhangi bir parası yoktu, ciddi bir örgütlenmesi de söz konusu değildi. Hatta Türkiye'nin sol, demokratik güçleriyle ittifakını bozabilmek için de bin bir türlü oyun ortaya çıkartılmıştı. Onun sonucunda DTP, geçen dönemlerdeki seçimlerde olduğu kadar bile bir demokratik güç birliği oluşturamadan 29 Mart yerel seçimlerine girdi. Bundan önceki seçimlerde daha geniş ve güç birlikleriyle seçime giriyordu. 29 Mart seçimlerinde o da sabote edildi. Çatı partisinin oluşumu sabote edildiği gibi, yerel seçimde güç birliği de sabote edilerek çok cılız bazı ittifaklara dayalı olarak tamamen Kürt gençliğinin, kadınlarının ve emekçilerinin öz güce dayalı, özgürlük tutkularını ifade eden bir seçim çalışması yürüttü. Böyle olunca Kürt toplumuna daha fazla dayandı, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi taleplerini daha net dile getirdi. Kürt halk önderliğini daha net sahiplendi, daha somut demokratik çözüm projeleri ortaya koyarak Kürt toplumunun oylarının bir siyasette birleşmesini sağlamaya çalıştı.

"Şimdi AKP'nin iradesi kırılmış olsa da, aynı şey devlet ve sistem açısından tamamen söylenemez. Bu noktada bir yetersizlik durumu söz konusudur. Fakat mevcut seçim sonucu da Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünün önünün açılabilmesi açısından oldukça ciddi bir siyasi veriyi ifade etmektedir"

Bu sonuç böyle bir seçim yarışı ardından ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan da AKP'nin Kürdistan'da yaşadığı yenilginin tarihi olduğu açıktır. Bu kadar güce ve desteğe rağmen Türkiye genelinden de farklı olarak yüzde on beşe yaklaşan bir oy kaybı yaşamıştır AKP. 22 Temmuz 2007 genel seçimlerinde Kürdistan'da aldığı oylar Türkiye genelinin beş puan üstündeyken, 29 Mart yerel seçimlerinde bu sonuç tersine dönmüştür; Kürdistan'daki oy oranı Türkiye genelinin yüzde beş-altıdan fazla gerisine düşmüştür. Bu düzeyde bir AKP yenilgisi söz konusudur. DTP'nin aldığı sonuç bu nedenle önemlidir. AKP'ye karşı kazandığı seçim düellosu aslında tamamen devlete ve inkârcı sisteme karşı kazanılmış bir seçim başarısı olmaktadır. Bu bakımdan da ciddiye alınmalı, önemli görülmelidir.

Bu sonuç normalin biraz üzerinde olan başarı sonucudur. Fakat tam bir zafer değildir. Tam bir zafer olsaydı, inkârcı sistemin iradesi kırılarak bir siyaset değişikliği tartışmasız ortaya çıkardı. Fakat şimdi AKP'nin iradesi kırılmış olsa da, aynı şey devlet ve sistem açısından tamamen söylenemez. Bu noktada bir yetersizlik durumu söz konusudur. Fakat mevcut seçim sonucu da Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünün önünün açılabilmesi açısından oldukça ciddi bir siyasi veriyi ifade etmektedir. Demokratik siyasi çözüm sürecinin gelişmesine imkân verecek bir siyasi kazanım ortaya çıkmıştır. 29 Mart yerel seçim sonucu kendi başına bir çözümü üretememiş olsa da, üzerinde çalışılarak Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünün geliştirilmesini imkân dahiline sokmuştur. Kendi başına bir çözüm ifade etmese de, çözüme temel oluşturacak, üzerinde çalışılırsa çözüm yaratacak bir birikim ve siyasi kazanım ortaya çıkmıştır. Nitekim şimdi bunun üzerinde çalışılmaktadır. ABD bile siyasetinde değişiklik yapmıştır. Daha sonraki süreç gözler önündedir. Türkiye siyasi çevreleri bu durumu çok yönlü tartışmaya almıştır. 30 Mart'tan bu yana bu tartışmalar kesintisiz bir biçimde de-

vam ediyor. Kürt siyasetinin yeni bir çıkış ve açılım yapması için önemli bir veri oluşmuş bulunuyor. Birçok çevre bunu değerlendirerek kendi siyaseti açısında sonuçlar çıkarmaya çalışıyor. Tabii herkesten çok bunu Kürt demokratik siyaseti değerlendirmeli, bu sonucu iyi anlamalı, iyi okumalı, neye hizmet edebilecek, neyi yaratabilecek güçte olduğunu iyi görmeli ve oldukça iddialı, iradeli ve yaratıcı bir siyasi yaklaşımla bu sonucu Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünü sağlatacak bir temel haline getirebilmelidir.

- Bu nasıl sağlanabilir, bunun için nasıl bir siyaset izlenmeli?

- Bu noktada da iki yönlü bir açılım yapma ihtiyacı kesinlikle vardır. Mevcut 29 Mart seçim sonuçları Kürt demokratik siyasetinde böyle bir çıkış ve açılım yapma imkânı vermiştir. *Birincisi,* Kürt ulusal demokratik siyasetini oluşturma ve birleştirmeye dönük açılım ve çabalardır. Daha çok kendini Kürt ulusal konferansında ifade etmektedir. Nitekim seçim çalışmaları sürecinde en çok tartışılan bir konu Kürt ulusal konferansının toplanacağı konusuydu. Şimdi 29 Mart yerel seçiminde DTP'nin aldığı sonuç Kürt ulusal konferansının yapılması için güçlü bir fırsat ve imkân ortaya çıkarmıştır. Kuzey Kürdistan'da seçimin DTP tarafından kazanılmış olması Kürdistan'daki diğer parçalarındaki birikimle de birleştirilince Kürt ulusal demokratik stratejisini oluşturacak bir ulusal konferansın toplanması için yeterli verinin oluşmasını sağlamıştır. Dolayısıyla şimdi ulusal konferans daha gerçekleşebilir bir temele kavuşmuştur. Yine gerçekleştirilmesi de her zamankinden daha acil ve önemli bir görev haline gelmiştir. Dolayısıyla 29 Mart yerel seçimlerinde DTP'nin aldığı sonuca dayanarak ve bu birikimin erimesine fırsat vermeden, tüm Kürt güçlerinin katılacağı bir ulusal konferans toplayarak Kürt ulusal demokratik stratejisini ve bu temelde ulusal demokratik örgütlülüğünü yaratmak ertelenemez ve tarihi bir görev haline gelmiştir. Herkes bu gerçeği iyi görmek durumundadır. Başta DTP, aldığı seçim başarısına dayanarak ulusal konferansın gerçekleşmesi için herkesten önde ve daha büyük bir katılımla çaba yürütmelidir. Diğer tüm yurtsever demokratik güçler de bu başarıyı kendi başarısı olarak görüp, buradan Kürt halkının kazanmasını sağlatacak önemli adımlar atabilmek için çaba harcamalıdır. Bu da ancak ulusal konferansın toplanmasıyla olur. Kürt ulusal konferansının toplanmasının koşulları her zamankinden daha olgun hale gelmiştir. İmkânlar ve fırsatlar her zamankinde fazladır. Dolayısıyla ulusal konferansın yapılması her zamankinden daha acil ve önemli bir tarihi görev konumundadır. Bu görev görmezden gelinemeyeceği gibi, ertelenemez bir görevdir de. Onun için herkes sonuçları doğru değerlendirerek ve koşulları doğru anlayarak bu tarihi görevin başarıyla gerçekleşmesi için çaba harcamalıdır. Demokrat olmanın, yurtsever olmanın, Kürt ulusal demokrasisi içinde yer almanın koşulu böyle bir görevin gerçekleşmesi için çalışmaktır.

DTP'nin seçim başarısını kalıcı Kürt ulusal demokratik siyasetine dönüştürebilmeliyiz

Bu konuda Önder Apo'nun görüş ve önerileri ulusal konferansın toplanabilmesi için oldukça somut veriler de ortaya koymuş bulunmaktadır. Bir ulusal konferansın hangi konuları tartışarak karara bağlaması gerektiğini beş ilke şartı biçiminde somutlaştırmıştır. Dikkat edilirse, Önder Apo "görüşü şu olsun, bu olsun" diye bir dayatmada bulunmamaktadır. Ancak, beş konuda Kürtler stratejik görüşlerini tespit ederek ortak tutum sergiler duruma gelmelidirler, demiştir. Bunu da ulusal konferansta tartışarak yapmayı doğru bulmuştur. Konferans için bir gündem ortaya koymuştur. Şu gündemler tartışılarak karar alınsın, demiştir. Ancak, karar şu olsun, diye her hangi bir dayatması yoktur. Önder Apo'nun ortaya koyduğu gündem yerinde bir gündemdir. Elbette ki birlik konusu, ekonomik ve sosyal yanıyla demokratik siyaset konusu, savunma konusu, kültürel haklar konusu Kürt ulusal demokratik stratejisinin belirginleştirilmesi açısından temel ilkeleri ifade etmektedir. Diğer yandan, sadece bazı görüşler belirleyip ilke kararları almanın pratikte çok sonuç vermeyeceğini değerlendirerek dört pratik öneride de bulunmuştur. Yani oluşturulacak Kürt ulusal demokratik stratejisinin hayata geçirilmesini sağlayacak bir örgütsel yapının oluşturulmasını da önermiştir. Bunun için sürekli bir ulusal demokratik karar organının yaratılmasını, yani Kürdistan ulusal kongresinin ya da meclisinin oluşturulmasını önermiştir. Diğer yandan, bu kongrenin kararlarını hayata geçirecek bir icra kurulunun, yürütme kurulunun oluşturulmasını önermiştir. Buna dayalı olarak bir ulusal savunma güçlerinin oluşturulmasını önermiştir. Bir de, geçmişte yaşanan savaşın kirli yüzünü açığa çıkartıp çözümleyecek bir hakikat ve adalet komisyonunun oluşturularak, çalışır kılınmasını önermiştir. Bütün bunlar Kürt ulusal konferansının devamlılığı, Kürt ulusunun geleceğini yönlendirir bir hale gelmesi açısından hayati önem arz etmektedir. Bu görüş ve önerilerle ulusal konferansın çerçevesi, içeriği konusunda önemli bir aydınlanma oluşmuştur. Bunlara ek de yapılabilir, daha zengin de kılınabilir, herkes buna katkı sunabilir. Sorumlu olan, bu işte ben de varım, diyen herkes katkı sunabilir ve böylece ulusal konferans gerçekleştirilebilir. Bu görev geçmişteki gibi artık bir propaganda ya da hazırlık çalışması olmaktan çıkartılarak pratikte gecikmeden gerçekleştirilmesi gereken somut bir siyasi görev haline gelmiştir. DTP'nin kazandığı seçim başarısını kalıcı Kürt ulusal demokratik siyasetine dönüştürebilmenin yolu budur. Bunun dışındaki yaklaşımlarla mevcut kazanımları kalıcı kılmak mümkün değildir. Eğer mevcut kazanımları kalıcı kılmayı öngören adımlar atılmazsa, bu kazanımların giderek eriyeceği ve yok olacağı açıktır. Nitekim geçmişte de mücadelenin önemli dönemlerinde böyle kazanımla ortaya çıktı, ancak onların yeterli bir karar ve örgütlenmeye dönüştürülememesi, sonuçta eriyip heder olmalarına yol açtı. 29 Mart yerel

seçim sonuçlarının da heder olamaması için, kalıcı siyasi sonuçlarının olabilmesi için Kürt ulusal demokratik stratejisini ve örgütlülüğünü yaratacak siyasi adımlarla beslenmesi kesinlikle gerekir. Bu sonuçlar hem böyle adımlar atmaya imkân vermektedir, hem de bu tür adımlar mevcut siyasi kazanımları sağlamlaştıracak, büyütecek, dolayısıyla Kürt sorununun demokratik siyasi çözüm sürecini geliştirip çözümü gerçekleştirecektir.

- Belirttikleriniz seçim sonuçlarının Kürt demokratik siyasetinin geliştirilmesi açısından yüklediği görevler. Bunun yanı sıra Türkiye ve bölge siyaseti açısından nasıl görevler yüklüyor?

- Kürt demokratik siyasetinin diğer bir açılım yönü de; başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu demokrasisine dönük görev ve sorumluluklarını yerine getirmektir. Bu da Türkiye demokrasi hareketinin yaratılması anlamına gelmektedir. Sadece Kürt demokratik siyasetini oluşturma yönünde atılacak adımlar yeterli olmaz. Bu adımlar kuşkusuz önemlidir, değerlidir; ancak yeterli değildir. Kalıcı olması açısından da başka adımlarla beslenmesi, desteklenmesi gerekmektedir. Bu da Türkiye demokrasi hareketinin yaratılmasıdır. Yine Ortadoğu'nun diğer alanlarında demokratik siyasi hareketlerin yaratılmasıdır. Suriye demokrasi hareketinin, Irak demokrasi hareketinin, İran demokrasi hareketinin yaratılmasını ifade eder. Bunun için her zamankinden fazla Kürt demokratik siyaseti ilkeli ve açılımcı olabilmelidir. Sadece kendine yakın olanları değil, demokratikleşmeyi ve Kürt sorununun demokratik çözümünü bir biçimde isteyen herkesi içine alacak en geniş bir demokratik siyasal birliği yaratmayı öngören bir yaklaşım ve çaba içinde olunmalıdır. Bunun için Önder Apo, Demokratik Kongre Partisi'ni önermişti, yine Çatı Partisinde bir araya gelinebileceğini ifade etmişti. Şimdi yerel seçimlerde alınan sonuçlar Türkiye genelinde bir demokratik siyasi hareketi örgütlü kılmak açısından önemli bir imkân teşkil etmektedir. Bu imkânı bir de bu yönde değerlendirmek gerekiyor. Bunun için de bir Türkiye Demokrasi Kongresi toplanabilinir. Hem orada Türkiye demokrasi hareketinin temel ilkeleri belirlenebilir, hem de demokratik güçler örgütsel birliğinin yolu bulunabilir. Bu bir parti mi, çatı partisi mi, güç birliği hareketi mi olacak, her ne olursa olsun bir biçimde birlik yaratılabilir. Ancak bunun da ertelenemez bir görev olduğu kesindir. Ne ad verilirse verilsin bir biçimde demokratik güçlerin birliğinin yaratılması gerektiği ortadadır. Dar ideolojik yaklaşımlar içinde olmadan, temel demokratikleşme ilkelerine dayalı olarak en geniş güçlerin demokratik birliğini hem ilke düzeyinde, hem de örgütsel düzeyde yaratacak adımları kesinlikle atmak lazımdır. Bu tür adımlar olursa yerel seçimlerde kazanılan sonuçlar kalıcı kılınabilir. Türkiye demokratik siyasetinin bir aracı haline getirilebilir. Ona hizmet eden, onu geliştiren bir güce dönüştürülebilir.

Demek ki, DTP'nin kazandığı seçim sonucunun demokratik siyasi güçler açısından yüklediği acil görevler vardır. Herkesten önce başta DTP olmak üzere demokratik güçler bu sonucu doğru anlayarak hızla yetkili organlarını toplayıp karar alıp söz konusu demokratik siyasi açılımları yapabilmelidirler. Eğer bu olmazsa, o zaman kötü şeyler olur. Örneğin ABD yönetimi herkesten erken davranıyor. Sanki Türkiye'deki seçimi Amerikalılar yaşamış gibi, Obama yönetimi siyasi açılımlar öngören adımlar atmaya çalıştı. Seçim sonuçlarını ABD siyasetine kanalize etmeye çalışıyor. Dıştaki bir güç bunu yapıyor da, bu seçimin sonucunu kazanan güçler niye yapmasınlar? Diğer yandan, eğer böyle olmazsa, bir yandan dış güçler bu sonucu kendi çıkarları açısından değerlendirebilecekleri gibi, diğer yandan çeşitli çeteci despotik güçler de mevcut kazanımları yok etmek, gelişmeleri ezmek için saldırılar geliştirebilirler, çeşitli oyunlar oynayabilirler. Nitekim Türkiye'de bunun izleri de görülmüştür. İlk belirtileri de ortaya çıkmıştır. Bütün bunlara fırsat vermemek ve seçimde DTP'nin kazandığı siyasi başarıyı ileriye götürüp kalıcı kılabilmek için söz konusu demokratik siyasi açılımların yapılması zorunludur.

DTP de Türkiye siyasetinin iktidar alternatifi bir partisi olabilir

Bunlarla birlikte DTP'nin kendi açısından da seçim sonuçlarını daha iyi değerlendirme ve okuma ihtiyacı vardır. Bu sonuçlar neye dayanarak alındı, neden daha fazla sonuç alınamadı? Bu sorular temelinde DTP'nin de seçim sonuçlarını irdeleyeceği kesindir. Çünkü AKP ile yarışta Kürdistan'da kısmi bir başarı olsa da, Türkiye demokratik siyasetinde söz sahibi olmak noktasında öyle çok gelişmiş, büyümüş bir sonuçtan söz etmek mümkün değil. Oysa DTP de Türkiye

siyasetinin iktidar alternatifini ifade eden bir parti olabilir. Türkiye yasalarına göre kurulmuş bir siyasi partidir. Herhalde Türkiye'de iktidar olma hedefini gütmek zorundadır. Dikkat edilirse, bu yönlü tartışmalar azdır. Yine buradan bakıldığında mevcut kazanım çok cılız ve zayıftır. Öyle çok güçlü ve büyük bir kazanım değildir. Bir kere, DTP bu sonuçları neye dayanarak almıştır? Kuşkusuz kısmi bir demokratik duruşa, tutuma, açılıma dayanarak almıştır. Hangi alanlarda bu demokratik siyasi açılım yaşanmıştır? *Birincisi*, Kürt sorununun demokratik çözümünde. Bu yönlü DTP'nin önemli bir çabasının olduğu, demokratik özerklik temelinde bir çözümü yüksek sesle dillendirdiği açıktır. Bu, Kürt halkının oylarını almasının temel nedenidir. DTP değil, kim bu siyaseti izlerse Kürt halkı kuşkusuz oyunu o partiye verirdi. DTP böyle bir siyaset izlediği için oyları almıştır. Daha geniş bir ulusal demokratik siyaset izleyebilseydi Kürtlerden daha fazla oy alabilirdi. *İkincisi,* DTP'nin kadın özgürlüğü konusunda, demokratik siyasete ve yaşama kadının katılımı konusunda önemli bir açılımı vardır. Nitekim bu, ilk defa kadın kitlesinin bu düzeyde siyasi ortama katılmasına yol açmıştır. Hem 14 belediye başkanlığını kadınlar kazanmış, hem de aslında 29 Mart yerel seçiminde DTP'nin bu düzeyde bir başarı elde etmesinde kadınlar belirleyici bir rol oynamışlardır. Seçimi kadınlar yürütmüş ve kazanmışlardır. Bunu söylemek hatalıda değildir, kesinlikle bir abartı da olmamaktadır. Kadın özgürlüğü konusunda gerçekleşen demokratik siyasi açılım demek ki toplumda yankı bulmuştur, karşılık bulmuştur, cevabını almıştır. Toplumun yaşadığı çelişkilere demokratik çözümler üretmek sonuç vermektedir.

DTP, aynı açılımları başka birçok alanda da yapabilirdi. Örneğin, farklı halklar, milliyetler konusunda yapabilirdi. Ancak bu konuda oldukça dar ve sınırlı yaklaşım içinde olduğu tartışma götürmez. Başka kültürel-ulusal kimliklere hitap edememiştir, onları çekememiş, birleştirememiştir. Mardin'de, Siirt'te, Kars'ta yaşanan sonuçlar bunu gösteriyor. Diğer yandan din ve mezhep konusunda gerekli demokratik siyasal tutum tam geliştirilememektedir. Oysaki dini ve mezhepsel topluluklara en iyi çağrıyı demokratik siyaset yapabilir. Bunun imkân ve fırsatı vardır. Sahte laisizme, yine sahte dinciliğe karşı tutarlı bir demokratik siyasi tutum kesinlikle dindar kesimlerin oyunu kazanabilirdi. Oysa DTP bu yönde de açılımda zayıftır. Bingöl, Bitlis, Urfa alanlarındaki sonuçlar bunu gösteriyor. Yine Alevîlik mezhebinin özelliklerine dönük açılımda zayıflık var. Dersim, Maraş, Adıyaman'daki sonuçlar bunu gösteriyor. DTP'nin bütün bu yönlerden seçim sonuçlarını değerlendirerek demokratik siyaseti bütünlüklü hale getirme görevi vardır. Mevcut durumuyla DTP demokrasisi dardır, bazı alanlarla sınırlıdır. Oysa toplumun tümüne hitap eden, toplumsal çelişkilerin hepsini gören bir genelliğe ve bütünlüğe ulaşması gerekiyor. Bu sonuçların da genelde demokratik siyasi güçler, özelde de DTP tarafından çıkartılması gereklidir.

29 Mart seçimlerinin önemli bir sonucu da, çalışıldığı yerde kazanıldığını netçe göstermiştir. Nerede örgütsel, eğitsel çalışma varsa, orada seçim kazanılmıştır. Nerde kendine güvenle hareket edilip çalışılmışsa başarı elde edilmiştir. Ancak güvensiz yaklaşılan, çalışılmayan, az çalışılan, yeterince mücadele edilmeyen yerlerde ise başarı elde edilememiştir. Demek ki, her işte olduğu gibi seçimde de başarı çalışmaya bağlıdır. Hiçbir şey hazırda yoktur; çantada keklik diye bir şey söz konusu değildir. Birkaç söz söyleyince, bildiri yayınlayınca zafer elde edilmemektedir; tam tersine, aylarca, yıllarca, günün yirmi dört saatini kapsayacak şekilde yorulmaz, usanmaz bir eğitsel ve örgütsel çalışma içinde olmak gerekir. Demokratik siyasetin bir de bu biçimde bir tarzı vardır. Başarısı, böyle bir tarzla hareket edilmesine kesinlikle bağlıdır.

"DTP'nin kadın özgürlüğü konusunda, demokratik siyasete ve yaşama kadının katılımı konusunda önemli bir açılımı vardır. Nitekim bu, ilk defa kadın kitlesinin bu düzeyde siyasi ortama katılmasına yol açmıştır. Hem 14 belediye başkanlığını kadınlar kazanmış, hem de 29 Mart yerel seçiminde DTP'nin bu düzeyde bir başarı elde etmesinde kadınlar belirleyici bir rol oynamışlardır"

-Seçim sonrası AKP hükümeti ve Türk devletinin saldırıları ne anlama geliyor? Kürt halkı bunları nasıl anlamalı ve neler yapmalı?

- 29 Mart yerel seçim sonuçlarını başta Türk devleti ve AKP olmak üzere birçok gücün içine sindiremediği, hazmedemediği gözle görülür bir gerçek olmaktadır. Öyle anlaşılıyor ki, birçok çevre bu sonucu beklemiyormuş; siyaset meydanlarında yaşananları, Kürt halkının meydanları dolduran tutumunu ve yüksek sesle haykıran duruşunu çok önemsemiyorlarmış. 29 Mart yerel seçiminde DTP yüzde yetmiş-seksenleri bulan oy oranlarıyla belediye başkanlıklarını kazanınca, bu çevreler sanki ciddi biçimde bir sarsılmayı yaşamışlardır. Bir tür şok geçirdiler diyebiliriz. Biz bu şoku birçok kişinin, çevrenin yüzünde ve sözlerinde gördük. Hemen 29 Mart gecesi açıklama yapan Başbakan Tayyip Erdoğan'ın yüzündeki kızıgınlığı ve gerginliği gördük. Yine bazı AKP uşaklarının, Mehmet Metiner gibi uşakların simsiyah olmuş çehrelerinde ve MHP'nin tehdit eden sözlerinde gördük.

En son Genelkurmay da tehdit eden açıklamalarda bulundu. Bu sonuçların ciddiyetle değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. Bunun elbette ki demokratik yaklaşımla değerlendiril-

mesinin istenmiş olduğu biçiminde yorumlamayı bizde isterdik. Öyle olsaydı değerli bir anlamı olurdu; fakat Genelkurmayın sözlü açıklamaları öyle değildi; tehdit edercesine idi. Sanki birilerini göreve çağırıyor ya da gizli bazı saldırı güçlerine talimat veriyor gibiydi. Nitekim bu davranış ve sözlerin sonuçlarını seçimden bu yana geçen sürede halka karşı geliştirilen saldırılarda gördük. Seçimde açıkça hile yapılıp oylar yok edilerek zorla AKP'yi kazanmış gösteren Ağrı seçim sonuçlarına halkın itirazlarına dönük devlet güçlerinin, kontrgerillanın, gizli güçlerin geliştirdiği saldırılar bunun çok açık kanıtıdır. Halka vahşice saldırılmıştır. Adeta seçim sonuçlarının intikamı alınmaya çalışılmıştır. Buna AKP de, Genelkurmay da talimat vermiştir. Bizzat başbakan yardımcısı Cemil Çiçek ve diğer AKP yetkilileri açıktan bu saldırıyı teşvik etmişlerdir. Bunun sonucunda gizli-açık baskı güçleri, saldırı güçleri, hiçbir ölçü tanımadan halka saldırıda bulunmuştur. Ağrı'da yüzlerce insan tutuklanmış, onlarcası yaralanmış, ciddi bir baskı durumu, halk üzerinde katliam girişimi yaşanmıştır.

Yine benzer bir örneği 4 Nisan kutlamalarına dönük saldırıda gördük. Halkın Önder Apo'nun doğum gününü kutlamak üzere doğduğu köy olan Amara'ya yürüyüşüne bizzat ordu ve polis planlı ve hazırlıklı bir biçimde vahşice saldırmıştır. Halk bu saldırı sonucunda 2 şehit ve onlarca yaralı vermiştir. İnsanlar gazla boğulmaya çalışılmıştır. Halkın seçtiği vekiller, hem de kadın vekiller polis tarafından meydanda dövülmüşlerdir. Hiçbir demokraside görülmeyecek olaylar böyle bir çatışma içerisinde yaşanmıştır. Bu da diğer önemli bir saldırı konusu olmaktadır. Halkın en demokratik eylemine bile, normal bir doğum günü kutlama biçimindeki sosyal etkinliğine bile tahammül gösteremeyen bu saldırganlık besbelli ki ciddi bir tehlikedir. Ağrı'da ve Urfa'da seçim sonrasında halka dönük bizzat hükümetin teşvikiyle, yönlendirmesiyle gelişen saldırılar ciddi bir duruma işaret etmektedir.

- Bu saldırılar AKP hükümeti ve devletin önümüzdeki süreçte Kürtlere karşı politikaları açısından nasıl bir ipucu vermektedir?

- Kuşkusuz bu durum hem AKP hükümeti, hem de Türk devleti tarafından 29 Mart yerel seçim sonuçlarının ve özellikle DTP'nin seçimde elde ettiği başarının hazmedilememiş olması durumudur. Adeta halktan DTP'ye verdiği desteğin intikamı alınmak istenmektedir. Halkın iradesi kırılmaya, bu güçlü demokratik birlik ve bilinçlilik ezilmeye çalışılmaktadır. Bu önemli bir durumdur. Kürt halkı üzerinde baskı ve katliam tehditlerinin azalmamış olduğunu, hatta artarak sürdüğünü gösteren en somut kanıt olmaktadır. O bakımdan seçim sonuçlarını hazmedemeyen yönetimin önümüzdeki süreçte çok çeşitli yöntemlerle halkın iradesini kırmak, demokratik siyasi bilincini ve birliğini yok etmek üzere gelişen demokratik halk hareketini ezip dağıtabilmek, sindirebilmek amacıyla çok çeşitli katliamlar, saldırılar, oyunlar geliştirmesi ihtimal dâhilindedir. Bunun görülmesi, değerlendirilmesi, dikkate alınması gerekir.

Buradan çıkaracağımız ikinci önemli sonuç; Kürt halkının öz savunmaya ne kadar büyük ihtiyacının olduğu sonucudur. Seçimde elde ettiği kısmi başarıyı bile şiddet güçlerine sahip olan iktidarın hazmedememesi sonucunda geliştirdiği saldırılar dikkate alınırsa, Kürt halkının sadece ideolojik, kültürel ve siyasi çalışmalarla yetinemeyeceği, bütün bunların bir savunma gücüne sahip olması gerektiği gerçeği netçe ortaya çıkmaktadır. Halkın demokratik siyasi çalışma, örgütlenme geliştirebilmesi, onu koruyabilmesi için güçlü bir öz savunmaya ihtiyacı vardır. Öz savunması olmadan, öz savunma tarafından korunmadan ne bir özgürlükçü demokratik gelişmenin kalıcılığı olabilir, ne de Kürt halkı açısından soykırım tehdidi ortadan kalkabilir. Bu saldırılar açıkça şunu gösteriyor: Soykırım tehdidi hâlâ devam ediyor. İnkârcı sistem; Türk devleti, AKP hükümeti bu saldırılarla demokratik bilinç kazanmış ve harekete geçmiş halka katliam tehdidini açıkça hissettirmiş oluyor. Yine "istediğiniz kadar seçim başarısı elde etmiş olun, biz vurur ezeriz" deniliyor. Bu açık bir gerçektir. Bunun için de öz savunmayı doğru anlamak, iyi özümsemek, öz savunma örgütlülüğünü her şeyin başına koyarak yüksek bir çabayla geliştirme gereği vardır. Bu, en başta gerillanın güçlendirilmesi ve büyütülmesidir. Dolayısıyla bu süreçte gerillaya katılım her zamankinden fazla önemsenmeli ve arttırılmalıdır. Her yurtsever ve demokrat, eğer yurtseverliğin ve demokrasinin yaşamasını, saldırılar karşısında ayakta kalmasını istiyorsa, bunun ancak öz savunmayla mümkün olduğunu, bunun da gerillayı güçlendirmeyi gerektirdiğini bilmesi ve bu doğrultuda çaba harcaması lazımdır. Böyle çaba harcamayanların demokratlığı ve yurtseverliği sınırlıdır, bilinçleri zayıftır, sahtedir. O demokrasi bilinci reformist bir bilinçtir; devrimci demokrasi, radikal demokrasi değildir. Tersine reformist, uzlaşmacı, uyuşuk bir demokrasi anlayışıdır. Kendini katillerin eline teslim etmeyi öngören, sadece şikayet eden, sızlanan bir demokrasi anlayışıdır. O da demokrasi değildir. O tür demokratik zihniyetin sonuç alması, başarı elde etmesi asla mümkün değildir. Ancak demokratik tutum radikal bir yaklaşımla birleşirse, demokrasi radikalizmle birleşir radikal demokrasi olursa o zaman sonuç verir. Bu da öz savunmayı örgütlemek ve güçlendirmek anlamına geliyor. Hem gerillayı sürekli büyütmek ve güçlendirmek, hem de halka dönük her türlü saldırı karşısında gerillaya dayalı öz savuma örgütlülüğünü geliştirerek kendini savunma bilincini yaratmayı gerektiriyor.

Özellikle gençliğin böyle bir görevinin olduğu kesindir. Gençlik kendisini meclislerle, şurayla, burayla oyalayamaz. İhtiyarlar gibi kendilerini meclis üyeleri haline getiremezler. Oysaki öz savunma birliklerinin güçleri olmalıydılar. Her yerde öz savunma örgütlülüğünü yaratmalı, halka dönük saldırılarda öz savunma biçiminde örgütlenmiş güçleriyle halkı koruyabilmeli, savunabilmeliydiler. Burda ciddi bir sapma yaşanıyor. Ne meclisiymiş? Gençliğin meclisi mi olur? Meclis işi, tartışma işidir; onu

da ihtiyarlar yaparlar, yürüyemeyenler yaparlar. Neredeyse genç yaşta ihtiyarların rolünü oynamaya soyunan bir zihniyet geliştiriliyor. Bu zihniyet yanlıştır. Eleştiriyoruz, hem de ciddi biçimde eleştiriyoruz. İhtiyarların yapacağı işi gençler üzerlerine almaya çalışırlarsa, toplum tersine döner. İhtiyarlar ne yapacaktır o zaman? Öz savunmayı ihtiyarlar mı örgütleyecekler? Polisin saldırısı karşısında, faşistlerin, ajanların saldırıları karşısında halkı, demokrasiyi ihtiyarlar mı savunacak? Ninelerimiz, dedelerimiz mi bizi savunmalı? Yoksa gençlik mi bütün bu görev ve sorumlulukları üstlenmeli? Elbette ki gençlik üstlenecektir. Ama mevcut durumda öyle anlaşılıyor ki bazı yanılgılar yaşanıyor. En genel, liberal-uzlaşmacı örgütlenmeler gençliğe dayatılmaya çalışılıyor. Bu tür yaklaşımlar yanlıştır, düzeltilmesi gereklidir. Herkes toplumsal sistem içerisinde kendi yerine ve rolüne göre hareket etmelidir. Meclislere kimler girer, ne yapar, kim meclis örgütler? Onu iyi bilmek ve meclisleri onlara bırakmak gerekir. Öz savunmayı kim örgütler, gerilla kim olur? Onu da bilerek, bu görevleri de onlara bırakmak lazım. Gençlik kendi görev ve sorumluluğuna burda sahip çıkmalı. Eğer her tarafta halka bu kadar saldırı oluyor, darbeler vuruyor, halkı zorluyorsa, bu, öz savunmanın olmamasından kaynaklanıyor. Gençliğin görev ve sorumluluğuna yeterince sahip çıkamadığını, olması gereken yerde, yerine getirmesi gereken rolün başında olmaması anlamına geliyor. Bu konularda ciddi düzeltmeler yapmaya kesinlikle ihtiyaç vardır. Yoksa diğer türlü halka dönük saldırılar karşısında savunma gerçekleştirilemez. Halkın öz savunması olmadan da demokratik örgütlenme geliştirilemez, demokratik konfederalizm inşa edilemez. Bu bakımdan çıkartacağımız önemli bir sonuç: Bu hazımsızlığın da yarattığı katliam tehditleri karşısında gerillayı büyütecek ve öz savunma örgütlülüğünü geliştirecek bir çaba içerisine hiç gecikmeden ve acilen girmek gerektiğidir.

- Seçim sonrası gelişecek politikaların uluslararası alanda ve özellikle Avrupa'daki Kürtlere ve Özgürlük mücadelesine karşı nasıl bir yansıması olabilir? Buna karşı politikalarınız nelerdir?

Besbelli ki, inkârcı sistemin seçim sonuçlarına dönük hazmetmeyen yaklaşımı devam edecektir. Baskı ve saldırılar bunun en açık kanıtı olmuştur. Seçim sonuçlarının, DTP'nin aldığı başarının toplumu demokratikleşmeye ve Kürt sorununun demokratik çözümüne götürmesini önlemek için, bu sonuçları eritecek, tasfiye edecek çeşitli oyunlar oynamaya, politik saldırılar geliştirmeye çalışacaklardır. Bu saldırılardan bir tanesi, halkın sindirilmesi, örgütlülüğünün dağıtılması, iradesinin kırılması olmaktadır. Bunun için de çeşitli katliamcı saldırılar ortaya çıkabilecektir. Yine bu hazımsızlıktan doğan saldırının, seçim sonuçlarının kalıcı demokratik siyasete dönüşmesini engellemeye dönük saldırının önemli bir yönü de, demokratik kurumlaşmaların engellenmesi, daraltılması doğrultusunda baskıların arttırılması biçiminde olabilecektir. Bu da son NATO zirvesi sürecinde ortaya çıktı. Yurt dışındaki Kürt halkının demokratik kurumlarını kapatmaya dönük bizzat NATO'da tartışmaların olduğu görüldü. Başta ROJ TV olmak üzere basın-yayın organlarının, kültür kurumlarının, kitle derneklerinin kapatılması, çalışmalarının engellenmesi yönünde ileriki süreçte Avrupa'da da diğer alanlarda da yeni baskıların gelişeceği beklenebilir. AKP hükümeti bir yandan halk üzerinde baskı uygulayarak seçim sonuçlarını hazmetmediğini gösterdiği, DTP'nin başarısına karşı bir intikam saldırısı dayattığı gibi, NATO zirvesi sırasında da yurt dışındaki Kürt kitlelerinin yurtsever demokratik çalışmalarını kısıtlayıcı pazarlıkları içine girdiği açığa çıkmıştır. Aslında bu durum AKP hükümetinin seçimde aldığı yenilgiden ne kadar derin etkilendiğini gösterir bir tutumdur. Gerçekten de AKP sandığa gömülmüştür. Böyle bir gömülmenin verdiği etkiyle bu kadar saldırgan olabiliyor, Türkiye'nin imkânlarını bu gelişmeleri tasfiye edebilmek için seferber etmeye yöneliyor. Diğer yandan ise, mevcut durum Kürt halkına, PKK'ye karşı yürütülen savaşı kimin yürüttüğünü ortaya koymuş bulunuyor; NATO, savaşı bizzat üstelenmiş oluyor. ROJ TV'nin kapatılması bile NATO genel sekreterinin seçilmesi için bir pazarlık konusu olabiliyorsa, bu ortaya çıkarıyor ki, Kürdistan'daki bütün savaş NATO düzeyinde yapılan pazarlıklar ve ortaya çıkartılan planlamalar temelinde olmuştur. Bu tartışma götürmez bir gerçektir. NATO gibi dev askeri kurum Kürdistan'daki savaşı yürüttüğü gibi, ROJ TV gibi en demokratik ve barışçıl bir yayın organını; katledilmek, soykırımdan geçirilmek istenen, dili yasak olan bir halkın kendi dilini geliştirmek için açtığı yayın organını kapatmayla uğraşacak kadar basit ve gerici olabileceği gerçeğini ortaya koymuştur. Bu da Kürtler açısından işin ciddiyetini

ortaya koymakta ve açıkça göstermektedir. Demokrasi ve özgürlük mücadelesinin öyle kolay yürütülemeyeceğini ve kazanımlar elde edilemeyeceğini açığa çıkarmakta, NATO'nun iç yüzünü ve karakterini göstermektedir. NATO, devlet güçlerinin kendi çıkarlarını pazarladıkları bir ittifak haline gelmiştir. Nitekim bizzat ABD başkanı Obama'nın verdiği sözlere dayanılarak AKP hükümeti Rasmussen'in NATO genel sekreteri olmasına oy vermiştir. Bunun karşılığında NATO'dan, onun genel sekreterinden Kürtlere karşı yürütülecek katliamlarda destek aldıklarını açıkça ifade etmektedirler. ROJ TV'nin dile getirilmesi bir sembol oluyor. Aslında Türk devletinin Kürt halkına karşı, Kürt özgürlük mücadelesine karşı yürüttüğü kirli savaşı bizzat NATO'nun desteklemesi ve yürütmesine onay almış oluyorlar. Bu kadar kirli bir işe, gericiliğin yürüttüğü soykırıma bizzat NATO da alet olmuş oluyor. Bu, işin içinde ne kadar kirli çıkarların katıldığının görülmesi açısından önemlidir. Her şey çıkarlar karşılığı pazarlıklarla yürütülmektedir. Bu durum bunu açıkça göstermektedir.

Önümüzdeki süreç çok yönlü bir mücadeleye sahne olacaktır

Diğer yandan ise, mevcut sonuçlar bundan sonra da Kürdistan özgürlük ve demokrasi mücadelesinin öyle düz bir çizgide ve kolaylıkla yürümeyeceğini gösteren olaylar olmaktadır. Her ne kadar 29 Mart seçimlerinde DTP belli bir başarı elde etmiş olsa da, bunun hemen kalıcı bir sonuç vermeyeceği, hatta öyle kolay kolay bir ateşkes veya barış durumunu bile yaratamayacağını ortaya koymaktadır. Tersine, mücadele karmaşık, çok yönlü ve çetin bir çizgide sürmeye devam edecektir. Çeşitli ateşkes çağrıları, girişimleri olsa da, hatta demokratik siyasi mücadele öne çıksa da, bunun çatışmalarla süreceğini bilmemiz, anlamamız gerekiyor. ROJ TV'yi kapatacak kadar gericileşmek, demokratik direnişin ne kadar önemli olduğunun görülmesini sağlıyor. Yine bu kadar halka silahlarla, gaz bombalarlarıyla yapılan saldırı, çatışmalı durumun devam edeceğini, hatta sokaklarda halkla çatışmaların gündeme gelebileceğini ifade ediyor. Önümüzdeki sürecin çok yönlü bir mücadele içinde geçeceğini gösteriyor. 29 Mart seçim sonuçlarının kalıcı siyasete dönüştürülebilmesi için yine çok yönlü, karmaşık, aktif bir mücadelenin yürütülmesinin gereğini ortaya koyuyor. Bu mücadele ideolojik alanda olacaktır, siyasi alanda, diplomatik alanda, örgütsel alanda, meşru savunma alanında, demokratik eylemlilik alanında olacaktır. Öyle ki, halk söke söke, direne direne bu güne kadar nasıl ki demokratik bilinçlenmeyi ve kazanımları sağladıysa, bundan sonra da Kürt sorununun demokratik siyasi çözümünü böyle bir mücadeleyle sağlayacaktır. Bu gerçeği görmemiz, anlamamız kesinlikle gerekir. inkâr ve imha zihniyeti kolay değişmeyecektir. İnkâr ve imha siyasetinden öyle kolay vazgeçilmeyecektir. Hemen bazı sonuçlara bakarak bu kadar gerici ve çıkarcı güçlerin inkârcı zihniyetten ve siyasetten vazgeçeceklerini, demokratik-barışçıl olacaklarını beklemek ham hayalciliktir. Çok net görülüyor ki, kendi aralarında bile kıyasıya bir çıkar pazarlığı yürütüyorlar, birbirleriyle ilişkileri böyledir. Şimdi Türkiye yönetimine sormak lazım: Dün Rasmussen şu şu sözleri söylüyordu, bugün sana sözde istediğini yapacağının sözünü verdi. Ancak yarın başka söz vermeyeceği, başka iş yapmayacağı nereden belli? Bunu elbette Türkiye yönetimi de biliyor, ama bile bile bunu yapıyor. Peki niye? Çünkü aralarındaki ilişki bu biçimdedir. Kaskatı, buz gibi bir çıkar ilişkisidir. Kendi aralarındaki ilişkiyi böyle katı bir çıkar ilişkisi biçiminde yürütenlerin öyle bir çırpıda demokratik zihniyete ve siyasete sahip olmaları mümkün değildir. Onlar sonuna kadar kendi çıkar dünyalarını korumak için saldırganlıklarını sürdüreceklerdir. Bu netçe görülüyor ve anlaşılıyor. Seçimden sonra ortaya çıkan sonuçlar bunu göstermiştir. Bunun için de Kürt halkının, Kürt demokratik siyasetinin, demokratik kurumlarının bu konuda uyanık olması, oldukça duyarlı ve dikkatli davranması gerekir. Böyle birkaç siyasi sonuca aldanarak rehavete kapılmak, artık bu iş bitmiştir demek, en büyük tarihi hata olur. Kesinlikle hiç kimse öyle bir şeye düşmemelidir. Böyle bir yanılgı en ağır zararlara yol açacak bir yanılgıyı ifade eder. Tersine, bu sonucun dişe diş bir mücadeleyle elde edildiği bilinerek ve karşıdaki güçlerin bu kadar çıkarcı ve saldırgan olduğunu görerek önümüzdeki sürecin mücadelesine de çok duyarlı, örgütlü, bilinçli ve direngen bir biçimde hazırlanmak gerekmektedir. Bu konuda herkes tam bir duyarlılık ve kararlılık içinde olmalıdır. Onun için de kesinlikle sağlam bir ideolojik duruş, yoğun bir propaganda ve eğitim çalışması yapılmalıdır. Halkın demokratik örgütlülüğünü geliştirmek için seferberlik düzeyinde çalışmak lazım. Yine demokratik siyasi mücadeleyi adeta sokak çatışması, barikat çatışmaları biçiminde sürdürecek bir örgütlülüğe ulaşmak gerekiyor. Bunda da gençliğe rol düşüyor. Halkın öz savunma kuvveti olarak gençliğin direngen, radikal, devrimci örgütlere kavuşması lazım. Kendini böyle bir mücadeleyi yürütecek bir bilince ve örgütlülük içerisine çekmesi gerekiyor. Bununla birlikte elbette ki meşru savunma her zamankinden daha çok önümüzdeki süreç için gerekecektir. Son olaylar gösterdi ki, Kürt halkı öz savunmasız ola-

"Halkın demokratik örgütlülüğünü geliştirmek için seferberlik düzeyinde çalışmak lazım. Yine demokratik siyasi mücadeleyi adeta sokak çatışması, barikat çatışmaları biçiminde sürdürecek bir örgütlülüğe ulaşmak gerekiyor. Bunda da gençliğe rol düşüyor. Halkın öz savunma kuvveti olarak gençliğin direngen, radikal, devrimci örgütlere kavuşması lazım"

maz, meşru savunmasız olamaz. Böyle olursa, cellâda teslim edilmiş kurbana döner. Onun da bırakalım özgür-demokratik yaşama kavuşması, varlığını bile sürdürmesi mümkün değildir. O nedenle kendi varlığını sürdürebilmek için, özgür ve demokratik gelecek yaratabilmek için öz savunma alanını, meşru savunmayı güçlü tutmak kesin gerekiyor. Bu konuda asla hata yapmamak lazım. Bunun için hem gerillayı her zamankinden daha fazla büyütmek, güçlendirmek ihtiyacı var, hem de öz savunma örgütlülüğünü her yerde yaymak gerekli. Bu, silahlı olmayabilir; örgütlenmiş birimler olurlar. Yumruklarıyla, sopalarıyla, molotoflarıyla kavga ederler, bir savunma gücü oluştururlar. Gerici saldırı neyi kullanıyorsa onu kullanan, o tür araçlarla donanan bir direnme gücü, demokratik direniş gücü olarak ortaya çıkarlar. Böyle bir öz savunmanın oluşması önümüzdeki sürecin başarıyla yürütülmesi açısından kesinlikle gereklidir.

29 Mart seçim sonuçları önümüzdeki sürecin nasıl olacağı konusunda net bir şey belirtmeye imkân verecek durumda değildir. Her olasılığı açık hale getirdi. Barışçıl-demokratik çözüm süreci de gelişebilir, siyasi mücadele de öne çıkabilir; tersinden, çatışmalı durum da her zaman gündeme gelebilir. Türk ordusu yeni katliamcı saldırılarına her zamankinden fazla yönelebilir. Bunun için NATO'dan destek almaya, ABD'den, İran'dan destek almaya çalışıyor. Bunları elde ederse ve gücü yeterse, özellikle KDP ve YNK'yi devreye koyabilirse, besbelli ki bu tür saldırıları yapmaya her zaman açık ve isteklidir. Eğer yapamıyorsa, gücü yetmediği içindir. Güç bulduğunda yapacaktır. Bu bakımdan çatışmaların gelişmesi, savaşın büyümesi ihtimali de vardır. Biz bu ihtimali de dışta tutmuyoruz. Barışçıl-siyasi demokratik mücadele süreci de gelişebilir. Bu da ihtimal dâhilindedir. Dolayısıyla biz buna göre de hazırız; ama çatışmalı durum da gelişebilir, savaş büyüyebilir, katliamcı saldırılarla yüz yüze gelinebilir. Bu olasılık da gündem dâhilindedir ve biz buna karşı da hazırlıklıyız. O bakımdan netleşmemiş durum devam ediyor. 29 Mart yerel seçimleri bir sonuç ortaya çıkardı, ama süreci netleştirmedi. Karmaşık bir siyasi süreç söz konusudur. Çok çeşitli olasılıklar gündemdedir. Dolayısıyla bizim de her türlü olasılığa göre kendimizi örgütleyip hazırlayarak ve girişken davranarak kendimizi önümüzdeki süreci inisiyatifli yürütme gücü haline getirmemiz ve kazanmamız gerekmektedir.

- ABD Başkanı Barack Obama'nın Türkiye ve Irak ziyaretlerinin Türkiye ve Kürdistan siyaseti üzerindeki etkileri nelerdir?

- ABD'de Obama başkanlığındaki Demokratik yönetim, kendisinden önceki Cumhuriyetçi Bush yönetiminin ekonomik, siyasi ve askeri yaşama da yansıyor. Her alanda ciddi bir kriz durumu yaşanıyor. Toplumsal ve siyasi kaos büyüyor. Bu noktada bir kurtarıcıya, en azından kısa süreli de olsa bu sıkıntıları aştırtacak bir propagandaya, moral etkiye ihtiyaç duyuyor. İşte Obama yönetimi bir yönüyle bu biçimde kullanılmaya çalışılıyor. Sistemin buna ihtiyacı var, bu temelde iktidara getirildi ve bu çerçevede de kullanılmak isteniyor. Avrupa'ya yaklaşımı da böyle oldu. Avrupa'da da bu temelde propaganda oluyor. Son Türkiye gezisiyle de bu ortaya çıktı. ABD başkanı Obama Avrupa'daki gezisi ardından Türkiye'yi, Irak'ı ziyaret etti. Ortadoğu'da etkinlik kurmak istediği alanlara diplomatik ziyarette bulundu. Tabii

başta Ortadoğu olmak üzere birçok alanda yaşadığı ciddi tıkanma ve zorlanma ortamında, dünyaya sunulan yeni bir umut biçiminde iktidara getirildi. Özellikle yaşanan ekonomik krize çare olacak bir umut yapılmak istendi. Bir moral etki, doping yapmaya çalışıldı. Bu durum halen de devam ediyor. Dünyanın yeni kurtarıcısı gibi tüm toplumlara sunulmaya çalışılıyor. Obama kişiliği parlatıldıkça parlatılmak için çaba harcandı. Bu Türkiye'de de böyledir, Avrupa'da da böyledir, dünyanın dört bir yanında da böyle bir durum yaşanıyor. Belli ki, küresel kapitalist sistemin krizi derin ve ciddi bir sıkışmayı yaşıyor. Toplumlar, insanlık ciddi bir ruhsal, psikolojik, ahlaki daralma ve bunalım içinde. Bu durum bunun çok çeşitli biçimde değerlendirilecek yönleri var. Her şeyden önce bu durum ABD'nin ne kadar sıkışmış olduğunu gösteriyor. Bunu doğru anlamak lazım. Örneğin bir Türkiye gezisi şimdiye kadar hiç böyle olmamıştı, ilk defa oluyor. Bir ABD başkanı seçilir seçilmez ilk defa Türkiye ziyaretine çıkıyor. Şimdiye kadar hep Türkiye yönetimi Washington'a giderdi, hatta bir, iki, üç sefer gider gelirlerdi. Bir görüşme koparabilmek için yıllarca uğraşılırdı. Şimdiyse bizzat ABD başkanı, Türkiye yöneticileri hiçte ABD'ye gitmeden Ankara'ya gelip Türkiye'nin bütün yetkilileriyle görüşme yapıyor. Bu, geçmişteki olup bitenlere, amiyane deyimle temayüllere aykırı, ters bir durumdur. Nerden kaynaklandı bu durum? ABD'-

nin içinde bulunduğu sıkışıklıktan kaynaklanıyor. Küresel kapitalist sistemin yaşadığı kriz ve kaostan kaynaklanıyor. Küresel sistem ve onun önderliği olan ABD o kadar sıkışmış ki, Türkiye'yi kendisi için bir kurtarıcı görüyor. Obama Türkiye'ye geldi, herkesle görüştü, her yeri gezdi. Öyle ki, sanki mesih gelmiş gibi bir hava yaratılmaya çalışıldı. Diğer yandan Obama Türkiye'ye övgüler dizmekten kendini kurtaramadı. Neden? Çünkü Türkiye'ye İhtiyacı var, onu Ortadoğu politikasında daha fazla kullanmak istiyor. ABD politikasını Türkiye-Irak ittifakı üzerine oturtuyor. Bu ittifakı Filistin'den Afganistan'a kadar geniş Ortadoğu sahasında kendi politikaları doğrultusunda kullanmak istiyor. Bunun için de Türkiye'yi bu siyasete çekmeye çalışıyor. Türkiye'nin de buna ihtiyacı var. Dolayısıyla ihtiyacı olan güçler birleşmiş bulunuyorlar. Gördük işte, herkes pür dikkat Obama ne söyleyecek, Obama ne yapacak, diye önce bunu tartıştı; ardından, şuraya girdi, şöyle ayakbastı, burda şu sözü söyledi biçiminde günlerce basın adeta bir Obama fırtınası estirmeye çalıştı ve bu hâlâ da devam ediyor. Milletvekilleri onu pürdikkat dinlediler. Genelkurmay geldi hazır bulundu, dinledi. Yani bu tür şeyler iki tarafın da ne kadar sıkışmış olduğunu gösteriyor. Aslında sıkışık iki güç birbirine dayanarak bu sıkışıklıktan kurtulmaya çalışıyor. Türkiye kendi sıkışıklığını ABD'den daha fazla destek alarak aşmak istiyor. Türkiye'nin sıkışıklığı nedir? Kürt sorunundaki sıkışıklıktır, PKK karşısındaki zorlanma ve sıkışıklıktır. ABD ve NATO'dan daha fazla destek alarak PKK'ye karşı savaşı sürdürmek istiyor. İnkâr ve imha politikasını devam ettirmek istiyor. Açık olan budur. ABD destek verdiği ölçüde ancak bu inkâr ve imha siyasetini, bu çağ dışı gericiliği sürdürebileceğini düşünüyor. Türkiye'nin talepleri bu yönlüdür ve zaten bu taleplerde bulunmuşlardır. Nitekim Obama'nın Türkiye'nin toprak bütünlüğünden yana olduğunu, teröre karşı olduğunu söylemiş olması Türkiye'de bayram havası yaratmış durumda. Herkes adeta zil takıp oynuyor. Oysa ki aynı Obama Kürtlerin haklarından da söz etti. Kürt azınlıktan dem vurdu. Çünkü Kürtlere de ihtiyacı var. Nitekim Kürtlerle de görüşme yaptı. Kendini bu kadar dışa bağlamak Türkiye yönetimi ve sistemi açısından utanç vericidir.

"Ortadoğu çapında ABD yeni bir Kürt politikası oluşturmuş durumda. Çünkü Ortadoğu'da yürüttüğü savaş bunu gerektiriyor. Kürtlerin desteğini alabilmek için de Kürt politikasında açılım yapıyor. Bunları sağlatacak bir uzlaşma yaratmak istiyor. Seçime kadar DTP'yi tasfiye etmek için alenen çalışma yürüten bir yönetim, seçim ardından DTP'yi muhatap almak durumunda kalmıştır"

- ABD Türkiye ile ilişkileri daha da geliştirirken Kürtlere karşı politikalarında nasıl bir değişiklik olabilir?

- Aslında ABD Türkiye'yi kendine bağlamaya, istediği gibi kullanmaya çalışıyor. Ermenistan sorununda, dini azınlıklar sorununda, daha çok da Afganistan'da, Irak'ta Türk ordusunu kullanma konusunda imkânlar elde etmeye çalışıyor. Nitekim bu yönlü pazarlıklar yaptıkları anlaşılıyor. Eğer bu pazarlık sonuç verirse, gerici temelde işlerse ortaya çıkacak olan Türkiye'nin ABD çıkarları doğrultusunda bir paralı asker gibi Ortadoğu'da savaştırılması olacaktır. "PKK'ye karşı savaşıyoruz" diye Türk gericiliği, milliyetçi faşizmi Türk toplumunu kandıracak, Kürt halkına karşı da, bölge halklarına karşı da Türkiye'yi savaştıran bir durum ortaya çıkacaktır. Bu ciddi bir tehlikedir. Buna dikkat etmek gerekiyor. Diğer yandan bu sonuçları elde etmek için Obama yönetimi biraz daha da geniş bir siyasi yaklaşım içinde. Türkiye'ye, Irak'a ihtiyaç duyduğu kadar Kürtlere de duyuyor. Obama'nın gezisinin bir de bu yönü var ki, bunu Türkiye siyasetçilerinin iyi okumaları lazım. Ahmet Türk'le Kürt politikacı diye görüştü, ardından Celal Talabani'yle, Mesut Barzani'yle görüşmeler yaptı. Kürt azınlık dedi ve bu görüşe Türkiye Cumhurbaşkanı ve Başbakanı'nın da katıldığını söyledi. Kürtlerin haklarından söz etti. Bunların sağlanması ve korunması gerektiğini belirtti. Neden? Çünkü yeni bir Kürt politikası oluşturuyor. Şimdiye kadar ABD'nin Kürt politikasında sadece Irak vardı. Irak Kürtleri üzerinden politika yapıyorlardı. Şimdi Türkiye'de de Kürt politikasından söz ediyor, İran'da da söz ediyor. Ortadoğu çapında ABD yeni bir Kürt politikası oluşturmuş durumda. Neden? Çünkü Ortadoğu'da yürüttüğü savaş bunu gerektiriyor. Böyle olunca Kürtlerin desteğini alabilmek için de Kürt politikasında açılım yapıyor. Bunları sağlatacak bir uzlaşma yaratmak istiyor. Seçime kadar DTP'yi tasfiye etmek için alenen çalışma yürüten bir yönetim, seçim ardından DTP'yi muhatap almak durumunda kalmıştır. Gözle görülecek denli açık bir siyasi değişikliği hızla yapabilmiştir. Şimdi ABD'nin böyle bir politika izlediği bir ortamda Türkiye'nin hâlâ eski Kürt ve PKK karşıtı stratejide ısrar etmesi, inkâr ve imhayı sürdürmeye çalışması tabii ki mümkün değildir, boş bir çabadır. Bu, Türkiye'yi daha fazla dışa bağlayacak, ABD'nin uydusu haline getirecektir. Eğer AKP ciddi bir demokratik siyasi dönüşüm yaşayamazsa Türkiye açısından böyle bir tehlike arz etmektedir. Bunu herkesin görmesi ve anlaması lazım. ABD, küresel kapitalist sistemin çıkarları doğrultusunda böyle bir politik değişim ve açılım yaşarken, Türkiye yönetiminin ulus-devlet statükoculuğunda ve Kürtlere karşı inkâr ve imha politikasında ısrar etmesi, kendini felaketle yüz yüze getirmesi anlamına gelir. Böyle bir yaklaşımı sürdürdükçe daha fazla ABD'ye muhtaç hale gelecek, ABD Türkiye'ye istediklerini zorla yaptırtacaktır. Oysa Türkiye buna muhtaç değildi. Kendi demokratik açılımlarını kendisi yapabilirdi. Kürt sorununun demokratik çözümünü, Türkiye'nin demokratikleşmesini sağlayabilir ve böylece hiçbir

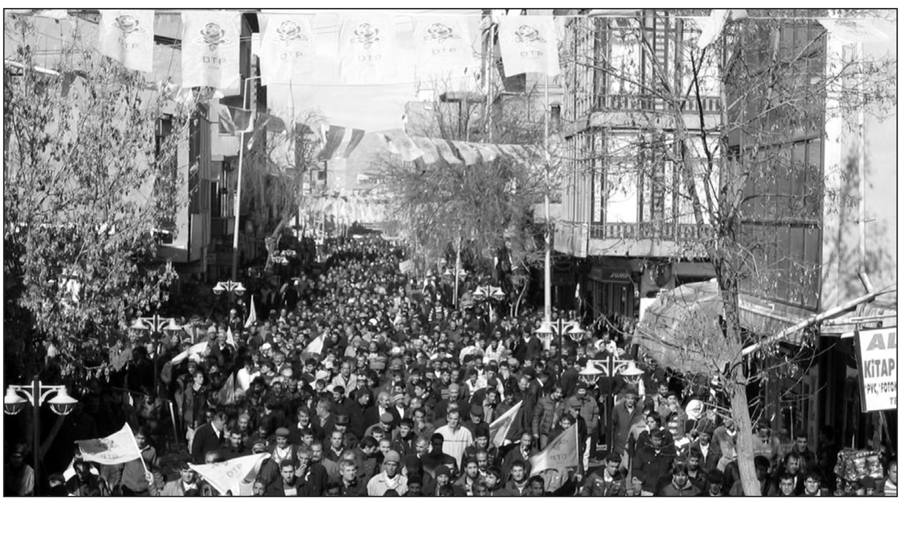
güce muhtaç olmadan kendi öz gücünü harekete geçirerek Ortadoğu'nun en büyük demokrasisi haline kendini getirebilir, Ortadoğu'ya demokrasi yayan bir merkez konumuna ulaşabilirdi. Demokratik Ortadoğu Birliğinin yaratıcısı ve öncüsü haline gelebilirdi. Bütün imkânlarını böyle bir demokratikleşme temelinde Türkiye toplumunun çıkarına kullanabilirdi. Türkiye'de bu kadar pahalılık oluşmazdı, işsizlik gelişmezdi, yüz milyarlarca dolarlık borç altına girilmezdi. Bunlar hep inkâr ve imha siyasetinin sonuçlarıdır. Savaş siyasetinin Türkiye'ye yüklediği ekonomik ve mali yük oluyor. Bunların hepsi Türkiye toplumunun sosyal, kültürel, eğitsel gelişimi için kullanılırdı. Türk gençliği, kadınları güçlü bir bilinçlenme, gelişme, iyi bir yaşam sürdürebilirlerdi. Türkiye çatışmalarla kan kaybeden bir ülke değil, demokratikleşme temelinde en özgür ve birliğini güçlendirmiş bir toplum haline kendini getirirdi. Demek ki, Türkiye açısından çıkartılması gereken önemli sonuç bu oluyor. Mevcut yaklaşımlarla, politik duruşla Türkiye, ABD'nin geliştirmeye çalıştığı, Obama yönetiminin oluşturmaya çalıştığı politikaya cevap veremez. Kendisi kendi demokratik siyasetini, stratejisini geliştiremezse ABD çıkarları doğrultusunda bir uydu olmaktan kurtulamaz.

- Bu gelişmeleri Kürt siyasetçileri nasıl okumalı ve bunun karşısında nasıl bir politik tutum geliştirmelidir?

Kürtler açısından da çıkartılması gereken sonuçlar var. Örneğin, Obama yönetimi 29 Mart yerel seçim sonuçlarını siyasete dönüştürüyor. Herkesten önce harekete geçti. Kendine göre bir Kürt politikası oluşturuyor. ABD ilk defa Türkiye'de bir Kürt politik liderle başkanlık düzeyinde görüşme yaptı. Güney Kürdistan yönetimiyle görüşmeler yaptı. Kendi politik doğrultusunu, çıkarlarını empoze etmeye, seçim sonuçlarının ABD'nin politik çıkarlarına doğru kanalize edilmesini sağlamaya çalışıyor. Bu önemlidir. Bir inisiyatif anlamına geliyor. Seçim sonuçlarını değerlendirmek için ABD böyle bir politik inisiyatif kullanıyorsa, hızla hareket ediyorsa, DTP Başkanlığıyla görüşecek kadar bir politika değişikliği yapabiliyorsa, Kürt ulusal demokratik siyaseti böyle bir açılımı ve çıkışı niye yapmasın? Niye daha erken davranmasın? Elbette ki onun da erken davranması gerekiyor. Yoksa seçim sonuçları ABD'nin politik çıkarlarına kanalize olur. Oysaki bu sonuçları Kürt halkı kazandı, dolayısıyla bu sonuçların Kürt demokratik siyasetinin gelişmesine kanalize edilmesi gerekiyor. Bunlar nelerdir? *Bir*, Kürt ulusal demokratik birliğinin ve kurumlaşmasının yaratılması. Ulusal konferansın acilen toplanıp ulusal strateji ve örgütlülüğü yaratmak üzere çalışma yürütmesidir. *İkincisi,* başta Türkiye olmak üzere İran, Irak, Suriye'de demokratik sistemin gelişmesi için Kürt demokratik siyasetinin daha açılımcı ve aktif hale gelmesi, bir inisiyatif kullanabilmesi. Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde Kürt demokrasisinin ve Kürt demokratik birliğinin ilişkilerinin yaratılmasına dayanarak Türkiye İran, Irak ve Suriye'de demokratikleşmeyi, demokratik ilişki ve birlik sistemini yaratmak üzere Kürtlerin harekete geçmesi lazım. İşte bu, Ortadoğu demokratikleşmesini getirir. Ortadoğu'da demokratikleşmenin ve halkların kardeşliğinin yaratılmasını sağlar. Demokratik Ortadoğu birliğini yaratır. Ortadoğu halklarını özgürlük ve demokrasi ilkeleri temelinde yenide birleştirir, kardeşleştirir, dış güçlerin hegemonya savaşına karşı halkların çıkarlarına dayanan bir Demokratik Ortadoğu yaratır. Bunun gerçekleştirilmesi gerekiyor. Böyle bir Ortadoğu, Kürt halkının da en özgür, en demokratik ve en birlikte olduğu bir Ortadoğu olacaktır. Kürt halkı kendini özgür-demokratik bir geleceğe kavuşturabilmek için böyle bir Ortadoğu'nun yaratılmasını öngörmelidir. Onun için de çok yoğun bir çalışma içerisinde olmak, yeni açılımlar yapmak, bir Kürt ulusal demokratik stratejisi oluşturmak gerekli. Şimdiye kadarki Kürt stratejisi parçalıydı. Kürdistan parçalarına göre, Kürt örgütlerine göre ayrıydı. Birbiriyle çatışmaya dayalı bir gelişme sağlama stratejisi vardı. Artık bu strateji dönemi kapanmıştır.

- Yeni Stratejik yaklaşımı, stratejik değişim konusunu biraz açar mısınız?

En başta PKK stratejik değişim yaptı. Böyle bir stratejiden gelişme sağlamaktan kendini çıkartarak ulusal demokratik birliğe dayalı bir strateji esas aldı. Bununla bundan sonra çalışılabileceğini ve kazanılabileceğini öngördü ve nitekim PKK'nin yarattığı gelişmeler buna dayanıyor. 29 Mart yerel seçimlerinde DTP'nin kazandığı başarı kesinlikle böyle bir demokratik siyasi stratejinin başarısı oluyor. Demek ki bu strateji kazandırıyor, başarı getiriyor. Bu bakımdan bütün Kürt örgütlerinin stratejik değişim yaşaması gerekli. En başta KDP ve YNK olmak üzere bütün örgütler stratejik değişim yaşamalılar. PKK'yle çatışma içerisinde gelişme yaratmak, başka parçalarla çatışarak kendini ilerletmek devri geçmiştir artık. Parçaların demokratik birliği, örgütle-

rin ortak demokratik stratejideki birlik ve ittifakları bundan sonra Kürt özgürlüğünü ve demokrasisini geliştirecektir. Bunu yaratmanın yolu da, bir ulusal konferansla ulusal demokratik kurumlaşmaları ortaya çıkartmaktır. Kürtler kendi demokrasilerini bu biçimde geliştirdikçe ve kendi demokratik ilişkilerini ve birliklerini ortaya çıkardıkça komşu halklara da demokrasi yayacaklar ve onlarla da demokratik ilişki ve birliklerini geliştireceklerdir. Her parçadaki Kürt halkının demokratik konfederalizm sistemindeki örgütlülüğü ve birliği diğer parçalardaki Kürt halkıyla demokratik ilişkileri ve birliği geliştirdiği gibi, aynı zamanda içinde yer aldıkları devletle sorunlarını çözecek, komşu halklarla da demokratik ilişki ve birliklerini geliştirecektir. Dolayısıyla bir parçanın demokrasisi genişleyerek bütün Kürdistan'ın demokrasisi olacak. Kürdistan'ın demokrasisi ve demokratik ilişkilerinin gelişmesi, Türkiye'nin, Irak'ın, İran'ın, Suriye'nin demokratikleşmesi ve demokratik ittifak içine girmesi anlamına gelecektir, bunu yaratacaktır. Bu da bizi demokratik Ortadoğu birliğine götürecektir. Kürt özgürlüğü ve demokrasisi geliştikçe Ortadoğu demokrasisi ve demokratik birliği gelişecektir. Tersinden, Ortadoğu demokratikleştikçe ve halkların kardeşliğine dayalı demokratik birlik sistemi içine girdikçe de Kürt halkının özgür ve demokratik geleceği güvence altına alınmış olacaktır. Kürt siyasetinin bunu sağlatacak bir siyasi çaba içerisine gecikmeden aktif olarak girmesi lazım. Obama'nın ziyaretinden çıkartılacak en önemli bir sonuç da bu oluyor.

Kürt sorununun çözümü açısından bu siyasi durumdan yararlanılabilir

Öyle anlaşılıyor ki, ABD siyaseti artık çatışmayla Kürt sorununu çözülemeyeceği, yine Kürtlerin inkâr edilerek Ortadoğu'da ulus-devlet statükosunun aşılamayacağı noktasına gelmiştir. Bu önemlidir. Şimdiye kadar, hatta son 29 Mart seçimine kadar da ABD, Kuzey Kürdistan'daki Kürt halk iradesini inkâr ediyordu, reddediyordu, onunla görüşmüyordu. Onunla görüşmek yerine onu tasfiye etmeyi öngörüyordu. Fakat seçim sonrasında bu siyasetin değiştiğini gördük. Demek ki ABD şunu gördü: Kürt halkını inkâr ederek, reddederek, bir de askeri yöntemlerle susturamaz, bastıramaz, Kürt özgürlük hareketi tasfiye edilemez. O zaman Ortadoğu'da kimse siyaset yapamaz. Dolayısıyla siyaset yapabilmek için, sorunların siyasal yöntemlerle çözümünü sağlayabilmek için eski politikada değişiklik yapmak gereklidir. İşte ABD'nin böyle bir siyasi değişikliği kısmen yaptığı anlaşılıyor. Bu değişiklik: *Bir*, bütün Kürdistan'ı içine alan bir Kürt politikası oluşturmuştur; *iki,* Kürt iradesini reddeden yaklaşımını önemli ölçüde değiştirmiştir; *üç,* şiddet yöntemiyle Kürt sorununun çözülemeyeceğine karar kılmıştır. Bunlar önemli siyasi durumlardır. Bundan hem Kürtler yararlanabilir, hem de komşu halklar; Türkiye, İran, Irak, Suriye halkı yararlanabilir. Bu siyaset iyi kullanılırsa herkese hizmet edebilir. Geçmişin bölünüp parçalanmaya ve çatıştırılmaya, sonunda da kullanılmaya dayanan siyasetinden halklar kurtularak demokratik birlik ve dayanışma içerisinde kendi güçlerini geliştirebilirler. Özellikle Kürt sorununun çözümü açısından bu siyasi durumdan yararlanılabilir. Kürtler bu gerçeği görerek hareket etmeliler.

ABD uydusu haline gelerek kimse kurtulamaz

Türkiye de bu gerçeği görerek hareket etmeli. Yani şunu bilmemiz lazım: Küresel sistemin bir uydusu haline gelmemek için, ABD stratejisinin basit, kullanılan parçaları haline gelmemek için kişilikli, karşılıklı yarara dayanan demokratik ilişki ve ittifak içerisinde birlikte siyaset yapan ve yaşayan bir düzey tutturabilmek için mevcut ABD politikasından yararlanılarak Kürt sorununun demokratik çözümünü gerçekleştirmek ve Kürt halkının komşu halklarla demokratik ilişki ve birliğini yaratmak gerekir. Şimdi koşullar bunun için uygundur. İmkânlar var. Obama'nın ziyareti bunu ortaya çıkardı, gösterdi. Bush yönetiminin siyasi duruşunda bazı değişiklikler yapmak istiyor. Çünkü o kriz içine, çıkmaz içine girmiş. Bunu aşarak ABD çıkarlarını ilerletmek istiyor. Böyle bir siyasi değişim sürecinde Kürt sorununun demokratik çözümü, Ortadoğu'da demokratik dönüşümün geliştirilmesi açısından adımlar atılabilir. Çünkü dış müdahale, dış hamleler ve saldırılar demokratik dönüşümü, demokratik ilişki ve birliği engelliyordu. Bunun kısmen zayıflamış olması, ya da bir değişim süreci geçiriyor olması fırsat yaratıyor. Demokratik siyasetin gelişmesi, demokratik çözümün gelişmesi için; Türkiye'nin, Irak'ın, İran'ın, Suriye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun demokratik çözümü için fırsat oluşturuyor, yeni imkânlar ortaya çıkartıyor. Bunu kullanmayı bilmek lazım. Böyle anlamak gerekiyor. Yoksa öyle Obama hayranlığıyla bir şey elde edilemez. ABD'ye bağlanarak, daha çok ABD uydusu haline gelerek hiç kimse kurtulamaz. Ne Türkiye sorunlarını çözebilir, ne de Kürtler. Tam tersine daha fazla sorunlarla yüklü hale gelirler, daha çok çelişki ve çözümsüzlükler artar. Bu da çatışmaya ve birbirini tüketmeye götürür. Bundan da dış güçler, dış gericilik yararlanır. İşte böyle bir duruma düşmemek için son siyasi gelişmeleri, ABD'deki yönetim değişikliğini ve Türkiye'deki 29 Mart seçiminin ortaya çıkardığı sonuçları doğru değerlendirerek bunu demokratikleşme, demokratik dönüşüm yönünde kullanmayı bilmek lazım. Kürt sorununun demokratik siyasi çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi temelinde değerlendirmeyi ve böyle bir sonuca ulaşmayı geçekleştirebilmek gerekir. Doğru demokratik tutum, devrimci tutum, sol-sosyalist tutum budur. Bu yapıldığı ölçüde Ortadoğu dünya çapında demokratikleşmenin merkezi haline gelebilir. Küresel sistemin gericiliğine karşı dünya demokratik dönüşümünün merkezi olabilir. Bunun gerçekleştirilmesi için çalışmak da elbette ki bütün demokratik güçlerin, sol-sosyalist güçlerin temel görevidir. Bu gerçekleştirildiği ölçüde solculuk, sosyalizm bir anlam, bir değer ifade edecektir.

Finans çağı-komutan para

"Kapital, kapitalist ve kapitalizm para saltanatının ön basamaklarıdır. Onlar bunları atlayan gerçek birer kraldılar: Çıplak krallar. Ticaret çağı büyük hızıyla birlikte büyüyen kârını büyük oranda bu paralaşma ve para araçlarına borçluydu. Paranın egemenliği sessiz ve derinden ilerliyordu. Sadece krallığa değil, tanrısallığa da oynuyordu. Hem de ilk defa maskesiz olarak. Endüstri çağı ona hem çok şey borçluydu hem de çok büyük fırsatlar sundu. Toplumda pazarlaşma, kentleşme, emtialaşma ve ticaret yoğunlaşması olmadan sanayi devrimi olamazdı. Tüm bu süreçler para olmadan gerçekleşemezdi"

Reber Apo'nun çözümlemelerinden derlenmiştir

Paranın toplumsal komuta gücü haline gelmesi şüphesiz önemli bir gelişmedir. Bu çözümlenmeden toplumun kavranması çok eksik kalır. Para belki de tüm vücuda gerekli enerjiyi oluşturmak için, hücrelere besin taşıyan damarlardaki kan örneği gibi, ekonomik yaşamda akışkanlık sağlayan değerdir. Ne olduğu ve nasıl bu konuma eriştiği anlaşılması gereken en ciddi toplumsal fenomendir. Beraberinde muazzam kirlilik taşıdığı inkâr edilemez olan bu aygıt, hangi tarihsel ve toplumsal etkenler sonucu bu durumunu kazandı? Gerçekten toplumda neyi gerçekleştirmektedir? Kazandırdığı ve kaybettirdiği kişiler, gruplar kimlerdir? Onsuz olunur mu, olunmaz mı, yerine neler ikame edilebilir? Sorular çoğaltılabilir.

Değişim aracı olarak para, basit bir işlemin aracı olarak gayet anlaşılırdır. Yine de dikkat etmek gerekir. Değişenler nedir? Para iki değişen arasında adil bir ölçü sağlayacak alet olabilir mi? Sorunun daha başta büyük zorluklar içerdiği açıktır. Bir elmayla bir armudu değiştirmek gibi en basit bir alışveriş meselesinde, diyelim oran bire iki oldu: 1 elma = 2 armut. Para piyasada böyle işlev görsün. Neden bire iki de üç veya bire bir değil? O zaman işin içine en basitinden emek değer girecektir. Sorular peşi sıra gelebilir. Emeğe değerini veren nedir? Başka emek denilip soru sonsuza dek tekrarlanabilir. Açık ki alışveriş meselesinde adil ölçüyü paranın sağlaması zor görünmektedir. Büyük ihtimalle gücünü, itibarı bir seçenekten kazanacaktır. Öyle kabul gördüğü için kabul edilmektedir. Temelinde adalet, değer, emek gibi ölçüler aramak beyhudedir. Zaman ve mekânda hazır bulunanlar, işlerimizi kolaylaştırmak için bir arabulucu seçelim demişler. Bulunan arabulucu nesnenin adını para koymuşlar. Bu kısa öyküyle parayı tanımlamaya çalışıyoruz. Fakat öyle bir arabulucu aracıyla karşı karşıyayız ki, bu konumunu bırakıp başka rollere girdi mi her şey allak bullak olabilir.

Bir örnekle anlaşılır kılalım. Toplum bir kadının ancak bir erkeğe bağlı olarak bir evde adına namuslu dediğimiz tarzda yaşayabildiği takdirde kabul görebileceğini belirtir. Kadının öyle olmaktan çıkıp birçok erkeği eve alması ya da tersi halinde adamın eve birçok kadını alması halinde durum nasıl olur? Herhalde en hafif deyimle allak bullak olur. Paranın durumunda işler daha karmaşıktır. Örneğimize devam edelim. Kadın genel kabulü bozduğu için evden atılarak bir çözüme varılabilir. Fakat parada işler bu kadar kolay olmayabilir. Elinde parayı tutan, namuslu olmasa, paraya ne kadar para katılsa da kabulümdür diyebilir. Hâlbuki toplum tıpkı bir kadın meselesinde olduğu gibi, bu kabulle parayı aracı kılmamıştı. Onu biriktirmek en büyük namussuzluktur diyebilmiş olması kuvvetle muhtemeldir.

Benim kanaatim, iş aynen böyle olmuştur. Son derece nispi bir zaman ve mekânla sınırlı, kolaylık olsun diye araya konulan bu arabulucu, asla tüm zaman ve mekâna yayılsın diye kabul edilmemiştir. Büyük bir suiistimal (kötüye kullanma) olayı vardır. Asla kabul etmem diyebilir. Fakat atı alan çoktan Üsküdar'ı geçmiş olabilir. O zaman da hükmü yetmez olur. Dolayısıyla para, ortama göre oynayan, eşi benzeri görülmemiş bir fahişenin kendisi haline gelmesi, yine ikinci bir defa kuvvetle muhtemeldir. Kendini birine bir, birine bin dolara kiralayabilir. Önünde bunu önleyecek hiçbir kuvvet artık yoktur. Nasıl bu duruma gelindi? Biraz da ekonominin dilini kullanarak anlaşılır kılmaya devam edelim.

Armağan kültürü yücelticiliği ifade eder

Ekonominin değişimle başlatılması pek fazla anlatım ifade etmese de, değişimin kendisi önemli bir ekonomik faktördür. Birbiriyle değişen iki şeye mal veya meta denilmektedir. Toplum henüz kullanım değerinden başka bir değer tanımaz iken, karşılıklı değişimi ahlaki olarak uzun süre doğru bulmadı. Armağan ekonomisi dediğimiz bir sisteme bağlı kaldı. Ürettiği veya elde ettiği çok değerli addedilen bir nesneyi değer verdiklerine armağan ediyordu. Armağan kültürü yücelticiliği ifade eder. Yüceltilene armağan sunulur. Değerli olanın böylece değeri kanıtlanmış, onurlandırılmış oluyordu. Geriye kalan nesneler günlük yaşam için

harcanırdı. Birikime de iyi gözle bakılmazdı. İnsan toplulukları milyonlarca yıl böyle yaşayabildiler. Mal değişimi olmadan, mal veya para karşılığında değişime, ahlakı, vicdanı bir türlü razı olmuyordu. Çünkü ürettiği değerin pahası, karşılığı olabileceğini düşünmüyordu. Düşünülmesini ahlaken uygun bulmuyordu. Belki de sağduyusu veya ahlaki bilinciyle bunu hileli bir yol sayıyordu.

Toplumda emtia olgusunun ortaya çıkışı uygarlık sürecine yakın dönemlerdir

Değişimin eşiği ekonominin eşiğiyse, ekonomiye böyle giriş yapılması herhalde iyi bir giriş sayılmayacaktır. Çünkü asli geleneğe rağmen yapılmıştır. Değişimi ekonomik ilişkinin temel değeri saymak bir varsayım olabilir. Ama tek varsayım değerinde saymak doğru olmaz kanaatindeyim. Ekonomiyi değişimden başka etkenlerle bilimselleştirmek veya daha doğrusu değişimden farklı, hatta değişimin kabule dayanan, para gibi arabuluculuğa dayanmayan biçimleri de rahatlıkla geliştirilebilir. Teorik ve pratik bu biçimleri geliştirme konusunda yaratıcı olmaktan geri durmaz. Değişimden daha önemli olan ürünün mal haline geliş meselesidir. Kullanım değerinin değişime tabi tutulması emtialaşma, mallaşma olarak tanımlanır. Toplumda emtia olgusunun ortaya çıkışı uygarlık sürecine yakın dönemlerdir. Ticaretin kabul görmesindeki temel etkendir emtia. Emtianın kendisi onu ilk edinenin elinden çıkma anına denk geliyor. Elinden çıkarmayı kabul etmek emtianın başlangıcıdır. Karşıdan biri bir şey karşılığında alınca, emtia süreci tamamlanmış oluyor. Yine bir örnek verelim. Yıllarca beslediği bir ceylanı başka birinin de yıllarca beslediği keçiyle değiştirdiğini düşünelim. Bu değişimin adil ve eşit olduğu hiçbir zaman ispatlanamayacaktır. Çünkü hangi alın terinin ne kadar akıtıldığı hiç bilinmez. Daha da önemlisi keçiyle ceylan hiçbir zaman iki eşit olamaz. Bu analojiler şüphesiz değişimin mantığındaki çelişkiyi yakalamak içindir. Ve böylesi çelişkiler her zaman mevcuttur.

Bu çelişkilerin kabulü temelinde para konusuna yeniden döndüğümüzde, barındırdığı hileleri daha iyi fark etmiş oluyoruz. Toplumları tanırken bir noktayı daha iyi anlamak büyük önem taşır: Toplumsal olguların fiziksel olgular olmaması. H2O, mutlak olmasa da dünya koşullarında hep su molekülüdür. Başka anlamı olamaz. Toplum ise insanın inşa ettiği olgular paketidir. İçinde muazzam bilinmezlikler taşısa da. Toplum kendi inşa ettiğini değiştirip yeni inşalar kurabilir. Şu kural ortaya çıkıyor: **Toplumsal gerçeklikler inşa edilmiş gerçekliklerdir**. Doğa veya tanrı vergisi gerçeklikler değildir. O halde para da rahatlıkla inşa edilmiş bir gerçekliktir. Değişim ve emtialar konusu da inşa edilmiş varsayımsal gerçekliklerdir. Tanrı veya doğa vergisi değiller.

Pozitivistlerin en büyük günahı, toplumsal gerçeklikleri fiziki gerçeklikler gibi olgular niteliğiyle aynı kategoriye koymaları olmuştur. Toplumsal olguyu değişmez gerçeklikle bir tuttuğumuzda, büyük yanılgılar içeren toplumsal paradigmalara kapıyı sonuna kadar aralamış oluruz. Ekonomiye pozitivist açıdan baktığımızda, bu sakıncaları görmemek mümkün değildir. O zaman milliyetçilikler nesnel gerçeğin ifadesi olarak anlaşıldığında, değişik konumlarda da olsalar, felsefi bakımdan aynı olan Hitler ve Stalin konumuna düşersin. İkisi de ve tüm pozitivistler de, kaba materyalistler de toplumda kabul ettiği gerçeklere mutlak olgu değeri vermekten kurtulamazlar. Para konusunu son derece nazik kılan bir etken de topluma bu pozitivist yaklaşımla bakan anlayıştan gelir: Parayı tam gerçek saymak. Dolayısıyla onun aracılığıyla el değiştirme giderek tam gerçek algılamasına dönüşür.

Para öyle bir şeydir ki onunla da onsuz da olmak çok zor konum arz eder

Paranın ekonomiye değişimle birlikte girmesini, tarih boyunca gösterdiği gelişmeleri incelemek konumuz değil. Fakat giderek ekonominin vazgeçilmezi haline gelmesi, içerdiği sakıncaların da büyümesi anlamına gelir. Tek bir değişimin içerdiği çelişkiyle karşılaştırdığımızda, paranın sınırsız değişim gücünü kazanmasının ne kadar netameli, sakıncalı durumlara yol açacağı anlaşılırdır. Binlerce çelişkinin somutlaşmış hali olmak kolay bir şey değildir. Bu haliyle ekonomi de yol ala ala finans çağına ulaştığında, durumun bütün vahametini görmeden toplumu anlaşılır kılmak kendini aldatmaktan başka anlama gelmez. Vahamet dediğimiz, paranın en gelişkin çağına bağrındaki muazzam çelişkilerle birlikte varmasıdır. Bu sicili çok kötü bir zorbanın çok büyük bir orduya başkomutan yapılması gibi bir şeydir. Toplumun başlangıçta sadece hazır olanların bir anlık kabulüne dayanan kuşkulu aracın çok geçici bir konumu tanrı katına yükseltiliyor. En etkin komuta gücünü de elinde tutarak.

Paranın gelişim tarihini incelemek hayli ilginç olurdu. Tarihte ilk altın sikkenin Lidyalı Kreuzus tarafından çıkarıldığı söylenir. Halen altın aramaları-

nın sorun yarattığı Manisa'nın Sard kentinde oturduğu ve başına gelmedik iş kalmadığı söylenir. Para öyle bir şeydir ki, onunla da onsuz da olmak çok zor konum arz eder. Bilinen, emtia değişim ve paralaşmanın el ele vererek hızla geliştiği ve ekonominin başköşesini ele geçirdiğidir. Pers ve Greko-Romen uygarlığında para kullanımının çok yaygınlaştığı, günümüze kadar ulaşan yüzlerce sikke çeşidinden bellidir.

İslam uygarlığında Riyal en az sultanlar kadar itibarlı bir konuma erişmişti. Kentlerde paranın tahtı sağlamdı. Özellikle Yahudi sarraflar büyük önem kazanmıştı. Yahudi ve Ermeni sarraf ve tüccarlar Avrupa'dan Hindistan'a kadar uzanan ticaret yolları üzerindeki kentlerde paralel bir para ve ticari tekel hattı kurmuşlardı. Siyasi egemenliğe paralel bu kapital hattı çok etkiliydi. Sultan ve emirlikleri kendine oldukça bağlamıştı. Avrupa ve Asya'daki etkinlikleri sürekli artıyordu. Toplumların kavim olarak Yahudi ve Ermenilere artan tepkisinin altında bu gerçekliğin önemli payı olsa gerek. Yahudi ve Ermeni pogromlarını araştırırken bu önemle göz önünde bulundurulması gereken bir husustur.

İtalyan kentleri para devriminin önemli mimarlarındandı

İtalyan kentlerinin İslam dünyasından para ve ticaretin öncülüğünü devralmaları 13. yüzyılın ortalarına doğrudur. Özellikle Venedik, Cenova ve Floransa gerçek bir para ve ticaret mucizesi olarak gerçekleştiler. 16. yüzyıla kadar başta Rönesans olmak üzere her bakımdan Avrupa'ya öncülük eden yıldız kentlerdi. İtalyan kentleri sadece Rönesans devrimini gerçekleştirmekle kalmadılar; para devriminin de önemli mimarlarındandı. Her ne kadar ilk öncüllerini İslam dünyasında buldularsa da, katkıları oldukça büyüktür. Banka, senet, kâğıt para, kredi, muhasebe gibi modernitenin vazgeçilmez tüm para argümanlarını bu kentler geliştirdi, kurumlaştırdı. Para tarihinde bu gelişmelerin çok büyük rolü vardır. Pazar ve ticaretin gelişmesinde birer devrim rolünü oynadılar. Emtialaşma ve paralaşmanın hızını belki de yüzlerce defadan daha fazla arttırdılar. Paranın egemenliğinin gelişmesinde kilometre taşlarıydılar.

> "Sanayi toplumu tamamen paranın egemenliğini tanıyan ilk büyük toplum biçimidir. Daha önceki hiçbir uygarlık toplumu bu denli paranın hâkimiyetini tanımamıştı. Endüstri toplumunda para artık bir kültürdür. Her şey onun etrafında anlam kazanır. Büyük hayallere yol açması kadar, tüm büyük projeler para olmadan başlatılamazdı. Herkes para edinmek için ne gerekiyorsa onu yeni tanrısına sunmaya mecbur edilmişti"

Toplum yavaş yavaş bu araçların tahakkümüne hazırlatılıyordu. Görünüşte basit bir teknik muameleydi gerçekleştirilenler. Bankalar para birikim yerleri olacaktı. Senetler para karşılığı olan kâğıt parçalarıydı. Kâğıt para da bir nevi genel senetti. Hafifti. İşleri daha da kolaylaştırıp hızlandırıyordu. Kredi, sıkışık durumda olan müşterilerine daha sonra ödenecek münasip bir faiz karşılığında verilen borç paraydı. O da işleri hızlandırıyor, boş kalmayı önlüyor, ilgilisinin tembel tembel oturacağına işlerini hızla sürdürmesine ve sağlanacak kârla borcunu kapatmasına hizmet ederek daha hayırlı bir rol oynuyordu. Muhasebe işlerin kâr-zarar, gelir-gider envanterini netleştiren birer dokümandılar. Ayna gibi dönemsel olarak kişi veya şirketlerin durumunu yansıtıyordu. Bunlar basit ama müthiş sonuçları olan devrimlerdi. Başta Sevilla, Lizbon, Londra, Amsterdam, Hamburg, Lyon, Anvers, Paris olmak üzere, İtalya'nın bu devrim ürünlerini Rönesans ürünleriyle birlikte hızla ülkelerine aktaran Avrupa kentleri devrimleri kıta geneline yaydılar, büyüttüler.

16. yüzyılla birlikte Hollanda ve İngiltere'nin önce tarım ve ticarette, sonra sanayide bu devrim ürünlerinin etkin yardımlarıyla nasıl genel bir kapitalist devrime dönüştürdüklerini taslak halinde sunmuştuk. Kapital, kapitalist ve kapitalizm para saltanatının ön basamaklarıdır. Onlar bunları atlayan gerçek birer kraldılar: Çıplak krallar. Ticaret çağı büyük hızıyla birlikte büyüyen kârını büyük oranda bu paralaşma ve para araçlarına borçluydu. Paranın egemenliği sessiz ve derinden ilerliyordu. Sadece krallığa değil, tanrısallığa da oynuyordu. Hem de ilk defa maskesiz ve bizzat olarak. Endüstri çağı ona hem çok şey borçluydu hem de çok büyük fırsatlar sundu. Toplumda pazarlaşma, kentleşme, emtialaşma ve ticaret yoğunlaşması olmadan sanayi devrimi olamazdı. Tüm bu süreçler para olmadan gerçekleşemezdi. Para ve paralaşmanın hız kazanması vücut organlarındaki kan dolaşımı rolünü kazanmıştı. Onun kesilmesi organların çalışamaz duruma gelmesi ve işlevini kaybetmesiydi. Bu da ölümleriyle eşanlamlıydı.

Endüstri toplumunda para artık bir kültürdür

Fabrika-işçi ilişkisini çözümlediğimizde durum daha iyi anlaşılır. Fabrikalaşmayı eski köle ve köylü serfle işletmek mümkün değildir. Hem efendiden, hem senyör ve topraktan kopmadan işçileşme olmaz. Tam bir işçileşme mutlak ücretle gerçekleşir. Ücret ise, para olmadan ödenecek bir değer değildir. İşçinin paraya kesin mahkûmiyeti gerçekleşmiş oluyordu. Para, efendi ve senyör olmadan yeni köleyi mutlak egemenlik altına almanın konumunu kazanmıştı. İktidarlaşmada bu dev bir adımdır. Yeni sanayi toplumu bu yolla tamamen paranın egemenliğini tanıyan ilk büyük toplum biçimi oluyordu. Daha önceki hiçbir uygarlık toplumu bu denli paranın hâkimiyetini tanımamıştı. Endüstri toplumunda para artık bir kültürdür. Her şey onun etrafında anlam kazanır. Büyük hayallere yol açması kadar, tüm büyük projeler para olmadan başlatılamazdı. Çocuğuna küçük bir ayakkabı almak-

tan, evinin ışığını yakmaya kadar, en ücra köyden en gelişmiş kent semtlerine kadar her aile paranın mutlak gereğinin bilincindeydi. Onu elde etmek uğruna içine girilmedik bir iş, plan düşünülemezdi. Herkes para edinmek için ne gerekiyorsa onu yeni tanrısına sunmaya mecbur edilmişti.

Görünüşte kutsal değer emek satılıyordu. Bu, paranın yol açtığı en tipik yanılgılardan biridir. Parayla satılan, yani elden çıkarılan sadece emek değildir. Onu elde etmek için öncelikle sağlıklı bir bedene, bedeni elde etmek için bir anaya, anayı elde etmek için bir kadına ihtiyaç vardı. Bu içinler sonsuza dek gider. Emek ayrıca beceri kazanmalıydı. O olmadan satın alınmazdı. Onun için ustaya, tezgâhtara; onlar içinse binlerce yıllık iş tecrübesine, onun emektarlarına ihtiyaç vardı. İşte basit bir ücret -karın doyurmadan biraz fazla- tüm bu kutsal değerlerin elden çıkarılması oyunuydu. Tarih ve toplum satılıyordu. İnsan, birey böyle araçsallaştırılmıştı. Şimdiye kadar hiçbir toplumsal tanrı bu denli kulları üzerinde hâkimiyet kurmamıştı.

Para ekonominin ve yeniçağın yükselen yeni tanrısıydı

Para tarihinin önemli bir kilometre taşı da altın ve gümüş gibi değerli madenlerin karşılık olarak gösterilmesinden kurtulmasıydı. Bu büyük devrim -kara para devrimi- 1970'lerde gerçekleşti. Artık para tam özgürleşmişti. Birinci özgürleşmeyi özgür İtalyan kentleri onu kâğıt, senet, kredi gibi enstrümanlara bağlayarak sağlamıştı. İkinci büyük devrim ise, ABD Doları'nın altın ve gümüşe bağlı olmaktan resmen kurtulmasıyla gerçekleştirilmişti.

Finans çağına resmen bu devrimle girilmişti. Üçüncü büyük küreselleşme hamlesi denilen tarihsel gelişmenin altında bu olgu yatmaktadır. Kapitalizmin ilk büyük küreselleşme hamlesi, bilindiği gibi ticaret çağının (15.-18. yüzyıllar) kıtasal sömürgeleştirme ve yarı sömürgeleştirme hareketleriydi. İkinci büyük küreselleşme hareketi, sanayi çağının (19. yüzyılın başından 20. yüzyılın son çeyreğine kadar, kaba-ca) emperyalizm hamlesi ve ondan kaynaklanan çok geniş bir sınıfsal ve ulusal savaşlar dönemiydi. Yaklaşık dört yüzyıl süren bu dönemlerin baş yapıcılarından birinin para olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Hepsine birden para çağı demek yanlış olmazdı. Kapitalist modernitenin büyük tanrısı (Zeus, Jüpiter) ulus-devlet, iktidar ve savaş tanrısı (Ares ve Mars), para ise ekonominin ve tarihte genel anlamda karşılığı olmayan yeniçağın yükselen yeni tanrısıydı. Tüm kadim tanrıları bastıran ve hegemonyasını kuran tanrı!

Finans çağının temel özelliği, para kurumunun (tüm enstrümanlarıyla birlikte) başat duruma geçmesidir. Sanayi ve ticaret tekellerini tamamen kontrolü altına almıştır. Tekel olarak devleti de (özellikle ulus-devleti) kendine iyice bağımlı hale getirdi. Ekonominin temel katları olan kullanım (tüketici) ve üretim-değişim platformlarını da tamamen paranın denetimine aldı. Kullanılan araçlar IMF, Dünya Bankası, Uluslararası Ticaret Örgütü; dünyanın tüm merkez bankaları, küresel bankalar, çeşitli kredi senetleri, piyasa ve borsalar; bono ve tahvil senetleri, tüketici kartları, faizler ve döviz kurları vb geniş bir enstrümanlar listesidir. Bu kurumlar aracılığıyla para artık hayalet bir varlık haline gelmiştir. Daha doğrusu, ataerkil ailenin eski hiyerarşik yöneticisi durumunda kalmıştır. Onun yerine yeni yetmeler olarak bu kurumlar evlat rolünü oynamaktadır. Ama hepsinin para atalarının tohumunu taşıdıkları da bir gerçektir.

Sistem halen yetkinleştirilmekle birlikte tamamlanmış sayılır

Kendi içinde bu kurumlar müthiş bir ağ halindeler. Son derece organizeler. Saniye saniye birbirlerinden haberleri vardır. Birbirlerini etkilerler. Hareketleri kısa, orta ve uzun vadeli olarak düzenlenir. Kısa süreli hareketlere 'sıcak para', orta vadeli olanlara 'bono ve tahvil', uzun vadeli olanlara da 'uzun vadeli senet' demek moda gereğidir. Sık sık isim ve süre değiştirebilirler. Toplumsal inşa etme gerçekliklerinden en hızlı gerçekleştirilenlerdir. Temel muhasebe aracı Dolar ve Euro'dur. ABD ve AB'nin para birimidirler. Sistem halen yetkinleştirilmekle birlikte tamamlanmış sayılır. Peki, temel gaye olan kârlar bu yeni sistem altında nasıl gerçekleştirilmektedir?

Ekonomik, toplumsal ve siyasal dünyanın tüm ilişki ve çelişkileri bu yeni sanal sisteme olduğu gibi taşınmıştır. Hatta ideolojik, akademik ve diğer kültürel argümanlar da bu sistemin, pençesine aldığı dünyalardır. Gerçeğe daha yakından bakmak anlam gücümüzü artıracaktır.

Dolar'ın (yedekte tutulan Euro) temel muhasebe birimi olması ne anlama gelmektedir. Dolar birikim alanları ve milli paralar arasındaki kur değişimleri; bono ve tahvil, hisse senetleri piyasasındaki hareketler, faiz ve fiyat değişiklikleri hangi somut dünyalardaki ilişki ve çelişkileri, dolayısıyla ittifak ve savaşları yansıtmaktadır? Acaba giderek sıkça sözü edilen Üçüncü Dünya Savaşı ağırlıklı olarak bu simgesel, sa-

nal dünya içinde geçmiş olmasın? Gerçek alandaki savaşlar ise bunun yer yer deprem dünyasının fay yarıklarından dışa vurması misali gibi olmasın?

Para hiçbir çağda ve hiçbir yerde bu denli kendi kendini büyütmemiştir

ABD'nin İkinci Dünya Savaşı sonrasının hegemon gücü olduğu genelde kabul gören bir görüştür. Para birimi olarak Dolar'ın dünyasal ağırlığı bu hegemonyanın sonucudur. İlginç olan tam da bu hegomonya zirve yaparken, Dolar'ın altın karşılığından kurtulmasıdır. Bunun bir nevi hesapsız, sorumsuz dünya hegemonu olmayı yansıttığı çok açıktır. ABD'nin 1980'lerden itibaren dünyaya trilyonları kat kat aşan Dolar'ı karşılıksız olarak saldığı bilinmektedir. Bu korkunç bir olaydır. Yanlız banknot matbaasını çalıştırarak yılda trilyon Dolar kazanma anlamına gelmektedir. Para hiçbir çağda ve hiçbir yerde bu denli kendi kendini büyütmemiştir. Hegemon olmanın ilk defa kendini paraya yansıtmasını veya paranın bizzat hegemon olduğunun itirafını bu olgudan başka daha iyi açıklayan bir araç olabilir mi? Bütün ulus-devletlerin borçlu durumda olduklarını göz önünde bulundurursak (en büyük borçlu ulus-devlet, çok tuhaftır, ABD'nin kendisidir) paranın niye tam hegemon olduğunu bir kez daha algılama gücümüzü artırmış oluruz. ABD Merkez Bankası'nın ufak tefek para oyunlarının (faiz-fiyat indirme, yükseltme hareketleri) dünyayı şiddetle sarsması da finans sisteminin iyi oturmuşluğunu gayet iyi açıklamaktadır. Yani paranın gücünü kanıtlayan olgular çok fazla oluyor.

Krizlerin sistemle bağı daha da çarpıcıdır. Asya, Rusya ve Latin Amerika'da devrevi olarak zincirleme etkileyerek, saçarak oluşan krizler tamamen para sahasında geçmektedir. Reel ekonomiye yansımalar hep sonradır. Daha önceki krizler reel dünyada başlayıp para dünyasında sonuçlanırken, finans çağının krizleri tam tersine olmaktadır. Reel ekonomi en sona bırakılmakta, ama finans dünyasının egemenlerinin istedikleri gibi o ülke veya ülke bloklarını hizaya getirdikten sonra fazla ağırlaştırmadan sona erdirilmektedir. Rusya örneği öğretici olacaktır. SSCB resmi olarak 1991'de dağıldıktan sonra giderek ağırlaşan bir finansal kriz sürecine alındı. Kriz 1998'de doruk noktasına çıkarıldı.

ABD muhalefetine rağmen. Rusya sistem hegemonunun istediği neoliberal politikalara çekildikten sonra, yavaş yavaş felçli halinden çıkıp sistemle bütünleşti. Bir karşıdevrim de böyle gerçekleşiyordu; sanal ve finansal karşı-devrimler çağında!

Finansal çağ endüstriyalizmden daha ağır ekonomi dışıdır

Finans çağının reel dünyayı yönetmesini çözümlemek hayli öğretici olacaktır.

a- Reel ekonomik dünyayı yönetmesinin paranın komuta gücüne yükselmesiyle bağlantısını sıkça dile getirdik. Daha çok hegemonun ana politikalarına hizmet edecek projeler esas alınır. Dünya ekonomisi finans çağına göre nasıl dizayn edilecek? Hangi bölge hangi mallarda yoğunlaşacak? Payı ne olacak? Ülkelerin temel siyasetleri nasıl düzenlenmeli, ekonomik ve sosyal yapılanmalarını nasıl yenilemeli, borçlarını nasıl ödemeli, kaynaklarını nasıl kullanmalı? Ayrıca asi, çete dedikleri ülke ve ekonomiler nasıl hizaya getirilmeli? Eski SSCB bloğu, Çin ve diğer üçüncü dünya denilen ülkeler hegemonik sistemle nasıl bütünleşmeli? İsrail'le ilişkiler nasıl düzenlenmeli? Bir bütün olarak dünya, ülke, devlet ve halkları neo-liberal yeni finans çağının genel kriterlerine hangi parametreler tarafından uyum sağlayacaklarsa, o temelde her ülke, şirket, devlet ve bireylerin önüne projeler konulur. Bu projelere uygun yatırımlara birçok siyasal ve askeri şart da bağlandıktan sonra finansman, yani parasal enstrümanlar sağlanır. Uymayanlara ise, kriz dayatılarak iflas noktasına getirilir. Zaten finansal çağ demek, projelere şartlı kredi sağlama çağı demektir.

Sistem bu temelde çalıştırılmaktadır. Kapitalizmin finansal çağda ekonomi olmadığını en net biçimiyle bu kısa betimlemelerimiz bile göstermektedir. Kâğıt oyunları ekonomi olmamak kadar, ekonomi dışı dayatmalar olduğunun en iyi kanıtlama araçlarıdır. Tekelin azami kârlaşması bu kâğıtlar üzerinde gerçekleşmektedir. Bundan daha açık ekonomi dışılık olur mu? Hiçbir sektör ve dönem, kârın ticaret ve sanayi çağının çok üstünde bedava kazanıldığını finans sistemi ve çağı kadar açıklayamaz. Küçük kuponlar karşılığında herkes kâra bulaştırılarak hem sisteme suç ortağı kılınıyor, hem sistem kendini daha da güçlendirerek kurtuluyor. Finansal çağ endüstriyalizmden daha ağır ekonomi dışıdır. Bir toplum biçimidir, kültürüdür.

Çok üst düzeyde bir parasal tekelleşmeyle karşı karşıya olduğumuz çok açık. Devletleri de (hatta devlet olarak ABD'yi de) içinde eriten bir süper tekelleşme aşaması söz konusudur. Tüm iktidar süreçlerini kontrol eden, geliştiren, bozan, yeniden kuran bir güç konumuna erişilmiştir. Yeni küreselliğin özü budur. Sanıldığı gibi iletişim çağını küreselleşmeyi nitelememektedir. Ekonomiyle siyasetin, siyasi tekelin hiç örneği görülmemiş ölçüde küresel çapta iç içe geçmesi özünü teşkil etmektedir. Tüm yerel, ulusal, siyasi ve ekonomik iradeler küresel süper tekel güçlerinin kontrolüne girmesini ifade etmektedir. Bu yeni bir durumdur ve oldukça üzerinde yoğunlaşmayı gerektirmektedir.

b- Toplumsal realite üstündeki etkisi tamamen fethetme amaçlıdır. Parasal ve sanal bir toplum hedeflenmektedir. Toplumun kapitalize edilmesinin en etkili yolu bono, repo, tahvil, hisse senedi gibi enstrümanlarla kâra iştirak etmektedir. Böylelikle özellikle başta orta sınıflar olmak üzere toplum finans dünyasıyla bütünleşmiş oluyor. Küçük bir kâr karşılığında düzeni koruma gücüne dönüştürülüyor. Düzene karşıt refleksleri önemli oranda kırılıyor. Tüketici toplum, tüketici kredi, mikro kredi, bin bir türlü proje kredileriyle toplum kıskıvrak teslim alınmak istenmektedir. Yöntem basit. Önce krizler dayatılarak işsizlik dünyasına yeni bir işsizler dünyası ekleniyor. Orta sınıf çökertilip yeniden aman dilenir hale getiriliyor. Açlık, yoksulluk

ölüm sınırına dek dayatılıyor. Kargaşa ve kaos derinleştiriliyor. Daha sonra şartlar karşılığında toplumun yeniden inşası için krediler bağlanıyor.

Eskiden toplumlar, devrimler ve aydınlanma-kültürel hareketlerle dönüştürülmeye çalışılırdı. Şimdiki finansal yöntemlerle daha komple, planlı, elini ateşe atmadan, maşayla istediği sonucu elde ediyor. Elde etmek istiyor. Tüm toplumlar üzerinde küresel bir homojenleştirme, kitle ve sürü toplumu için tek kültürel potadan geçirme, sisteme en ufacık bir itiraz gelmeyecek biçimde yeniden inşa etmeler devrededir. Toplum projeleri bir nevi eski devrimlerin, ütopyaların yerine ikame edilmiş oluyor. Artık ütopya ve devrimlere gerek yok. Her şey projelenebilir. Ayrıca finansörü hazırdır. Karşı-toplum, simülakr toplum, sanal toplum, tek zihniyetli toplum bu olsa gerek. Acaba dayatılanlar faşizmin yeni bir maskeyle küresel boyutta gerçekleşme projesi ve dünyası değil midir? Finans çağının toplumunu her yönüyle tanımak ve tanımlamak gerekir.

c- Finans çağının siyaset ve devlet politikaları endüstriyel çağla kısmen çelişik özellikler taşır. Endüstriyalizm esas olarak milliyetçilik ve ulus-devlet politikalarında yoğunlaşır. Tekeller yaratmak ister. Finans çağının küresel olma ihtiyacı bu tekelleri artık engel olarak görmektedir. Kapitalizmin bir dünya-sistem olarak doğması da ulus-devlet tekelini sonuna kadar destekleyemez. İçe kapanmaya eğilimli ulus-devlet tekelleri, küresel çapta hareket etmek isteyen tekellerin önünde engel konuma gelirler. Özellikle finans çağı küresel çapta ancak enstrümanlarını kullandığında kârı artırabilir. Ulus-devlet bu durumda karşısında ciddi bir engel olarak durmaktadır. Ya yeni duruma uyarlanacak, ya da yıkılacaktır. Kuzey Kore, Libya, Suriye, İran, Irak vb Libya uyarlanmayı kabul ettiğinde varlığını korudu. Irak kabul etmeyince, simgesel önemde finans çağının gazabına uğradı. Yenisi inşa edilmek durumunda. Tümüyle yıkma durumunda değildir. Özellikle Brezilya, Türkiye, Arjantin, Çin, Hindistan ve Rusya gibi ülkeler ulus-devletçiliği en yoğun biçimde yaşadıkları için, krizlerle terbiye edilip sistemle yeniden entegre edilmek durumunda olan ülkelerin başında gelmektedir.

"Radikalizm, finans çağın küreselciliğine karşı özünde ulus-devletçi bir tepkidir. Dinsel ve ırkçı renkleriyle ulus-devletin daha çok içe kapanmasını amaçlayan, ideolojik-politik çıkışlardır. Her alanda örnekleri vardır. İslam, Hıristiyan, Hindu, Afrika Animizmi gibi dinsel olanlarla, her ulus-devlet içindeki sağ milliyetçi-ırkçı unsurlar diğer radikal kanadı teşkil eder"

Ulus-devletle finans çağının küreselliği uzun süre çelişkili olmaya adaydır

Daha da önemlisi, tek standart ulus-devlet, derinliğine küreselleşmeyi de engellemektedir. Küresellik ulus-devlet tipi yerel siyasi üniteleri değil, daha küçük çapta sınırlı ve bağımlı iktidarla yetinen devlet tipini gündemleştirmektedir. Orta büyüklükteki devletleri yerel birimlerle dönüştürmek istemektedir. Ulus-devletle finans çağının küreselliği uzun süre çelişkili olmaya adaydır. Bünyelerindeki sınırlı anti-kapitalist unsurlar da bunu zorunlu kılmaktadır. Genelde klasik devletin ve en çok da ulus-devletin yol açtığı derin yetmezlikler, sivil toplum denilen, özünde sivil toplumu tam anlamıyla temsil etmeyen bir tampon sistemle aşılmak istenmektedir. Sivil toplum demokratik içeriğinden boşaltılarak, liberalizmin ulus-devlet çıkmazını hafifletmek için kullanılmaya çalışılmaktadır. Sivil toplum klasik uygarlıkla demokratik uygarlığın üzerinde en çok çekiştikleri politik alanlardır. Sivil toplumun demokratikleşmesi ilkesel bir sorun olup, çözümlenmesi ve çalışılması gereken temel demokratik siyaset görevlerindendir.

İdeolojik planda finans çağının gündeme getirdiği temel konu ve sorunların başında uygarlıklar savaşı, radikalizm, terörizm, devletin yeniden inşası, globalizm, dinin yükseltilmesi gibi değerler gelmektedir.

Uygarlıklar savaşı tezi iki bakımdan önemlidir. Sistemin hegemon gücünün mensup olduğu uygarlığı dayatması beklenebilir. Sanıldığı gibi ve bazı çevrelerin yansıttığı türde beyaz, Anglo-Sakson Hıristiyan uygarlığı söz konusu değildir. Reel sosyalizmle yaratılmak istenen sosyalist uygarlığın kapitalist moderniteyi aşamaması, aşma özelliklerini sergileyememesi nedeniyle sistemle yeniden buluşması, var gibi gelen bir uygarlık krizinin aşılmasını mümkün kıldı. İki blok arasındaki çatışmanın iki uygarlık arasında değil, iki hegemonik güç (aynı moderniteyi temsil eden) arasında olduğu, SSCB'nin çözülmesi ve Çin'in kapitalistleşmesiyle açığa çıkmıştı.

Fakat İslam dünyası denilen alan çok eski bir uygarlık alanı olmasının yanı sıra, İslamiyet'in bir nevi bölgesel milliyetçi konumu, ayrıca İsrail ile çelişkiler uygarlıklar sorununu gündemleştirdi. Ortadoğu her üç kapitalizm çağında da sistemle bir türlü bütünleşmiyordu. Ulus-devlet de çözüm getirmek şurada kalsın, sorunu daha da kilitliyordu. Dinsel milliyetçiliğin hem Suudi Arabistan, hem Şii İran kanadında yükseltilmesi, şiddetin de olanca yoğunluğuyla devrede olması, İsrail-Filistin sorununun kalıcı etkileri uygarlık tartışmasını boyutlandırıyordu. Bu sorunun uygarlığın kendi içindeki boyutuydu. Diğer boyut bölge halklarının, mozaik toplumların varlıklarını koruma, kültürel kimliklerini savunma, despotik ve ulus-devlet karmaşası faşist devletten kurtulma arzusuydu. Bir anlamda güçlü potansiyel taşıyan demokratik uygarlıkla klasik despotik uygarlık arasındaki çatışmanın bölgesel yansımasıydı. Açık ki, bu anlamda petrol ve su meselesinin de etkisiyle Ortadoğu'da ciddi bir uygarlıklar arası sorundan bahsedebiliriz.

Radikalizm, finans çağın küreselciliğine karşı özünde ulus-devletçi bir tepkidir. Dinsel ve ırkçı renkleriyle ulus-devletin daha çok içe kapanmasını amaçlayan, ideolojik-politik çıkışlardır. Her alanda örnekleri vardır. İslam, Hıristiyan, Hindu, Afrika Animizmi gibi dinsel olanlarla, her ulus-devlet içindeki sağ milliyetçi-ırkçı unsurlar diğer radikal kanadı teşkil eder. Bazen ikisinin çakıştığı sıkça görülen örneklerdir. Küreselciliğe karşı yerelciliğin geri biçimini temsil ederler. Diğer yandan küreselciliğe karşı yerel demokratik, kültürel, feminist akımlar ve yeni sol özellikle Dünya Sosyal Formu gibi platformlarda yetersiz de olsa bir araya gelerek demokratik uygarlık için bir tartışma gücünü sergilemektedirler. Terörizm büyük ihtimalle sistemin bir provokasyon hareketidir. Finans çağının iktidarına meşru gerekçe yaratmak için, bilinçli başvurulan araçlar olduklarına dair güçlü işaretler var. Örneğin El-Kaide halen sır özelliğini korumaktadır. Finans çağının kendisi güçlü terörist özellikler taşır. Paranın tahrip ettiği toplumsal ilişkiler başlı başına büyük bir terörizm sorunudur. Hiçbir terör, toplumu en derin bağlarından uzaklaştıran para hegemonyası kadar etkili olamaz. Sistemin tüm ekonomik, toplumsal ve siyasal alanda varlığını inşa etmek ve sürdürmek için yaptığı faaliyetlerin büyük bir kısmı, tarihte örneğine ender rastlanan terör kapsamındadır. Büyük terörü provokatif unsurlarla gizlemek istemektedir. Paradan para kazanmanın reel ekonominin dışında büyük çapta gerçekleşmesi, tarihte hep karşımıza çıkan güçlü ve kurnaz elin sistem haline gelmesi ve toplumun tepesine oturmasıdır. Kırk haramilerin soygunları finans çağ tekel soygunlarının milyarda biri bile etmez. Böylesine büyük boyutlu soygunlar ancak tam bir terör sisteminde gerçekleşebilir. Bu anlamda iletişim çağı denilen olgu, ancak finans terörünü örtülemek için gerekli olabilirdi. Belki de bu amaçla medya terörü dediğimiz kavram anlam kazanabilir. Özcesi, sistemin kendisi tarihte gelmiş-gelecek en büyük teröristtir.

Dinin yükseltilmesi yine perdeleme ve örtüleme bağlamında anlam ifade edebilir. Sömürü tarzı, din gibi yüksek meşrulaştırma gücüne ihtiyaç duyar. Toplumun ihtiyaçları temelinde daha önce başlatılan üretimden dıştalanma süreci finans çağıyla zirve yapar. Kitlevi işsizlik gerçekleşir. Bilimle izahı zor süreçler (kabul edilemez gelişmeler) ancak dinle yumuşatılarak yaşatılabilir ki, olan da budur. Baskı altına alınan din kültürü değildir söz konusu olan. Yeniden dinselleşme denilen olaydır. Her çağ tutuculaştığında içine girdiği ideolojik tutuculaşmadır. Toplum böylelikle ekonomik rantiye, sürü toplum, uygarlık çatışmaları, terör ve dinsel tutucu halkalarla kıskıvrak bağlanmaktadır. Demir kafes, büyük gözaltı; toplumu tam kontrol edemediğinde, bu tür yeni ideolojik etkenler eklemlenerek devreye sokulmaktadır.

Bir çağ ne kadar boşalırsa o kadar tutuculaşmak zorunluluğunu hisseder

Görünüşte kapitalizmin en güçlü çağı olan finans kapital tüm özellikleriyle çöküşü ifade etmektedir. Sistemin sürdürülme potansiyelini tükettiğini göstermektedir. Bir çağ ne kadar boşalırsa, o kadar tutuculaşmak zorunluluğunu hisseder. Bu zorunluluk gücünün değil, güçsüzlüğün karşılığıdır. Üretim insanın, toplumun onsuz yaşayamayacağı temel faaliyetidir. Finans çağı ise bunun sağlanamadığının itirafıdır. Üretimi gerçekleştiremeyen bir sistem işsiz sistemdir. Olan da budur. Çalışmayla, üretimle bu kadar çelişen bir sistemin tek yaşama şansı terördür ki, çok lafı edilen, saptırılan ve provokasyonla yürütülen de esas olarak budur.

1980'lerin başında sistemin iki hegemon gücü olan ABD ve İngiltere'nin başında bulunan Reagan ve Thatcher'ın Nikaragua ve Falkland saldırılarıyla terör dalgası başlatılmıştı. Pakistan ve Türkiye'deki iki darbe iktidarı da en yakın yardımcılarıydı. Latin Amerika toptan terörize edilmişti. Yıldız savaşlarıyla devam ettirilen silahlanma yarışları Rusya'yı hegemonik güç olmaktan caydırmıştı. Çin'de Deng Siao Ping reformları sisteme verilen tavizlerdi. Ulusal kurtuluş savaşları ve refah devletiyle sağlanan tavizlere de son verilip, her alanda finans çağının terör rüzgârı estirildi. Clinton daha yumuşak ama etkili politikalarla sürdürdü.

Tam fethedilemeyen bir Ortadoğu kalmıştı. O da uygarlık, radikalizm, terör, din kaynaklı sorunların kördüğümüne çevrilmişti. Sistem gerilemek istemiyorsa, şu veya bu yolla fethini tamamlamak durumundaydı. Ayrıca hayati petrol sorunu vardı. Petrol, finans çağının üzerinde en çok prim yaptığı sektördü. Sistemin ona bir asır ihtiyacı olduğu tespitliydi. Arap-İsrail sorunu sistemin başında Demoklesin kılıcı gibi sallanıyordu. Şii İran büyük tehdit olmaya devam ediyordu.

Bölgenin büyük problem kapasitesi İngiltere ve Fransa'dan miras kalmıştı. Birinci Dünya Savaşı bölgede aslında bitmemişti. Darbe, isyan, iç savaş, gerilla hep bu bitmemiş halin göstergeleriydi. Sınırlar sırf problemleri çoğaltmak için cetvelle çizilmişti. ABD'nin bu sorunlar nedeniyle uzun süreden beri bir proje peşinde olduğu tahmin edilebilirdi. Soğuk savaş, SSCB, Latin Amerika ve Avrupa ile sorunlar olmasaydı, bölgeye çoktan müdahale etmek zorundaydı. Bahsi geçen sorunlar 1990'ların başında tam olmasa da sistem için nispi hal yoluna girmişlerdi. Ortadoğu sorunu ise kangrenleşerek devam ediyordu. Ya tam vazgeçecek, ya da tam müdahale edecekti. Vazgeçse petrol, İsrail elden gidecek, İran'a hegemon olma şansı doğacaktı. Saddam, Arap Bismarck'ı olma hevesine kapılmıştı.

Ticaret çağı büyük sömürge talan savaşlarıyla yürütülmüştü. Sanayi çağı iki büyük dünya savaşı, kendi içinde sınıf savaşı, dışında ulusal kurtuluş savaşlarıyla dolu yaşamıştı. Finans kapital ise, tüm toplumun toplumla iktidar savaşına dönüşmüştü. Uygarlık tekellerinin bu en sonuncusu, Ortadoğu'nun tümüyle yitimi karşısında yapısal kaosun dibini boylayabilirdi. Zaten yaşanan da buna yakın bir durumdu. Sistemin şansı önemli ölçüde bölgedeki gelişmelerle bağlantılı hale gelmişti. Bu nedenle kendine özgü koşulları nedeniyle yaşanılan bir Üçüncü Dünya Savaşıydı. Sonraki gelişmeler bunu doğrulayacaktı.

Ulusal birlik bilinci yozlaştırılmamalıdır

"Hiçbir konferans bir gruba ya da bireye bazı şeyler dikte ettirme platformları değildir. İlkelerin tespit edilmesi, bu ilkeler çerçevesinde stratejinin, taktiklerin ve politikaların belirlenmesi ve ona göre hareket edilmesi konferansların karakteridir. Sorun ilkelerdir. İlkelere göre hareket etmek esastır. Yoksa birilerinin isteğine veya duygularına göre hareket etmek değildir. İlkeler de esas olarak Kürt halkının ve bölge halklarının özgürlüğü ve demokrasisini sağlayan temel normlardır. Bunları da ortaya koymuş bulunuyoruz. Bu açıdan bu konferans şu güç silah bırakasın, şu şöyle yapsın biçiminde dikte ettirci bir yaklaşım içinde olamaz"

Sykes-Picot mutabakatıyla başlayan ve daha sonra birçok anlaşmayla 21. yüzyılda Ortadoğu'nun siyasi haritası çizilirken, Kürtler dört devletin egemenliği atlında bırakılmıştır. 21. yüzyıl boyunca Kürtler bu egemenlik altında siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel baskıyla yok edilmeye çalışılmıştır. Dünyanın hiçbir yerinde görülmeyen vahşi bir inkâr ve imha politikasıyla insanlığı yaratan, bu coğrafyanın en eski kadim halkı olan Kürtleri yok etmeye yönelmiştir. Buna karşı Kürtler birçok direnişler, isyanlar gerçekleştirmiştir. Ancak inkârcı, sömürgeci güçler özellikle de Batı'dan gelen milliyetçi ideolojinin etkisiyle de Kürt halkına amiyane deyimle kan kusturmuşlardır. Bu isyanlar zorla bastırılmıştır. Ancak insanlık tarihinin en eski halkı ve en güzel değerlere sahip olan Kürtler ve Kürdistanlılar bu baskılara boyun eğmemiş, her fırsatta, imkân buldukça direnişlerini geliştirmeye çalışmışlardır. Özellikle de son elli yılda Kürtler büyük mücadelelerle ve büyük bedeller ödeyerek Kürdistan'ın tüm parçalarında önemli düzeyde bir ulusal demokratik bilince ulaşmışlardır. Ulusal demokratik özgürlüklerini isteyen Kürt halkında özgürlükçü demokratik bilinç önemli oranda gelişmiştir. Bu açıdan özellikle 20. yüzyılın son çeyreği ve 21. yüzyılın ilk on yılı bu yönlü mücadelelerle geçmiştir. Bunun sonucu Kürdistan halkının özgürlük bilinci de örgütlenme düzeyi de geçen yüzyıla oranla önemli düzeye ulaşmıştır. Kürtlerin özgürlük ve demokrasi mücadelesi verdiği böyle bir süreçte dünya dengelerinde yaşanan önemli gelişmeler ve bunun Ortadoğu'ya yansıması da Kürtler açısından yeni bir siyasal durum ortaya çıkarmıştır.

20. yüzyılın iki kutuplu siyasal statükosunun yıkıldığı süreçte, yeni dengelerin oluşturulması için bütün uluslararası ve bölgesel güçlerin mücadeleye girdiği bu yeni döneme aslında Kürtlerde önemli bir güç olarak girmişlerdi. Ortadoğu'daki eski statükolar 20. yüzyıl gerçekliklerine göre kurulmuştu. 21. yüzyıla gelindiğinde aslında hem uluslararası güçler açısından hem bölgenin ezilen halkları açısından, belki de en fazla da Kürtler açısından artık 20. yüzyılın siyasal statüsü kabul edilemez durumdaydı. 20. yüzyılın sonlarında eski statükoların çatladığı, 21. yüzyılın başlarında giderek yıkıldığı ve yeni statükoların kurulmak istendiği bir süreçte Kürtler de kendi siyasal konumlarını geliştirip özgür ve demokratik bir yaşam istemektedirler. Durumlarının 21. yüzyılın başlarındaki gibi olmaması açısından yeni siyasal dengeler oluşurken örgütlülükleri ve mücadeleleriyle yeni Ortadoğu dengeleri içinde yer almak istemektedirler. Ancak bunun yanında bölgesel inkârcı sömürgeci güçler Kürtlerin bölgede siyasal bir güç olmalarına, kendi siyasi iradeleriyle özgür ve demokratik yaşam kurmalarına karşı bir direnç gösterirken, diğer yandan bölge üzerinde etkinlik kurmak isteyen uluslararası güçler de çok pragmatik bir yaklaşımla siyasi ve ekonomik çıkarları gereği Kürtlerden çok bölge ülkelerini dikkate alan bir siyasal yaklaşım içerisinde bulunmaktadırlar.

Güneyli güçler Kerkük davasını savunmada zayıf kalmışlardır

ABD'nin Irak'a müdahale etmesiyle birlikte Kürt siyasi güçleri belirli bir siyasi güç kazanmış, Irak siyasi dengeleri içinde etkili bir pozisyona gelmişlerdi. Ancak ABD'nin bölgeye müdahalesindeki başarısızlığı, yine bölgedeki statükocu güçlerin birleşerek kendilerini etkin kılmak istemeleri karşısında ABD bölgedeki etkinliğini korumak ve kendisi açısından ortaya çıkan tehlikeleri statükocu güçlerle belirli bir uzlaşma yaratarak aşmak isteyince, Kürtlerin yalnız Irak'taki pozisyonları değil, tüm bölgedeki pozisyonlarını geriletmeye yol açacak bir siyasal durum ortaya çıkmıştır. Bu süreç hâlâ devam etmektedir. Irak merkezi hükümeti Güney Kürdistan federasyonunun siyasal etkisini sınırlandırmak için büyük bir çaba göstermektedir. Irak merkezi hükümeti bu çabasında İran başta olmak üzere Türkiye ve Arap ülkelerinin desteğini almaktadır. Nitekim bunun sonucu Kerkük referandumu ertelenmiş, Kürdistan federasyonunun siyasi otoritesini sınırlandırma çabaları artmıştır. Bu yönde belirli sonuçlar da almışlardır. Öyle ki daha düne kadar Kerkük'ü kutsallık düzeyinde ele alan siyasi partiler bugün neredeyse Ker-

kük'ün elden çıkmasını ya da Kerkük üzerindeki inisiyatiflerini kaybetmelerinin siyasi gerekçelerini yaratmaya çalışıyorlar. Bu durum Ortadoğu'da ortaya çıkan yeni siyasal dengeler çerçevesinde Güney Kürdistanlı Kürtlerin etkisini sınırlandırma çabalarıyla açıklanabilir. Daha doğrusu Güney Kürdistan'daki siyasal partilerin, Kürdistan federe hükümetinin izlediği yanlış politikaların sonucu pozisyonlarının zayıflaması durumu ortaya çıkmıştır. Kerkük'teki referandumun gerçekleşmesi ya da Kürt federasyonunun Kerkük'teki siyasi etkisinin artması bütün Kürdistanlıların güç birliğine, siyasal birliğine ve bu temelde Kürdistan halkını örgütleyerek siyasi gücünü arttırıp bunu hem bölge ülkelerine hem de bölgede etkili olmak isteyen uluslararası güçlere dayatmasıyla mümkündü. Bu yol yerine uluslararası güçlerin insafına kendini terk eden bir politika izlediklerinden, uluslararası güçlerin çıkarları sonucu politikaları değişince, Güney Kürdistan federe hükümetiyle KDP ve YNK'nin Kerkük sorununda ayakları havada kalmıştır. Kürdistan halkının birliğini ve gücünü esas almadıklarından Kerkük davasını savunmada zayıf kalmışlardır. O kadar zayıf kalmışlardır ki artık Kerkük davasını savunma konusunda yeni politikalar üretme, yeni taktikler geliştirme, bütün Kürdistan parçalarındaki Kürdistan halkının gücünü arkalarına alarak Kerkük konusunda ağırlığını arttırma yerine, Kerkük'teki siyasi etkinliğinin zayıflamasının teorisini yapma biçiminde bir acizlik içine girmişlerdir.

Bölge devletleri Kürtlerin ulusal birliğini engellemek için aralarındaki işbirliğini birleştiriyorlar

Kerkük durumunda ortaya çıktığı gibi dünyanın ve bölgenin siyasal durumu Kürtler için önemli siyasal imkânlar sunmakla birlikte büyük tehlikeleri de bağrında taşımaktadır. Özellikle Kürtler üzerinde inkârcı sömürgeci egemenlik anlamına gelen 20. yüzyıl statükosunun dağılması, Kürtlerin kendilerini özgürleştirerek Ortadoğu siyasi dengeleri içinde yer alma imkânını ortaya çıkarmıştır. Eğer Kürtler statükonun dağıldığı bu süreçte güçlerini birleştirir ve iyi mücadele edip doğru politika izlerlerse, kurulmak istenen yeni siyasal dengeler yerine oturmadan önce kendi pozisyonlarını güçlendirerek 21. yüzyıl açısından daha özgür ve demokratik yaşamı kuracakları bir siyasal denge ve statükonun içinde yer alacaklardır. Kürt halkının on yıllardır verdiği özgürlük ve demokrasi mücadelesi ve ortaya çıkardığı ulusal bilinç ve örgütlülük düzeyleri, siyasal tecrübeleri, diplomatik deneyimleri Kürtlerin bu süreçte kazançlı çıkması açısından birçok imkânı ortaya çıkarmaktadır; birçok fırsatı Kürtlere vermektedir. Ancak Kürtlerin üzerinde egemenlik kuran bölgesel güçlerin de bu gerçeği gördüğünü bilmek gerekir. Onlar da eski statükoların dağıldığı, yeni statükoların kurulma sürecinde Kürtlerin özgür ve demokratik olmaması, Kürtlerin kendi egemenlikleri altından çıkmaması için büyük çaba göstermektedirler. Onlar ulus devletçi, şoven milliyetçi anlayışlarla kendi siyasi sınırları içindeki Kürtler üzerinde siyasal sömürgeciliklerini sürdürmek istemektedirler. Bu siyasal sömürgecilik altında da inkârcı politikayla Kürtleri zaman içinde yok etmeyi planlamaktadırlar. Bu nedenle Kürtler için yeni imkân ve fırsatların doğduğu bu süreçte Kürtlerin bu durumdan yararlanmasını engellemek için kendi aralarındaki işbirliğini arttırmışlardır. Şu anda Türkiye, İran ve Suriye, Kürtlerin bu durumdan yararlanarak çıkmalarını engellemek için ittifak içinde hareket etmektedirler. Kürtlere karşı politikada ortak tutum takınıyorlar. Kürtlerin demokratik ulusal özgürlüklerini engellemek, temel haklarını vermemek için güçlerini birleştiriyorlar. Bu politikaya dolaylı yoldan Irak merkezi hükümeti de dahildir. Irak merkezi hükümeti, bölgede ABD'nin hâkimiyetinin var olması ve ABD'nin işgali altında bir ülke olması nedeniyle anti-Kürt ittifakına açık bir biçimde katılmamaktadır. Ancak dolaylı yoldan ve gizli görüşmelerle bu anti-Kürt ittifakı içine katılmış bulunmaktadır. Hem Güney Kürdistan federasyonunun ve siyasi partilerinin hem de dünyadaki bütün Kürtlerin bu gerçeği görerek hareket etmesi gerekir. Bu bilinmeden doğru politikalar üretmek, tehlikeleri ortadan kaldırmak mümkün değildir.

Gelişmeler göstermiştir ki sadece dış güçlere dayanarak yapılan politikalar her an Kürtlerin aleyhine dönebilir. Tabii ki Kürtler diplomasi de yapmalıdırlar. Dış dengeleri, dünya ve Ortadoğu dengelerini dikkate alarak diplomatik yaklaşım göstererek politik stratejiler ve taktikler geliştirmelidirler. Çeşitli güçlerle taktik görüşmeler yapmalıdırlar. Bu yönlü çok zengin yaklaşım, taktik ve uygulamalarla böyle bir sürece cevap vermelidirler. Bu ne kadar doğruysa, bu politikaların başarılı olması ve Kürtlerin politik güç haline gelerek öngördükleri hedeflere ulaşması için sadece dış güçlere dayanmak, onların verdikleri sözlere itibar etmek de bir o kadar yanlıştır. Eğer örgütlü olurlarsa,

kendi güçlerini birleştirirlerse o zaman bu tür dış ilişkilerden, dengelerden, uluslararası durumdan ve siyasi çelişkilerden yararlanabilirler. Ama birlik olmaz ve güçlü bir hale gelmezlerse dünyanın ve bölgenin bugün tanıdığı imkân ve fırsatlardan yararlanamazlar. Yani mevcut siyasi durumdan kendiliğinden yararlanma, ya da sadece dış güçlere dayanarak bu imkânları ve fırsatları sonuca götürmek mümkün değildir. Kerkük'te gelinen düzey bu gerçeği açıkça herkese göstermiştir.

Ulusal konferans konusunun doğru biçimde gündemleştirilmesi gerekir

Şu andaki mevcut siyasal durum, Ortadoğu'nun durumu ve Kürtlerin durumu en fazla da Kürtlerin birlik olmasını, ortak bir ulusal politika ve ilkeleri belirleyerek mücadelelerini böyle bir güç birliği ve dayanışma içinde yürütmelerini gerektirmektedir. Eğer Türkiye, İran, Suriye ve Irak ortak davranarak Kürtlerin özgürlük ve demokrasilerinin önüne geçmek istiyorlarsa, Kürtlerin de önlerine gelen bu önemli fırsatları engellemeye, Kürtlerin özgürlük ve demokrasi özlemlerini ezmeye, eğer buna imkânları ve güçleri yetmiyorsa sınırlama politikaları gösterenlere karşı ulusal birlik ve bu birliğin getirdiği güçle ortak bir ulusal politika içinde olmaları gerekmektedir. Hatta varlığı tehdit altında ve ezilen bir topluluk olarak Türkiye'den, İran'dan, Irak'tan, Suriye'den daha fazla Kürtlerin kendi arasında birlik kurması, bu birlikten çıkaracağı güçle mevcut siyasal dengelerden yararlanmaları zorunlu hale gelmiştir. Bu açıdan eskiden beri Kürt siyasi kamuoyunda dillendirilen, ama son yıllarda özellikle de PKK tarafından gündeme getirilen, Kongra Gel Genel Kurullarında kararlaştırılan bir ulusal konferans konusunun doğru biçimde gündemleştirilmesi gerekmektedir. Kürdistan özgürlük hareketi dünya ve bölgedeki siyasi durumun gereği ve Kürt halkının onlarca yıldır verdiği mücadelenin sonucu ortaya çıkardığı örgütlülük düzeyi nedeniyle böyle bir konferansın toplanmasının önemini her zaman vurgulamıştır. İnkarcı sömürgeci güçlerin Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesini geldiği bu düzeyi engellemek, 20. yüzyılda olduğu gibi Kürt halkının kendi egemenlikleri altında kalmasını sağlamak için uyguladıkları Kürt politikalarına karşı bir ulusal konferansın acil hale geldiğini her fırsatta kamuoyuna duyurmuşlardı. Özcesi hem uluslararası durum hem bölgesel durum hem de Kürtlerin durumu böyle bir ulusal konferansı gerekli kılmaktadır. Dünyada hiçbir halkın, hiçbir topluluğun hiçbir konuda ihtiyaç duymadığı düzeyde Kürt ulusal konferansı Kürtlerin geleceklerini belirlemede, gelecekteki özgür ve demokratik yaşamlarını ortaya çıkarmada belirleyici bir önem kazanmıştır. Bu açıdan gelinen aşamada bir Kürt ulusal konferansının gerekli olup olmadığı tartışmasız bir konudur. Kesinlikle böyle bir konferansa ihtiyaç vardır.

Tarihte olduğu gibi bugün de inkârcı sömürgeci güçlerin esas olarak Kürtleri birbirlerine karşı kışkırtarak, Kürtleri bölüp parçalayarak kendilerinin bölgedeki etkinliğini sürdürmek istemeleri göz önüne getirildiğinde böyle bir konferansın ihtiyacı daha iyi anlaşılmaktadır. Eğer inkârcı sömürgeci güçler Kürtler üzerindeki egemenliklerini Kürtler arası parçalanmaya ve Kürtleri bir birine karşı düşürmeye dayandırıyorlarsa, böyle bir politikayı dün olduğu gibi bugün de izliyorlarsa, o zaman Kürtlerin de bir ulusal konferansla inkârcı sömürgeci güçlerin Kürtler üzerinde oynadığı tehlikeli oyunları, kirli oyunları boşa çıkarıp tam tersine hem inkârcı sömürgeci güçlerin karşısına hem de bölgede etkili olmak isteyen uluslararası siyasi güçlerin karşısına birlik olarak çıkmaları açısından bir ulusal konferans bugün gerçekten çok zorunlu bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu ihtiyaç kendisini çok yakıcı bir biçimde hissettirmektedir. Belki de inkârcı sömürgecilerin Kürt halkını yok etme iradesi böyle bir konferansla kırılabilir. Hâlâ Kürt sorununun çözümsüzlüğünde ısrar eden bölge ülkelerinin bu gerici iradesini böyle bir ulusal konferans kırabilir. Eğer gerçekten doğru bir ulusal konferans toplanır, doğru ilkeler tespit eder ve bu ilkelerin arkasında olursa, bu temelde her parçadaki Kürt siyasi güçleri bu ulusal birlikten, bu konferanstan güç alırlarsa Kürtlerin temel haklarını yok sayan, Kürtlerin temel haklarını kabul etmemekte ısrar eden güçlerin siyasi iradesi kırılacak, çözümsüzlükte ısrar politikaları son bulacak ve Kürt sorununu demokratik siyasal temelde çözmek zorunda kalacaklardır. Kürt ulusal demokratik konferansının bölge ülkelerini demokratik siyasi çözüme zorlayan bir işlev görmesi açısından da gerekli, acil bir görev haline geldiği açıktır. Böyle bir konferansa sadece her parçadaki Kürtleri değil, bir bütün olarak tüm Kürdistan halkını büyük bir güç haline getirecektir. Hiçbir Kürt, hiçbir Kürt örgütü içeriği ve amaçları böyle olan bir ulusal konferansın gerekli olmadığından söz edemez. İçeriği ve amaçları böyle olan bir siyasi konferansı bırakalım Kürt örgütleri, sıradan bir Kürt insanı bile gerekli görmektedir.

Sömürgecilerin Kürt halkını yok etme iradesi ulusal bir konferansla kırılabilir

Eğer bugün Kürt halkı çok daha fazla Kürtlerin birliğinden söz ediyor ve istiyorsa ve yine daha fazla Kürtler arası bir kavgadan, çatışmadan kaygı duyuyorsa, bu Kürdistan halkının tarih içinde oluşmuş kolektif inancındandır, kolektif bilinci ve hafızasındandır. Bu açıdan geçmişteki acılardan bir sonuç çıkarılması gerekiyorsa, buna verilecek tek cevap, Kürtlerin bir ulusal konferansla birliklerini güçlendirerek bütün Kürdistanlıların çıkarlarını gözeten ve inkârcı sömürgeci güçlerin tüm oyunlarını boşa çıkaran bir ilkeler manzumesi ve bütün örgütlerin bağlı olacağı bir ulusal demokratik politikayı ortaya çıkaracak bir ortak duruşun gösterilmesi gerekmektedir. Halkımızın özlemleri ve Kürdistan halkının özgür ve demokratik geleceği açısından konferansın böyle bir amacı olmasını söylemeye bile gerek yoktur.

Kürdistan halkı açısından bir Kürt ulusal konferansı böyle bir mana taşırken, kutsallık düzeyinde bir değer ifade ederken, son zamanlarda konferansın içeriği ve anlamı konusunda ortaya atılan düşünceler ve açıklamalar konferansın kutsallığına gölge düşürmektedir. Belki de Kürtleri özgürlüğe

götürecek, Kürtleri kölelikten kurtaracak böyle bir içerik taşıyan, böyle bir aracı, böyle bir kurumlaşmayı yozlaştırması, anlamsızlaştırması, hatta kuşkulu hale getirmesi açısından bu tür açıklamalar ihanet anlamına gelmektedir. Niyet ne olursa olsun bu böyledir. Talabani ve bazı çevrelerin dile getirdiği biçimiyle Kürtlerin birliğini pekiştiren değil de parçalayan, parçalarındaki çözümü besleyen değil de tıkanmasına neden olan anlayışlar ve değerlendirmeler gerçekten büyük bir talihsizlik olmuştur. Kürtlerin yıllarca özlem duyduğu, çok anlam yüklediği böyle bir konferansın amacından saptırılmış bir biçimde gündeme getirilmesi, bu içerikte dillendirilmesi gerçekten de büyük bir sorumsuzluktur. Kürt halkı açısından çok değerli olan birlik fikrine vurulmuş bir darbedir. Bu tür tutumlar, Kürtlerin duygularını, amaçlarını birleştiren, bu yönlü bir ortak ulusal duygu oluşturan emeklerine de ödediği ağır bedellere de saygısızlık olmaktadır. Ortaya çıkan bu büyük birlik düşüncesini muğlaklaştıran, inkârcı sömürgeci güçlerin oyunlarını görmeyen, boşa çıkarmayan ve hatta yaşanan büyük acıların hafızasını ortadan kaldıran, çarpıtan tutumların geliştirilmesi gerçekten de kabul edilemez. Bunu ister bir siyasal parti, ister bir siyasi lider söylesin kabul etmek mümkün değildir. Çünkü bir liderin ya da bir Kürt partisinin Kürtler arası ilişkiden söz ederken dikkatli olmaları, Kürtlerin birliğine zarar verecek, hatta Kürtleri birbirine karşı karşıya getirecek tutumlardan uzak durmaları gerekir.

Türkiye Güney Kürdistan'ı tanımada PKK'nin tasfiyesini şart koşuyor

Bu tür tutumlar hiçbir politikayla ya da dışa yönelik verilen bir mesaj gibi gösterilip hafifletilemez. Kaldı ki söylenenler öyle dışa karşı verilen mesaj ya da bu yönlü bir politika değildir. Açığa çıkmıştır ki böyle bir toplantıyla Kürdistan özgürlük hareketinin tasfiye edilmesi ya da tasfiye edilmesini getirecek bir sürecin dayatılması kararlaştırılacağı anlaşılmaktadır. Eğer Abant toplantısı Hewler'de yapılmışsa ve bu toplantının açılış konuşmasını yapan şahıs bunu açıkça dillendiriyorsa, bu tartışmaların ve değerlendirmelerin üzerinde ciddi durulması gerekir. Öyle anlaşılıyor ki Türkiye'nin dayatması ve ABD'nin isteği doğrultusunda Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmesi ya da etkisizleştirilmesi konusunda bir politika izleniyor. Uzun süreden beri bir Irak-Türkiye eksenin kurulması, Güney Kürdistan federasyonunun da bunun içine alınması çalışması yapılmaktadır. Bunun için de böyle bir eksenin kuruluşunu zorlaştıran Kürt özgürlük hareketinin dağıtılması hedeflenmektedir. Bu tasfiye karşılığında da Türkiye Güney Kürdistan federasyonunu tanıyacaktır. Bu tanınma Kerkük'ün Kürdistan federasyonunun dışında tutulduğu ve Kürdistan özgürlük hareketinin bastırıldığı koşullarda bir tanımadır. Böyle bir federasyonunun güçsüz bir federasyon olacağı da açıktır. Bu konuda Türkiye, İran ve Suriye de anlaşmışlardır. Hatta sadece Türkiye-ABD değil, İran ve Suriye de Güneyli güçlere "siz PKK'yi tasfiye ederseniz bundan uzak durursanız biz de sizi tanırız" demişlerdir.

> "Öyle anlaşılıyor ki Türkiye'nin dayatması ve ABD'nin isteği doğrultusunda Kürt özgürlük hareketinin tasfiye edilmesi ya da etkisizleştirilmesi konusunda bir politika izleniyor. Uzun süreden beri bir Irak-Türkiye eksenin kurulması, Güney Kürdistan federasyonunun da bunun içine alınması çalışması yapılmaktadır"

İnkârcı sömürgeciler ve ABD Güneyli güçlerin böyle bir konferans toplayarak PKK hakkında karar alıp üzerine baskı kurarak silahsızlandırmasını istemektedir. Eğer böyle yaparsan hem seni tanırız hem de Türkiye'ye bazı adımlar attırırız demişlerdir. Yine Kürdistan halkının özgürlük mücadelesini tasfiye planına meşruiyet kazandırmak için TRT 6 açılmış, Kürdoloji bölümlerinin kurulacağı söylenmiştir. İleride belki seçmeli ders gibi bazı adımlar da atarız diyerek Güney Kürdistanlı güçleri PKK'nin tasfiyesi konusunda ikna etmişlerdir. Talabani'nin ve KDP'nin sözcüsünün Türkiye'de söylediği sözler yanında, hatta yurtsever demokrat olduğunu söyleyen bazı Kürt aydınlarının bile artık PKK'nin tasfiyesi için bir süreç başlatılmıştır demeleri, öngörülen konferansın neyin meşruiyetini sağlamak, hangi politikanın temeli haline getirilmek istenildiğini açıkça ortaya koymaktadır. ABD'liler ve Avrupalılar Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme konusunda yaptıkları kirli ittifakı ve Kürtlere karşı işlenecek suçları böyle bir konferansla Güney Kürdistan federasyonu üzerine yıkmak istemektedirler. Güney Kürdistan federasyonu ve yetkilileri bunu ne kadar görüyor ya da görmüyor bilemeyiz, ama uluslararsı güçler ve bölge güçleri, Kürdistan halkına karşı işlenecek bu büyük suçun sorumluluğunu, yükünü Güney Kürdistanlı yetkililerin üzerine yükleyerek tarihsel sorumluluktan kurtulmaya çalışmaktadırlar.

Güney Kürdistan federasyonu yetkilileri ya da partilerin yetkilileri böyle bir tarihsel suça ortak olacaklar mı olmayacaklar mı onu da göreceğiz.

Erdoğan-Bush görüşmesinde ulusal konferans kararı alındı

Anlaşılıyor ki bu konferans aslında geçen yıl toplanacakmış. Zaten geçen yıl toplanacağı konusunda da bazı duyumlar almıştık. Özellikle de 5 Kasım'da Erdoğan-Bush görüşmesinin yapılması, PKK'nin sadece Türkiye'nin ve ABD'nin değil, Irak'ın da düşmanı ilan edilmesi böyle bir konferansla tamamlanacakmış. Eğer PKK hava saldırıları ve kara operasyonlarıyla zayıflatılsaydı bu konferans 2008 yılı içinde toplanacakmış. Yıpratılan, zayıflatılan PKK'ye son darbe bu konferansla vurularak, teslim alınıp silahsızlandırılarak Kürdistan özgürlük hareketi tüm inkârcı sömürgeci güçlerin, Kürt karşıtı tüm güçlerin önündeki engel olmaktan çıkarılacakmış. Ancak Zap direnişi, serhıldanlar ve PKK'nin yalnız askeri değil, ideolojik ve örgütsel anlamda kendisini toparlaması böyle bir konferansın 2008 yılı içinde yapıl-

masının koşullarını ortadan kaldırmıştır. Anlaşılıyor ki boşa çıkarılan bu politikalar sonucunda konferansın yapılması 2009'a bırakılmıştır.

2009'da Türkiye'nin TRT 6'yı açması, işbirlikçi Kürtleri kullanması, dış güçlerin desteğini alarak PKK'yi kuşatması, arkasından da yapılacak belediye seçimlerinde Kürdistan özgürlük hareketine bağlı tabanın daraltılıp zayıflatılarak PKK'yi marjinal hale getirmek istediği açığa çıkmıştır. Böylece PKK Kürtleri temsil etmeyen bir harekettir denilerek bu 29 Mart seçimlerinden sonra toplanacak konferansta PKK'yi silahsızlandırma kararı alınacak ve bölgedeki güçler adına on yıllardır zorlu bir özgürlük mücadelesi veren böyle büyük bir harekete son verilecekmiş. Bu planı dayatan Türkiye'dir, İran'dır, Irak'tır. Hem bu dayatmanın hem de ABD'nin isteği sonucu Güneyli güçlere böyle bir konferans yaptırıp böyle bir karar alınması istenilmiştir. Böyle bir karara hangi tartışma ve pazarlıklar sonucu varıldığını tüm detaylarıyla bilmesek de gelinen aşamada yapılmak istenen konferansın içeriğine, yapılış tarzına ve daha başlamadan söylenen sonuçlara bakıldığında bu konferansın böyle bir çerçevede ele alındığı, bu konferansa böyle bir rol verilmek istenildiği anlaşılmaktadır.

Konferans yapılacaksa her şeyden önce gerçek muhatapları dikkate alınmalı

Düşünülen konferans Kürt halkının ve Kürt kamuoyunun yıllardır olmasını özlediği bir ulusal konferans olsaydı ya da öyle düşünülseydi Kürtlerin birliğini gerçekleştirecek, Kürtlerin ulusal demokratik sorunlarını çözmeyi hedefleyecek, Kürtlerin özgürlük ve demokrasisi için tehlike olan olguları göğüsleyecek bir konferans biçiminde ele alınmış olsaydı, tabii ki onun hazırlığı da onun söylemi ve tartışması da farklı biçimde ortaya çıkardı. Dikkat edilirse Kürtlerle ilgili bir konferansı en fazla tartışan PKK'nin öncülük ettiği Kürdistan özgürlük hareketini ezmek isteyen Türkiye'dir. Kürt sorununu ilgilendiren çok temel bir konuda Kürtlerin geçmişte çok önem verdiği bir olguda, bir toplantı konusunda en fazla konuşan da Türkiye siyasetçileri ve yazarlarıdır. Bu konuşanların da özellikle PKK'nin tasfiye edilmesi için yazan ve çizenler olduğu bilinmektedir. PKK düşmanı olan bu çevreler, Kürdistan halkını bile PKK'ye karşı kışkırtmak için her türlü çirkin yolu denemektedirler. Başlı başına bu durum bile düşünülen konferans üzerinde kuşku uyandırmaktadır. Siyasetten biraz anlayan, ulusal konferansın amacının ne olduğunu biraz bilen her birey bir ulusal konferansın nasıl yapılacağının basit ve bazı temel noktalarını rahatlıkla ortaya koyabilir. Bir konferans yapılacaksa her şeyden önce de en fazla da o konferansı ilgilendiren muhatapların dikkate alınması gerekiyor. Hazırlıklarının konferansa katılanlarla birlikte yapması gerekir.

Konferans PKK'nin tasfiyesi üzerine olacak deniliyor, ama konferansın esas bileşenlerinden olması gereken PKK'ye hiçbir şey sorulmuyor. Hazırlığını nasıl yapacağız, kimler katılsın kimler katılmasın denilmiyor. Halbuki ilk önce hazırlığının doğru yapılması lazım. Eğer bir ulusal konferans doğru yapılacaksa, doğru karar alacaksa, doğru sonuçlar olacaksa ilk önce onun hazırlığının doğru yapılması gerekir. Herkes de bilir ki bırakalım bir ulusal konferansı ya da önemli bir siyasi toplantıyı, en sıradan bir toplantının bile doğru sonuç alması, doğru karar alması ve etkili uygulamaya geçilmesi için hazırlığının da çok iyi olması gerekir. Hazırlık sırasında doğru tartışmaların yapılması gerekiyor. Bunlar yapılmadan, hazırlığı güçlü yapılmadan nasıl doğru bir konferans yapılabilir, doğru kararlar alabilir?

Bir ulusal konferans toplanmak isteniyorsa, gerçekten bir ulusal konferansın amacına, içeriğine ve hedeflerine uygun bir niyet varsa o zaman hazırlığının en başta da PKK'nin içinde olduğu bir kurulla yapılması gerekiyor. Birçok kesim PKK'nin içinde olmadığı bir konferans Kürt konferansı olamaz diyor. Bu belirleme doğrudur. Kimler katılacak, nasıl katılacak, katılımcılar nasıl gelecek, hangi zamanda yapılacak, gibi konularda PKK'ye sorulmadan, Kürdistan özgürlük hareketine sorulmadan, hangi temel gündemleri tartışacak, hangi ihtiyaca uygun kararlar alınacak, bunlar tartışılmadan PKK'ye, DTP'ye, KNK'ye bir konferans topladım gel katıl demek hiç de kabul edilir bir durum değildir. Böyle bir konferans düşünmek, böyle bir konferans toplamak, bir konferansa böyle yaklaşmak ya da böyle çağırmak anlaşılır bir durum değildir. Belki henüz böyle bir konferans ortada yok, hazırlığı yok, olup olmayacağı belli değil, bu nedenle neden bu kadar değerlendirme yapılıyor, neden bu kadar eleştiriliyor biçiminde bir karşılık da verilebilir. Türkiye'de ve dünyada birçok kesim tartışır, işbirlikçi Kürtler bu konuda konuşursa tabii ki bu konu Kürt halkının gündemine girmiş olur. Talabani İstanbul'da değerlendirecek, Bağdat'ta değerlendirecek, Türkiye Başbakanı ve Dışişleri Bakanı bu konuda söz söyleyecek, ama Kürt konferansına hazırlık yaptıkları söylenenler hiç sesini çıkarmayacak, ondan sonra da kalkıp daha böyle bir toplantı yok niye bu kadar değerlendirme yapılıyor denilecek, bu gerçekten de kabul edilemez.

PKK'nin içinde olmadığı bir Konferans Kürt konferansı olamaz

Ali Babacan'ın çok açık sözleri var. Ali Babacan "konferans toplanıp PKK'yi silahsızlandırma kararı alacaksa biz bu toplantıyı destekleriz" demektedir. Celal Talabani'nin konferans toplanacak, PKK hakkında karar alacak dediği bir süreçte Ali Babacan da Talabani'nin belirttiği biçimde düşünceler ortaya koymaktadır. Bu nedenle bu demeçler tabii ki ciddiye alınacaktır. Herhalde İran da gizli biçimde Ali Babacan'ın söylediklerini dayatıyordur. Kürdistan üzerinde egemenlik kuran ülkelerin KDP, YNK ve Güney federasyonuna dayattığı biçimde PKK'yi etkisizleştirin, başımıza bela olmaktan kurtarın dediği için mi bu konferans yapılacak? Ya da ABD, PKK Türkiye ile Irak arasındaki ilişkinin gelişmesinde engel, PKK Türkiye ile sizin aranızdaki ilişkinin gelişmesinde engel, PKK Türkiye ile benim aramdaki ilişkilerin gelişmesinde engel dediği için mi bu konferans toplanıyor? Bunların tabii bilinmesi gerekiyor. Bu konuda başta Güney Kürdistan federas-

yon hükümetinin, YNK ve KDP yönetiminin açıklama yapmaları gerekiyor.

Bu konferans için en fazla da Kürt halkının ve Kürt kamuoyunun düşünce belirtmesi gerekiyor. Konferansın amacının çarpıtıldığı, Türkiye'nin, İran'ın ya da Irak merkez hükümetinin isteği doğrultusunda PKK'nin tasfiyesi için bir konferans yapılacağı biçimindeki tartışmalar yapıldığı bir süreçte en fazla da Kürt aydınlarının, Kürt sanatçılarının konferans konusunda düşüncelerini ortaya koyması gerekir. Kürt aydınlarının ve siyasi çevrelerinin Kürtlere, Kürdistanlılara, Kürt özgürlük hareketine, Güney Kürdistan federasyonuna, partilerine yapılan bu dayatmalara karşı düşüncelerini belirtmeleri önemlidir. Bu tartışmalar temelinde de bir Kürt kamuoyunun, bir Kürt iradesinin ortaya çıkması gerekiyor. Çünkü buradan çıkacak kararlar esas olarak Kürt halkının özgürlüğünü ve demokrasisini ifade etmektedir. Kürt halkının özgür geleceğini ve demokratik yaşamını ifade etmektedir. Bu açıdan da herkesten de en fazla Kürt aydınlarının, yazarlarının, Kürt halkının önüne konulan böyle bir konferans konusunda bilgilendirme yapılmıyor, açıklama yapılmıyor, doğrultusunda eleştirilerini geliştirip düşüncelerini ortaya koyması gerekiyor. Kürt aydın ve yazarlarının da bu konuda tutumlarını koyarak doğru bir konferans nasıl yapılır tartışmalarını geliştirerek böyle bir konferansın doğrultusunu ortaya çıkarmada katkılarını sunmaları önemlidir. Kürt demokratik kamuoyunun böyle bir konferansa müdahil olmak isteyen Türkiye'ye, İran'a, Suriye'ye, Irak'a, ABD'ye, Avrupa'ya bu Kürtlerin iç sorunudur, hiç kimse kendi çıkarları doğrultusunda konferansı yönlendiremez demelidir.

Kürt halkının artık demokratik bir iradeye ve demokratik bir kamuoyuna sahip olduğunu dünyada herkes görmelidir. Hâlâ sanılıyor ki Kürtlerin bir demokratik iradesi yok, bir demokratik kamuoyu yok, ne dayatırsam kabul edilir, Kürt kamuoyundan ve Kürt halkından tepki gelmez biçiminde bir anlayışı hâlâ bırakmış değiller. Bu nedenle Kürt halkı da Kürt kamuoyu da Kürtlere böyle yaklaşanlara gereken cevabı vermeli ve tutumunu ortaya koymalıdır. Bu dönemin en önemli görevlerinden biri de budur.

Bir halkın meşru savunma gücünü hedefleyen bir konferans yapılamaz

Tabii ki PKK Talabani'nin de Barzani'nin de Güney Kürdistan federasyonu yetkililerinin de Kürt sorununun demokratik temelde çözülmesine katkı sunmalarını ister. Bu konuda tecrübelerini katmalarını ister. PKK böyle bir yaklaşıma, böyle bir çabaya karşı değildir. Hatta bu konuda bu güçleri teşvik eder ve rol almasını ister. Ancak Kürt sorununun çözümünde temel ilkeleri belirleyen ve Türkiye'nin, İran'ın Kürtlerin temel demokratik haklarını tanıması konusunda şunları yapmalıdır diyecek bir konferans yerine PKK'nin silahsızlandırılmasının dillendirilmesi anlaşılır bir durum değildir. Hele Kürtler gibi inkâr edilen, yok edilmek istenen, zorla bastırılmak istenen bir halkın en asgari haklarını güvenceye alınmadan Meşru Savunma Güçlerinin silahsızlandırılmasından bahsetmek kadar abes bir şey olamaz. Herkes de biliyor ki Türkiye bugün militarist bir devlettir. İran'ın da böyle bir devlet olduğu bilinir. Bunlara karşı özgürlük mücadelesi veren bir halkın sayıları sınırlı, binlerle ifade edilen gerillasının tasfiye edilmesinin temel bir sorunmuş gibi ortaya konulması kadar mantıksız ve anlamsız bir şey olamaz.

Ezilmiş, bastırılan, inkâr edilen, kesinlikle asimile edilip yok edilmek istenen, oyalanarak, aldatılarak, iradesi kırılarak ezilmek istenen bir Kürdistan halk gerçeği ve özellikle Türkiye gibi hala inkârcı sömürgeciliğin devam ettiği bir devlet varsa böyle bir halkın meşru savunma gücünü hedefleyen bir konferans yapılamaz. Hâlâ TRT 6 ya da şu bu adımlarla nasıl tasfiyeciliğin meşruiyetini hazırlarım, iradesini kırarım, ondan sonra fırsatını bulur ezerim diyen bir devlet gerçeği söz konusudur. Kürtlerin temel demokratik haklarını ve isteklerini gündeme getirerek bunları kabul etmeyen bir ülke antidemokratiktir, baskıcıdır, zalimdir, buna karşı direnmek meşrudur diyeceği yerde, silahsızlanmadan söz edilmesi iyi niyetli bir yaklaşım olarak görülemez. Nitekim Türkiye'de öyle bir hava yaratılmış ki böyle bir konferansta Türkiye aleyhine hiçbir karar çıkmayacak, ama PKK'nin silahsızlandırılması kararı alınacakmış. Bu konferans Türkiye'nin hassasiyetlerini dikkate alacakmış! Türkiye'de sabahtan akşama kadar tartışılan bu. En fazla da Hewler'de yapılan Abant toplantısı katılımcıları bunu dillendiriyor. Bu görüşlerini belirtirken de göreceksiniz yakında PKK tasfiye edilecektir gibi iddialı değerlendirmelerde bulunuyorlar. Onlara göre PKK'nin artık tasfiye edilmesi kararı alınmıştır. Kim almış, nasıl alınmış, neden alınmış? Bunlara tabii cevap verilmesi gerekir.

Tabii ki Türkiye her zaman böyle tasfiye kararları alır, şu gün bitirdim, bu gün bitirdim der. Türkiye bunu her zaman söyler. Ama şimdi esas olarak YNK ve KDP'ye dayandırılarak bu tür söylemlerde bulunuluyor. ABD

ve Avrupa'nın da bu tasfiye planına destek verdiği söyleniyor. Bu açıdan böyle bir konferans tartışmalarını Kürdistan halkının özgürlük mücadelesinin geleceği açısından önemli görüyoruz. Biz tabii ki Talabani'nin ve KDP'nin Türkiye temsilcisinin söylediklerini ciddiye alacağız. Türkiye dışişleri bakanının söylediklerini ciddiye alacağız. Hillary Clinton'un koşa koşa Türkiye'ye gelip PKK ortak düşmanımızdır demesini ciddiye alacağız. Biz tabii ki sabahtan akşama kadar Türkiye'nin radyolarında, televizyonlarında, gazetelerinde PKK'nin nasıl tasfiye edileceğini, bu konuda da Güneyli güçlerin nasıl yardımcı olacakları biçimindeki tartışmaları ciddiye alacağız ve bunları değerlendireceğiz. Bu konuda halkı ve toplumu bilinçlendireceğiz ve tabii ki KDP'den de YNK'den de Talabani ve Barzani'den de açıklama isteyeceğiz. Bundan daha doğal ve haklı bir şey olamaz.

Ulusal konferans için beş ilke

Bir ulusal Kürt konferansı konusunda Kürt Halk Önderi düşüncelerini belirtti. Beş ilkeden ve dört görevden bahsetti. Daha sonra ilk beş ilkeyi belirttiği zaman ek olarak düşündüğü sosyal ve ekonomik ilkenin de temel bir ilke olması gerektiğini söyledi. Ayrıca dört görevden söz etti. Bunları da ulusal konferans çerçevesinde ortaya koydu.

Önder Apo da ulusal konferansla Kürtlerin bu tarihi süreç içerisinde siyasi, askeri, diplomatik alanda ortak davranarak bu süreci 20. yüzyılda olduğu gibi Kürtlerin aleyhine oluşan bir sonuçla sonuçlanmasının önüne geçilmesini istiyor. Bu konuda günlük, ucuz, sıradan, uzun vadeli olmayan politikalar yerine, kendi halkının örgütlü gücüne dayanarak koşulları değerlendiren bir tutum ortaya konulmasını istiyor. Ulusal konferansın da hem ilkelerini belirleyerek hem de görevlerini ortaya koyarak bunu yapması gerektiğini söylemektedir. Bu konuda beş ilke ve dört görevden söz etmiştir.

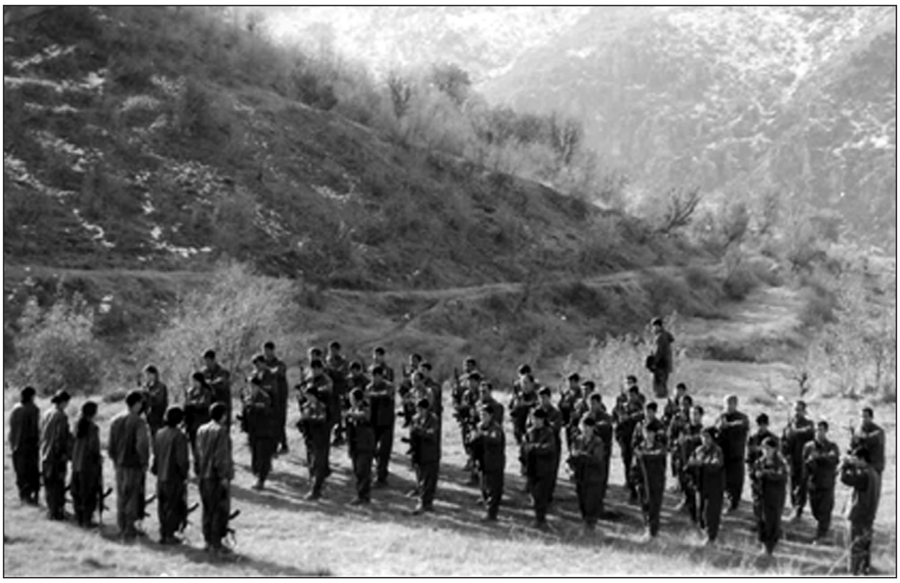
Birincisi, Kürtler arası birlik ilkesidir. Kürt halkının bütün parçalarda kendi aralarında ekonomik, sosyal, siyasi, kültürel birlik kurmasını, birlik içinde olmasını içeriyor. Mevcut devletlerin siyasi sınırları sorun yapılmadan Kürtlerin kendi aralarında bir ilişki kurabileceğini ifade ediyor. Bu ilişki biçimine daha önce de çeşitli defalar Kürdistan demokratik konfederalizmi dedi. Bütün parçalarda Kürt siyasi örgütlerinin, Kürt siyasi oluşumların birbiriyle konfederal temelde ilişki kurarak, yani hem kendi bulundukları parçaların örgütlenme özgünlüğünü koruyarak hem de birbirleriyle ilişki kurarak böyle bir ulusal birlik yaratabileceklerini belirtmiştir. Bunun ne bölge ülkelerini parçalamak, ne büyük Kürdistan kurmak anlamına geldiğini, ne de küçük bir parça için bütün diğer Kürdistan parçalarının feda edilmesi anlamına geldiğini belirtti. Bugün çeşitli güçler küçük bir Ermenistan, Katar ve Kuveyt gibi kendilerinin kontrolünde bir Kürdistan kurarak, ama diğer parçalardaki Kürt özgürlük hareketini çözümsüz bırakıp hem bölge ülkelerini sorunlu kılarak hem Kürtleri çözümsüz bırakarak kendilerine muhtaç kılıp bölgedeki hâkimiyetlerini 21. yüzyılda da bu çözümsüzlüğe dayanarak sürdürmeyi hedeflemektedirler. Küçük bir parça için bütün parçaların feda edilmesi politikasına karşı çıkılması, bunun yerine bütün parçalarda Kürt halkının demokratik siyasi iradesinin ve temel demokratik ulusal haklarının tanınması temelinde mevcut ülkelerin sınırını sorun yapmadan kendi aralarında ilişki kurabileceklerini belirtmiştir. Zaten dünyada sınırların giderek silikleştiği, eski katı yaklaşımın aşıldığı bir dönemde söz konusu ülkeler demokratikleştiği taktirde bölge ülkelerinin bir birleriyle ilişkilenmesini zaten kendi çıkarlarına göre göreceklerdir. Ekonomik, sosyal, siyasi ve kültürel gelişmeyi yaratmak için bölge ülkelerinin birbirleriyle ilişkilerini sıklaştırarak, giderek demokratik konfederal bir ilişki kurma eğilimine girmesi doğal bir gelişme olarak görülmelidir. Önder Apo demokratikleşen ve Kürt sorununu çözen bölge ülkelerinin siyasi sınırların değişmesi kaygısını taşımadan Kürtlerin kendi aralarındaki ilişkisine izin vermesi gerektiğini belirtmektedir. Zaten Kürtler arası böyle bir ilişki ortaya çıkarsa, mevcut ülkeler bu ilişkiyi sorun yapmazsa, Kürtler de mevcut siyasi sınırları kendileri açısından sorun yapmaz. Böylece hem Kürtler arası konfederal ilişki kurulmuş olur hem de Kürtler mevcut ülkeler açısından sorunlu bir güç olmak bir yana, birbirleriyle ilişkilenmede diğer ülkeler ve devletler açısından bir köprü haline gelirler. Önderlik Kürtler arası birlik sorununu bu çerçevede ortaya koymuştur.

Önder Apo, Kürtlerin böyle bir sonuca ulaşabilmesi açısından kendi aralarında ortak hareket etmelerini, güçlerini birleştirerek hem kendilerini özgürleştirme hem de bölge ülkelerini demokratikleştirme politikası izlemelerini söylemektedir. Tabii ki her parçada Kürt halkının özgürlüğü ve demokrasi mücadelesini verirken hâlâ Kürtleri baskı altında tutan inkârcı sömürgeci zihniyetlere ve uygulamalara karşı da ortak hareket etmeleri gerektiğini belirtmektedir. Zaten bir ulusal konferansın da böyle bir karar almadığı takdirde toplanmasının da bir anlamı olmaz. Kürtler arası ortak politika izlenirken bölge halklarının aleyhine bir tutum içinde olmadan, ama kendi haklarından vazgeçmeden bölge ülkeleriyle de demokratik birlik çerçevesinde bir özgürleşmeyi ve demokratikleşmeyi Kürtler istemektedirler. Birlik ilkesi kendi aralarındaki ilişkinin hem özgür ve demokratik parçaların yaratılması sürecinde hem de sonrasında hangi ilkeleri temelinde yürütülmesi gerektiğinin ortaya konulmasıdır.

Kürtler kendi demokratik konfederal örgütlenmeleriyle sorunlarını çözerler

İkinci ilke; demokratiklik ilkesi: Burada esas olarak Kürtlerin mevcut ülkelerle ilişkilerini ifade eder. Yani mevcut ülkelerin yasalarını, anayasalarını demokratikleştirerek, zihniyetini demokratikleştirerek kendi halklarının demokratik siyasi iradelerine saygı göstermesini hem Kürt halkının örgütlenmesine saygı göstermesidir. Bu ülkelerin Kürt halkının kendi demokratik siyasi iradesi ve örgütlemeleriyle ekonomik, kültürel, sosyal sorunlarını

çözme iradesine saygı göstermesi bu ilkenin esasıdır. Kürtler kendi demokratik konfederal örgütlenmeleriyle kendi sorunlarını kendileri çözerler. Bunun Türkiye ile ilişki biçimine ise Önderlik demokratik özerklik dedi. Yani Türkiye'nin demokratikleşmesi çerçevesinde Kürt halkının demokratik ulusal haklarını ve konfederal çerçevede kendi örgütlenmesini kabul eden, böyle bir demokratik siyasi iradeyi tanıyan bir yaklaşımı da Türkiye ile Kürtlerin demokratik ilişkisi olarak tanımlandı. Bu demokratik ülkede Kürtlerin Türkiye ile ilişkileri demokratik özerkliği ifade ederken, Kürtlerin kendi demokratik örgütlenmelerini konfederal temelde gerçekleştirip kendi kendilerini yöneten sisteme de Demokratik Konfederalizm denilmektedir. Türkiye ile demokratik özerklik ilişkisinin diğer bir ifadesi de özerk demokratik Kürdistan'dır. Kürdistan halkının bu demokratik haklarını kullanabilmesi için tabii ki Türkiye'nin de zihniyette ve uygulamada demokratikleşmesi şart. İran'ın, Suriye'nin ve Irak'ın da benzer biçimde zihniyette ve uygulamada demokratikleşmesi şart. Bu ülkelerin bölünme ya da başka bir kaygı taşımadan Kürtlerin demokratik iradelerini ortaya koymalarına, kendi toplumsal, sosyal, siyasal ve kültürel örgütlenmelerini yaratmalarına engel olmayan bir demokratik yaklaşım içinde olmaları gerekiyor.

Bu demokratiklik ilkesi Türkiye'de demokratik özerklik olur, Irak'ta federasyon olabilir, başka bir yerde bölgesel özerklik olabilir. Bunlar her ülkenin koşullarına göre değişebilir, ama bütün ülkelerin de Kürtlerin kendi yaşamlarını, kendilerini örgütleme modeli olan Kürt demokratizminin gelişmesine engel olmamalıdırlar.

Meşru savunma hakkı en temel özgürlüklerden ve haklardan biridir

Bir diğeri meşru savunma ilkesidir: her halkın her türlü antidemokratik, baskıcı, inkârcı, toplumların iradesini kıran eğilimlere karşı kendi demokratik ve özgür yaşamını savunmasını sağlayacak bir meşru savunma gücünün ya da meşru savunma hakkının kabul edilmesidir. Kürtlerin kendi varlıklarına, demokratik ve özgür yaşamlarına tehdit olduğunda kendilerini savunacak bir meşru savunma gücünün olması gerekiyor. Yalnız Kürtlerin değil, Türkiye halkının da İran halkının da Irak halklarının da her baskıya karşı kendilerini savunacak bir meşru savunma gücünün olması gerekir. Meşru savunma gücünü de meşru savunma hakkını da en temel özgürlüklerden, en temel haklardan biri olarak görmek gerekir. Bu temelde ne zaman meşru savunma gereklidir ne zaman gerekli değildir bunların koşullarının tespit edilmesi de önemlidir. Çünkü meşru savunma dışındaki her türlü silahlı ya da başka türlü mücadele biçimi, direniş biçimi meşru değildir. Temel hakları ve varlığı savunma temelindeki meşru savunma bir haktır; meşru olarak görülebilir. Ama bunun dışında savaşa, şiddete, silaha, başka bir yola başvurmak tabii ki özgürlükçü ve demokratik zihniyetimize göre meşru değildir ve karşı çıkılması gerekir. Meşru savunma ilkesi ya da savaş ve barış ilkesi bunun koşullarını tespit eder.

Son zamanlarda çokça PKK'nin silahsızlandırılmasından söz ediliyor. Konuyu meşru savunma ilkesi çerçevesinde ele almadan bu tür şeylerden bahsetmek yanlıştır. PKK'nin silahsızlanmasından bahsetmek yerine ne zaman silahlı meşru savunma gereklidir gerekli değildir bunu tespit etmek daha doğrudur. Silahsızlanmadan kasıt gereksiz olan silahlı gücün, silahlı eylem anlayışının, silahlı duruşun zeminini ortadan kaldırmaksa, bunun en temel yolu meşru savunma ilkesinin belirlenmesi gerekir. Meşru savunma ilkesi doğru tartışılır ve tespit edilirse o zaman silahsızlanma ile kastedilen konunun gündeme gelmesinin de bir anlamı olur. Hiç kimse ve hiçbir güç biz bir halkı, bir toplumu silahsızlandırıp meşru savunma gücünü elinden alarak onun üzerinde istediğim uygulamaları yapacağım, baskı kuracağım, inkâr edeceğim gibi bir zihniyet ve niyeti dayatamaz. Amaç silahın gereksiz biçimde kullanılmasını ortadan kaldırmaksa, bunu sağlayacak olan meşru savunmanın hangi koşularda gerekli olup olmadığını tespit etmek ve gerillanın da ya da herhangi bir gücün sadece bir savunma gücü olarak varlığını nasıl sürdüreceğini tespit etmek gerekir. Bu anlayışla çerçevesi çizilmiş bir meşru savunma gücünün ne Türkiye'ye ne İran'a ne de herhangi başka bir güce zararı vardır. Hatta söz konusu ülkeler demokratikleşmişlerse ve Kürtlerle demokratik birlik içinde yaşanılıyorsa o zaman Kürt halkının meşru savunma gücünü toplumun demokrasi ve özgürlük içinde barış ve istikrarı yaşaması önünde bir engel ve sorun değil, aksine barış ve özgürlüğün güvencesi olarak değerlendirmek gerekir. Burada önemli olan Kürt sorununu çözme anlayışı ve bunun pratikleşmesidir. Şu

anda gerillanın ya da Kürt halkının meşru savunma güçlerinin tehlikeli görülmesinin nedeni Kürt halkının demokratik ve özgür yaşamını tanımamada ısrardır. Kürt halkının kendisini örgütleyerek özgürlüğünü demokratik yaşam altında gerçekleştirmesinin hâlâ bir tehdit olarak görülmesidir. Kürt halkının özgür ve demokratik yaşama kavuşması tehdit olarak görülmezse o zaman bu yaşamın meşru savunması olan güçleri de bir tehdit olarak görülmez. Her demokratik ülkede her demokratik yaşamda olması gereken bir meşru savunma gücü olarak değerlendirilir ve sorun haline getirilmez.

Bir ulusal topluluk kimliğini kültürünü ve dilini yaşatarak sürdürebilir

Diğer bir ilke kültürel ilkedir: Bu ilke Kürt halkının farklı bir ulusal topluluk olmasından gelen ve bu farklılığını sürdürmesinin olmazsa olmazları olan temel haklarının kabul edilmesi ve pratikleşmesi önündeki engellerin kaldırılmasıdır. Bir halkın varlığını ve kültürünü kabul etmektir. Bir ulusal topluluk kimliğini, kültürünü her şeyden önce de dilini yaşatarak sürdürebilir. Bu tabii anadilin çocukluktan başlayarak eğitim diline getirilmesiyle mümkündür. Yine dilin sosyal, kültürel ve idari yaşamda kullanımıyla mümkündür. Yoksa kurslarla, seçmeli derslerle bir halkın dilini, kültürünü, kimliğini ve varlığını sürdürmek mümkün değildir. Bu ilke önemlidir. Özellikle de Türkiye'nin hatta bir yönüyle de İran'ın, Suriye'nin Kürt halkının dilini, kültürünü asimile ederek, yok ederek varlığını ortadan kaldırmayı hedeflediği göz önüne getirilirse, kültürel ilkenin tespit edilmesi, bu hakların ortaya konulup güvenceye alınması, yani dil, kültür ve kimlik özgürlüğünün sağlanması çok çok önemli olmaktadır. Her halkın kendi anadilde eğitimini yapması gerekir. Kültürünü hiçbir engelle karşılaşmadan geliştirmesi gerekir. Zaten dil, kültür ve kimlik tanınmadan ve pratikleşmesinin önündeki engeller kaldırılmadan bir halk varlığını sürdüremez. Tabii ki bir halkın siyasi iradesini, örgütlenmesini, kendi kendini yönetmesini kabul etmek de demokrasinin olmazsa olmaz gereğidir. Kültürel haklar da bir halkın olmazsa olmaz gereğidir. Bu nedenle kültürel ilkeyi Kürt sorununun çözümü açısından en temel ilke olarak belirlemek gerekiyor ya da bir ulusal konferans olmasından kaynaklı bu kültürel hakların her yerde güvenceye almasını sağlayacak ilkelerin belirlenmesi gerekiyor.

Ulusal konferansın ve onun kurumlarının bu hassasiyeti en yüksek düzeyde göstermesi ulusal konferans olmasının gereğidir. Asimilasyoncu, inkârcı, oyalayıcı, aldatıcı, zamana yayıp yok edici politikaları boşa çıkaracak açık, net ve kararlı bir tutumun ortaya konulması önemlidir. Bunlar kaldı ki evrensel haklardır, uluslararası hukukta yer alan haklardır. Bunları istemek ekstra bir şey değildir. Bir varlık koşuludur. Bu açıdan bu ilkede belirlenen hakların mutlaka tanınması, kimlik, dil ve kültürün nasıl özgürleşeceğinin ortaya konulması gerekiyor. Bugün özellikle de Türkiye'de kimliğin tanınmadığı, dil eğitimi, kültürel ve diğer hakların özgürleştirilmediği görülmektedir. Kürt ulusal konferansında yalnız Türkiye açısından değil, Suriye ve İran'da da bu durumu kesinlikle güvenceye alan bir yaklaşımın sergilenmesi gerekiyor. Belki şu anda Güney Kürdistan'da anadilde eğitim imkânları var, kültürel gelişme imkânları var. Kültüre bakışlarını ve kültür politikalarını çok ciddi eleştiriyor olsak da Güney Kürdistan'da kültürün ve dilin geliştirilme imkânları ortaya çıkmıştır.

Güney'de bu ilkenin çerçevesine giren hakların kullanma imkânının varlığı, bu ilkenin önemsiz görülmesi, bu ilkeyi önemsemeden kararlar alınması ya da bu ilkenin üzerinde konuşulmaması doğru olmaz. Sadece Güney'deki mevcut durumu dikkate alarak diğer parçalarda bu ilke konusunda gevşek yaklaşmak bir gaflet olur. Tabii ki bir ulusal konferans böyle dar yaklaşamaz. Kimlik ilkesini de kültür ilkesini de en doğru temelde tespit edip hem Kürt kamuoyuna mal etmesi hem de bölge devletlerine Kürt sorununun çözümü açısından olmazsa olmaz bir ilke olarak dayatması, ortaya koyması gerekmektedir.

Kürdistan'da bir askeri işgal ekonomik sömürgecilik ve kültürel soykırım vardır

Diğer bir ilkesi, sosyal ve ekonomik ilkedir: Kürt halkının sosyal ve ekonomik sorunlarını hangi temelde karşılanacağını içerir. Kürtlerin hem her parçada kendi sosyal ve ekonomik sorunlarını çözen bir yaklaşım göstermesi gerekir hem de bütün parçalardaki Kürtlerin bu konudaki sorunlarını çözmek için birbirleriyle dayanışmasını ifade eder.

Kürdistan gerçekten tamamen yoksul bırakılmıştır. Sömürgeci politikalar nedeniyle yoksul bırakılmıştır. Kürdistan'da tam bir askeri işgal, siyasal sömürgecilik ve kültürel soykırım vardır. İnkârcı sömürgeci güçler bu politikaları sürdürmekten başka bir şey düşünmemektedir. Yoğunlaşmaları ve imkânlarını bu politikayı sürdürmeye harcamaktadırlar. Askeri işgale, siyasi sömürgeciliğe ve kültürel soykırıma hizmet ediyorsa ekonomik yatırımlar yapılmaktadır. Zaten sürekli bir savaş içinde olunduğu için Kürtlerin elindeki ekonomik imkânlar sürekli darmadağın edilmektedir. Barış ve huzurun, istikrarın olmadığı, ekonomik kaynakların yakıldığı ve yıkıldığı, sömürgeci zihniyetle Kürdistan'a yaklaşıldığı bir yerde ekonominin gelişmesi de mümkün değildir. Araştırılırsa bir yerde toplumsal ve kültürel sorunlar çözülmüş ve istikrar sağlanmışsa orada ekonomik gelişmenin olduğu görülür. Bugün Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de bu sorunlar çözülememiştir. Güneyde de geçmişte büyük yoksulluk vardı. Şimdi merkezi hükümetten petrol gelirleri aktarıldığı için belirli bir ekonomik canlılık var. Ama bu bütün Kürdistan parçaları için böyle değildir. Bu yönüyle Kürdistan'daki bu ekonomik yoksulluğu ortadan kaldıracak ekonomik politikaların da buralarda benimsenmesi gerekiyor. Tüm parçalardaki ekonomik kaynakları yoksul

olan kesimlerin ihtiyacını karşılayacak biçimde ele alınması sorumluluğu vardır. Kaynakların en verimli, en adil ve eşit nasıl değerlendirileceği de bu konferansta belirlenebilir.

Toplumsal cinsiyetçiliğin kaldırılması sosyal politikanın başında gelmelidir

Kürdistan toplumunun güçlenmesi için doğru bir sosyal politika belirlenmesi de anlamlıdır. Bu ilkede de esas olarak toplumun demokratikleşmesine hizmet edecek, toplumu demokratik olarak güç yapacak, toplumun demokratik iradesini ortaya çıkaracak politikaların belirlenmesidir. Toplumsal cinsiyetçiliğin kaldırılması bunların başında gelmektedir. Kadının özgürleştirilmesi, kadının ve gençliğin kendisini siyasal yaşamda, toplumsal ve kültürel yaşamda ifade etmesinin önündeki engellerin kaldırılması, böylelikle sosyal yaşamın sadece erkek damgalı değil, kadını da içine alan hale getirilmesi bu politikanın esası olmalıdır. Gençlik de sadece çalışan, sömürülen değil de sosyal ve kültürel yaşamın öznesi olan bir toplumsal kesim olarak görülmeli, siyasal, ekonomik ve kültürel yaşam buna göre ele alınmalıdır. Kürdistan'ın parçaları arası bu sosyal ilişkilerin de geliştirilmesi bu ilkenin bir parçası olarak görülmelidir.

Tabii ki bir diğer ilke de daha önce Önderliğin beş ilke içinde saydığı *demokratik siyaset ilkesidir*. Bu da hem Kürtlerin kendi içinde, kendi örgütlerinde demokratik siyaset ilkelerine göre örgütlenmeleri ve topluma yaklaşımda demokratik siyaset ilkesini esas alınması, hem de Kürt örgütlerinin, Kürt siyasi gruplarının birbirine yaklaşımında bu ilkeler çerçevesinde hareket etmesini ifade eder. Bu ilkenin nasıl olması gerektiğini anlamak açısından Kürt ulusal konferansının toplanmasını irdelemek gerekir. En başta da böyle bir konferansta demokratik siyasetin devreye girmesi önemlidir. Bu konferans çok önemli amaçlara ulaşmak isteyen siyasi bir toplantıdır. O zaman bunun gündemlerinin tespit edilmesinin, bileşenlerinin belirlenmesinin demokratik temelde olmasının alınacak kararların doğru ve sağlam olması açısından gerekli olduğu anlaşılıyor. Yine Kürt halkının Türkiye'de, İran'da, Irak'ta, Suriye'de bu ülkeleri demokratikleştirmede dinamik bir güç haline gelmeleri kendi halk örgütlenmelerini, kendi yapılanmalarını demokratik bir temele oturtmalarıyla mümkündür. Böyle olursa hem Kürt toplumu güçlenerek demokratik siyasi iradesini ortaya çıkarır hem de bölge ülkelerini güçlendirmede Kürtler demokratik bir dinamik rolü oynarlar. Bu nedenle Önder Apo *"Kürtler kendi demokratizmini geliştirirlerse bu Ortadoğu'nun demokratizmi olur'* belirlemesini yapmıştır. Demokratik siyaset ilkesini de bu çerçevede ele almak gerekir.

Kuşkusuz ulusal konferansın kendisi demokratik olmazsa onun sonuçları da demokratik olmaz. Bu açıdan bu ulusal konferans önemli olduğu gibi, Kürt örgütlerinin de hem kendini örgütlemede hem de topluma yaklaşımda demokratik siyasetin ilkelerini uygulamaları gerekir. Bunun gereği olarak da birbirleriyle ilişkilerinde demokratik ölçülere dikkat etmelidirler.

Demokrasi esas olarak da halkın güç haline gelmesi olarak anlaşılmalıdır. Sadece örgütlerin demokratik işleyişe kavuşması yetmiyor. Sadece örgütlerin birbirleriyle ilişkisinin bir demokratik işleyiş içerisinde olması yetmiyor. Demokratik siyaset ilkesi esas olarak da toplumu demokratik temelde örgütleyip güç haline getirmektir. Zaten bu zihniyette olan örgütler gerçekten de demokratik siyaseti esas alırlar, kendileri demokratik olurlar. Yoksa üst toplum siyaseti olur. Bunun da demokratikliği sınırlıdır. Dünyanın başka ülkelerinde olduğu gibi toplumu güç yapmayan, ama üst toplum içinde belirli demokratik ilkeler, ölçüler yerleştirilebilir. Ancak bu demokrasi anlayışı çağımızda yeterli görülmediği gibi, toplum tarafından da kabul edilmemektedir. Dolayısıyla toplumu tabandan örgütleyip halkı güç yapmayan demokratik anlayışlar Ortadoğu'nun demokratikleşmesi için çok yetersiz olarak görülmelidir. Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ancak tabandan bir demokratikleşme gelişirse, örgütlenme gelişirse imkân dahiline girer. Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde böyle bir dinamiğe ihtiyaç vardır. Bu açıdan demokratik siyaset ilkesinin bu ulusal konferansla belirlenmesi önemlidir.

Kürt demokratizmi beraber yaşanılan ülkeleri de demokratikleştirir

Eğer Kürtlerin ulusal varlığı, siyasi özgürlükleri, kültürel ve kimlik özgürlükleri nasıl güvenceye alınır denilirse bunun esası ve tek güvencesi Ortadoğu'nun demokratikleşmesidir. Kürtlerin varlığını ve özgürlüklerini güvenceye alması şu dış güçle, bu dış güçle ilişki temelinde ele alması doğru değildir. Kürtlerin ulusal varlığının, siyasal özgürlüklerinin, dil ve kültür özgürlüklerinin tehlikeye girmemesinin uzun vadede tek ve biricik güvencesi bölge ülkelerinin demokratikleşmesidir. Burada da en büyük rol Kürtlere düşmektedir. Eğer Kürtler kendilerini demokratikleştirirlerse, bir Kürt demokratizmi ortaya çıkarırlarsa beraber yaşadıkları ülkeleri

de demokratikleştirirler. Her ne kadar Türkiye'de Kürtler demokratizmi geliştirirken Türkiye hâlâ buna direniyorsa da, şu açıktır ki Kürtler demokratik iradelerini, demokratik örgütlenmelerini geliştirdikçe Türkiye'deki inkârcılığı da anti-demokratizmi de kıracaklardır. Kürt demokratizminin gelişmesi mutlaka Türkiye'ye yansıyacak, iki halk arasındaki demokratik ilişkiye dayanan bir demokratik Türkiye, özgür Kürdistan ortaya çıkacaktır. Demokratik ülke, özgür Kürdistan gerçeği esas olarak bu demokratik siyaset ilkesi temelinde Kürt demokratizmi ve bölge ülkelerinin demokratizmi temelinde yaşam bulacaktır. Yoksa şu dış güçlere bu dış güçlere dayanarak ya da sonuna kadar savaşarak ne bölge ülkeleri demokratikleştirilebilir ne de Kürt demokratizmi sağlanabilir. Tabii ki meşru savunma gereklidir, ama esas sorunları çözecek, kesin çözümü getirecek, Kürt demokratizmi temelinde Kürt halkının güçlendirilmesidir. Bu yapıldığı taktirde Kürt demokratizmi temelinde bölge ülkelerinin demokratizminin güçlendirilmesi ve onlarla demokratik ilişkinin yolunun örülmesi sağlanır. Demokratik siyaset ilkesini de bu çerçevede anlamak gerekiyor.

Demokratik siyaset ilkesinin olduğu bir yerde halka açıklık vardır

Demokratik siyaset ilkesi esas alındığı taktirde Kürtler arası ilişkiler de sağlıklı duruma girer, geçmişte yaşanan kavgalar ortadan kalkar. İnkârcı sömürgeci güçlerin, bölge ülkelerinin Kürtleri birbirine karşı kullanma gerçeği de demokratik siyaset ve demokratik ilişkiyle ortadan kalkar. Demokratik siyasetin ve ilişkinin olduğu yerde hiçbir ülke Kürtleri birbirine karşı kullanamaz. Demokratik siyaset ilkesinin olduğu bir yerde halka açıklık vardır, halka hesap verme vardır. Siyasetin, diplomatik ilişkilerin açık yapılması vardır. Bu da tabii ki hiçbir gücün Kürt halkının çıkarına, bölge halklarının çıkarına, insanlığın çıkarına bir davranış içine girememesini beraberinde getirir. Bu açıdan Demokratik siyaset ilkesini de temel bir ilke olarak görmek ve pratikleştirmek önemli görülmelidir.

Ulusal konferanslar belli dayatmalar yapmazlar; ilkeler belirler. Her konferansın amacı ve çalışması bu çerçevede olur. Konferans bileşenleri tartışmasına ve kararlaşmasına katıldıkları ilkelere göre hareket ederler. Yoksa şu güç silah bıraksın, şu şöyle yapsın biçiminde dikte ettirici bir yaklaşım olamaz. Böyle bir ulusal konferans olamaz. Ama temel ilkeleri belirler, bu ilkelere uyulması kararlaştırılır. Konferansta ilkeler ortaya çıkarsa bu ilkelere uymak da konferans kararlarına katılmanın gereğidir. Ama ilkeler belirlenmemişken, ilkeler tartışıp netleştirilmemişken birilerine şu ya da bu dayatma yapılamaz, dikte ettirilemez. Hiçbir konferans bir gruba ya da bireye bazı şeyler dikte ettirme platformları değildir. İlkelerin tespit edilmesi, bu ilkeler çerçevesinde stratejinin, taktiklerin ve politikaların belirlenmesi ve ona göre hareket edilmesi konferansların karakteridir. Sorun ilkelerdir. İlkelere göre hareket etmek esastır. Yoksa birilerinin isteğine göre, duygularına göre hareket etmek değildir. Ya da herhangi bir gücün çıkarına göre bir şeyler yapmak değildir. İlkeler de esas olarak Kürt halkının ve bölge halklarının özgürlüğü ve demokrasisini sağlayan temel normlardır. Bunları da ortaya koymuş bulunuyoruz. Bu açıdan bu konferansı şu silah bırakacak, şu bunu yapacak ya da yapmayacak biçiminde ele almak, aslında bir ulusal konferansın ne olduğunu anlamamaktır.

> "Ulusal konferanslar belli tartışmalar sonucunda belli bir karara ulaşırlar. Bu ortak kararlar da ortak çıkarlardır. Buna da kimse itiraz etmez. Ulusal konferanslar tartışmalar temelinde Kürt halkının demokratikleşmesinin ve özgürleşmesinin ilkelerini değil de farklı siyasal çıkarların, bireysel ve grupsal çıkarların isteğine uygun kararların alındığı platformlar olarak görülemez"

Ulusal konferanslar belli tartışmalar sonucunda belli bir karara ulaşırlar. Bu ortak kararlar da ortak çıkarlardır. Buna da kimse itiraz etmez. Ulusal konferanslar tartışmalar temelinde Kürt halkının demokratikleşmesinin ve özgürleşmesinin ilkelerini değil de farklı siyasal çıkarların, bireysel ve grupsal çıkarların isteğine uygun kararların alındığı platformlar olarak görülemez. Daha doğrusu konferansların, kongrelerin dayatma, dikte etme gibi bir görevleri yoktur.

Kürt ulusal konferansı bölge ülkelerine karşı bir olgu olarak ele alınmamalıdır

Bir Kürt ulusal konferansı açısından belirtilmesi gereken diğer bir husus ise bir Kürt ulusal konferansı kesinlikle bölge ülkelerine karşı bir olgu olarak ele alınmamalıdır. Ne Kürtler ne de bölge ülkeleri Kürt ulusal konferansını böyle ele almalıdırlar. Tabii ki Kürtlerin haklarını isteme, Kürtlerin haklarını ortaya koyma, Kürtlerin hak ve hukukunu belirleme, Kürtlerin bölge ülkeleriyle hangi çerçevede birlikte yaşayacağını tespit etme konferansı olacaktır. Ama bu belirlemeler bölge haklarına ve ülkelerine karşı olmak için yapılmamaktadır. Kürtlerin temel demokratik haklarını belirleme ve bu temelde bölge ülkeleriyle demokratik birlik kurma koşullarını sağlama konferansıdır. Bunun altını bir kere böyle çizmek gerekir. Kürt sorununun çözümünü sağlayacak böyle bir konferans sadece Kürtlerin acı çekmesinin önüne geçme değil, bölge halklarının, ülkelerinin acı çekmesini ve sürekli olarak sorunlarla boğuşmasını engelleme konferansı olarak görülmelidir. Bu konferans esas olarak sorunları dış müdahalelerle değil, bölgenin iç dinamikleriyle çözme konferansıdır. Dış güçlere dayanmadan, dış güçlerin politikasının parçası haline gelmeden, demokratik ilke çerçevesinde sorunları çözme konferansıdır. Bu yönüyle demokratik ilke temelinde demokratik temelde sorunları çözme konferansı ne Türkiye'ye karşı olmaktır ne İran'a ne Suriye'ye ne de Irak'a karşı olmaktır. Aksine Türkiye'nin, İran'ın, Irak'ın, Suriye'nin -buna tabii ki Kürtler de dahil- bu sorunun çözümsüzlüğü ne-

deniyle sürekli kan kaybetmesini, uluslararası çıkarlara alet olmasını ya da uluslararası politikalar sonucu birbiriyle sürekli çatışma ve kavga içine girerek güç kaybetmesini önleme konferansı olarak anlamak gerekmektedir. Bu yönüyle böyle bir konferansla alınacak kararlara İran'ın, Türkiye'nin, Suriye'nin karşı çıkmaması gerekiyor. Kürtlerin hem kendi içlerinde hem de bölge ülkeleriyle birlik kurmak için ortak strateji ve taktik belirlemesini kendilerine karşı bir tutum olarak görmemelidirler.

Ortaya koyduğumuz beş ilke esas olarak da Kürt sorununun demokratik çözümünü ortaya koymaktadır. PKK 7. Kongresi Kürt sorununun çözümsüzlüğünü kötülük tanrılarının Ortadoğu halklarına verdiği bir ceza olarak değerlendirmiştir. Yapılacak konferans kötülük tanrılarının Ortadoğu halklarına verdiği bu cezayı, yani Kürdistan'da çözümsüzlüğü ortadan kaldırma konferansı olarak görülmelidir. Bir Kürt konferansına böyle yaklaşılmalıdır. Kürtler bir araya gelecek, bölge ülkelerine karşı tutum alacaklar ve sorun olacaklar biçiminde bir yaklaşım gösterilmemelidir. Tabii ki bugünkü İran, Türkiye, Irak ya da Suriye'deki yanlış ya da inkârcı politikalar kabul edilmeyecektir. Bu yanlış politikalara karşı ortak tutum takınılacaktır. Nasıl ki Arap, Türk ve Fars halklarının başka güçlerin kendileri üzerinde egemenlik kurmasına ve baskı yapmasına karşı çıkmaları en doğal haklarıysa, Kürt halkının da kendileri üzerindeki baskılara karşı çıkması doğal karşılanmalıdır. Bu açıdan Kürtler üzerinde bir egemenlikçi politika varsa Kürtlerin buna karşı çıkması ne Türkiye halkına ne İran ne de Arap halkına karşı bir tutum olarak görülmelidir. Bu konferansta belirlenecek ilkelerin bir yanı da doğal olarak Türkiye'nin, İran'ın, Irak'ın ya da Suriye'nin demokratik olmayan, baskıcı politikalarına karşı çıkmak olacaktır. Eğer böyle anlaşılmazsa yanlış anlaşılmış olur. Eğer Türkiye, İran, Suriye, Irak bu tür politikalardan vazgeçerse, Önder Apo'nun ortaya koyduğu ilkeler çerçevesinde gerçekleşecek bir ulusal konferans yalnız Kürt sorununu değil, bölge sorunlarını çözecek bir dinamik olacaktır. Bu da İran'a, Türkiye'ye, Irak'a ve Suriye'ye büyük katkıda bulunacaktır. Sınırlar değişmeden halkların kardeşliği temelinde Kürt sorununun çözümü Türkiye, İran ve Suriye'nin her bakımdan büyük gelişme göstermesinin manivelası olacaktır. Bölge ülkeleri ulusal konferansa böyle yaklaşmalıdırlar.

Konferansa PKK'yi silahsızlandırma misyonu yüklemek yanlıştır

Sonuç olarak; Kürtlerin, Kürdistan halkının ve Ortadoğu halklarının böyle bir Kürt konferansa ihtiyacı vardır. Eğer bu konferans Önder Apo'nun belirttiği çerçevede ve ortaya koyduğu ilkeler temelinde gerçekleşirse, Kürt sorununun demokratik çözümündeki engeller de ortadan kalkar. Konferans bu çerçevede olursa hem Kürt sorununun demokratik çözümü gerçekleşir hem de bölge halklarının Kürtlere karşı var olan güvensizliği ortadan kalkar. Sorunların barışçıl ve demokratik temelde çözülebileceği umudu artar. Bu açıdan konferansa Türkiye'nin, Talabani'nin ve bazı güçlerin belirttiği gibi PKK'yi silahsızlandırma konferansı olarak bakmak çok yanlıştır. Sorunu çözecek bir yaklaşım değildir

Böyle bir konferans çatışmasızlık ortamını sağlamak için belirli ilkeler belirleyebilir. Bu çerçevede bir çatışmasızlık ortamı yaratır ve bu çatışmasızlık ortamında hem Türkiye hem PKK sorumluluk alır hem de konferansa katılan Kürt örgütleri sorumluluk alır. Bir çatışmasızlık ortamı yaratılarak Türkiye'nin ve bölge ülkelerinin sorunun çözülmesine fırsat tanınması sağlanır. Böyle bir yaklaşım, böyle bir politika temelinde çatışmasızlık durumunu sağlamak mümkündür. Silahsızlandırma ekseninde düşünülecek bir tasfiye konferansı çözümsüzlükten ve sorunun çıkmaza girmesinden başka bir sonuç vermez. Ancak tartışma temelinde ve belirli ilkeler çerçevesinde sağlanabilecek bir çatışmasızlığın çözümü geliştirme açısından bir değeri olabilir. Belli bir hedefi olan çatışmasızlığı sağlayacak, PKK ve Türkiye açısından bağlı kalınacak kuralların belirlenmesi sorunun çözümü için önemli gelişmeler yaratabilir.

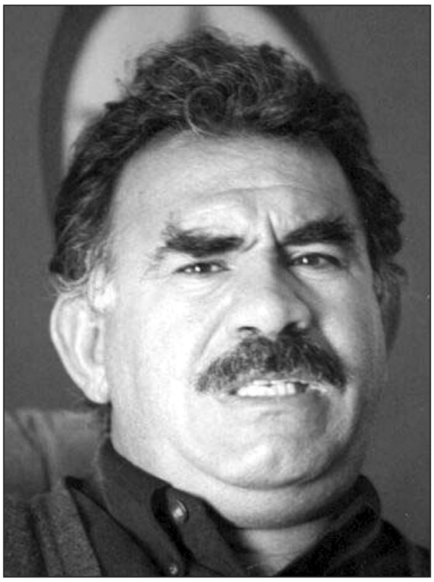
Çatışmalar tabii ki hem ülkeleri açısından hem de Kürdistan halkı açısından sorun yaratmakta tartışma ve diyalog ortamının sağlanmasını zorlamaktadır. Bu açıdan eğer sorunu çözme iradesi ve kararlılığı Türkiye ve diğer ülkelerde olursa bir çatışmasızlık ortamını bu konferans tartışabilir. Böyle bir temelde belirli kararlara varabilir. PKK bir çatışmasızlık konumuna hazırdır. Çatışmasızlık ortamını yaratmak tabii ki bir dayatma değildir, sorunun çözümü için belirli bir ortam sağlamaktır. Böyle bir yaklaşım zaten PKK'nin eskiden beri savunduğu yaklaşımdır. PKK defalarca tek taraflı ateşkes yapmıştır. Ne var ki bu tek taraflı ateşkeslerden sonuç alınamamıştır. Çatışmasızlığın tek taraflı olamayacağı açıktır. Bir taraf ateşkes yaparken, diğer taraf operasyonlarla hareketli olursa ortaya bir çatışmasızlık ortamı çıkmaz. Tek taraflı ateşkeslerle çatışmasızlığın yaratılamadığı dikkate alınarak, tek taraflı bir ateşkes değil de gerçekten çatışmasız ortamının koşullarını oluşturacak bir yaklaşımın konferansın iradesi olarak ortaya çıkması ve bunun bölge ülkeleri tarafından da dikkate alınması önemlidir. Eğer bir konferans bu temelde yaklaşırsa bunun olumlu sonuçları ortaya çıkabilir. Eğer silahsızlandırma denilirse ve bu PKK'nin tasfiye planının bir parçası haline getirilirse böyle bir konferanstan sonuç çıkmaz. Kaldı ki böyle bir konferansa PKK katılmaz, PKK'nin katılmadığı bir konferansın da hiçbir meşruiyeti olmaz, hiçbir kararının da değeri olmaz. Bunun böyle olacağını biraz demokrat olan, ahlaki ölçüleri olan herkes bilir.

Dolayısıyla önyargılı ve ne karar alacağı belli ve bir tasfiye planının meşruiyetini sağlayacak bir toplantı değil de gerçekten de tartışıp kararlar alacak, Kürtler arası birliği ortak politikayı temsil edecek, bu temelde de Kürt sorununun çözümünü sağlatacak bir konferans hem Kürtler hem de bölge halkları açısından acil bir ihtiyaçtır. Böyle bir konferans Kürt sorununun çözümünün zeminini güçlendireceği gibi, bölge ülkelerini de sıkıntıya düşüren, bölge ülkelerinin temel sorunu olan Kürt sorunundan kurtulmasını sağlayabilir.

Abdullah Öcalan

Asıl Ergenekon siyasi alandaki Ergenekon'dur

"Her tarafta bulduklarını vurup vurup öldürdüler. Ve o tarihten sonradır ki insanları Cudi'ye götürüp helikopterden atmaya başladılar. Binlerce Kürt'ü katlettiler. Birçoğunun hiçbir suçu dahi yoktu. Savaş Buldan, Behçet Cantürk gibi üç yüz işadamını katlettiler. Savaş Buldan, Behçet Cantürk PKK'li değillerdi, PKK ile bir alakaları da yoktu. Sadece biraz sempatizanlıkları vardı. Bunun için öldürdüler. Bu, ABD ve İngiltere'nin birlikte geliştirdiği bir politikaydı"

Kürtler demokratizmi sağlarsa demokratizm tüm Ortadoğu'ya yayılır

Şimdi daha iyi anlaşılıyor ki Gladio, Türkiye'yi kuşatmış. Cosiga'nın konuşmalarını dinledim; "Türkiye'deki Gladio daha özerk yapıda" diyor. Dünyadaki Gladio örgütlenmesini anlatıyor. Gladio, NATO bünyesinde kurulmuş. Sovyet tehlikesine karşı her yerde örgütlemesini yapmış. Dünyadaki bu örgütlenmenin çoğu ortadan kaldırıldı. İtalya akıllı davranarak ülkesindeki Gladio'yu ortadan kaldırdı ama acısını halen çekiyor.

Türkiye'deki Gladio, başta sözüm ona komünizme karşı kuruldu. '80'lere kadar bu amaçla devam etti. '80'lerden sonra ise JİTEM vb adlar altında Kürt özgürlük hareketine karşı hareket etmeye başladı. Cosiga'nın da sözlerinden anlaşılıyor ki Türkiye'deki bu örgütlenme sanılandan daha büyük ve geniş. Cosiga işi biliyor. Çünkü kendisi de işin içinde. Bunlar beş kişi Amerika'ya gittiler. Helmut Kohl, Thatcher, Helmut Schmidt, Cossiga ve ismini hatırlayamadığım bir kişi daha. Amerika'da toplantı yapmışlar. '85'te örgütü bu ekip Avrupa'ya taşıdı. Almanya'da bir merkez kurdular. Gladio'nun bir merkezini de İsveç'te kurdular. Olof Palme bu örgütlenmeye karşı çıktığı için tasfiye edildi. Avrupa'yı da bize karşı kullanmaya çalıştılar. Ben boşuna Sertaç Bucak onlardan bahsetmiyorum. Bunları bilmeden kullandılar. Şimdi Ergenekon'la birlikte ortaya çıkan belgeler benim Almanya ile ilgili söylediklerimi doğruluyor. Ben burada doğrulanıyorum.

Sonra Almanya'da bize karşı da harekete geçtiler. Benim *"Almanya 1985'te bize karşı savaş açtı"* sözümü, doğruluyor bunlar. Obama da şimdi Türkiye'ye geliyor. Gelişi bununla bağlantılı. Ellerinde bir tek Türkiye kaldı. Bunu da en iyi değerlendirmek istiyorlar. Amerika, Gladio'yu bugüne kadar besledi, ona her türlü desteği verdi. Ne zamana kadar? 2007'ye kadar. 5 Kasım 2007'de Amerika, Bush, Türkiye'ye "Gladio'dan kurtul" dedi. Ve ardından Gladio'dan desteğini çekti. Desteğini çekince Veli Küçük vb adamlar hepsi ortada kaldı. Gladio-JİTEM'in eskiden Genelkurmay bilgisi ve emri altında hareket ettiğini sanıyorduk. Meğer böyle değilmiş. Genelkurmay'ı aşan, Emniyet ve Jandarma'yı aşan çok daha geniş NATO'ya bağlı olarak çalışan bir örgüt.

Ordunun öyle söylendiği kadar gücü yok. Amerika destek vermeyince hiçbir şey yapamıyorlar. İşte 60 yıldır Türkiye'de örgütlenmişler. Ergenekon'da ortaya çıktı; partilerin içlerine müdahale etmişler. Bunu, böyle olduğunu, daha önce söylemiştim. MHP ve CHP'ye müdahale etmişler. Ben buradan siyasilere şunu söylüyorum: 60 yıldır dört darbe yaptılar, Başbakan'ı astılar. Gezmişleri idam ettiler. Her şeyi kontrol etmişler. Peki siz ne yapıyorsunuz? Sizin bir değeriniz ve rolünüz var mı? Gladio 60 yıldır Türkiye'de yapmadıkları şey kalmamış bunların. Deniz Baykal'dan da korkuyorum, 60 yıldır belki de o da bu entrikaların içindedir, bilemem. İşte okuyoruz; Eldiven, Sarıkız gibi dört darbe planı hazırlamışlar. Partilerin içlerine kadar müdahale etmişler.

Hilmi Özkök'ün tek farkı şuradadır; siyaset alanının açık bırakılması. Siyasi alanın genişlemesini istiyordu. Siyasi alan açık bırakılmazsa bunları kontrol etmek zor, tek çıkış noktası nı siyasi alanın açık bırakılmasında görüyor. Bu önemlidir. Bugünkü Genelkurmay Başkanı da herhalde bunu biraz anlamış durumda.

Şimdi Amerika Gladio'dan desteğini çekti 5 Kasım'da. Bush bununla ilgili politikaları hazırladı yürürlüğe koydu. Şimdi Obama geliyor, bu politikaları devam ettirecek, genişletecek ve sonuçlandırmak isteyecektir. Bu açıdan Gladio-Ergenekon'un tasfiyesi önemlidir. Gladio-JİTEM herkesin başına beladır, Amerika'nın da Türkiye'nin de başına beladır. Türkiye'de yüzbin elamanları, çalışanları var. Onbinlerce cinayetleri var. Öldürdükleri binlerce Kürt yurtseveri, iş adamı ve diğerleri var. Şimdi bu örgütü tasfiye etmek istiyor ama bu örgütten kurtulmaları öyle kolay olmayacaktır.

Abdullah Çatlı, pasaportunda 1982'de iki kez Amerika'ya girip çıktığı yazılıdır. Amerika Florida'da görüşmeler yapmış. Ağca onlarla birlikte bir ağın içerisindeydiler. Biliyorsunuz Florida, Gladio'nun merkezidir. O

tarihten sonra Ağca, Papa'ya suikast düzenliyor. Bunlar birbirlerine karşı da oyunlar düzenlemişler. Balbay, hem Cumhuriyet gazetesinin başındadır hem de Cumhuriyet gazetesine bomba koyan ekibin içindedir. Hem mağdur hem sanık pozisyonundadır. Bunların tasfiye edilmesi önemli bir olaydır. İlhan Selçuk da biliyorsunuz bu ekibin içindedir. Bunların eliyle kendi gazeteleri bombalanıyor gibi bir durum ortaya çıkıyor.

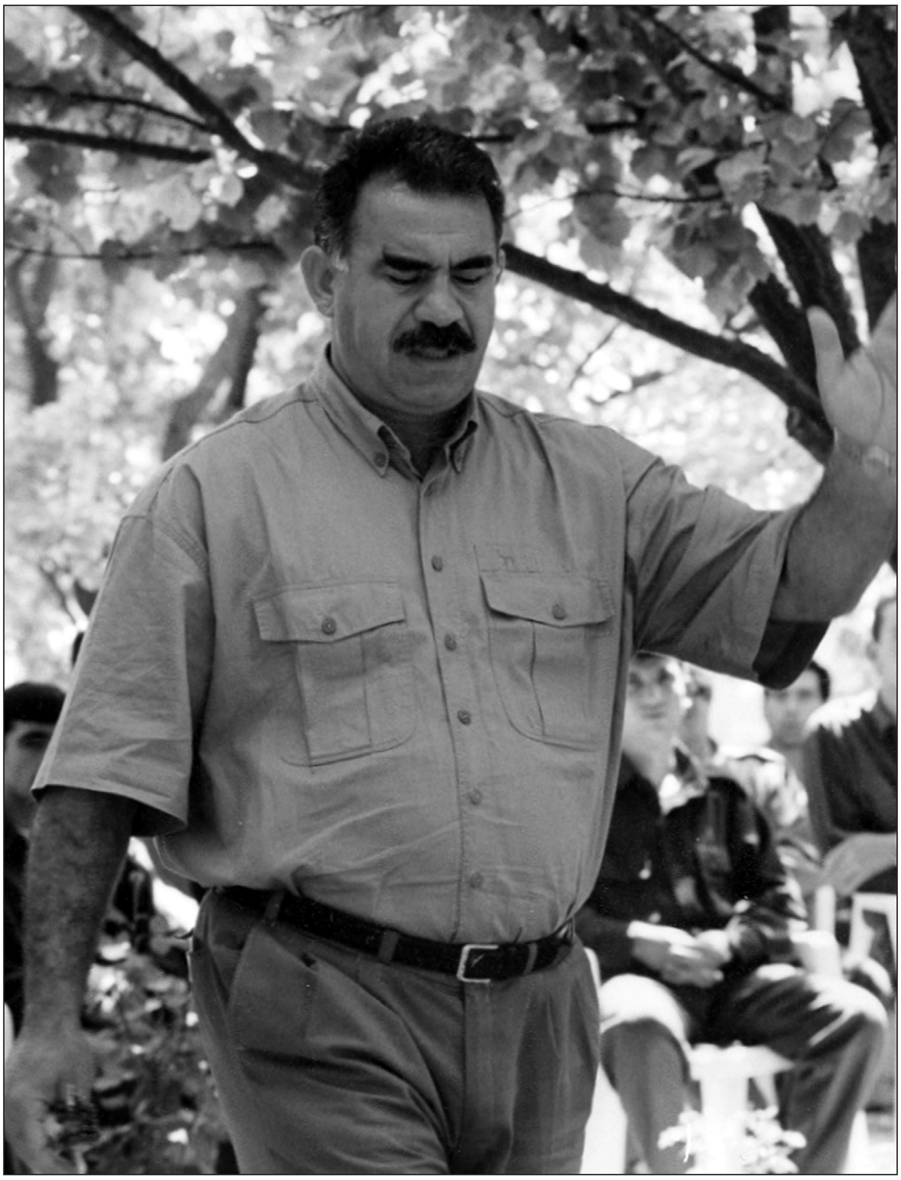
Ben şunu da söylemiştim, 1990'-larla birlikte İngiltere ve Amerika rol oynadılar. Politikaları İngiltere oluşturdu, ABD ile birlikte bize karşı uyguladılar. Beni buraya getiren de İngiltere'dir. Biz yirmi yıldır İngiliz politikalarına karşı savaşmışız. Objektif olarak bu böyledir. Doğan Güreş, "İngilizler bize yeşil ışık yaktı" diyordu. İngiltere'yle görüştükten sonra yeşil ışık yakıldığını söylüyor. Yeşil ışık yakılması şu demektir; "Siz istediğiniz gibi davranabilirsiniz". O tarihten sonra birçok yere bomba yağdı. Havada bombalar patlamaya başladı. Her tarafta bulduklarını vurup vurup öldürmeye ve o tarihten sonradır ki insanları Cudi'ye götürüp helikopterden atmaya başladılar. Binlerce Kürt'ü katlettiler. Birçoğunun hiçbir suçu dahi yoktu. Savaş Buldan, Behçet Cantürk gibi üç yüz işadamını katlettiler. Savaş Buldan, Behçet Cantürk PKK'li değillerdi, PKK ile bir alakaları da yoktu. Sadece biraz sempatizanlıkları vardı. Bunun için öldürdüler. Bu ABD ve İngiltere'nin birlikte geliştirdiği bir politikaydı. Ben de İngiliz politikalarının objektif ve subjektif sonucu olarak buradayım.

İngiltere, Ortadoğu'ya dönük birçok politika oluşturdu. Doğu Avrupa'daki imparatorluğun yıkılmasını sağladılar, Osmanlı imparatorluğunu yıktılar. Bunlardan ortaya çıkan kırk tane ulus-devleti kendilerine bağladılar ve savaştırdılar, kendi politikalarının aracı haline getirdiler. Fransız Devrimi'nden bu yana ulus-devlet kültürü yayılmıştır. Fransız filozofları bunun üzerine kafa patlatmışlardır. Alman filozofları bunun üzerine kafa patlatmışlardır. Ama İngiltere hepsini kendine bağladı. Bugün de küçük bir devlet kurup Kürtleri de kendilerine bağlayacaklar.

AKP'nin bunları durduracak ne politikası ne cesareti ne de gücü var

ABD 2007'de bunları durdurdu. AKP'nin bunları durduracak ne politikası ne cesareti ne de gücü var. Tamamen Amerika'nın kararıdır. AKP de bu durumu oya tahavvül etmek istiyor. Yani kendi lehine çevirmek istiyor. Cizre'deki bazı olaylar nedeniyle bir albay'ı tutuklamışlar. Bu olayların üzerine gittikleri görüntüsünü veriyorlar. Peki, sen bugüne kadar o albayı niye tutuklamadın da seçime birkaç gün kala tutukluyorsun! Seçime üç beş gün kala iki kişiyi Diyarbakır'da tutuklayarak Diyarbakırlıların oylarına oynuyor. Yine Diyarbakır'da işte o Termos olayı. Bunları da birilerine yaptırıyorlar, sonra da bizim üzerimize yıkmaya çalıştılar. Bu böyle olmaz. TRT 6 gibi göstermelik açılımlarla da olmaz. Bunları yapacaksan ancak köklü bir demokratizmle yapabilirsin. Bunu yapabiliyor musun?

Bunlar Kürtleri de kullandılar. İşte resimde Barzani, Aygan, Necati Özgen bir aradalar. Aynı şekilde Talabani'nin de var. Bunlar böyle elli tane toplantı yapmışlar. İç içeler. Bir çok şeyi beraber yapmışlar, planlamışlar. Bunların hepsi başa beladır. Bunlar işbirlikçiliği bile beceremiyorlar. Benim ikide bir bunlardan, Ş.Elçi onlardan bahsetmemin nedeni budur. Ta Gılgameş'ten beri derin bir işbirliği içindedirler bunlar. Tarihte bu kadar batan, bu kadar derin işbirliğine giren ikinci bir kesim

"Bunlar işbirlikçi Kürtlerle ilişki kuruyorlar. Geri kalan yirmi beş milyon Kürt'ü aç ve işsiz bırakıyorlar. Bölge halkını açlığa, mahkûm ediyorlar. Yüz kişiye sermaye veriyorlar geri kalanı açlığa, işsizliğe mahkûm ediyorlar. Kutbettin Arzu ve benzerleri iktidara gelince ilk yapacakları iş bazı ailelere para dağıtmak olacaktır. Dağıttıkları parayla Kürtleri kontrol edeceklerini sanıyorlar"

yoktur. Gılgameş, Humbaba diye birini arıyor, bazılarını ona karşı işbirlikçi haline getiriyor. O günden bu yana büyük bir işbirlikçilik söz konusudur.

Bunların işbirlikçiliği şuna benziyor. Değeri on paraysa karşı tarafa diyor ki benim değerim bir paradır. Onlar da diyor, "bunlar kendini bir liraya satıyor ben niye on lira ödeyeyim ki!" Şey gibi kendilerini ucuza pazarlıyorlar. Ama acı olan şu ki bunların kendi durumlarının farkında olmamalarıdır halen. Hepsi kullanıldılar, Elçi, Sertaç Bucak ve diğerleri hepsi kullanıldılar.

Bölge halkını açlığa işsizliğe mahkûm ediyorlar

Bunlar işbirlikçi Kürtlerle ilişki kuruyorlar. Geri kalan yirmi beş milyon Kürdü aç ve işsiz bırakıyorlar. Bölge halkını açlığa, işsizliğe mahkûm ediyorlar. Yüz kişiye sermaye veriyorlar geri kalanı açlığa, işsizliğe mahkûm ediyorlar. Kutbettin Arzu ve benzerleri iktidara gelince ilk yapacakları iş bazı ailelere para dağıtacaklar. Dağıttıkları parayla Kürtleri kontrol edeceklerini sanıyorlar. Bozova, Suruç ovası en verimli arazilerdendir. Güneş ve toprak yapısı bunu sağlıyor. Buradaki Mezopotamya ovası en geniş ve verimli arazilerdendir. Eskiden beri Demirel'in bile kahvaltısı, yiyeceği oradan gidiyor. Ben bunu biliyorum, bu hala böyledir. Kapitalist sermayedarlar organik gıdalarını buradan alıyorlar. En güzel, temiz yiyecekleri onlar buralardan sağlıyorlar. İşte Koç, Enka ve benzerlerinin oralarda arazileri var. Kapitalist güçler bölgeyi kontrol altına almak için de bazı işbirlikçilerle hareket ediyorlar. Bu ekonomi değil talandır. Bölge bu şekilde sömürülüyor. Ben burada anti-Semitizm yapmıyorum ama bunlar gerçektir. Mesela Süleyman Bölünmez eski belediye başkanıydı. Halkı sömürdü, sonra da kaçtı gitti. Soyadına bakın: Bölünmez! Yine Eyüboğlu vardı. Siirt'ten bilmem ne Fadıl vardı. Jet Fadıl. Bunların hepsi dıştan kontrol edilerek, biraz sermaye verilerek bölgede yaratılıyor. Bir oradan bir buradan böyle insanlar çıkarılıyor, bunların eliyle bölge kontrol altına alınmaya çalışılıyor. Bunlar bazı şeyh ve ağa benzeri kişilerdir. Eskiden siyaset, dinle yürütülüyordu. Din, siyasetin yürütümünün şekliydi. Din, politika belirlemenin bir çeşidiydi. Hz Muhammed de iyi bir siyasetçiydi. Carl Schmitt de politika dinin terminolojisini kullanıyor diyor. Doğrudur. Bunların yaptıkları din de değildir. Ama şimdi durum farklıdır. Politika şimdi bilimseldir, bilime dayanıyor.

Gazete okunması da bilinmiyor. Ben burada sınırlı imkânlarla değerlendirme yapmaya çalışıyorum. TRT 6'nın yönetimi kimin elinde biliyor musunuz? Ben gazeteden küçük bir haberden anladım. Bizim orada Şeyxan aşiretinden Sinan İlhan'dır. Sinan İlhan'ın bildiği diller arasında İbranice var. Ben, bu adam kötü birisidir demiyorum, demem de, belki de iyi birisidir. Ama bildiği diller arasında İbranice varsa, işin içinde başka şeyler de var, gerisini siz düşünün. TRT 6'nın nasıl çalıştığı da ortaya çıkıyor. Bunların nasıl iç içe çalıştığı kimlere dayandığı da anlaşılıyor. İngiltere ve diğer güçler bunları kontrol ediyor. AKP de bunlarla hareket ediyor. Bunların amacı bazı ailelere para dağıtmak, geri kalan Kürtleri aç işsiz bırakmak, bazı Kürt işbirlikçileriyle de ilişkiye girmektir.

Ben de diyorum ki, siz özgür olursanız aş iş arkasından gelecektir. Siyasi özgürlük önemlidir. Siyasi özgürlüğü, kavrayışı olmayan toplum köle toplumdur. Siyasi ve ahlaki özgürlüğünüz kavrayışınız yoksa köle durumundasınız. Siyasi ve ahlaki özgürlüğünüz ve kavrayışınız yoksa kendinizi, toplumunuzu, ailenizi, kızınızı nasıl koruyacaksınız? Namus anlayışı, sadece kadının cinsiyeti üzerine çarpık bir anlayışla kurulmuştur. Benim namus anlayışım biliniyor. Toplum, ahlaki ve politik toplum olmak zorundadır kurtuluş için. Siyasi kavrayışı, ahlakı, geleneği, örfü olmayan bir toplumda kendinizi, toplumunuzu, ailenizi, kızınızı koruyamazsınız. Bunlar yoksa o toplum bitmiştir. Ben savunmalarımda çok geniş bir şekilde açıkladım bunları. Savunmalarım yayınlandı mı? Yayınlanmalı ve herkes okumalıdır.

Konferans için şunları belirtiyorum

Konferans için hemen şunu söylüyorum. Diyarbakır'da Demokratik Toplum Kongresi olağanüstü bir şekilde seçimden hemen sonra hızlı bir şekilde toplanır. Orada konferans için ilkeler belirlenir, tartışılır, hazırlıklı bir şekilde Ahmet Türk başkanlığında bir heyetle konferansa gidilir. Ben Konferans için daha önce beş ilke şartını dile getirmiştim. Bunlar konferansta tartışılır. Bunları tekrar etmeme gerek yok. Beş ilke, üç pratik öneri yapmıştım. Pratik olarak şunları öneriyorum.

Bu konferansta;

1- KNK kendini örgütlendirir. Öyle Güneydeki devlet gibi değil, sivil ve bağımsız bir şekilde çalışmalarını yürütür. KNK içinde her parçanın temsilcileri, sözcüleri olur. Böylece her parçanın temsiliyetini kazanır. KNK, FKÖ tarzında olabilir. İçinde KDP de olur, YNK de olur.

2- Konferansta icra görevini yapan bir Yürütme Kurulu oluşturulur. Bu Yürütme Kurulu diplomatik misyonu da içeren görevler icra eder. Bu kurul açık diplomasi faaliyetleri yürütür. Öyle Barzani'nin yaptığı gibi gizli-kapaklı gidip 40 devletle görüşmez. Onlara da şunu söylüyorum: Bu şekilde olmaz. Gizlice 40 devletle görüşürsen sadece ajanlık yapmış olursun.

3- Güneyde Kürt birlikleri olan peşmergeler var. PKK'nin silahlı güçleri de peşmergelerle birlikte Kürt ulusal gücüne dönüştürülür. Tüm Kürtleri soykırım vb şeylerden koruyan ve güvenliğini sağlayan halk savunma gücüne dönüştürülür. Dört parçanın Kürtlerini de koruma görevini üstlenir.

4- Bu konferansta dördüncü bir pratik öneri olarak Adalet ve Gerçekleri Araştırma Komisyonu kurulabilir. Ancak bu Adalet komisyonu sadece Türkiye için değil, dört parça için de kurulur ve hakikatleri araştırır. İran'daki durumu araştırır, Suriye'deki durumu araştırır, Irak'takini de araştırır, Türkiye'deki durumu ele alır.

Konferansın ismi de Demokratik Uzlaşı ve Barış Konferansı olabilir

Konferans için beş ilke şartı ve bu dört pratik öneriyi sunuyorum. Bunlar konferansta tartışılır.

Beş ilke şartından ***birincisi***, sosyal ve ekonomik şartlar bir ilke şartı olarak kabul edilir. Bu ilke çerçevesinde Kürtlerin öncelikle kendi aralarındaki ekonomik-sosyal ilişkileri sağlanır ve bunu devletler düzeyinde de yaparlar. ***İkincisi,*** kültürel şart. Kürtlerin kültürleri adına ne varsa bunları güvenceye alır. Kültür özgürlüğü sağlanır. ***Üçüncüsü,*** birlik şartı. Kürtlerin kendi aralarındaki birliği ve ilişkiyi ifade eder. Tüm Kürtler birbirleriyle ilişki kurar, birlikte hareket ederler. ***Dördüncü ilke***, demokratiklik ilkesi. Kürtlerin diğer halklarla bir arada yaşamasını ifade eder. Bunu daha önce Demokratik konfederalizm olarak da ifade etmiştim. ***Beşincisi,*** halkın meşru savunma ilkesidir. Her halkın bir meşru savunma gücü vardır. Bu, o halkın varlığı için gereklidir.

Bu konferans, hemen söylüyorum, çatışmasızlık konferansı olsun. Silahsızlanma ayrı bir konudur. Bu, ayrı tartışılır. Silah bırakılmaz. Her halkın bir öz savunma gücü olur. Konferans silahsızlanmaya dönüştürülürse ben katılmayın derim. Öncelikle çatışmasızlık ortamı oluşturulmalıdır. Konferansın ana teması bu olmalıdır. Konferans ancak bunu yapabilir. Bunu yapabilirse sonraki süreç için ilkeler belirlenir.

Konferansın ismi de Demokratik Uzlaşı ve Barış Konferansı olabilir. DTP bu konferansa katılır. Demokratik Toplum Kongresi hızlı bir şekilde Diyarbakır'da kongresini yapar. Katılımcı sayısını genişletir, herkesi Kongre'ye katar, Kongre için geniş bir şekilde toplanır. Diyarbakır'da yapılacak konferansın adı da Demokratik Uzlaşı ve Barış Konferansı olmasını öneriyorum. Bu kongrede ilkeler tartışılır, belirlenir ve hazırlıklı bir şekilde konferansa bir heyetle katılır. Ahmet Türk ve heyet gider Barzani ve Talabani ile de görüşür. Heyette kadınlar da olmalıdır. Dış işlerden herhalde Sabahat sorumludur. O da katılsın. Kendisine de selamlarımı iletirsiniz. ABD ve AB temsilcilerini de çağırabilirler. Benim için sorun olmaz. Avrupa'da da bu adla konferans yapılabilir. Konferans için Barzani ve Talabani'ye görüşlerim iletilebilir. Bir mektupla olabilir.

Ben burada kimsenin karşıtı değilim. Herkesle görüşülebilir. ABD ve AB ile uzlaşılabilinirse uzlaşılır. Barışı en çok biz istiyoruz. Ancak Konferansla ilgili şunu söylüyorum; katılırlarsa sonuçlarına da katılırlar. Katılmazlarsa sonuçlarına da katılmazlar. Benim diyeceğim şudur; benim ilkelerim var, çizgim var, fikirlerim var. Ben çizgi sahibi biriyim. Her şeyi bu çerçevede değerlendiriyorum. Bu doğru yansıtılmalı.

Bu konferans Kürtlerin Lozan'ı olabilir. Nasıl Lozan ile cumhuriyet kurulmuşsa, bununla, yani Kürtlerin Lozan'ıyla da Demokratik Cumhuriyet kurulur. Demokratik Cumhuriyet, zaten demokratik uzlaşıdır. İki halkın uzlaşısı demokrasiyi getirir. Cumhuriyetin kurulması ne kadar önemliyse, cumhuriyetin demokratikleşmesi de cumhuriyetin kurulması kadar önemli ve anlamlıdır.

Bazıları Yeni Osmanlıcılık'tan bahsediyor. Hayır, bu Yeni Osmanlıcılık değil, Kürtlerle Türklerin stratejik ortaklığıdır; iki toplumun bir arada yaşaması, hatta kardeş olmasıdır. Bu yapılırsa Ortadoğu'da öncü bir rol oynanır. Kürtler demokratizmi sağlarsa, demokratizm tüm Ortadoğu'ya yayılır.

Daha önce de dile getirmiştim. Ortadoğu'ya gerekli olan demokratizmdir. Ortadoğu'da bugün yaşanan sorun ve savaş İngiltere'nin 200 yıllık politikalarının somutlaşmış savaş halidir. Bugünkü ulus-devletler İngilizlerin çatıştırmacı politikalarının araçlarıdır, en gelişmiş savaş mekanizmasıdır. Ulus-devletleri böyle okumak lazım. Arapların 22 tane devleti var ama sorunları çözülmedi, ağır sorunları var. Filistin'de bir devlet kuruldu, 50 yıldır savaş devam ediyor. Küçük bir Ermenistan kurdular, sorun devam ediyor. Bu zihniyet aynı şeyi Kürtlere de uygulamak istiyor. Küçük bir devlet kurdurup öyle bırakmak istiyorlar ve sorun 50 yıl daha devam eder. Kürtler bunu kaldıramaz. Beşikçi bunları iyi bilsin. Beşikçi diyor ki, 'beni tehdit ediyorlar'. Hayır, hiç kimse seni tehdit etmiyor. Beşikçi'ye söyleyin; Apo akıllı adamdır, boş konuşmuyor. Benim görüşlerim ona da iletilebilir. İsmail Beşikçi'ye hiçbir şekilde dokunulmamalı, en ufak bir tehdit olmasın. Ancak Beşikçi de bilsin ki biz burada boş konuşmuyoruz.

Çözüm için adalet ve hakikatleri araştırma komisyonu kurulmalıdır

Ben Adalet ve Hakikatleri Araştırma Komisyonu'nun kurulmasını önermiştim. Bu, hemen kurulabilir. Kürt sorununun çözümü için bu, yol açıcı olabilir. Afrika'da da böyle oldu. Bu komisyona kim ne biliyorsa gelip konuşmalıdır. Bu komisyon Parlamentodan da destek görmelidir. Parlamento bu komisyona destek vererek gerçeklerin ortaya çıkmasını sağlayabilir. Çiller gelip bu komisyona konuşmalı, Demirel gelip bu komisyona konuşmalı, Yılmaz gelip bu komisyona konuşmalıdır. Bir şekilde suça bulaşmış veya işin içinde olan herkes bu komisyona konuşmalıdır. Hakikatler ancak böyle ortaya çıkarılabilir. Halkımız da böyle bir komisyonun kurulması için çalışmalıdır.

DTP bu süreçte kendisini nasıl yapılandıracak, nasıl bir tavır ve misyon takınacak bu önemlidir. Kendisini süreçle nasıl bağlantılandıracak? Bu önemlidir.

Obama'ya mektubum yazıldı mı? Newroz'a katılım, en yüksek seviyesini, zirvesini bulmuş. Temsiliyetini bulmuş. Benim durumum biraz daha farklıdır. Mandela'nın konumundan daha farklı bir konumum var. Suriye'deki kutlamalar iyi geçti öyle mi? Newroz'da benim için talepte bulunanlara şükranlarımı sunuyorum, hepsine selamlarımı iletiyorum.

Mümtazer Türköne, ABD'nin Irak'tan çekilmesi halinde Kürdistan Bölge Hükümeti'nin güvenliğini Türkiye'nin sağlayacağını, bunun için de Kürt konferansı ve PKK'nin tasfiyesi meselesinin gündeme geldiğini yazmış. Ben zaten açıkladım bunları, daha fazlasını dile getirdim. Belirttiğim çerçeve önemlidir.

Az oyla kaybettiğimiz yerler var

Doğum günü nedeniyle sinevizyon gösterisi yapıldı. Konuşmalar oldu. Radyodan dinledim, olaylar olmuş, nedir durum, nasıl olmuş? Nerede olmuş? Bu olaylar olduğu zaman orada kaç bin kişi vardı? Tamam, kimler, nereliler?

Ağrıda gerçekten durum nedir? Ne kadar fark var? Kesin hile yapılmış değil mi? Eğer hile olmasaydı Ağrı'dan çok oy alırdık, verirlerdi bize değil mi? Tutuklananlar olmuş. Ben seçim sonuçlarına ilişkin düşüncelerimi söyleyeceğim. İtirazlar yapılmıştı, sonuçlar kesinleşti mi, kaç yer alındı? İtirazlardan sonra yine 98 mi?

Şehirlerde düşme mi var? Yoksa az yükselme mi var? Şehirlerde az yükselme var değil mi? Van'ın oy oranı nedir? En başarılı olunan yerler hangileri? Diyarbakır da ne kadar oy almışız? Hangi ilçeler alınmadı? En yüksek başarı, fark nerdeydi? Hakkâri'de mi, orda oran ne kadar? Batman ne kadar? Az, daha yüksek olmalıydı Batman. Van'ın durumu nedir? Bitlis ne oldu? Muş'un oy oranı neydi? Ve her yerde birleştiler değil mi? Iğdır da kazanıldı. Evet, orası ilginç oldu. Aday parti değiştirince karşı taraf eşit oranda bölünüp aradan DTP çıkmış. Yeni aldığımız önemli yerler var mı? Kars'ta, Digor ve Kağızman'ı aldık değil mi? Az oyla kaybettiğimiz yerler var mı? Hilvan'da fark çok var mıydı? Yani sonucu değiştirecek bir durumdur. Bizim ilçe, Halfeti ne oldu?

Bizim ilçemiz de dâhil olmak üzere, Ağrı ve birçok yerde bunlar hem para dağıtarak hem seçimlerde hile yaparak aldılar. Demokrasi bu mudur? İktidarın her türlü olanağını kullanacaksın, bir Kürt partisine karşı tüm partiler birleşerek tek bir devlet partisi olarak seçimlere gireceksin! Bu doğru bir anlayış değil, tehlikelidir. Dersim ne oldu? Dersimliler onurludur. Orada iki parti şeklinde olmadı değil mi? CHP ne kadar oy aldı? Diğer yarışan kimdi? Hangi gruplar destekliyordu? Ha tamam, federasyonun desteği oldu. O gruplar onurludur. Ne kadar oy alınmıştı? Ne kadar oy farkı vardı? Çermik'te ne kadar fark vardı? Nasıl oldu? Demek ki burada da birleştiler! Çüngüş'te de oldu değil mi? Buna karşı tepkiler var.

Operasyonlar nerede devam ediyor? Durum nedir? Nerede olmuş bunlar? Asker nerde ölmüş? Radyodan dinledim, bir gerilla yaşamını yitirmiş!

Kürtlerin bir temsiliyeti doğuyor

Obama'yı radyodan dinledim. Demokratik yöntemle çözülür, diyor. Ben şimdi değineceğim zaten. Bu, aslında iki yüz yıllık bir savaştır. "Barış" deniyor, Obama da barış diyor! Barış tek başına anlam ifade etmez, demokratik çözüm ve barış denilmelidir. Demokratik çözüm olmadan barış olmaz. Konferansın ismi demokratik çözüm ve barış konferansı olmalıdır. Ben daha önce savunmalarımda da genişçe değindim. Okundu değil mi? Herhalde basıma hazırlanmıştır, kitap haline getirilmiştir.

Konferans, belirttiğim beş ilke ve dört pratik öneri etrafında olmalıdır. Bunları biliyorsunuz tekrar açmayacağım. Bu Konferansın en önemli özelliği şudur. Kürtlerin bir temsiliyeti doğuyor. Kürtleri Talabani temsil edebilir, Barzani temsil edebilir, ben temsilci olmak istemiyorum ama bir şartla Talabani tek başına temsil edemez, Barzani tek başına temsil edemez, PKK tek başına temsil edemez. Burada tüm Kürtleri temsil edecek olan Meclis'tir. Bu Meclis, tam olarak KNK tarzında değil de onlar Avrupa'dadırlar, mülteci gibidirler. KCK için önerdiğim şekilde de değil, -biliyorsunuz KCK, Halk Meclisidir- KCK ile KNK'nin birleşmesi hali gibidir. Ben bunun adına Ulusal Demokratik Halk Meclisi diyorum. Konferansın en önemli sonucu bu olmalıdır. Bu, Kürtlerin birliğidir. Bu Meclis'in sayısı üç yüz, beş yüz olur, önemli değil onu belirlerler. Talabani Türkiye'ye gidiyor, Türkiye ile görüşebilir, Avrupa ile görüşebilir, pazarlık yapabilir, Barzani de bunları yapabilir. Buna bir itirazım yok ama bunların hepsini

Meclis'in talepleri, politikaları doğrultusunda yapmalılar.

Bugünkü yaptığımız görüşme çerçevesinde, daha öncesinden belirttiğim ilkeler-beş ilke doğrultusunda Talabani ve Barzani'ye hatta unutulmamalı Suriye'ye, Mahmut Osman'a da birer mektup yazılıp ulaştırılabilir. Bunun hazırlıkları yapılabilir. Konferansa katılacaklar İran, Irak, Türkiye, Suriye, Rusya yetkililerine ve aydınlarına, Avrupa'ya mektup yazılarak gözlemci sıfatıyla davet edilmelidir. Ahmet Türk ile de görüşülebilir. Selamlarımı iletiyorum. Bunu ona da iyicene anlatmak lazım. Sanırım Konferans Mayıs'a ertelenmiş. Demokratik Toplum Kongresi olacak herhalde, hazırlık yapılıyor mu?

Belediye seçimleri demokratik bir devrim niteliğinde olmuştur

Nisan'ın ortalarına doğru Demokratik Toplum Kongresi yapılabilir. Buraya, seçilen bütün belediye başkanları davet edilebilir. Bu çerçeve onlara da anlatılabilir. Hepsini tebrik ediyorum, başarılar diliyorum. Belediye seçimleri demokratik bir devrim olmuştur. Demokratik Halk belediyeciliği temelinde çalışmalarını yürütsünler. Hepsine selam söylüyorum, yerel seçimler ve belediyecilik konusuna ileride genişçe değineceğim.

İki yüz yıldır İngiltere'nin politikaları nedeniyle bu savaş devam etmektedir. İkinci Dünya Savaşı'ndan 1946'dan sonra bu denetim ABD'ye geçmiştir. Bu politikaları şu anda da ABD sürdürmektedir. Biz ulus-devlet oyununa gelmeyeceğiz. Fransız ve İspanyol saldırılarına karşı İngiltere kendini korumak için İkinci Elizabeth döneminde üç formül üzerinde durmuştur; Ulus-devlet, Kapitalizm ve Endüstri Devrimi. Kürdistan'da 1918'de dört parçaya bölünme ve 1920 Kahire Konferansı'yla da çözümsüzlük politikasını getirenler İngilizlerdir. 1918'den başlayıp 1920'deki Kahire Konferansıyla çözülmemeye bırakılan Kürt sorununun çözülmesi gerekiyor. İspanya ve Fransa, 'biz bu adayı yani İngiltere'yi ele geçireceğiz' diyorlardı. İngilizler buna karşı ulus-devlet, kapitalizm ve 1850 Endüstri devrimi ile kendilerini korumaya aldılar ve bu sistemi bütün dünyaya yaydılar ve bu şekilde İspanya ile Fransa'nın dünya hegemonyasını kırdılar, ellerine aldılar. Bugüne kadar gelmelerinin nedeni bu politikalarında başarılı olmalarıdır. Bu politikalarıyla başta İspanya ve Fransa İmparatorluğu olmak üzere Osmanlı ve Avusturya dâhil bütün imparatorlukları parçaladılar. Bütün bunların sonucunda Arabistan'da 18 ulus-devlet kurarak hepsini kendilerine bağladılar. Kıbrıs'a müdahalesiyle Türkiye ve Yunanistan'ı bağladılar. İti ite kırdırma, tavşana kaç tazıya tut ne derseniz deyin, bu politikaları uyguluyorlar. Yine benzer şekillerde Pakistan-Hindistan'ı önce ayırıp sonra birbirine düşürerek, aralarında sorun yaratarak onları bağladılar. Azerbaycan-Ermenistan; Gürcistan-Abhazya-Osetya; Afganistan-Pakistan; Kosova ile Balkanlar'da yaşanan sorunların hepsi İngiliz politikalarının sonucudur, bu şekilde bu ülkelerin hepsini kendilerine bağladılar.

Benden önce Marks vardı. Marks için de uzatmayacağım, daha önce söylemiştim. Reel sosyalizm, kapitalizmin son halidir. Marks da Lenin de, Mao da hepsi İngiliz oyunlarına geldiler. Sonra bana baktılar; İngilizler bana da Stalin, Lenin, Marks, Mao benzetmesi yaptılar. Sovyetçi mi Çinci mi dediler. Ama ben hiç birisine benzemiyorum, ben bunları aştım. Ben Bilimsel Sosyalizmi esas aldım ve bu ulus-devlet tehlikesini fark ettim, buna karşı çıktım. Mustafa Kemal de 1920'lerde İngiliz oyunlarını fark etmişti. Mustafa Kemal 1918 Nisan'ında Kürtlere özerklik-muhtariyet öneriyordu. İngilizlerin isyanları desteklemesi nedeniyle bunu askıya aldı. Mustafa Kemal o dönemde ulus-devlet değil, cumhuriyet ve Kürtlere muhtariyet diyordu. İngilizler Mustafa Kemal'e karşı Şeyh Sait isyanını destekledi. Şeyh Sait bu süreçte İngiliz politikalarını anlamamış, bu oyunlara gelmiştir. İngiliz oyunlarıyla Cumhuriyet, ulus-devlete evirilmiş ve bugüne kadar da bu anlayış nedeniyle savaş devam etmektedir.

Roj TV'yi kapatmak istiyorlar, halkın sesini kesmek istiyorlar, bu çok tehlikelidir. Roj TV ile ilgili yapılan tartışmalar nedeniyle bütün Avrupa ayağa kalktı. Kıyamet kopardılar. İsteseler Ortadoğu için de bu mümkündür. Biliyorsunuz Avrupa Birliği, kömür konusundaki bir birlikle başladı, daha sonra bugünkü aşamaya geldi. Ben de Dicle ile Fırat arasında su ve tarım birliği öneriyorum. Böylelikle biz Mezopotamya topraklarını verimli hale getireceğiz. Hatta buna enerji birliği de dâhil edilebilir. Yani petrol de. Bu birliğe İran, Irak, Suriye; bu ülkelerdeki Kürtler ve Türkiye ile yapılmalıdır. Buna hiç kimsenin itirazı olmaz. Çünkü kurtuluş buradadır. Kim niye itiraz etsin? Böylece sorunlar da çözülmüş olacak. Buna itiraz eden İngiliz ajanıdır. Teşhir edilmelidir. Eğer demokrasi diyorlarsa Avrupalılar da bunu desteklemelidirler. Avrupa Birliği'ne karşı Ortadoğu'da ben de Demokratik Ortadoğu Birliği diyorum.

Güney'de küçük bir uydu devlet yaratmak istiyorlar

Benim, Kürtler ve Ortadoğu için önerim, Chomsky'nin önerisiyle benzerdir. Yahudi kökenli Chomsky ve Edvard Said'in Filistin ve İsrail için öngördükleri çözümdür. Biliyorsunuz Chomsky ve Edvard Said'in düşünceleri benimkiyle paraleldir. Chomsky'i daha önce okumamıştım, sonradan baktım, benim düşüncelerime yakın bir yazar. Ben Rusya'ya gittiğimde Yahudi ajanları akın ettiler, kaynıyorlardı. O dönem Ariyel Şaron Moskova'ya gelmişti. Düşünün Moskova'ya! Yahudiler o zaman bana 'seni gizleyelim, saklayalım' dediler. Ben hiç önemsemedim, aldırmadım. Belki de beni kesip, parçalayıp atacaklardı bir yerlere. Hedefleri beni yok etmekti, bunlara güvenmedim. Koskoca Moskova, bunlara karşı çaresiz kalmıştı. Tüm Avrupa da Yunanistan'da bunlara karşı çaresizdi, bunu fark etmiştim. Yunanistan'a geldiğimde önceden hazırlık ya-

pılmıştı zaten. Beni götürecek uçak iki gün önceden hazırlanmıştı.

1806'da Süleymaniye'de Abdurrahman Paşa İngilizlere kapıyı açtı. Abdurrahman Paşa ile başlayan bu süreç Berzenci, Şeyh Sait, 1946'da da Barzanilerle devam etti. Sonra Talabani'ye uzandı. Ve bugün bu devam etmektedir. PKK ve bana da yöneldiler, ama ben bunun farkına vardım. Şu anda Güney'de yapmaya çalıştıkları Federe ulus-devlettir. Güney'de küçük bir uydu devlet yaratmayı amaçlıyor. Ulus-devlet İngiltere, ABD icadı ve faaliyetidir. Bu yolla dünyayı egemenliğine almışlar. Ben buraya getirilmeden önce de bunu büyük bir mücadeleyle zor da olsa aştım. İngilizlere karşı Mustafa Kemal ve Napolyon'un durumu biliniyor. Napolyon da benim gibi bir adada kaldı, beş yıl dayanabildi, sonra çatladı. Ama ben on yıldır direniyorum.

Demokratik siyasi çözümden yanayız

Bir konuya tekrardan dikkat çekmek istiyorum. Güney'de kurulacak olan federe ulus-devlettir. Talabani ve Barzani ulus-devletsiz yapamazlar. Güney'de kurulacak olan ulus-devlet soykırım getirir, bu, çok tehlikelidir. Biliyorsunuz Saddam'ı canavarlaştırdılar. Gazze'yi gördünüz, nasıl öldürüyorlar, parçalıyorlar! O nedenle ulus-devlet tehlikesine dikkat çekiyorum. Benim önerim demokratik çözüm önerisidir. Buna Demokratik konfederalizm de diyebiliriz.

Demokratik konfederalizm, demokratik tüm grupların toplamı demektir. Demokratik kadın birliği, demokratik gençlik birliği, demokratik kurumlar, kültürel, ekonomik, siyasal birlikler yerini almalı. Bu birlik içerisinde Misak-ı Milli'den ayrı değil de ama Kürtler de birbirinden haberdar olmalı, aralarındaki sınırlar kalkmalıdır. Bu sınırlar ulus-devlet sınırları birliği değil, sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik temelde demokratik birlikler olmalıdır. Bize zoraki ayrılacaksınız deseler dahi biz ayrılmayacağız. Demokratik, siyasi çözümden yanayız. Bunu herkese anlatmak lazım. Basına, aydınlara ve herkese anlatılmalı. Herkes bunu böyle bilsin, bu tartışılsın. Hatta Hürriyet Gazetesi buna ilişkin bir yazı yazıyordu. Eğer demokratik çözüm olmazsa Mezopotamya'yı cehenneme çevirecekler. Bunun hiç kimseye faydası olmayacaktır. Bunun sorumlusu ben değilim.

"Bu dönem 93 Mart'ına benziyor dedim. O dönem yapılan hataların önüne geçmeliler. 33 asker benzeri olaylara müsaade etmemeliler. Eylemsizlikten kastım, Aktütün gibi planlı, hazırlıklı eylemler yapmasınlar. İmkânları olsa bile Aktütün gibi yapmasınlar. Kendilerine hâkim olsunlar. Ama kendi nefislerini korusunlar. Yani meşru savunmalarını yapsınlar. Onlara saldırırlarsa kendilerini sonuna kadar korusunlar"

Ben Sayın Başbakan'a sesleniyorum, bu kendisine de iletilebilir. Hatta sadece Başbakan'a değil, muhalefete de, CHP'ye de söylüyorum. Bu konferansa söylediğim çerçevede yaklaşılmazsa, tasfiye amacıyla yaklaşılırsa daha önce Temmuz seçimleri demiştim, yerel seçimler de geldi, geçti. PKK Haziran'a kadar bir süre demiş. Biz bu süreye uyacağız. Bu söylediğim çerçevede bir yaklaşım sergilenirse herkes bundan memnun olur. Biz ayrılmaktan yana değil, demokratik siyasi çözümden yanayız. Böylece çatışmalar ve kanın dökülmesi engellenmiş olur. Refah ve kurtuluş da gerçekleşmiş olur. Hiç kimse buna karşı çıkamaz.

PKK için de bu dönem şunu söylüyorum. Bence eylemsizlik ortamı devam etmeli. Bu dönem 93 Mart'ına benziyor dedim. O dönem yapılan hataların önüne geçmeliler. 33 asker benzeri olaylara müsaade etmemeliler. Eylemsizlikten kastım, Aktütün gibi planlı, hazırlıklı eylemler yapmasınlar. İmkânları olsa bile Aktütün gibi yapmasınlar. Kendilerine hâkim olsunlar. Ama kendi nefislerini korusunlar. Yani meşru savunmalarını yapsınlar. Onlara saldırırlarsa kendilerini sonuna kadar korusunlar.

Mandelaya selamlarımı iletiyorum. Benim adıma avukatlarım Mandela'ya bir mektup yazabilir. Mektup, Demokratik konfederalizme ilişkin açılımlarımı ihtiva edebilir. Benim tezlerim biliniyor. Bunlar mektupta işlenebilir.

AKP ile CHP birbirlerine atıp tutuyor. O Baykal'a seviyesiz diyor, Baykal ona maganda diyor. Birbirlerine karşı küfür ediyorlar ama seçimde Kürtlere karşı ittifak kuruyorlar. Altı parti var ama bölgedeki seçimlerde hiç biri gözükmüyor, Kürtlere karşı tek parti olarak giriyorlar. Bir yandan bir parti, bir yandan birleşmiş altı parti. Demokrasi bu mudur? Erdoğan'a sorun, demokrasi anlayışın bu mu? Para mara veriyorlar, trilyonlarla oy satın alıyorlar, Kürtlere karşı böyle birleşiyorlar. Bu, Türkiye'ye yakışır mı?

Teorisi oturmayanın pratiği de hiç bir işe yaramaz

Sağlıkla ilgili olarak günlük kontrolün yapıldığının söylenmesi, bildik şeyler. Burnumdaki akıntı aynen devam ediyor. Her zamanki gibi, eski şeyler devam ediyor. Başımdaki şişliklerin hepsini aldılar. Ameliyatım yeni yapıldı, birkaç gün oldu. Dikişler de iki-üç gün içinde alınacak. Kaşıntılar var, biraz çoğalmış. Ne olabilir, doktorlara sorulabilir. TV verilmemesinin nedeni olarak disiplin cezalarının gösterilmesi, önemli değil. Kamerayla izlenmediğim belirtiliyor herhalde, işte burada her şey ortadadır, geçin bunları.

Savunmalarım yeterince değerlendiriliyor mu? Dergilerde, gazetelerde işleniyor mu, tartışıyorlar mı? Aydınlar ne diyor? Türkiye'de sorunlar ağırlaşmış. Türkiye'de sorunu teorik olarak çözememişler. Siyasetçiler, yöneticilerin algılayacak teorik düzeyleri yok. Teorik olarak sorunları anlamaktan uzaktırlar. Bu nedenle teorisi oturmayanın pratiği de hiç bir işe yaramaz.

Benim için yazmak kolay. İstesem kısa sürede yazarım. Ama ilgilerinin zayıf olduğunu düşünüyorum. Akademiye bile ilgileri bu kadar zayıfken benim yazmam boşuna bir çaba olur. İlk

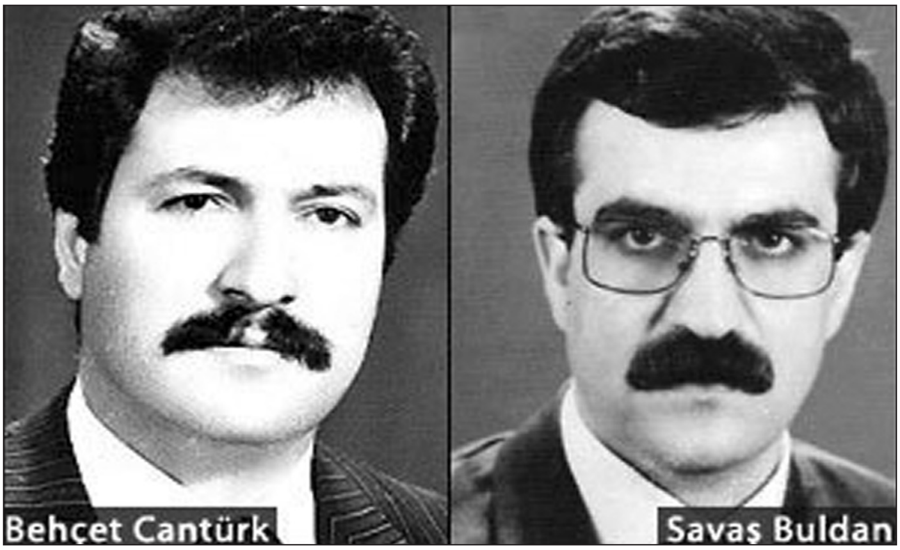
üç cilt ana fikri veriyor. Şimdilik yeterlidir. Türkiye'de de yeterince anlaşılacağını sanmıyorum. Bunları tartışabilecek, algılayabilecek şey yok, durum yok. Hal böyleyken benim yazmam yazık olur, gerçeğe ihanet etmiş olurum.

Ben savunmanın Ortadoğu bölümünde çok geniş açımlama, çözümlemeler yaptım, çok derindir. Devlet, benim yazdığım savunmaları okumuş, tartışıyorlar. Tabi benim savunmalarım dünya sistemine yöneliktir. Dünyada bu kadar çözümsüzlük var, bu kadar sorun var. Bu sorunların hepsi kapitalist sistemden kaynaklanıyor. Kapitalizmin meydana getirdiği birey, iflas etmiştir, insan olmaktan çıkmıştır. Ekonomik kriz diyorlar. Ekonomik kriz kapitalizmin krizidir. Ben savunmalarımda da kapitalist sistemi kriz sistemi olarak nitelendirmiştim. Kapitalizmin kendisi kriz sistemidir. Kapitalizm dünyanın krizidir. Kapitalizm insanlığın kanseridir. Ben buna toplumun kanserleşmesi de diyorum. Kapitalizm insanlığın kafasını uçurmuştur, beyinleri patlatmıştır, zihinleri felç etmiştir. Nietzche ta o dönemde kapitalist sistemin tehlikesine işaret etmişti. Foucault bu sistemi çözmeye çalıştı ancak hepsi birçok yönüyle sisteme bağlıydılar. Özellikle finans kapital dönemi bunun en korkunç boyutudur. Mısır dönemindeki Firavunlar bunlar kadar değildi. Ben bunlara çağın firavunları diyorum. Hatta Mısır dönemindeki Firavunlar bunların yanında yedi kat daha yıkanmış melekler gibidir.

Fernand Braudel kapitalist sistemi iyi çözümlüyor, bu tehlikelere işaret ediyor. Bunlar dünyanın her tarafını çöplük haline getirmişler. Çevreyi de tahrip ettiler, tarımı bitirdiler. Tarım bitirilmişse insanlık da bitirilmiştir. Kapitalizm döneminde Reel Sosyalizm de iflas etti. Dünyayı her türlü tehlikeye açık hale getirdiler. Cinsiyetçilik, bilimcilik, dincilik, milliyetçilik bu dört tehlikeyle dünyayı yönetmeye çalıştılar.

Özel Harp Dairesi Ergenekon'un küçük bir birimidir

Ergenekon'u iki aşama olarak ele almak lazım: *Birincisi;* 1925'ten '50'-lere kadarki dönem. Bir de 50'lerden sonraki dönem. 1925'lerden '50'ye kadarki dönemde asıl rol oynayan Fevzi Çakmak'tır. Bu dönemde Recep Peker, İsmet İnönü '50'lere kadar rol oynamışlardır. Ben buna ideoloji demiştim, daha doğrusu teoloji demiştim. Mustafa Kemal'in etrafını kuşatmışlardır. Bu dönemdeki devlet anti-Kürt, kısmen de anti-İslam şeklinde yapılandırılmıştır. Bu dönemde bu şekilde bir teoloji geliştirdiler. Mustafa Kemal 1925'lerde İngilizlerin siyasi oyunlarını, planlarını bilmesine rağmen etrafındaki kuşatmayı kıramamıştır. Mustafa Kemal son aylarda da İsmet İnönü'nüyü görevden aldı. Hatta bir ara öldüğünü biliyordu. Yani büyük oyunlar vardı. Hiç bir tarihçi Mustafa Kemal'in etrafındaki kuşatmayı tam olarak çözememiştir.

Ergenekon'u şimdi daha iyi çözümlüyorum, anlıyorum. Özel Harp Dairesi Ergenekon'un küçük bir birimidir. Asıl Ergenekon siyasi alandaki Ergenekon'dur ve askeri Ergenekon'-dan çok daha derin ve daha tehlikelidir. Yani asıl büyük Ergenekon siyasidir, askeriyedeki Ergenekon küçük ve onu yürüten çekirdek kadrodur. Cosiga, Türkiye'deki Ergenekon'un daha özgün olduğunu söylüyor. Zaten Avrupa'daki NATO-Gladio örgütlenmeleri daha çabuk çözüldü. Avrupa'da bu işler daha kolay çözülüyor.

Asıl Ergenekon siyasal alanda yapılandırılmış. Cossiga, Türkiye'deki Gladio'nun daha özerk olduğunu söylüyor. Buna izin vermişler. Bunlar sistemi de anlamıyorlar. Bugüne kadar devletten faydalanmışlar. Devletten her şeyi almışlar. Bundan sonra da bunun hep böyle devam edeceğini sanıyorlar. Bugüne kadar elbebek, gül-bebek büyümüşler. Bunlar ellerinden gidince de sinirleniyorlar. Doğu Perinçek gibiler Kapitalizme, ABD'ye karşı mücadele ettiklerini sanıyorlar! Aslında tam da bunlara hizmet ediyorlar. ABD'nin kuklaları durumundalar hatta kuklaları bile değiller! Bu Ergenekoncular Amerika'ya ne kadar hizmet ettiklerinin farkında bile değiller. Muhsin Yazıcıoğlu bu olayları farketmişti biraz. Ergenekon'dan çıkmak istiyordu, gırtlağına kadar içindeydi ama nereye gideceğini, nasıl çıkacağını bilmiyordu. Gitmek istediği yer de Ergenekon'dan farklı değildi. Ama bunu anlamıştı, bunun çabasını veriyordu.

Burada önemli olan husus şudur. Amerika, Özel Harekat Dairesini ve Ergenekon'u bundan sonra nasıl yapılandıracaktır. Ya da yerine neyi ve nasıl inşa edecektir.

Rasmussen'in NATO Genel Sekreterliği'ne getirilmesi önemli bir konudur. Türkiye'nin itirazlarının reddedilmesi önemli bir konudur. Öyle Roj TV falan bahanedir. Türkiye'nin itirazları yerini bulmamıştır. Sistem daha önce kurulmuş, Türkiye bunu anlayamıyor. On kere de itiraz etse itirazı bu nedenle yerini bulmaz. Rasmussen'in NATO'nun başına getirilmesi özel hareka-

"Kürt Sorununun demokratik çözümü Ortadoğu'da demokrasinin yayılmasında katalizör rol oynar. Bu demokrasiyle çözülürse Ortadoğu'ya da demokrasi yayılır. Ben Erdoğan'dan da Gül'den de bunu talep ediyorum. Ama Erdoğan, Abdullah Gül, bunlar ideolojik adamlardır. Çözüm geliştiremiyorlar, siyaset üretemiyorlar. CHP de MHP de bunlar da siyaset yapamıyor"

tın geri çekilmesidir. Yeni yapılanma için onu seçtiler. Bu, ABD ve NATO'nun Türkiye'ye desteğinin eskisi gibi olmayacağı anlamına geliyor.

Ortadoğu'da demokrasinin gelişmesinde Kürtler anahtar rolündedir

Başbuğ'un konuşmalarını gazete başlıklarından okudum. Konuşmasında 'Türkiye Halkı'ndan bahsediyor. Bunu Mustafa Kemal'in sözü olarak belirtiyor. Ben daha önce bunu söylemiştim. Başbuğ'un söyledikleri benim söylediklerime bir cevaptır. Takip ediyorlar beni. Ama eksik ifade ediyor. Bunun devamında Kürtlere muhtariyetten bahsetmesi gerekirdi. Bu da Mustafa Kemal'in sözüdür. Asıl önemli olan Mustafa Kemal'in Kürtlere ilişkin muhtariyet fikridir. Ben Başbuğ'un Mustafa Kemal'in muhtariyet fikrini de dile getirmesini bekliyordum. Bunu neden söylemiyor! Anlayamıyorum. Başbuğ'un bu açıklamaları önemlidir, bir kapı açmıştır, ancak hepsi o kadar. Ordu bu kadarını söyleyebilir. Gerisi siyasilerin işidir.

Başbuğ, sadece kapıyı açtı diyorum, gerisi siyasetçilerin işidir. Türkiye'de siyasetçilerin hepsi ideolojiye batmışlar. Sonuna kadar ideolojinin içindedirler. Bir türlü bu bataklıktan çıkamıyorlar. Türkiye'de Mustafa Kemal'den sonra sadece Özal sorunları biraz anlıyordu. Özal'ın en önemli yönü pratik politikayı iyi biliyordu, pratik bir adamdı. Sorunları da çözmek istiyordu. En azından sorunları çözmenin yollarını arıyordu. Ben sorunlara ciddi yaklaşabilecek bir politikanın gelişmesi gerekir diyorum. Ama Türkiye'de Mustafa Kemal gibi Özal gibi sorunlara yaklaşabilecek politikacılar yok. Mevcut politikacıların hiç biri politika üretemiyor, sorunları çözemiyor. Bunların hepsi zavallıdırlar. Sorunları algılayabilecek zihniyetleri de yok. Ben Yavuz dönemindeki, Alparslan dönemindeki ve Mustafa Kemal dönemindeki Kürtlerle işbirliğini önemli buluyorum, bunları teker teker açtım, daha önce de defalarca da dile getirdim. Kürt sorununun tam olarak algılanması lazım. Kürt sorunu çözülürse Türkiye, Ortadoğu'nun en önemli ülkesi haline gelir, dönemin İngilteresi gibi olur. 19. Yüzyılda İngiltere ne idiyse Türkiye bu sorunu çözerse o dönemin İngilteresi gibi olur. Ortadoğu'da demokrasinin gelişmesinde Kürtler anahtar rolündedir. Ortadoğu'da Kürt sorununun çözümü katalizör görevini görecektir. Kürt Sorununun demokratik çözümü Ortadoğu'da demokrasinin yayılmasında katalizör rol oynar. Bu demokrasiyle çözülürse Ortadoğu'ya da demokrasi yayılır. Ben Erdoğan'dan da Gül'den de bunu talep ediyorum. Ama Erdoğan, Abdullah Gül, bunlar ideolojik adamlardır. Çözüm geliştiremiyorlar, siyaset üretemiyorlar. CHP de MHP de bunlar da siyaset yapamıyor. Bunların hepsi ideolojiye batmışlar. Aslında yaptıkları ideoloji de değildir. Bunlarda cesaret yok, feraset de yok. Bunların ne cesareti var, ne feraseti var ne de zihniyeti. İdeolojik sınırlar içerisinde kalıyorlar. Peki bunlar ne yapacaklar? Peki sen çözemeyeceksen kim çözecek? İngilizler yüzyıldır çözümsüzlük siyaseti yürütüyorlar. Sen de çözmezsen o zaman İngilizlere hizmet ediyorsun demektir. O zaman ben de sana *"İngiliz siyasetinin yürütücüsün"* derim, bu da ağır olur. Menderes'i astılar, kimse niçin asıldığını bilmiyor. '70'lerde sağ-sol kavgası oldu, binlerce insan bu kavgalarda, çatışmalarda öldüler. Kimse bunların niçin yapıldığını bilmiyor. Türkiye'de bunları algılayacak zihin yok. Bunların yaptıklarının İslamiyet'le de alakası yok. Çünkü tarihi de bilmiyorlar, İslamiyeti de bilmiyorlar. Bunlar Ebu Cehil'den daha cahildirler. Ebu Cehil, döneminde Mekke'nin sahibidirler ama biliyorsunuz Mekke fethedildi. Bunlar da hepsi cahildirler. Bu kadar cahillikle hiç bir şey savunulamaz. İttihatçılar bir imparatorluğu yıktılar. Bir imparatorluğun yıkılmasına sebebiyet verip, bir imparatorluktan geriye bunu bıraktılar.

Türkçülüğün teorisyenleri de Yahudilerdir

Siz Türk Türk Türk derseniz, Türk'ü de tecrit etmiş olursunuz. Siz hep Türk Türk Türk derseniz, Türk'ün de anlamını boşaltmış olursunuz. Ben yedi bin yıllık Türk tarihini iyi çözümlemişim, biliyorum. Son yüz yılda yeni bir Türk kavramı inşa ettiler. Önemli olan bunu iyi anlamaktır. İyi incelenmesi gerekiyor. Ben yüz yıllık bu tarihi de iyi kavramış durumdayım. Bu son yüzyılda asıl Türk olmayan yeni bir Türk kavramını inşa ettiler. Ben buna Türk olmayan Türk diyorum. Türk kavramının içi boşaltılmıştır. Bunu yapanlar Türk de değiller.

İsrail'i inşa etmeden önce Türkiye'yi hazırladılar. Türkiye'yi İsrail'in kurulmasına basamak olarak kullandılar. Böyle bir kukla gibi. Ulus-devletin inşa edilmesinde Yahudiler rol oynadı. Büyük bir hamle başlattılar ulus-devlet konusunda. Avrupa'da iki kişi vardı. Bunlar ulus-devletin kurulmasında rol oynadılar. Bunlar Yahudiydiler. Almanya'da bunlar en iyi Almandılar. Bir Alman'dan daha çok Almandılar. Aynı şekilde İngiltere ve diğer ülkelerde de öyleydiler. Aynı şekilde Türkiye'de de Türkçülüğü onlar geliştirdiler. Bir Türk'ten daha Türktüler. Türkçülüğün teorisyenleri de Yahudilerdir. Almanya'da Hitler bu nedenle bunlara yöneldi. Almanlara karşı İngilizlere büyük destek verdiler. Hitler bu konuda büyük ihanete uğradığını düşünüyordu. Bu nedenle Yahudilere yöneldi. Onlara büyük öf-

ke duydu ve katliama girişti. Kandırıldığını düşünüyordu. Önce Alman milliyetçiliğini geliştirdiler sonra İngilizlere destek verdiler. Ben bunlara hayret ediyorum. Nasıl bunu yapıyorlar. Alman olmayan Almanlar, aynı şekilde daha önce de buna Türk olmayan Türk demiştim. Hitler'in yüz elli kurmay subayı Yahudi'ydi. Planlamayı onlar yapıyorlardı. Hitler bu ihaneti görünce bunlara büyük öfke duydu. Ben burada anti-Semitizm, Yahudi düşmanlığı yapmıyorum. Bunu daha önce de söylemiştim. Ben Yahudi halkına saygılıyım. Ortadoğu'da Yahudilerin bu sorunlardan çıkışı ancak bizim öne sürdüğümüz demokratik ilkelerle mümkündür. Ben Yahudilerle ilgili bilgimi daha arttırdım.

O bilge adamların söyledikleri önemlidir. İlter Türkmen, Kürt sorununun çözümünün ertelenemeyeceğini söylüyor. O, bunu biliyor, iyi anlıyor. Erdoğan, bunu anlıyor mu? Anlayamıyor. On beş yıldır bu sorunun Kürt sorunun demokratik yollardan çözümü için çaba sarfediyorum. Özal, biraz bunu biliyordu. Özal, çözmek de istiyordu. Pratik-politik bir adamdı, pratik çözümler geliştiriyordu. Erbakan daha olumluydu.

Ben bunları sadece burada değil dışarıdayken de defalarca dile getirdim. Bu sorunun çözümü için '90'lı yıllarda siyasilere, Genelkurmay'a mektuplar gönderdim. O dönem bana gelen bilgi notunda eğer bu sorun çözülmezse çatının çökeceğini hepimizin de bu çatının altında kalacağını belirtiyorlardı.

PKK'yi öyle homojen bir yapı olarak da değerlendirmemek, görmemek lazım. Hani bazı bombalardan, patlatılan bombalardan bahsediyorlar ya, asıl sorun patlayan bu bombalarda değil, asıl sorun Kürt sorununun kendisidir. PKK bitse bile bu iş çözülmez. Çünkü Barzani, YNK, KDP var. Bunun daha ötesi Amerika, İran, Suriye var. Herkes sorunu kendisine göre ele alacaktır. Herkes PKK'yi kendisine göre kullanmaya çalışacaktır. İran, Kürt sorununu kendine göre en iyi kullanan devletlerden birisidir. Öyle sorunun çözülmesini istemezler. Üçlü zirveden bahsediyorlar. Bu üçlü zirveden bahsedilmesi bile bu üçlünün ne kadar aciz olduğunu gösteriyor. Bu üçlü zirve, sorunu da çözemez.

Savaşmak için bir sürü gerekçe var

Ben kimin sözüdür tam hatırlamıyorum, Arafat'ın ya da Habaş'ındır. Diyor ki; "bana dört yüz adam verin ben Ortadoğu'nun altını üstüne getireyim." PKK'de de dört yüz adam da var, binlerce var, daha fazlası da var. Dağ'da bu kadar savaş tecrübesinden sonra öyle bitiremezler. Her birim kendi başına bile bir savaş verir. Her birinin etrafında değil dört yüz bin kişi var. Kendi canlarını kurtarmak pahasına bile olsa savaşı tırmandırırlar. Ayrıca savaşmak için de bir sürü gerekçe var. Kendi canlarını kurtarmak için ve diğer birçok gerekçeyle savaşı geliştirebilirler.

Şimdi sen Güney'den de sıkıştırırım dersen bunlar nereye gider? Onlarca yılın patlamaya hazır, birikmiş öfkesi var. Esas patlama budur. İşsizliğin yüzde kırk olduğunu söylüyorlar. Burada yüzde kırk ise orada yüzde seksendir. Bunca yıldır savaş eğitimi görmüş, tecrübesi olan savaşçılarla birleşmesi durumunda gelişecek patlama bir iki değil kırk patlama olur.

1 Haziran'a kadar süre verdiklerini söylüyorlar. Mesele 1 Haziran süresi de değil, bu süreyi de ben vermedim, bu PKK'nin kendi kararıdır, süresidir. Onbeş yıldır Kürt sorunun demokratik yoldan çözümü için çaba sarf ediyorum. Şimdi ben burada kalp krizinden de ölsem, deprem olsa bu yapı çökse de ölsem ya da hastalıktan ölsem devletten bilecekler. Bunu kullanmak isteyen birçok güç vardır. PKK'yi kullanmak isteyen ABD'si, İngiltere'si, Suriye'si, KDP'si, YNK'si, bilmem irili ufaklı bir sürü örgüt vardır. Bu sorunun çözümsüzlüğünü isteyen siyaset, İngiliz siyasetinin yürütücüsüdürler. Mesele öyle 1 Haziran'a kadar süre değil, bu sorunun çözümsüzlüğünün yol açabileceği meseledir, esas tehlike, esas patlama buradadır.

İlla da benimle görüşsünler demiyorum. Ama bu sorunları cesurca dile getiren siyasetçiler yok. Kiminle çözecekler, kim bunu cesurca dile getiriyor? Kim bu çözümü ertelenemeyeceğini söylüyor. Ben söylüyorum. Ben söylediğim için haliyle muhatap ben oluyorum. Keşke benim dışımda bir muhatap olsaydı ama yok işte! Ben yine vurgulayarak söylüyorum; Kürt sorunun çözümü ertelenemez. Ordu içinden de mutlaka anlayanlar vardır. Salim Dervişoğlu onlar gibileri anlıyor, bunu iyi biliyorlar. Burada çözüm için üzerime düşeni yaparım, diyorum. Ben on beş yıldır demokratik çözüm için çaba gösteriyorum. Ancak ben de artık fiziken, ruhen yoruldum.

Elçi, halen DTP'nin gücünün olmadığını söylüyor. Elçi taa '70'lerden itibaren NATO'nun özel adamıdır, yetiştirilmiştir. Bunlar halen Amerika'dan, NATO' dan bir beklenti içindedirler. Elçi, Bucak, Ümit Fırat daha birçok kişi var. Bunların hepsi kandırıldılar. Hepsi

"Türkiye'nin Güney'de üs kurmasından söz ediliyor. Zaten orada yıllardan beri üsleri var. Ne üssü kuracak? Ermenistan'la da ilişki geliştiriyorlarmış. PKK'yi buradan da engellemeye çalışmayı düşünüyorlar. Öyle eskisi gibi silah bulmak zor değil. İran'dan da alabilirler. Parasıyla her yerden silah alınabilir. Bu o kadar zor bir şey değil. Ermenistan'la geliştirmek istedikleri ilişkiyle bu yönden de PKK'yi sınırlamak istiyorlar"

NATO'nun adamıdırlar, Amerika'nın adamıdırlar, İngilizlerin adamıdırlar. Sertaç Bucak Almanya tarafından eğitilip Türkiye'ye gönderiliyor. Sedat Bucak da Türkiye'nin özel adamıdır. İkisi de aynı sisteme, NATO'ya bağlıdır, dikkat edin ikisi de aynı sisteme bağlılar, aynı sistem tarafından kullanılıyor. Halen gelip onlara yardım edeceklerini, onları ayağa kaldıracaklarını sanıyorlar. PKK ve DTP'yi bitirip kendilerini Kürtlerin başına getireceklerini düşünüyorlar.

Demokratik seferberlik ruhuyla gece gündüz çalışılmalı

Rasmussen'in NATO'nun başına gelmesiyle NATO'da yeni bir dönem başlayabilir. Rasmussen özel olarak seçilmiş biridir. NATO, yeni bir döneme girecektir. Rasmussenli NATO'nun PKK'ye yaklaşımı da eskisi gibi olmayabilir, daha esnek, daha ılımlı da yaklaşabilir, PKK'yi anlayabilir. Bu da yeni bir döneme işaret edebilir.

Ben geçen hafta toplumun şu anki durumunun Fransız ve Rus Devrimiyle ilgili benzetme fikrimi halen koruyorum. Demokratik seferberlik ruhuyla gece gündüz çalışmalıdırlar. Özgürlük mücadelesi ekmek peynir kadar önemlidir. Ben akademilerin bir an önce kurulması gerektiğinden bahsetmiştim. AKP'nin bile üç yüz, dör tyüz, beş yüz tane akademisi, akademisyeni var.

Buradan Sayın Erdoğan ve Sayın Gül'e sesleniyorum: Bu sorun ertelenemez. Kürt sorunu bir an önce çözülmelidir. Bu görüşlerim Barzani ve Talabani'ye iletilebilinir. Demokratik Toplum Kongresi toplandı mı? Hızlı bir şekilde toplanıp, çalışmalarına başlayabilirler. Demokratik Toplum Kongresi işler hale getirilmelidir.

DTP'ye operasyonu biliyorum. Radyodan dinledim. Bu konuda çok özel birşey var mı? KCK sistemine dayandırıyorlar. KCK sistemi öyle değildir. KCK'nin merkezi dağdadır, Kandildedir. Buradaki yapılanma KCK değildir. Siyasal mücadeleyi yürütmede yöntem önemlidir. Aksi taktirde sorunlar çıkar. İki yıldır takip ettiklerini söylüyorlar. Ben, boşuna Akademi'den bahsetmedim. Her tarafta Akademi kurabilirler. Böyle küçük bir yerde bile üç beş kişi bir araya gelip bir akademi kurabilir. Bütün sorunları tartışırlar. AKP'nin bile bir sürü akademisi var, akademisyeni var. Ben Demokratik Toplum Kongresi'nin de faal hale getirilmesinden bahsetmiştim. Demokratik Toplum Kongresi ne istediğini, ne talep ettiğini, nasıl bir siyaset yürüttüğünü apaçık bir şekilde ortaya koyar. Bunu yönetmeliğinde, tüzüğünde açıkça belirtir, buna göre de mücadelesini yürütürler. Bütün diğer kurumlar da bu şekilde çalışmalarını yürütürler. Ben defalarca Demokratik Siyaset Akademisi kurulsun dedim, bu çalışmalar aksatılmamalıdır. Böyle bir çalışma birçok yersiz kaygıyı da giderir. Bunların yürüttüğü çalışma KCK'nin talimatlarıyla yürütülmez. KCK sızmış diyorlar. KCK'nin öyle bir yönteminin olmaması gerekir. Ben, KCK'nin demokratik alana iddia ettikleri gibi müdahale etmemesi gerektiğini düşünüyorum.

GAP Belediyeler Birliği yerine Demokratik Belediyeler Birliği'ni öneriyorum. Belediyecilikle ilgili daha sonra değerlendirmelerim olacaktır.

Ergenekon ile ilgili haberleri de dinledim. Haberim var. Akademisyenlerin de alındığını biliyorum.

Operasyonlar oluyor herhalde. Ne kadar asker kaybı var? İki diye verdi basın. Yedi kayıp diyorlar gerilla için doğru mu? Cenazeler bulunmuş mu?

Bizim Amara yolunda şehit düşen iki gencin şehit düştüğü yere taş yığını yapsınlar, yerleri belli olsun, kaybolmasın diye. O iki gencin ailesine taziye dileklerimi iletiyorum.

Obama neyi duymak istiyorlarsa onu söyledi

Türkiye'nin Güney'de üs kurmasından söz ediliyor. Zaten orada yıllardan beri üsleri var. 3.500 kişilik gücü var. Ne üssü kuracak? Ermenistan'la da ilişki geliştiriyorlarmış. PKK'yi buradan da engellemeye çalışmayı düşünüyorlar. Öyle eskisi gibi silah bulmak zor değil. ABD, Irakta'dır. İran'dan da alabilirler. Parasıyla her yerden silah alınabilir. Bu bir çözüm değil. Herkesten silah temin edilebilir, bu o kadar zor bir şey değil. Ermenistan'la geliştirmek istedikleri ilişkiyle bu yönden de PKK'yi sınırlamak istiyorlar. Bu bir çözüm değil.

Bitlis ne kadar oyla kaybedildi? Az oymuş, diğerleri ne kadar farkla kaybedildi? Savur alındı mı? Ömerli niye alınamadı? Kızıltepe'de kim belediye başkanı oldu? Ben Omeryanlardan birisinin olabileceğini düşünüyordum. Ama seçilen Ferhan da, büyük bir oyla seçilmiştir. Problem olmaması gerekir.

Bu kaybedilen belediyeler Ergenekon belediyeleridir. Ağrı, Bingöl, Bitlis gibi Ergenekon belediyeleridir. Nereden biliyorum, kendi ilçemden biliyorum. Yıllardır Halfeti/Urfa oraları tutmuşlar. Urfa, dünyanın en eski ve en büyük zulmünün yapıldığı yerdir.

Obama'nın konuşması önceden hazırlanmış, nabza göre şerbet veriyordu. Neyi duymak istiyorlarsa onu söyledi. Geçmişte bana da şöyle şöyle konuşursan ABD ile aran iyi olur diyorlardı ama ben bu oyunlara gelmedim.

Mandelaya selamlarımı söylüyorum. Kendisine teşekkür ediyorum. Benim ağzımdan kendisine İngilizce bir mektup yazılabilir. Savunmalarımdan yararlanılabilir. O'na şunlar söylenebilir. Ben Afrika'ya Güney Afrika Cumhuriyeti'ne gitmek için geldim. O'na gidecektim, O'nu mücadelesinden dolayı kutlayacaktım, tebrik edecektim. Ve de teşekkür edecektim. Aslında Kenya'ya gitmeyecektim, beni kandırdılar, Güney Afrika'ya götüreceğiz diyerek Kenya'ya götürdüler ve bilinen şeyler gelişti.

SYKES-PİCOT MUTABAKATI

"Birinci Dünya Savaşı sonrasında Ortadoğu'nun yeni siyasi haritasının şekillenmesi, bölgenin cetvelle bölünür gibi bölünmesi Sykes-Picot anlaşmasına dayanmaktadır. Bu anlaşmada, İngiltere ile Fransa'nın hakimiyet bölgeleri ve bir de sonradan pratikleştirilecek biçimde Yahudilere Filistin topraklarında bir devlet kurdurulması olmak üzere üç esasa göre hazırlanmıştır. Böyle bir plan söz konusudur. Zaten daha sonra 1917 Balfour bildirgesiyle Siyonizm'in de etkisiyle Filistin topraklarında bir İsrail devleti kurulma kararı alınmıştır. Sevr anlaşmasıyla da Fransa ve İngiltere Kuzey Kürdistan'ın belirli bölgelerini kontrol etmek istemiştir, ama bu çeşitli nedenlerle uygulanamamıştır"

Dünya son 3 yüz yıldır Batı Avrupa merkezli yönetilmektedir. Özellikle 18. ve 19. yüzyılda başta Ortadoğu olmak üzere dünyanın birçok yerinin İngiltere ve Fransa tarafından paylaşıldığını görüyoruz. Daha çok da 19. yüzyılda Fransa'yla İngiltere dünyanın birçok alanını bölüşmek için sömürgeci bir rekabet içine girmişlerdir. İngiltere en büyük sömürgeci güç olmakla birlikte, Fransa da sürekli bir biçimde İngiltere'nin yanında ikinci büyük güç olarak dünyada etkili olmaya çalışmıştır. Bu iki gücün özellikle de Ortadoğu'da büyük bir çekişme ve çatışma içine girdiği görülmektedir. Tabii ki Ortadoğu'daki çatışma; dünya dengelerinin oluştuğu bölgeyi hâkimiyet altına alma mücadelesidir. Napolyon'un Ortadoğu'yu ele geçirmek için İngiltere'yle büyük bir güç mücadelesi söz konusudur. Napolyon büyük bir saldırıyla bu alanı kontrol etmek istemiştir. Ortadoğu'da hem petrol alanlarının hem de Avrupa'dan Uzakdoğu'ya giden yolda önemli bir kanal olan Süveyş Kanalı'nın kontrolünü ele geçirmeyi amaçlamıştır. Ancak Napolyon bu mücadelede istediği başarıyı elde edememiştir. Napolyon istediği sonuçları elde edemese de bu durum, İngiltere ile Fransa'nın Ortadoğu üzerindeki büyük çekişmesinin tarihsel köklerini gösterir.

Kısacası İngiltere ve Fransa'nın Ortadoğu'ya ilgileri çok eskiye dayanmaktadır. Bu özellikleriyle de bölgede kendilerine birçok işbirlikçi yerel güç bulduklarını ve bu yerel güçleri idare etme ve yönlendirmede önemli bir meziyet kazandıklarını rahatlıkla söyleyebiliriz.

19. yüzyılda yaşanan bu çekişmenin içinde Rusya da vardır. Bu çekişmenin esas nedeni ise hasta adam denen Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılmasıyla birlikte Ortadoğu'nun nasıl bölüşüleceğidir. İngiltere, Fransa ve Rusya, Osmanlı İmparatorluğu'nun etkisi altındaki topraklar üzerinde büyük bir güç mücadelesi içine girmişlerdir. Osmanlı İmparatorluğu'nun yaşadığı zayıflıkları da görerek kendilerini etkili kılmak istemişlerdir. Bu nedenle 18. 19. ve 20. yüzyılın başlarında Osmanlı İmparatorluğu'nun izlediği politikaların önemli bir bölümü dış etkilidir. Dış güçlerin çekişmelerinin etkisi altında yürüyen bir Osmanlı politikası söz konusudur. Osmanlı imparatorluğu artık eski güçlü ve bağımsız karakterini yitirerek dış güçlerin yönlendirmesine açık bir hale gelmiştir.

Öte yandan bu dönemlerde Osmanlı'nın zayıfladığı ortamda, İngiltere ve Fransa Batı'daki kapitalist modernitenin ulus-devletçi anlayışıyla kendilerine bağlı yerel ilişkilerde milliyetçiliği de geliştirmişlerdir. İngiltere ve Fransa bir taraftan Osmanlı İmparatorluğu'yla ilişkilenir ve merkezi Osmanlı politikaları üzerinde etkili olmak için kendi aralarında mücadele ederlerken, diğer taraftan da İmparatorluk coğrafyasındaki halklar üzerindeki ağırlıklarını, etkilerini geliştirmeye çalışmışlardır. Bu etkiyi öncelikle Osmanlı imparatorluğunun Avrupa parçasındaki toprakları Balkanlar üzerinde yürütmüşlerdir. Osmanlı'ya karşı ilk ayaklanmaların burada geliştiği bilinmektedir. Yine Osmanlı'nın en uzak eyaletlerinden biri olan Mısır'da da İngilizlerin kışkırtmasıyla oradaki yerel güçlere büyük bir otorite kazandırılır. Bilindiği gibi Kavalalı Ali paşa Konya'ya kadar gelir ve İstanbul üzerine yürüyecek bir güce erişir. Ancak Rusya, Fransa ve İngiltere'nin kendi aralarında ve Osmanlılarla yaptıkları pazarlıklar sonucu durdurulur ve geri çektirilir. Ama artık Osmanlı imparatorluğu, üzerinde güç mücadelesi yapılan bir coğrafya haline gelmiştir.

Bu süreçte geç emperyalist olan ve ulusal birliği geç sağlayan Almanya da özellikle 19. yüzyılın sonu ve 20. yüzyılın başında Ortadoğu ve Kuzey Afrika ile ilgilenmeye başlar. Çünkü emperyalist bir güç olması için dış dünyada çeşitli bölgelerde etkili olması, meta ve sermaye ihracı yapacak alanları bulması gerekmektedir. Bu açıdan İngiltere ve Fransa'nın tam hakim olmadığı alanlara gözünü diker. Özellikle Osmanlı imparatorluğunun hasta adam durumundan yararlanarak kendisini bu coğrafyada etkili kılmak ister. Ancak Almanlar, doğrudan işgal etmek yöntemi yerine, yarı sömürgecilik yöntemini geliştirmeyi esas alırlar. Almanya, Osmanlı İmparatorluğu üzerinde özellikle de ekonomik gücünü, etkisini kullanarak burayı kendisine bağlama politikası izler. Bilindiği gibi Berlin-Bağdat

demiryoluyla Osmanlı üzerindeki nüfuzunu arttırmak ve Irak petrollerine ulaşmayı hesaplar. Böyle büyük bir projenin yürütücüsü olur. Bu proje bir taraftan petrole ulaşma, Ortadoğu'ya gitme projesi iken, diğer taraftan da Osmanlı'yı bağımlılaştırma, yarı sömürgeleştirme politikasıdır. Almanya zaten geç emperyalist bir ülke olarak, İngiltere ve Fransa'nın dünyanın birçok yerini paylaşmış olmasından, yine Rusya'nın da doğu tarafında yayılmasını engelleyen bir kale gibi durmasından dolayı kendisine yeni ittifaklar bulmaya çalışır.

İngiliz ve Fransızlar'ın Ortadoğu'yu ele geçirme savaşımı

Birinci Dünya Savaşı'na böylesi bir siyasal mücadele ortamında girilir. Osmanlı İmparatorluğu, ekonomik, askeri ve siyasi açıdan yeni emperyalist güç olarak yükselen Almanya'nın yanında yer alarak hasta durumdan çıkabileceğini ve İngiltere ile Fransa'nın etkisini kırabileceğini düşünür. Bilindiği gibi Birinci Dünya Savaşında Almanya, Avusturya-Macaristan ve Osmanlı İmparatorluğu bir cephede savaşa girerler. Diğer cephede ise esas olarak İngiltere, Fransa ve Rusya yer alır. Çakal politikası izleyen İtalya ise bu süreçte iki cephe arasında oynar. Sonuçta İngiltere cephesinde yer alır.

Birinci Dünya Savaşında dünyayı yeniden bölüşmeyi dayatan, Almanya karşısında ittifak yapan İngiltere-Fransa, aynı zamanda kendi aralarındaki en önemli anlaşma ve uzlaşmalarını da dünya dengelerinin oluştuğu Ortadoğu üzerinde yapmışlardır. Hem Uzakdoğu'ya giden yolların üzerinde bulunması hem petrol kaynaklarına sahip olması hem de tarihi-kültürel yapısı nedeniyle bölgeyi bölüşüp dünya gücü olmayı sürdürmek istemişlerdir.

Sykes-Picot antlaşması: 1916 tarihinde I. Dünya Savaşı sırasında İngiltere ve Fransa arasında yapılan ve Osmanlı devleti'nin Ortadoğu'daki topraklarının paylaşılmasını öngören gizli yapılan bir antlaşmadır. İtalya'nın bu antlaşmadan haberi olmamış ve paylaşım dışı bırakılmıştır. Bu protokol, savaş sonrası aynen uygulanmıştır. Savaş sırasında yapılan gizli anlaşmalar kategorisinde olan ve müttefiklerden İtalya ve Rusya'nın dahi haberi olmadığı bu antlaşmayla Lübnan ve Suriye, Fransız mandasına dahil olurken, Irak, Filistin ve Ürdün de İngiliz mandasına bırakılmıştır. Bu antlaşma Lenin tarafından daha sonradan deşifre edilmiştir.

“Sykes-Picot mutabakatı ile İngiltere ve Fransa Ortadoğu'yu bölüşecek, Osmanlı İmparatorluğu topraklarını istedikleri gibi paylaşacaklardı. Ancak Ekim Devrimi yeni bir güç olarak Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmak isteyenlere güç verdi, nefes aldırdı. Mustafa Kemal de usta politikacılığıyla Ekim Devrimini de kullanarak kendini var edebildi”

Birinci Dünya Savaşı sonrasında Ortadoğu'nun yeni siyasi haritasının şekillenmesi, bölgenin cetvelle bölünür gibi bölünmesi bu anlaşmaya dayanmaktadır. Bu anlaşmada, İngiltere ile Fransa'nın hakimiyet bölgeleri ve bir de sonradan pratikleştirilecek biçimde Yahudilere Filistin topraklarında bir devlet kurdurulması olmak üzere üç esasa göre hazırlanmış bir plan söz konusudur.

Zaten daha sonra 1917 Balfour bildirgesiyle Siyonizm'in de etkisiyle Filistin topraklarında bir İsrail devleti kurulma kararı alınmıştır. Sykes-Picot anlaşması pratikleşmesi ve Ortadoğu'nun bölünmesinde bu Balfour ilkeleri denilen İsrail'le ilgili kararların etkisini de görmekteyiz. Sonuçta Birinci Dünya Savaşı'nın ardından Ortadoğu'nun sınırları hemen hemen Sykes-Picot anlaşmasının belirlediği çerçevede olmuştur. Belki Sevr anlaşmasıyla Fransa ve İngiltere'nin Kuzey Kürdistan'ın belirli bölgelerini kontrol etmeleri de düşünülmüştür, ama çeşitli nedenlerle bu uygulanamamıştır.

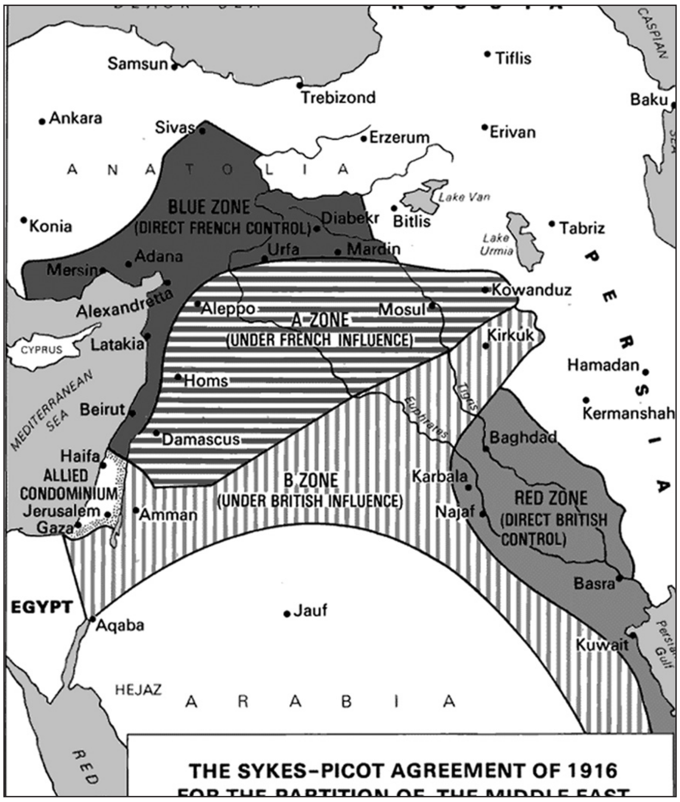
Esas olarak Sykes-Picot anlaşması çerçevesinde Ortadoğu'ya şekil verilmiştir. Ortadoğu'nun yeni düzeni ve Ortadoğu dengeleri temelinde de dünyanın yeni düzeni böyle sağlanmıştır. Lozan anlaşması da Sykes-Picot anlaşmasının belirli bir düzeyde revizyondan geçirilmesinin bir ifadesidir. Ekim Devrimi ve Mustafa Kemal hareketi Osmanlı'nın tümden parçalanmasını ve güçsüzleşmesini öngören planın tümüyle uygulanmasını engellemiştir. Fransızlar ve İngilizler daha farklı siyasi harita hedefliyorlardı, ama bunu o günkü dünya siyasal konjonktüründe ancak o kadar yapabilmişlerdir. Özellikle de Sovyetler Birliğindeki Ekim Devrimi bu planın tümüyle pratiğe girmesini engellemiştir.

İngiltere ve Fransa Sykes-Picot anlaşmasıyla Ortadoğu'yu bölüyor

Sykes-Picot mutabakatı ile İngiltere ve Fransa Ortadoğu'yu bölüşecek, Osmanlı İmparatorluğu topraklarını istedikleri gibi paylaşacaklardı. Ancak Ekim Devrimi yeni bir güç olarak Türkiye Cumhuriyeti'ni kurmak isteyenlere güç verdi, nefes aldırdı. Mustafa Kemal de usta politikacılığıyla hem Ekim Devrimini kullanarak, bu zeminden destek alarak hem de Sovyet Devrimi ile batı arasındaki çekişmeden yararlanarak kendini var edebildi.

Aslında Fransa ve İngiltere Osmanlının tümden küçültülmesini istiyorlardı. Hem emperyalist sömürgeci egemenlikleri açısından hem de Hıristiyanlığı neredeyse tümden etkisizleştirmek isteyen bir gücü Hıristiyan dünyası adına sınırlamak istiyorlardı. Bilindiği gibi Osmanlılar eğer Viyana'da durdurulmasalardı Hıristiyan ülkelerin dünyadaki etkinlikleri herhalde bugünkü kadar güçlü olmazdı. Osmanlı İmparatorluğu Avrupa'nın önemli bir bölümünü gerçekten Müslümanlaştırabilirdi. Hıristiyan dünyasının gücünü çok sınırlayabilirdi. Böyle bir karabasanı bir daha yaşamamak için Müslüman bir ülkenin güçlü olmasını engellemeyi hedeflemişlerdir. İster Arap, ister Türk, ister Fars olsun herhangi bir Müslüman toplum veya devletin güç olmasını kendileri açısından tehlikeli görmüşlerdir. İngiltere, Uzakdoğu'da önemli bir sömürgesi olan Hindis-

tan-Pakistan-Bangladeş alanını kontrol altına almak açısından da Osmanlı İmparatorluğu'nu zayıflatıp üzerinde egemenlik kurmayı düşünmüştür. Aslında İngiltere'nin seçeneklerinden biri de; zayıflatılmış, güçten düşürülmüş Osmanlı Halifesi eliyle İslam ülkelerini kontrol altında tutmaktır. Ama daha sonra halifeliği ortadan kaldırarak laik bir Türkiye'yi kurmaya yönelen politikayı tercih etmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nun tümden zayıfladığını görünce, bunun yerine Mustafa Kemal'li, yeni Türkiye'yi etkileyerek İslam dininin önemli bir güç merkezi olan Osmanlı coğrafyası Türkiye'yi böylelikle kontrol altına almıştır.

İngiltere'nin öncülüğünde bir Ortadoğu denklemi kurulmuştu

Eskiden Ortadoğu'ya yönelik olarak İngiltere ve Fransa'nın oynadığı rolü, bugün İngiltere merkezli ABD ve AB oynamaktadır. İngiltere hem AB içinde yer almakta hem de ABD'yle ilişkilidir. Aslında Avrupa ile ABD arasındaki ilişkiyi koordine eden, bu iki gücün ilişkilerini uyumlulaştıran, daha doğrusu ABD ile ilişkilenerek kendisini Avrupa politikasında etkili kılan bir pozisyondadır.

20. yüzyılın başında İngiltere'nin öncülüğünde bir Ortadoğu denklemi kurulmuştu. Yeni bir dünya düzeni, Ortadoğu temelinde bir dünya şekillenmişti. 21. yüzyılda artık eski Ortadoğu İngiltere ve ABD'nin çıkarlarına uygun düşmemektedir. Hatta Ortadoğu'ya yönelik küresel hegemonya önünde ciddi sorunlar ortaya çıkarıyor. Mevcut durumda kendilerinin beslediği türeme ulus devletleri kendi çıkarlarına görmüyorlar. İngiltere'nin bizzat devlet haline getirdiği Irak'a şimdi İngiltere ve ABD müttefik güç olarak müdahale etmiş ve yeniden çeki düzen vermektedirler.

Aslında 20. yüzyılın başlarında Irak üzerinde kurulan egemenliğin bir benzeri şimdi ABD ve İngiltere eliyle tekrarlanmaktadır. Bu güçler Irak'a müdahaleyle birlikte yeni dengeler oluşturmaya yöneldiler. Bu kadar büyük bir müdahale, bir nevi Ortadoğu merkezli olarak üçüncü dünya savaşının gerçekleşmesiydi. Bu çerçevede yeni bir Sykes-Picot anlaşması ya da politikası uygulanmaktadır. Sykes-Picot güncelleştirilmekte, 21. yüzyılda kapitalist sistemin ekonomik, siyasi, askeri, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarına göre yeniden şekillendirilmeye çalışılmaktadır. ABD'nin BOP ve bunun öngördüğü siyasal değişiklikler bir yönüyle yeni Sykes-Picot olmaktadır. Sycks-Picot, Osmanlı imparatorluğu topraklarını bölmek ve onun üzerinde yeni bir Ortadoğu siyasal sistemi oluşturmaya denk düşmekteydi. Şimdi de benzer bir sistem oluşturma süreci yaşanmaktadır.

Anlaşılıyor ki, yeni Sykes-Picot içinde Kürtlere de belirli bir yer vardır. İsrail-Filistin statüsü daha da netleştirilecek, yeni bir anlaşmayla bu sorun sonuçlandırılacaktır. Çünkü bölgede, İsrail dışında bütün sınırlar Birinci Dünya Savaşının çok şiddetli savaş ortamında, Osmanlının yenilgiye uğratıldığı bir süreçte oluşmuştu. O süreçteönemli hazırlıklar olsa da bir İsrail devletinin oluşumu gerçekleştirilememişti. İkinci Dünya Savaşından sonra İsrail'e destek verilmesi temelinde fiili olarak bir devlet kuruldu. Irak'a müdahaleyle gerçekleşen bu üçüncü dünya savaşıyla İsrail'in statüsü, varlığı bir anlaşmayla tümüyle Araplara kabul ettirilecektir. İsrail-Filistin çatışmasında yaşanan süreci böyle görmek gerekmektedir.

Bölge ülkeleri sürekli kontrol altında tutulmaya çalışılıyor

Konunun diğer önemli bir boyutu ise Kürtlerle ilgilidir. Anlaşılıyor ki, Kürtlerle ilgili politika da önemli düzeyde oluşturulmuştur. Önderliğin sürekli olarak Katar ya da küçük bir Ermenistan dediği politika Kürdistan'da uygulanmaya çalışılacaktır. Güney Kürdistan'da bir devletçik zaten kurulmuştur. Emperyalist güçler bu devletçiğe destek vereceklerdir. Ama diğer Kürdistan parçalarında ise Kürt sorununun o ülkelerin demokratikleşmesi temelinde çözümüne yanaşmayacaklardır. 21. yüzyılda da Kürt sorununu tümden çözmeyerek söz konusu ülkeler üzerinde sürekli bir baskı aracı olarak kullanmayı hesaplamaktadırlar. Bir taraftan Güney Kürdistan'da bir devletçik kurulacak, diğer taraftan bu devletçiğin milliyetçi, ulusal politikaları sürekli bölgedeki diğer ülkeleri tehdit edecektir. Böylece Kürt sorununun çözümsüzlüğü ortamında bölge ülkeleri emperyalist-kapitalist güçlere bağlanmış olacaktır. Çünkü bölünme tehdidi bölge ülkelerinin başının üstünde adeta Demoklesin kılıcı gibi sallanacaktır. Bu ülkeler, emperyalist-kapitalist güçlerin böyle bir bölünmeyi yaratmaması için onlara muhtaç kılınacaktır. Diğer taraftan Kürt sorunu da çözülmeyecek, ama Kürtler de her zaman bir umut içinde tutularak mevcut ülkelere sorun haline getirilecek-

lerdir. Kürtlere yönelik bu umut bir yönüyle de Güney'deki oluşum temelinde yaratılacaktır. İşte bu düşünceyle emperyalist-kapitalist güçler, hem Kürtleri hem bölge ülkelerini kontrol altında tutmayı hesaplamaktadırlar. Önder Apo da Sycks-Picot'a Kürtlerin bu biçimde dâhil edilme durumunu dile getirmektedir.

Açık ki bunlar, Ortadoğu'da problemlerin demokratik temelde çözülmesi, sorunların tümüyle ortadan kaldırılması anlamına gelmiyor. Ne İsrail-Filistin arasında devreye konulacak anlaşma bunu ifade ediyor ne de söz konusu Kürt politikası. Çünkü ulus devletçi, milliyetçi anlayış terk edilmemektedir. Hatta ulus devletçi, milliyetçi anlayış daha da körüklenerek yeni bir statü oluşturulmak istenmektedir. Bu politikayla hem Filistinliler ulus devletçi anlayışla sürekli bir sorun kaynağı haline getirilmeye çalışılacak hem de diğer parçalarda sorunu çözmeyerek küçük Kürdistan temelinde Kürtlerin bütün Ortadoğu için sorun haline getirilmesi amaçlanacaktır. İşte Önder Apo bu politikanın yanlışlığını ifade etmek açısından *"Ben küçük Kürdistan'a da karşıyım büyük Kürdistan'a da"* dedi. Bütün Kürdistan parçalarının bir araya gelerek bir devletin kurulmasını Ortadoğu açısından doğru bulmadığını, bunun bir çatışma ve kavga durumu yaratacağını söyledi, Güney Kürdistan'da küçük bir devletçik kurularak tüm Kürdistan parçalarında sorunun çözümsüz bırakılmasını da Kürtleri 20. yüzyılda Ortadoğu'da sürekli sorun haline getirme hesabı olarak değerlendirdi. Böylece bir taraftan Kürtleri kendine bağlarken, diğer taraftan bölge ülkelerini de Kürtler eliyle kontrol etme politikasına karşı çıktı. Bunun yerine, bütün parçalarda mevcut ülke sınırlarını sorun yapmadan Kürt sorununu demokratik temelde çözümünü ve bu temelde Kürtler arası ilişkileri Kürt sorununun esas çözüm yolu olarak değerlendirdi. Böylece esas olarak İngiltere'nin yönlendirdiği ve bütün Kürdistan parçalarındaki sorunu bir tarafa bırakarak Kürtleri küçük bir Güney Kürdistan'la avutma biçiminde ortaya çıkan politikaya karşı çıkılmasını istedi. Çünkü bununla Kürt sorununun çözülemeyeceğini, aksine ne Kürtlerin ne de bölge ülkelerinin rahat edebileceğini vurguladı.

Halkların demokratik iradesine dayalı eşit ve adil bir politika izlenmemiştir

Sykes-Picot mutabakatı, halkların iradesini dikkate almadan, çıkarlarını gözetmeden ve onların hiçbir siyasi gücüyle tartışmadan emperyalistlerin kendi çıkarları doğrultusunda masa başında yapmış oldukları bir planlamaydı. Bu nedenle 20. yüzyıl Ortadoğu açısından hep kavgalı ve sancılı geçti. Çünkü bölgede halkların demokratik iradesine dayalı adil ve eşit bir politik denge oluşmamıştı. Tamamen İngiltere ve Fransa'nın 20. yüzyılda hâkimiyetlerini sürdürmek için oluşturdukları bir düzendi. Emperyalist-kapitalist güçler bugün de yine halkların iradesini dikkate almadan kendi çıkarları doğrultusunda Ortadoğu'ya bir düzen vermektedirler. Kürt sorununa da Filistin sorununa da bu çerçevede yaklaşmaktadırlar. Halkların demokratik özlem ve istemlerine böyle karşılık vermektedirler. Bölgeye yönelik bu politikada halkların iradesini esas alan ve onların demokrasi ve özgürlük taleplerini düşünen yaklaşımları kesinlikle yoktur. Böyle bir anlayış üzerine kurulacak yeni bir sistemin de yine on yıllarca halklara sıkıntı yaratıp acı çektireceği, halklar arası kavgaya zemin hazırlayacağı açıktır.

Bu nedenlerle Ortadoğu'da eski dengelerin yıkıldığı ve yenilerinin oluşturulduğu bir dönemde halkların dıştan dayatılan her türlü çözüme karşı durmaları gerekmektedir. Halkların kendi demokratik iradelerini ortaya koyarak çözümler oluşturması gündemleşmelidir. Bunun için de ulus devletçi anlayışın bir tarafa bırakılması gerekiyor. Küresel emperyalizm de artık bölgedeki ulus devletlerin eskisi gibi korunmasını ön görmüyor. Ulus devlet sınırlarının gevşetilmesini, yumuşatılmasını istiyor, ama çözümü milliyetçiliği aşma ve halkların iradesini dikkate alma temelinde değildir. Bu yönüyle de yine ulus devletçidir. Ulus devletçi zihniyeti tümden ortadan kaldıran bir çözüm değildir. Halkların demokratik iradesine, birliğine dayanmayan her çözüm, ister istemez dış güçlerin ve belirli egemen sınıfların çıkarını gözetecektir. Söz konusu egemen güçler demokratik bir siyasal sistem kuramadıkları, demokratik bir siyaset ve kültürün parçası olamadıkları için, tabi ki milliyetçi anlayışı devam ettireceklerdir. Bu da Ortadoğu'da sorunları çözmeyecektir. Bu nedenle yeni Sykes-Picot anlaşması tehlikelidir. Yeni çatışma ve kavgaların tohumlarını atmaktadır. Dolayısıyla karşı çıkılması gerekir.

"Sykes-Picot mutabakatı, halkların iradesini dikkate almadan, çıkarlarını gözetmeden ve onların hiçbir siyasi gücüyle tartışmadan emperyalistlerin kendi çıkarları doğrultusunda masa başında yapmış oldukları bir planlamaydı. Bu nedenle 20. yüzyıl Ortadoğu açısından hep kavgalı ve sancılı geçti. Çünkü bölgede halkların demokratik iradesine dayalı adil ve eşit bir politik denge oluşmamıştı"

Kürt sorununun çözülmemesi bölge ülkelerine zarar vermektedir

Elbette ki Ortadoğu'nun yeni bir düzenlemeye ihtiyacı vardır. Ortadoğu 19. ve 20. yüzyıldaki statükolarıyla halklara acı vermiştir. Bu yönüyle de bölgedeki mevcut statükolar ihtiyaca cevap vermemektedirler. Ama ihtiyaca cevap vermediği görülüp değiştirilmek istenirken bunun halkların iradesini esas alan bir doğrultuda olması gerekmektedir. Eğer Sykes-Picot anlaşması güncellenecekse ve bölgede demokratikleşme isteniyorsa bu hususlara dikkat edilmek zorundadır.

Nasıl ki 20. yüzyılda Kürtlerin iradesi dikkate alınmamış ve bu da Ortado-

ğu'nun demokratikleşmesinde olumsuz etki yapmıştı, bugün de Kürt sorununun halen çözülmemiş olması adeta Ortadoğu halklarına verilmiş bir ceza gibi olmaktadır. Kürt sorununun çözülmemesi sadece Kürtlere değil, bütün bölge ülkelerine, halklarına zarar vermektedir. 21. yüzyılda güncelleştirilmek istenen Sykes-Picot'ta Kürt sorunu yine çözümsüz bırakılmaktadır. Yalnız Kürtlere değil adeta bütün bölge halklarına ceza anlamına gelecek çözümsüzlüğe mahkûm edilmiş bir Kürt sorunu yine varlığını sürdürecektir. Bu da aslında 'böl-yönet; parçala ve birbirine karşı kullan; sürekli gerilim ve çatışma içinde tut ve hâkim ol' politikasının Ortadoğu'da yeni koşullarda sürmesi anlamına gelmektedir. Eğer batı ya da başka güçler, Ortadoğu'da değişmesi gereken bir şey olduğunu söylüyor veya görüyorlarsa bunu halklarla birlikte yapmalıdırlar. Halkların iradesini dikkate alarak gerçekleştirilmelidirler.

Tabi ki Ortadoğu halkları da Hıristiyanlık, Batı düşmanlığı yapmamalıdırlar. Yahudiliği bu coğrafyanın en kadim halkı ve temel bir parçası olarak görmelidirler. Hiçbir topluluğa ve uygarlığa, sisteme düşman olmamalıdırlar. Onları eleştirebilir, ama belirli bir uzlaşmayı da yaşayabilirler. Yoksa dünyanın bir parçası olarak kendi içine kapanması doğru değildir. Dünyayla siyasal, ekonomik ve kültürel ilişkileri olabilir. Ama bunun, tek taraflı bir irade dayatmasıyla gelişen bir ilişki biçimi değil, aksine halkların iradesini de dikkate alan ve Ortadoğu'nun demokratikleşmesine dayanan bir ilişki tarzı olması gerekmektedir. Biz Ortadoğu halklarıyla Avrupa halkları, dünya arasında bir ilişki kurulacaksa, bunun böyle bir demokratik irade temelinde kurulmasından yanayız. Yoksa ne Avrupa'nın Ortadoğu'yu bastırma, tümden iradesini kırıp kendisini dayatma politikası doğrudur ve gerçekleşebilir bir yaklaşımdır, ne de Ortadoğu'nun kendisini dünyaya kapatması, kendi içine kapanık bir yaşam sürdürmesi doğrudur ve uygulanabilir bir şeydir. Dolayısıyla bu ikisinin de aşılarak halkların iradesini dikkate alan ve bu temelde siyasal, ekonomik ve kültürel ilişkilerin geliştiği bir Ortadoğu düzenlenmesine ihtiyaç vardır. Bölge sorunlarının halkların kardeşliği temelinde çözüldüğü demokratik bir Ortadoğu'nun gerçekleşmesi kaçınılmaz bir şey olmaktadır.

Milliyetçi anlayışların kesinlikle terk edilmesi gerekmektedir

Ortadoğu'da ulus devletçi, ulusçuluğa çok vurgu yapan milliyetçi anlayışların kesinlikle bırakılması gerekmektedir. Arap olsun, Fars olsun, Kürt olsun hiçbir milliyetçilik doğru değildir. Ezen ulus milliyetçiliği yanlıştır, ezilen ulus milliyetçiliği ise doğrudur, demek de yanlış bir yaklaşımdır. Belki ezilenlerin ezenlere karşı bu yönlü tepkilerini anlamak mümkündür, ama bu bizi, ezilenlerin geliştirdiği milliyetçilik doğrudur, diğeri yanlıştır biçiminde bir yaklaşıma götürmemelidir. Buna kesinlikle karşı çıkılmalıdır. Bu tür tepkilerin nerden geldiğini görmek ve anlamak farklı bir şeydir, ama buna hak vermek çok daha farklı bir şeydir.

Biz, halkların iradesi dikkate alınmadan bölgenin dış güçler tarafından düzenlemesine karşıyız. Bölgedeki Türk, Fars ve Arap sömürgecilerinin ulus devletçi anlayışlarının halkların iradesini dikkate almayan ve dayatmacı, baskıcı politikalarına karşıyız. İsrail'in, Filistin halkının iradesini dikkate almayan, kendi gücünü ortaya koymak için Filistinliler şahsında Ortadoğu halklarının iradesini kırmak isteyen bir politikaya da şiddetle karşıyız. İsrail'in komşularıyla eşitlik, kardeşlik ve demokrasi temelinde barış ve güvenlik içinde yaşamayı hedefleyen bir anlayışla değil de kendi güvenliğini komşularının sürekli istikrarsızlık ve zayıflık içinde kalmasına, iç sorunlarla boğuşmasını dayandırmak isteyen bir zihniyetle hareket etmesi kabul edilemez. Bunlar kabul edilemeyecek yaklaşımlar olduğu gibi milliyetçiliğin 'Kürt'ü, 'Arap'ı da yanlıştır. Bu yönüyle Hamas'ın, çok milliyetçi ve yine katı dinci yaklaşımlarla Yahudiliği reddeden, Ortadoğu'dan tümden silinmesini isteyen zihniyeti de kabul edilemez. Bunların da aşılması gerekmektedir.

Kürtlük ve Yahudilik Ortadoğu'nun en kadim kültürlerindendir

Özellikle Kürtlük ve Yahudilik Ortadoğu'nun en kadim kültürlerindendir. Kürtler Ortadoğu'daki kültürel gelişmeye çok zengin katkılar sunacağı gibi Yahudiler de bunu yapabilir. Eğer Yahudiler Ortadoğu'da halkların kardeşliği temelinde yaşamayı esas alırlarsa, Ortadoğu'ya büyük bir güç kazandırmış olurlar. Ortadoğu'nun yeniden uygarlığın merkezi haline gelmesinde sadece Arap, Kürt, Fars kültürü ya da İslamiyet değil, Yahudilik de önemli katkılar sunabilecek bir durumdadır.

Biz sorunlara böyle yaklaşılmasından yanayız. Ama tekrar vurgulayalım ki, halkların iradesine dayanmayan, dışarıdan dayatılan hiçbir proje sağlıklı sonuçlar yaratmayacaktır. Tabii ki

uluslararası demokratik kesimlerle, yine bölgeyle ilgilenen siyasi güçlerle belirli bir ilişki içinde olunabilir. Gerçekten adil, eşitlikçi yaklaşımları, demokratik çözüme katkı sunma durumları varsa bunlar dışlanmaz, Ortadoğu'nun çıkarları açısından değerlendirilir. Bu açıdan bölgedeki sorunların demokratik-adil çözümüne katkı sunacak her türlü yaklaşıma açık olmak gerekir. Bu yönlü her türlü öneri ve düşünceyi dikkate almak gerekir. Halkların iradesi esas alınmalıdır.

Özellikle temel demokratik hakları sürekli çiğnenmiş olan halkların iradesinin dikkate alınması bu bağlamda çok anlamlı olacaktır. Açık ki iradenin dikkate alınması derken, egemen kesimlerin "ben hâkimim, ben güçlüyüm, benim dediğim olacak!" tarzındaki yaklaşımları yerine, topluluklar, halklar varsa bunların temel demokratik hakları nelerdir, bunlar evrensel düzeyde hangi haklara kavuşuyorlar ya da bu egemen ülkelerin toplumlarının kendileri ezilen durumda olsaydı hangi hakları isterlerdi? gibi sorular temelinde, hakları çiğnenen toplulukların da haklarını güvenceye almak gerektiği anlaşılmalıdır.

Özcesi, Ortadoğu'da kesinlikle yeni bir siyasal düzenlemeye ihtiyaç vardır. Başta da Türkiye, İran, Suriye ve Irak'ta Kürt sorununun demokratik çözümü kaçınılmaz hale gelmiştir. Bu sorun sınırlar değişmeden çözülmelidir. Sınırların değişmesine kesinlikle gerek yoktur, ihtiyaç da yoktur. Bunun ne bölge ülkelerine ne de Kürtlere faydası vardır. Aksine sınırlar değişmeden Kürt sorununun çözümü tüm bölge ülkelerini güçlendirecektir.

Yine milliyetçi, ulus devletçi anlayışların bırakılarak, İsrail-Filistin sorununun demokratik anlayış temelinde çözülmesi gerekmektedir. İsrail'in varlığını koruması için bölgenin İsrail'in çıkarlarına göre düzenlenmesine gerek yoktur. Bunun dışında da İsrail'in güvenliğini sağlayacak bir politika vardır. Bu da Ortadoğu'nun demokratikleşmesidir. Tüm bölge ülkelerinin demokratikleşme sürecine girmesi, demokratik zihniyetin gelişmesi bütün toplulukların çıkarlarını gözetmeyi beraberinde getirecektir. Demokratikleşmenin geliştiği bir yerde kimsenin hakkı-hukuku çiğnenmez.

Sorunların çözümünde halkların iradesi esas alınmalıdır

Ortadoğu'yu yeni düzenlerken esas yaklaşımın böyle olması gerekmektedir. Eğer Ortadoğu'ya bir yeni Sykes-Picot gerekiyorsa ancak böyle olmalıdır. Böyle bir Sykes-Picot güncellemesi kalıcı olacağı gibi, hem bölge halklarının hem de dünya halklarının barış içinde yaşamasına ve demokratikleşmenin gelişmesine hizmet eder.

Sonuç olarak, bir daha vurgulayalım ki; ne Kürt sorununu çözümsüz bırakmanın ne bölge halklarına bir faydası vardır ne de Güney'de bir devletçik kurup Kürt sorununun çözüldüğünü söylemenin kimseye bir faydası vardır. Bu, hem Kürtler hem de bölge halkları için de bir tuzaktır. Kürtler de bu oyuna gelmemelidirler. Güney Kürdistanlı Kürtlerin işte "biz kendimizi güvenceye alalım da diğer parçalarda ne olursa olsun" türünden yaklaşımı yanlıştır. Bunun kendilerine de faydası olmaz. Tabi ki "Büyük Kürdistan" gibi doğru olmayan hedefler ve "tüm parça Kürtlerini birleştirelim" yaklaşımları da doğru değildir. Doğru olan yaklaşım; Kürt sorununun tüm parçalarda demokratik çözümüdür. Kürtlerin de bölge halklarının da demokratik bir zihniyetle hareket etmesini sağlamaktır. Halkların kardeşliğini esas almaktır. Yoksa Irak'ta kurulacak devletçik, bütün bölge halklarına karşı milliyetçi, ulus devletçi bir tehdit olarak kullanılacaktır. Yine bütün parçalardaki Kürtler bir tehdit öğesi olarak kullanılıp bölge halkları teslim alınmak istenecektir.

Bu tür politikalarla oluşturulmuş statükolar binlerce yıldır yan yana yaşayan, bundan sonra da yüzlerce yıl, binlerce yıl yan yana yaşayacak halklar için doğru politika olamaz. Kürtler, Araplar, Farslar ve Türkler açısından, dış güçlerin desteğini esas almak yerine, sorunlarını kendi aralarında çözmeyi esas alan, ama bunu hak, adalet ve hakkaniyet ölçüleri içinde ele alan yeni bir yaklaşımın geliştirilmesi gerekmektedir. İşte o zaman Büyük Ortadoğu Projesi'ne yahut yeni Sykes-Picot projelerine en doğru cevap verilmiş olur. Elbette ki anti-emperyalizm, anti-Amerikancılık ya da dış güçlerin dayatmalarını bozmak lafla olmaz. Bunun yolu, Ortadoğu halklarının iradesini esas alan demokratik zihniyetin hakim kılınması için verilecek mücadeleden geçer. Dış dayatmalar karşısında dik duruş göstermek sorunların halkların kardeşliği temelindeki demokratik çözümünden veyahut bölgede bütün ülke ve toplumların demokratikleşmesinden geçmektedir. Bunun dışında yaklaşımlarla Ortadoğu'da ne sorunlar çözülür ne dış güçlerin etkisi sınırlandırılabilinir ne de herhangi bir topluluk kendi geleceğini güvencede görebilir.

PKK'NİN KÜRT HALKI İÇİN YARATTIĞI DEĞERLER İNKAR EDİLEMEZ - II

"Kürdistan'da PKK'ye sempati duyan aydın ve doğal önder bilinen herkes ya öldürülmüş ya cezaevlerine doldurulmuş ya da kaçırtılmıştır. Böylece düşünen, toplumu düşündüren, toplumun gündemini belirleyen insanlar imha edilmiştir. Toplumun beyni sökülüp atılmıştır. Yani Özel Harp Dairesi ya da halkın adlandırdığı biçimdeki derin devlet esas olarak PKK ile savaşmıştır. Hem de savaşların en kirlisini yürütmüştür. Bu nedenle en fazla da Önder Apo ve PKK bu derin devletin açığa çıkarılması ve tasfiye edilmesini çok önemli görmüştür. Önder Apo bu kirli yapılanma tümden tasfiye edilmeden, suçları açığa çıkarılmadan, Kürt sorununun çözümünün ve Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünün açılmayacağını belirtmiştir"

*Geçen ay birinci bölümünü yayınladığımız **"PKK'nin Kürt halkı için yarattığı değerler inkâr edilemez"** yazısının ikinci bölümünü bu sayımızda yayınlıyoruz.*

Kürt halkına karşı 30 yıldır kirli bir özel savaş yürütülmektedir

PKK Kürdistan halkının özgürlük mücadelesine karşı 30 yıldır kirli bir savaş yürütüldüğünü ileri sürmüş ve bu kirli savaşın da derin devlet tarafından yürütüldüğünü iddia etmiştir. Kürt halkına karşı yürütülen bu savaşın karar merci parlamento olmayıp, Milli Güvenlik Kurulu olduğunu, uygulamanın ise Genelkurmaya bağlı olan Özel Harp Dairesi ya da şimdiki adıyla Özel Kuvvetler Komutanlığı tarafından yapıldığını vurgulamıştır. Parlamento, hükümet ve yasal kurumlar dışında böyle bir derin devlet olduğunu, Türkiye'nin temel politika ve uygulamalarının bu derin devletin sorumluluğunda yürütüldüğünü defalarca dile getirmiştir.

Bu konuda Önder Apo'nun özel savaş ve derin devletle ilgili onlarca çözümlemesi bulunmaktadır. Derin devlet kavramını Türkiye siyasi literatürüne sokan Önder Apo'dur. Bu devletin amacı, işleyişi ve kullandığı yöntemleri birçok değerlendirmesinde ortaya koymuştur. Bu kurumlaşmanın bir suç organizasyonu olduğunu uygulamalarıyla birlikte izah etmiştir. Derin devlet ortadan kalkmadan ne Türkiye'nin demokratikleşeceğini ne de Kürt sorununun çözüleceğini vurgulamıştır.

Bugün Türkiye'de derin devlet tartışılıyorsa, bunu ortaya atan, bunun toplumda ve demokratik kesimlerde gelişmesinin zihniyetini yaratan Önder Apo'dur. Cumhuriyet tarihi boyunca böyle bir kurumlaşmanın var olduğunu iddia etmiştir. Kürdistan'daki kirli savaşın da bu derin devlet tarafından yürütüldüğünü her fırsatta değerlendirmiştir. Önder Apo, devletin PKK ile yürüttüğü savaşta bu derin devletin nasıl çalıştığını ve hangi yöntemleri kullandığını yakından öğrenmiştir. Bu açıdan Ergenekon davası başladıktan sonra Önder Apo eğer Ergenekon denen derin devletin ne olduğunu, nasıl işlediğini ve neler yaptığını öğrenmek istiyorlarsa gelip benim ifademi alsınlar demiştir. Ne var ki Ergenekon'u tümden tasfiye etmek isteyen bir irade bulunmadığı için Önder Apo'nun ifadesi alınmamıştır. Eğer Önder Apo açıklamalarda bulunsaydı mevcut Ergenekon davasının AKP ve ordu uzlaşmasıyla belirlenmiş sınırları parçalanacak, Kürdistan'daki suçları da bu dava kapsamına almak zorunda kalacaklardı. Bunu yapamayacaklarını bildiklerinden gidip Önder Apo'nun ifadesine başvurmamışlardır.

PKK bu kirli savaşın en büyük suç ortağının ise basın olduğunu yıllarca her fırsatta dile getirmiştir. Milli Güvenlik Kurulunun her dediğini kraldan çok kralcı kesilerek yerine getirdiği için bu basına Mehmetçik basın denilmiştir. Bu kirli savaşa meşruluk kazandırmak ve işlenen cinayetleri, kirli işleri örtmek için bu basın on yıllardır gerçekleri çarpıtmıştır. Öyle ki bu basın gerçekleri doğramayı kendisine bir görev bilmiştir. Kürdistan özgürlük mücadelesini karalamak, toplumdan ve dünyadan koparmak için yalan ve demagojiye en çirkin ve pervasız biçimde başvurmuşlardır.

Yıllar boyunca basın kirli savaşın borazanlığını yapmıştır. Kirli savaşın cinayetlerini örtme görevini üstlenmiştir. Öyle ki 1992 yılında gazeteci İzzet Gezer'in Cizre'de açıkça polisler tarafından öldürülmesine rağmen medya çalışanları kendi meslektaşlarına bile sahip çıkmamıştır. Kirli savaşı açığa çıkarmaya çalışan gazeteciler ve gazete dağıtıcıları sokak ortasında öldürülmüşlerdir. Özgür Ülke bombalanarak susturulmak istenmiştir. Demokratik gazetelerin basımı ve dağıtımı engellenirken, Mehmetçik basın tek taraflı psikolojik savaşı sürdürmüştür. Dünya bu kirli savaşa sessiz kaldığı gibi, Türkiye'de muhalif basın ve gazeteler üzerinde estirilen terör ve baskıya karşı da sessiz kalmıştır.

Sadece devletten yana olan basın değil; İslamcı olduğunu söyleyen basın da benzer bir tutum sergilemiştir. İslamcı olduğunu söyleyen basın, devlet Kürdistan özgürlük hareketine karşı dini kullandığı için kendilerine fırsat doğduğunu düşünerek bu durumdan yararlanmak istemiştir. Bu kesim haktan ve doğrudan yana tavır

alıp kirli savaşa tutum alacağına, rantçı bir zihniyetle fırsatçı davranarak devletle PKK arasında süren savaştan kendini güçlendirme biçiminde yararlanmaya çalışmıştır.

Özgürlük hareketine karşı Hizb-i kontra eylemleri gelişti

1992 yılında başlayan ve Özel Harp Dairesi tarafından planlanan PKK'nin tasfiye edilmesi için 'suyun kurutulup balığın yakalaması' anlayışıyla halka saldırıldığı bir süreçte Hizbullah'ın bir grubunun PKK sempatizanlarına ve taraftarlarına karşı bir cinayet makinesi gibi kullanılmasına da bu İslamcı basın sessiz kalmıştır. Hatta Hizbullah'ın bu saldırılarını meşrulaştıran değerlendirme ve tutum içinde olmuştur. Hizbullah'ı JİTEM'in ve Özel Harp Dairesinin, yani kontrgerillanın açıkça kullandığı görülmesine rağmen bu durum üzerinde durmamaları, bu basının kirli savaşa yaklaşımının ne olduğunu göstermektedir. Sıradan halk bile bu gerçeği görüp Hizb-i kontra olarak tanımlamasına rağmen bu sahte İslamcı basının bırakalım bu kirli savaşa tutum almasını aksine güç veren bir tutum içinde olmuştur. Her gün insanlar öldürülmesine, çocuk yaşta gazete dağıtımcıları satırla katledilmesine ve basın üzerinde görülmedik baskı uygulanmasına rağmen bu basının bunlara karşı bir tutumu görülmemiştir. O yıllardaki bu kimlikteki gazeteler araştırılırsa bu kirli savaşa sessiz kaldıkları, içten içe sevindikleri, hatta çanak tuttukları görülür. Çünkü PKK'nin bastırılmasının kendilerinin önünü açacağı düşünülmüştür. Zaten o süreçte devlet Kürt halkının dini duygularını istismar eden partilere de, basına da, örgütlere de müsamahalı yaklaşıyor ve onları PKK'ye karşı kullanıyordu. Aslında siyasal İslam da bu etiketli basın da bu dönemde palazlanmıştır. Bu dönemde devletin bu kirli savaşına, cinayetlerine, köy yakma ve yıkmalarına tavır alma yerine, PKK ile devlet arasındaki çatışmadan yararlanmayı esas almıştır. Kürt demokrat basın, büyük bedel ödeyerek kirli savaşı teşhir etme ve toplumu bilinçlendirme faaliyeti gösterirken İslamcı etiketli basın, hak, hukuk ve adaletten yana tavır alma gibi bir anlayış içinde olmamıştır.

Bu kesim 1990'lı yıllarda PKK ile devlet arasındaki savaştan önemli düzeyde yararlanmıştır. Ne var ki İslamcı siyasi partiler ve basını kullanan derin devlet, 1996 yılına gelindiğinde kullandıkları İslamcıların fazla geliştiğini ve kendi iktidarlarına tehdit olabileceğini görerek önüne geçmek için müdahale planlamışlardır. Nitekim 1996 yılında yapılan bu planlama, 1997 28 Şubat'ında postmodern darbe biçiminde pratikleştirilmiştir. Kürdistan özgürlük hareketine karşı kullanılan İslamcı kesimlerle devlet arasında 1996 yılından sonra bir gerilim başlamıştır. Bu durum onların kirli savaşın en yoğun sürdüğü dönemde kirli savaşı yürüten derin devletin yedeği oldukları gerçeğini değiştirmemektedir.

Derin devletin ne olduğunu kamuoyuna anlatan ve kirli savaşın her eylemini anında ve açıkça teşhir eden her zaman Önder Apo olmuştur. Hiç kimsenin ağzına alamadığı birçok cinayetin daha ilk günden derin devlet tarafından işlendiğini ortaya koyan Önder Apo, PKK ve Kürt demokratik basınıdır. Bu konuda vereceğimiz örnekler, Önder Apo'nun ve PKK'nin derin devlete ve Özel Harp Dairesine karşı duruşunu ve mücadelesini göstermektedir. Çünkü derin devleti en iyi çözen ve takip eden Önder Apo'dur. Çünkü bu güç esas savaşını ve tüm kirli yöntemlerini PKK'ye karşı kullanmakta, PKK de bu kirli savaşa karşı direnerek mücadelesini sürdürmektedir. Bu nedenle Kürt sorunu karşısında bu güçlerin ne yapabileceğini en iyi bilen konumda olmaktadır. PKK ve Kürt sorunu söz konusu olduğunda derin devletin her türlü cinayeti gerçekleştireceğini en iyi bilen ve gören de PKK'dir.

Özal da Eşref Bitlis de faili meçhul cinayetin kurbanıdırlar

Türkiye siyasetini esas belirleyen de PKK ile devlet arasındaki mücadeledir. Tüm olaylar ve olgular da bu mücadele etrafında şekillenmektedir. Bu nedenle önder Apo Özal'ın ölümünü duyar duymaz *"Özal öldürülmüştür"* değerlendirmesinde bulunmuştur. Özal'ın öldürüldüğünü söyleyenin ilk önce Önder Apo olduğunu Türkiye kamuoyu da bilmektedir. Çünkü Özal'ın yaklaşımıyla klasik inkâr ve imha politikası uyuşmazlık içindedir. Mevcut derin devlet Kürt'ü ezmek ve tasfiye etmekten başka bir seçenek düşünmemektedir. Özal öldükten sonra öldürüldüğünü Önder Apo dışında başka kimse söylememiştir, bunu dile getirmeye cesaret edememiştir. Ancak Önder Apo'nun bu değerlendirmesi bu konuda soru işaretleri uyandırmıştır. Sonradan ailesinin de benzer bir yargıda olduğu görülmüştür. Eşref Bitlis'in helikopteri düştüğünde de bunun bir suikast olduğunu ilk söyleyen yine Önder Apo olmuştur. Çünkü Eşref Bitlis de Özal gibi Kürt sorunun sonuna kadar savaşla çözülemeyeceğini düşünen generallerdendir.

"Önder Apo, Ergenekon denen olgunun ne olduğunu ve hangi yöntemleri uyguladığını öğrenmek istiyorlarsa bizim de ifademizi alsınlar demiştir. Defalarca bu talebi iletmesine rağmen hiçbir savcı gidip Önder Apo'nun ifadesine başvurmamıştır. Özel Harp Dairesinin, derin devletin ya da Ergenekon'un kirli savaş yürüterek ortadan kaldırmak istediği PKK liderinin bu talebinin ciddiye alınmaması dikkat çekicidir"

Önder Apo Eşref Bitlis'in ölümüyle ilgili o günlerde şu yorumu yapmıştır: *"Son yıllarda özellikle Demirel-İnönü döneminde binlerce faili meçhul cinayet işlendi. Özal da bir faili meçhul cinayetin kurbanıdır. Çünkü adam Amerika'ya güvenerek, yine kendine güvenerek siyasi yöntemle, görüşmeler yöntemiyle soruna çözüm getireceğine inanmıştı. Bu Kemalist klik, Demirel-İnönü ve şimdi de Genelkurmay Başkanı Güreş var. Bu üçüncü ve günümüzde onun devam ettiricileri, 'bir çakıl taşı bile vermeyiz, ülkemizi böldürtmeyiz' safsatası, sahtekârlığı altında ufak bir reformla bile kendi içlerinde acımasız bir karşılık vereceklerini ortaya koydular. Onlara en çok hizmet eden Eşref Bitlis gibi ve hemen her gün istihbarat örgütlerinde birbirlerine yönelik bir sürü cinayet işliyorlar. Bunları bile faili meçhul bir biçimde temizlemeleri ne kadar suç üstü olduklarını ve birbirlerine karşı ne kadar acımasız olduklarını gösteriyor. Ve gerçekten özel savaşın kendi arasında bir çekişmesi var.*

Bir uzlaşmaya gitmenin koşulları neler olabilir? Bunu kapsamlı bir tartışmaya da kavuşturduk. Bildiğiniz üzere uzlaşmalar her koşul altında ret edilemez, ama devrimi güçlendiren uzlaşmalara yönelme bir sanattır. Nitekim DEP uzlaşması, Özal eğilimleri bizde oldukça çarpıcı karşılık buldu ve devrim kazandı. Biz Özal eğiliminin geliştirilmesini isterdik. Kaldı ki fırsat da verdik. Fakat özel savaş mantığının Türkiye gerçeğindeki yetmiş yıllık kökleşmiş cumhuriyet politikası bu eğilimi kesti. Bildiğimiz gibi Güreş olayı vardır. Kendi subaylarının tasfiyesinde çok etkili olduğu kanısındayız. Ersever cinayeti var, yine Bahtiyar Aydın cinayeti var. Son olarak Dersim'deki albay cinayeti var. Bu cinayetler Güreş eğilimiyle bağlantılıdır. Büyük ihtimalle ılımlı kanadın tasfiyesi, Özal'ın durumu, yine Eşref Bitlis'in götürülüşünde kanat yanı da hayli ağır basan belirtilerle buna izah getiren yaklaşımlar söz konusu."

Özgürlük hareketinin tasfiye edilmesi için her yol mubah görülmüştür

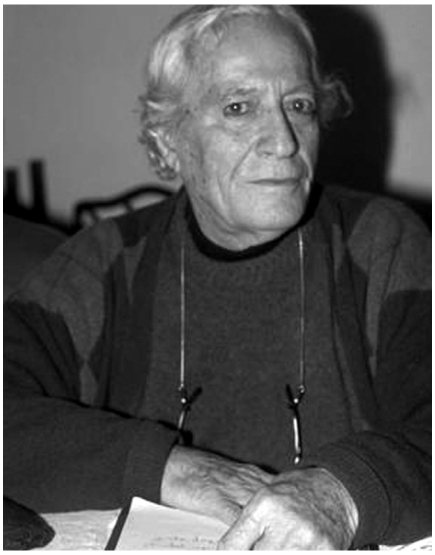
Önder Apo'nun o dönemde devlet içinde kendini etkili kılanların durumu, derin devlet gerçeği, bunların Türkiye siyasetindeki ağırlığı, Kürdistan özgürlük hareketine karşı kullandıkları yöntemleri değerlendiren çok kapsamlı çözümlemeleri vardır. Bunlar irdelendiğinde gerçek derin devletin ve Ergenekon'un ne olduğu daha iyi anlaşılır. Nitekim Önder Apo, Ergenekon denen olgunun ne olduğunu ve hangi yöntemleri uyguladığını öğrenmek istiyorlarsa bizim de ifademizi alsınlar demiştir. Defalarca bu talebi iletmesine rağmen hiçbir savcı gidip ifadesine başvurmamıştır. Neredeyse sokakta bulduklarının bu konuda ifadesini alırken, Özel Harp Dairesinin, derin devletin ya da Ergenekon'un kirli savaş yürüterek ortadan kaldırmak istediği PKK liderinin bu talebinin ciddiye alınmaması dikkat çekicidir. Bu da göstermektedir ki bu Ergenekon davası 1999 öncesinin işlenen suçlara bakmayı bu dava kapsamının dışında görmektedir.

Kürdistan özgürlük hareketinin tasfiye edilmesi için her yolu mubah gören bu derin devlet zihniyeti, PKK'nin tasfiyesinde kim engelse onları da tasfiye etme kararındadır. Devleti korumada tek doğru yaklaşımın kendilerine ait olduğunu düşünmektedirler. 1997'de yayınlanan başbakanlık teftiş kurulu raporunda Kutlu Savaş'a ifade veren bir JİTEM elemanı, PKK ile ilişkide olduğu düşünülen herkesi vurma kararı almıştık" demektedir. PKK'nin tasfiyesi için yürürlüğe konulan konseptin esası budur. Nitekim Kürdistan'da PKK'ye sempati duyan aydın ve doğal önder bilinen herkes ya öldürülmüş ya cezaevlerine doldurulmuş ya da kaçırtılmıştır. Böylece düşünen, toplumu düşündüren, toplumun gündemini belirleyen insanlar imha edilmiştir. Toplumun beyni sökülüp atılmıştır. Böylece toplum yavan, yani düşünemez hale getirilmiştir. Görüldüğü gibi Özel Harp Dairesi ya da demokratların ve halkın adlandırdığı biçimdeki derin devlet esas olarak PKK ile savaşmıştır. Hem de savaşların en kirlisini yürütmüşlerdir. Bu nedenle en fazla da Önder Apo ve PKK bu derin devletin açığa çıkarılması ve tasfiye edilmesini çok önemli görmüştür. Önder Apo, bu kirli yapılanma tümden tasfiye edilmeden, suçları açığa çıkarılmadan, Kürt sorununun çözümünün ve Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünün açılmayacağını söylemiştir.

Önder Apo bu derin devlet çözümlemesi yanında, bu uygulamaların ideolojik dayanaklarını da sürekli eleştirmiştir. Esaret altında olduğu İmralı'da da bu derin devlet gerçeğini ve bu temelde devlet içindeki kirlenmeyi de defalarca çözümlemiş, bunların ancak Kürt sorununun çözümünde bir irade ortaya çıktığında aşılacağını vurgulamıştır. Özellikle İmralı'da geliştirdiği demokratik çözüm ve demokratik cumhuriyet tezlerine karşı çözümsüzlükte direten ulusalcı yaklaşımları ya da Kızıl Elma denilen ittifakı neo ittihatçılar olarak değerlendirmiştir. Avukatlarıyla yaptığı birçok görüşmesinde bu neo ittihatçıların Türkiye'ye zarar verdiğini belirtmiştir. Neo ittihatçı olarak tanımladığı bu güçlerin politikasının söylemleri ne olursa olsun dış güçlere hizmet ettiğini söylemiştir. Bunların Mustafa Kemal'le de alakası olmadığını, Mustafa Kemal'in Kürtlere yaklaşımının bunlarınki gibi olmadığını, cumhuriyetin kuruluş sürecindeki konuşmalarını örnek göstererek ortaya koymuştur. *"Mustafa Kemal bugün olsaydı 1920'lerdeki Türk-Kürt ilişkisini yeni biçimde kurardı. O gün olduğu gibi bugün de dış güçlerin oyununu bozardı"* değerlendirmesinde bu-

lunmuştur. Tüm bunları daha Ergenekon davası ortaya çıkmadan çok önceleri sık sık işlemiştir.

Önder Apo Türk devletinin, derin devletin, Özel Harp Dairesinin PKK'ye karşı yürüttüğü kirli özel savaşın zihniyetini ve karakterini iyi öğrendiğinden Ergenekon davası kendisine ilk yansıtıldığında bu bir iktidar savaşıdır, derin devletin kendisini yenilemesidir değerlendirmesinde bulunmuştur. Derin devletin ve Ergenekon denilen gücün ortadan kaldırılmasını hedeflemeyen böyle bir davadan demokratikleşme için bir şey beklenmemesi gerektiğini belirtmiştir. PKK de ilk günden itibaren yaptığı değerlendirmelerde artık devlete de yük haline gelen ve kirliliği deşifre olmuş yanları

atmanın derin devletin temizlenmesi değil, temize çıkarılmak istenmesi olduğunu ortaya koymuştur.

Hareketimiz, Ergenekon davasının tüm kirli işleri ve devlet adına devletin tüm yetkililerinin onayladığı suçları kapsamadığını, bu nedenle bir demokratikleşme değil de bir iktidar mücadelesi olduğunu ve Ergenekon'un yeni unsurlarla takviye edilip sürdürülmek istendiğini söyleyince AKP yandaşı basın, Önder Apo ve Özgürlük hareketine karşı karalama ve iftira kampanyasının en çirkin biçimlerini devreye koymuştur. Bir merkezden yönetildiği ve koordine edildiği belli olan ve dünyanın hiçbir yerinde görülmemiş bir psikolojik savaş biçimini Kürdistan özgürlük hareketi üzerinde yürütmektedirler.

Öyle ki PKK'nin Ergenekon'la bağlantısı olduğu, hatta MİT tarafından kurulduğu gibi en yeminli PKK düşmanları ve en fazla PKK'ye karşı savaş verenlerin bile inanamayacağı, hiçbir akıl ve mantığın alamayacağı bir iftira kampanyası başlatmışlardır. Hiçbir etik değeri gözetmeyen en bayağı lümpenlerden daha kötü bir ahlaksızlıkla Önder Apo ve Hareketin parti ve mücadele tarihini anlatırken yaptığı değerlendirmeleri bile tersyüz edip bunları Önder Apo ve PKK'ye karşı kullanmayı bile bu iftira üzerine kurmuşlardır.

PKK Ergenekonla neden ve nasıl ilişkilendiriliyor

AKP yandaşı basının bu kadar PKK düşmanlığı yapmasının ve esas olarak PKK'ye karşı savaşmış kesimleri PKK ile ilişkilendirmesinin nedenleri var.

AKP ve yandaşları hükümette kalmayı ve siyasi bir güç olmayı Kürdistan özgürlük hareketine karşı düşmanlık yaparak bunu gerçekleştirmek istemektedirler. Şemdinli'de Genelkurmay merkezli derin devlete teslim olduktan sonra varlığını PKK'ye karşı mücadele ile koruma yönünde bir tercihte bulunmuştur. PKK'ye karşı savaşanlar nasıl ki Apo ve PKK rantı yemiş ve bir şeyler elde etmişlerse Fethullahçılar ve AKP hükümeti de PKK düşmanlığı yaparak devletin içine yerleşebileceklerini düşünmüşlerdir. Amaçları Türkiye'de demokrasi geliştirmek değil, devletin içine yerleşmektir. 80 yıl devletin siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamından dışlanmışlığın getirdiği açlıkla hükümeti elde tutmak ve buna dayanarak yandaşlarına imkân dağıtmak temel amaç haline gelmiştir. Asker-sivil- bürokrasi AKP'nin bu karakterini bildiğinden, hükümette kalma karşılığında her şeyi yapacağını düşündüklerinden onları PKK'ye karşı kullanmaktadır. Zaten AKP de beni kapatırsanız PKK'ye karşı kiminle mücadele edeceksiniz mesajı vererek kendine verilen rolü en iyi biçimde tanımlamıştır.

AKP üstlendiği PKK'yi etkisizleştirme görevinde başarılı olmak için Ergenekon davasını kullanmak istemektedir. Çünkü ağır suçlar işleyen bu oluşuma Kürt halkı lanetle bakmaktadır. Eğer PKK bununla ilişkilendirilirse PKK'nin Kürt halkı içindeki itibarı yıkılır, hatta Ergenekon'a olan öfke PKK'ye yöneltilir. Böylece PKK'nin etkisi kırılır. Hem PKK saf dışı edilir hem de öncüsüz ve örgütsüz kalan Kürdistan halkının özgürlük mücadelesi tasfiye edilmiş olur.

Ergenekon ve derin devlet, Türkiye demokrasi güçleri ve halk içinde de teşhir olmuştur. PKK'nin Ergenekon'la ilişkili olduğu konusunda Türkiye halkı ve demokrasi güçleri içinde kuşku yaratılabilirse PKK bir de bu cepheden kuşatılarak tasfiye edilmiş olur.

Ergenekonun PKK ile ilişkilendirilmesinin diğer bir amacı da Türkiye

toplumunda yaratılan PKK karşıtlığı nedeniyle bu davaya verilen toplumsal desteğin artacağının düşünülmesidir. Ergenekoncu kesimler şimdiye kadar AKP ve yandaşlarının devleti ele geçirmesine engel çıkarmışlardır. Bunların etkisizleştirilmesi, kendilerine karşı asker ve sivil bürokrasisi içindeki karşıtlığın zayıflaması anlamına gelmektedir. PKK'nin Ergenekon'la ilişkilendirilmesi, bu rakiplerinin daha kolay saf dışı edilmesini sağlayacaktır. Çünkü Türkiye cephesinde var olan PKK'ye yönelik tepki bu çevrelere yöneltilmiş olacaktır. Ergenekon davasıyla ulaşmak istedikleri amaç için PKK bu çevrelerle ilişkilendirilmek istenmektedir. Zaten geçmişte de birçok insan ve çevre rakiplerini saf dışı etmek için onları

PKK ile ilişkili göstermiştir. Birçok insan ve çevre PKK ile ilişkilendirilip üzerlerine gidilerek ezilmiştir. Çünkü Türkiye'de PKK ve Kürt karşıtlığı ve şovenizm o kadar geliştirilmiştir ki PKK ile ilişkili herkes hain ilan edilmiş ve ezilmiştir. Andıç denilen bir belge üzerinden Mehmet Ali Birand dahil birçok yazar ve aydının dolaylı-dolaysız PKK ile ilişkilendirilip bir dönem basından uzaklaştırıldığı bilinmektedir. AKP ve Fethullahçılar geçmişte ordunun yaptığını şimdi farklı biçimde yaparak rakiplerinden kurtulmak istemektedirler. Amaca ulaşmak için her şey mubahtır anlayışıyla PKK'nin Ergenekon gibi güçlerle ilişkilendirilmesi AKP ve yandaşlarının amacına ulaşmak için ahlaki olmayan her türlü yol ve yönteme başvurduklarını göstermektedir.

Ergenekon'la PKK'nin ilişkilendirilmesi mümkün değilken, hiçbir somut delil ortada yokken bunların böyle bir ahlaksızlığa bulaşmaları, çamur at, izi kalsın politikası izlemeleri; PKK ve Kürdistan özgürlük hareketi düşmanlığını göstermektedir. Açığa çıkmıştır ki AKP kendi iktidarının varlığını PKK'ye karşı düşmanlık temelinde sürdürmektedir. AKP ve yandaşları ne derse desin Önder Apo ve PKK düşmanlığı Kürt halkının özgürlük mücadelesine düşmanlıktır. Bugün ortada PKK dışında bu halkın mücadelesini yürüten başka bir güç yoktur. Kürt halkının iradesini ortaya çıkaran da temsil eden de PKK'dir. Marjinal bazı Kürt gruplar ise bırakalım Türk devletini ürkütmeyi, Türk devletinin PKK'ye karşı kullandığı çevreler haline gelmişlerdir.

Tuncay Güney'in YNK'lilerden duydum dediği şey bir hayal ürünü

Tuncay Güney ordunun YNK'ye gönderdiği bazı silahların PKK'ye gittiğini duyduğunu söylemekte. Bu kişi PKK liderinin Türkiye'ye teslim edilmeden önce Avrupa'dayken Avukat Doğan Erbaş aracılığıyla Doğu Perinçek üzerinden Veli Küçük'e teslim olacağını da ilettiğini belirtmekte. Ve yine Ergenekon davası belgelerinde bazı genç subayların PKK'ye sızarak örgütü ele geçireceğini söylemektedir. Bu söylemler üzerinden PKK ile Ergenekon arasında ilişki olduğu ileri sürülmektedir. Bunlar tamamen uydurma ya da zorlama yorumlarla söylenmiş şeylerdir. Tuncay Güney'in YNK'lilerden duydum dediği şey, bir hayal ürünüdür. Çok gizli olduğu söylenen şeyleri neden YNK'liler Tuncay Güney'e anlatsın. Kaldı ki böyle bir şey olsaydı YNK'liler şimdiye kadar bunu dünyaya ilan ederlerdi. PKK'nin YNK ile ilişkisinin iyi olduğu zamanlar olduğu gibi, çok kötü olduğu ve yüzlerce insan kaybına yol açan savaş yaptıkları bilinmektedir. Herkes iyi bilmeli ki o yıllarda PKK Irak pazarında her yerde parayla silah bulmaktaydı. PKK ne para ne de silah sıkıntısı çekmiştir. PKK'nin bu dönemde kullandıkları silahların kaynağı bellidir; şehit düşen gerillaların silahlarının yüzlercesi Türk devletinin eline geçmiştir. Bu silahların üzerinde markası, menşei ve serin numarası açıkça bulunmaktadır. "Devlet YNK'ye silah vermiş, bu PKK'nin eline geçmiş" denilseydi bunun bir mantığı olurdu. Ne var ki böyle bir şey de olmamıştır. Bu konuda söylenenler, uydurulanlar tamamen PKK üzerinde kuşku uyandırmaya yöneliktir. Diğer yandan yakalanana kadar Önder Apo'nun ne bir avukatı ne de Türkiye ile avukatlık bir işi olmuştur. Doğan Erbaş, Önder Apo İmralı'ya düştükten sonra avukatlık vekaleti almıştır. PKK'nin ele geçirilmesine gelince bunun ne kadar gülünç olduğu açıktır. PKK'nin 35 yıllık kadroları bile eğer Önderlik tarzında, fedakârca ve büyük emek vererek çalışmazsa kendilerini bu örgüt kadrolarına kabul ettiremezler. Dünyada her örgütün başına paraşütle bazıları gelebilir ya da getirilebilir, ama PKK'de böyle bir yönetim olmak mümkün değildir. Kaldı ki PKK'nin yaşam biçimine dışarıdan gelen ve ideolojik inancı olmayan birisinin bir ay dayanması bile mümkün değildir. Tüm söylenenlerin ne kadar boş ve bir psikolojik savaş propaganda biçimi olduğunu kanıtlamaktadır.

AKP yandaşı basın ve kimi yazarlar zaman zaman Önder Apo'nun cezaevindeki görüşmelerine atıfta bulunarak kuşku uyandırmaya çalışmaktadırlar. İmralı'da belirtilen görüşmeler öyle gizli kapaklı görüşmeler değildir. Bu görüşmeleri bizzat Önder Apo'nun avukatlarla yaptığı diyalogların basında yayınlanması sonucunda öğrenmişlerdir.

Bu görüşmeler kadar doğal bir şey olamaz. Bu görüşmeleri başka türlü yorumlamak ve değerlendirmek zaten kötü bir niyetin sonucudur. Bu görüşmeler döneminde İmralı sistemine hâkim olan Hurşit Tolon'un ekbidir. İmralı bunlara teslim edilmiştir. Bunlar kendilerine göre rehin tuttukları Önder Apo yoluyla PKK'nin mücadeleden vazgeçirilip tasfiyesini sağlamayı hedeflemişlerdir. Önder Apo, ordunun Türkiye siyasetindeki etkisini bildiğinden bu görüşmelerde sorunun makul çözümü için yaklaşımlar göstermiştir. Eğer Türkiye olumlu yaklaşımlar gösterirse kendisinin de çözüme katkı sunacağını söylemiştir. Bu düşüncelerini o zaman kendisiyle gelip görüşenlere söylediği gibi, bugün de her fırsatta avukatları aracılığıyla kamuoyuna iletmektedir.

Önder Apo'nun verdiği bilgiler çarpıtılarak yansıtılıyor

Önder Apo'nun devletin o zamanki görevlileriyle görüşmesi kadar doğal bir şey olamaz. Bu görüşmelerde Önder Apo'nun *"sorunları aramızda çözelim, eğer olumlu adımlar atılırsa bende rolümü oynarım"* yaklaşımı ancak taktir edilir. Öte yandan İmralı'da görüşenler de oyalama amacıyla sorunları aramızda çözelim dedikleri bilinmektedir. Kaldı ki Önder Apo sorunları dış güçler karışmadan aramızda makul bir biçimde çözelim yönlü düşüncelerini avukatları aracılığıyla AKP hükümetinin adalet bakanlarına da iletmiştir. Cezaevine gelen asker, sivil bürokratlarla yaptığı konuşmaların benzerini ve önerilerini mektuplarla Başbakana ve Cumhurbaşkanına da iletmiştir.

AKP yandaşı basın, Önder Apo'nun ve PKK'nin yaptığı değerlendirmeleri ve verdiği bilgileri çarpıtarak başka haberler de yapmaktadır. Önder Apo 1992 yılında Şam'da bir asansörde bir Türk subayı ile karşılaşır. Tanınmamak için yüzünü kapatır. Bu karşılaşmayı daha sonra birçok değerlendirmesinde kadrolarına anlatır. *"Acaba bu subay bizim bulunduğumuz asan-*

"1990'lı yıllarda ağırlıklı hukuk dışı ve zoru esas alan yöntemler uygulanırken, bugün bu kirlilik esas olarak da ahlak dışılık biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Dün balığı suyu kurutarak öldürmek isterlerken, bugün suyu kirleterek yani halkın bilincini çarpıtarak balığı öldürmeyi hedefleyen bir savaş biçimini esas almışlardır. Herhalde bu kadar ahlak dışı kirli bir savaş biçimi dünyada az görülmüştür"

sörde neden bulunmuştu" diye bir sorgulama ve değerlendirme yapar. Bu yönlü değerlendirmeler Önder Apo'nun birçok kitabında ve çözümlemesinde açıkça kamuoyuna da sunulmuştur. Yakın zamandaki bir görüşmede avukatlarına *"1992 yılında o subayla karşılaştığımda konuşsaydım acaba daha mı iyi olurdu"* diye bir düşünce de belirtmiştir. Böyle açıkça ifade edilen bir olay varken sanki bu karşılaşmayı o zaman bu subayla gizli bir görüşme olmuş gibi yansıtmaktadırlar. Önder Apo'nun anlattığı bu karşılamadan yola çıkılarak "Apo'nun Şam'da ilişki kurduğu subay da Ergenekoncu Atilla Uğur muydu?" diyerek kuşku yaratmaya çalışmaları, bu kesimin bilinçli ve art niyetli olarak olur-olmaz her yerde Önder Apo ve PKK'nin Ergenekon'la ilişkili olabileceği konusunda sözler sarf etmeleri bir psikolojik savaş yöntemidir. Anlaşılıyor ki devletin psikolojik savaş merkezi, istihbarat örgütleri ve AKP yandaşı din istismarcısı basın ve Fethullahçılar birlikte hareket etmektedir.

Bunlar PKK'yi Ergenekon'la ilişkilendirerek bir taşla iki kuş vurmayı hedefliyorlar. Düşmanı etkisizleştirmek için her yol mubahtır biçimindeki kirli savaş anlayışıyla bir psikolojik savaş hareketi yürütmektedirler. Bu kirli psikolojik savaş 1990'lı yıllardaki hukuk dışı her türlü kirli yöntemin kullanıldığı savaş biçiminin yeni koşullardaki versiyonudur. 1990'lı yıllarda ağırlıklı hukuk dışı ve zoru esas alan yöntemler uygulanırken, bugün bu kirlilik esas olarak da ahlak dışılık biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Dün balığı suyu kurutarak öldürmek isterlerken, bugün suyu kirleterek yani halkın bilincini çarpıtarak balığı öldürmeyi hedefleyen bir savaş biçimini esas almışlardır. Herhalde bu kadar ahlak dışı yöntemlere başvuran ve gerçekleri çarpıtmak için her türlü yalan ve iftirayı mubah gören böyle bir kirli savaş biçimi dünyada az görülmüştür.

Önder Apo 1972 Nisan'ında boykot eyleminde tutuklanır

PKK'ye karşı her türlü araç ve yöntemle yürütülen bastırma politikasının sonuç almaması sonucu böylesine çirkin bir psikolojik savaş gündeme gelmiştir. Özellikle AKP hükümetinin Kürt halkının özgürlük mücadelesi karşısında kendine Müslüman kendine demokrat yüzü açığa çıkınca, PKK karşısında başarılı olmak ve hükümetini sürdürmek için devletin istihbarat örgütleriyle birlikte böyle aşağılık bir psikolojik savaş harekatı başlatmışlardır. Bunun için bazı yeminli PKK düşmanı hain işbirlikçi Kürtleri de bu çirkin, kirli savaşta kullanmaktadırlar. Görevi bir yönüyle de psikolojik savaş yürütmek olan Eski bir emniyet İstihbarat Dairesi Başkanı'nın bu işin içinde olması da, PKK'ye karşı çok kirli bir psikolojik savaş yürütüldüğünü açıkça göstermektedir.

Emniyet eski İstihbarat Daire Başkanı Bülent Orakoğlu'nun Önder Apo'nun bir boykot sonrası tutuklanıp daha sonra bırakılmasını ve PKK'nin içine MİT tarafından sızdırılmış Pilot Necati olayını kendine göre çarpıtıp değerlendirerek PKK'nin MİT'le bir ilişkisi varmış gibi kuşku uyandırmaya çalıştığını görüyoruz. Bu nedenle bu çirkin iftirayı ve psikolojik savaş saldırısını ortaya koymak için de bazı şeyler söylemek gerekmektedir.

Önder Apo 1972 Nisan'ında yakalandığında herhangi bir örgüt üyesi olmayan, devrimci harekete sempati duyan 22 yaşındaki bir öğrencidir. O güne kadar hiçbir örgüt çalışması ve eylemi yoktur. Ne emniyet birimlerince ne de devrimci gençlik hareketi çevrelerinde tanınan birisidir. Siyasal Bilgiler Fakültesindeki yüzlerce sempatizan gençten biridir. Zaten üniversitenin birinci sınıfında olan bir öğrencidir. Mahir Çayan Kızıldere'de arkadaşlarıyla birlikte katledilince, Mahir'in de öğrenci olduğu ve etkisi bulunduğu Siyasal Bilgiler Fakültesinde bir öğrenci boykotu yapılır. Bu yıllarda devrimci gençlik önderlerinin ve kadrolarının tümü tutuklandığından devrimci sempatizanlar bu boykota öncülük yaparlar. Önder Apo'da bunlardan birdir. Öğrenci boykotu yapma dışında herhangi bir eylemleri olmadığı gibi, bir örgüt üyesi de değildir. Bu nedenle 7 ay cezaevinde kalır. Hatta tutuklanan öğrencilerden en geç bırakılanlardan biridir.

37 yıl öncesine bugünden bakılarak o zaman bu 22 yaşındaki genç neden bırakıldı denilerek bu bırakılma üzerinde kuşku uyandırmaya çalışmak kadar saçma sapan bir şey olamaz. Herhalde hiçbir örgüte bağlı olmayan ve yasalara göre suç bile kabul edilmeyen bir eylemden dolayı 22 yaşındaki bir öğrenciyi hâkimler geleceği okuyarak cezaevinde tutamazlardı. Herhalde savcılar bu kişinin PKK gibi bir örgüt kuracağını ve 35 yıllık bir mücadelenin lideri olacağını bilmedikleri için suçlanamaz. PKK'ye karşı psikolojik savaş yürütenler kuşku uyandırmak için böyle bir zorlama değerlendirme yaparak tekeden oğlak doğurtmaya çalışıyorlar.

PKK'nin ideolojisi, haklı davası ve büyük mücadelesi karşısında her türlü kirli ve ağır saldırıyı yapmalarına rağmen çaresiz kalanlar, bu konuda yapacağı ve söyleyeceği bir şeyi olamayanlar bu haklı davayı ve büyük mücadeleyi karalamak için bula bula bunu bulmuşlardır. Aslında bu yollara başvurmaları, PKK karşısında on yıllardır yürütülen kirli savaşın, en ağır saldırıların sonuç alamadığının itirafıdır. Eski İstihbarat Daire Başkanı Bülent Orakoğlu da kendi zamanında PKK'ye karşı her türlü kirli savaş ve psikolojik harekat içinde yer almış, ama başarısız kalmıştır. Nitekim Orakoğlu'yu göreve getiren Başbakan Çiller de "ya bitecek ya bitecek" derken kendisi bit-

miştir. Çiller ve onun istihbarat daire başkanı halkın mücadelesiyle her an Kürdistan'daki kirli savaşın suçluları olarak kendilerini sanık sandalyesinde bulabilirler. PKK bitseydi kahraman olarak anılacaklar; PKK'nin direnişiyle bir gün suçlu olarak yargılanacaklardır. Orakoğlu gibilerin telaşı da budur. Çünkü kendisi de bir zamanlar bu kirli savaş içinde yer almıştır.

MİT Pilot Necati Kaya'yı PKK'nin içine sızdırıyor

Orakoğlu ve AKP yandaşı basının diline doladığı diğer konu ise 1970'li yıllarda PKK'ye MİT tarafından sızdırılan Pilot Necati Kaya'dır. Pilot Necati Kaya'nın sızdırılmış bir ajan olduğunu ortaya çıkaran bizzat Önder Apo'dur. Bu kişinin ajan olduğunu örgüte açıklayan ve bu konuda onlarca çözümleme yapan Önder Apo'dur. PKK kadrolarına PKK tarihini anlatırken bu olay da anlatılır. Örgüte Pilot'un sızdırıldığının önce de kuşkulanılsa da 1977 yılında tamamen açığa çıkarıldığını, tedbir alınarak devletin bir yıl uyutulduğunu, bu nedenle devletin o dönem için çok öfkeli olduğu belirtilir. Uğur Mumcu'nun da bu konuda devletin uyutulması ve beceriksizliğini ortaya çıkarma çabası içinde olduğu ve bunun için öldürüldüğü de yine ilk defa Önder Apo tarafından değerlendirilmiştir.

Önder Apo'nun Pilot'la ilgili çok kapsamlı değerlendirmeleri olmuştur. Ama biz birkaç pasaj vererek Pilotun durumunu ve Önder Apo'nun bu olaya yaklaşımını ortaya koyacağımızı sanıyoruz.

"...Pilot denilen kişi 'ev tutalım, gazete çıkarabilirsin, buzdolabı, apartman katı benden' diyordu. Gazetenin çıkarılması için ev satıp o zamanın parasıyla iki yüz binini vereceğini söylüyordu. Biz de kabul ediyor gözüküyorduk. Durumunu zamanında değerlendirdik. Bunlar önemli! Saman altından su götürür gibi siyaset yapmaya benzer. Sözüm ona öyle bağlılık gösterisi yapıyor ki 'sen söyle ben parende atarım, üçüncü kattan atlarım' diyordu. Bir gün kan ter içinde geldi, bir subayı nasıl feci bir şekilde dövdüğünü o subayın ses bile çıkaramadığını anlattı. Bununla ne kadar etkili ve ne kadar hâkim olduğunu hissettirmeye çalışıyordu. Yani bir anlamda bu güçle bizi teslim almaya çalışıyordu. Ufak bir politik hata bile, o zaman için çok şeyin yitirilmesine yeterliydi. Yanımdan uzaklaş deseydim, kovsaydım bu bir hata olurdu. Oysa biz uzaklaştırmadık, kovmadık, ama ondan da beterin beterini başına getirdik. 1976'nın sonunda evinde toplantı yaptık. Bu olur mu diyenler var, evet olur! Diğer tedbirimiz ise tek bir yazılı belgemizin olmamasıydı. En kötü ihtimalle ele geçsek bile, bu durumda sizi sadece toplantı nedeniyle yargılayabilirler. Örgütün adı yok, programı yok, bir broşür de yok. Yakalasalar uğraştırıp bir iki ay sonra bırakacaklar. İşte bu tedbirliktir.

3 Haziran olayı var. Bu Türkiye'de Namık Kemal Ersun'un çevresindeki bir darbe planı idi. 6 Haziran'da seçim olacaktı. Seçimde Ecevit'in Demokratik Sol denilen cephesinin iktidara gelme ihtimali yüksekti. Aslında 1980'deki darbe 77 Haziran'ında gerçekleştirilecekti ve arkasından içinde Türkeş gibi açık faşistlerin de yer aldığı büyük bir imha hareketi gelişecekti. Onların ilk biçeceği hareket de mücadelemiz olacaktı.

...1977'den sonraki dönemde ayakta kalmamız mucizedir. 1977'de Pilot olayı vardı. 1977'de Namık Kemal'in darbe hazırlığı vardı. Akşam karar alınmıştı. Darbenin gerçekleşeceği akşam bizi bitirmek istiyorlardı. Kemal Pir yarı yolda tabancayla yakalandı. Ben gecikmeli olarak Tuzluçayır'a girdim, ama o eve gitmedim, önce birini yollayıp kontrol ettirdim, öyle kurtuldum. Karasu'nun evinde karakol kurulmuştu. üç-dört silah vardı, onlar da bir iki gün sonra yakalandı; ben de yakalansaydım PKK bitiyordu. Darbe olmadı belki, ama olmadan da bitiyorduk; darbe olsaydı zaten bitmiştik, bir şey kalmazdı. Bütün bunlar tarihtir.

...Pilot yüzde yüz şu raporu veriyordur; 'bu adam bize haber vermeden gitmez.' O tarihlerde daha önceki bir planımıza göre benim Ankara'ya dönmem gerekiyor, fakat hiç birine haber vermeden çekildim. Benim için Ankara'dadır diye rapor gidiyor. Devlet de bu raporlara göre hakkımda politika geliştirecek.

Ajan bile olsa vurma şurada kalsın kullanma tarzı önemli

...Biz onun döneminde devleti yanılttık. Az bir şey değildir. Pilot'u tam altı ay yanılttım. Gidişimiz şeytanın bile aklına gelmezdi. Ama fark etselerdi bir tek adım bile attırmazlardı. İşte Fatma ve Pilot olayını kullanmam biraz böyle oldu. Devletin bundan çıkardığı sonuç önemlidir. PKK'ye, onun en temel değerlerine nasıl yöneliriz hesabını yapıyorlar.

...İyi ki mücadeleyi verebilmişiz. Çünkü düşünüyorum da, bu olmasaydı, acaba Türk devletinin yöneliş tarzı başka nasıl olurdu? Daha sonra gazeteci Cüneyt Arcayürek yazdı; 'bizim devletin en büyük gafi' diyor. Uğur Mumcu'nun yazacağı kitapta da 'Apo'ya MİT mi yardımcı oldu?' deniyor. Aslında görevli olan bazı elemanlar var, onların boşa çıkarılması söz konusudur. Arkadaşlarımız bilir, Pilot bizi amansız arıyordu, köye kadar gitmiş, nerede olduğumuzu sormuş. Evin içinde adeta kabul edilemez, amansız bir yaşantıyı dayatıyordu. Kemal Pir, onun evdeki bir günlük yaşantısını gördüğünde 'vuralım' diyor.

...Pilot'u da biraz kullandım. Uğur Mumcu da bu konuda 'Apo; Pilot bizim gözümüzün bebeğidir, onu koruyalım demiş' diyor. Bu lafları aynen söylemedim, ama buna benzer bir yaklaşımı geliştirdim. Çünkü Pilot'u vursaydık, o zaman PKK daha adını bile kendine takmadan imha edilirdi. Yine bu ilişkiyi de sürdürmeseydim, kesin yurt dışına çıkış olayını zor gerçekleştirirdik.

...En değme arkadaşlarımız 'vuralım' diyorlardı. Sizin bir ilişki tarzınız var, çok sayıda vuruyorsunuz da. Dikkat edin, ajan bile olsa, vurma şurada kalsın, kullanma tarzı nasıl oluyor? Çoğunuzun da bunların kucağında imhayı yaşadığı biliniyor. Vuracak mısın, beraber mi yürüyeceksin; büyük bir olay, büyük bir sorun, herkesin kolay yürüteceği bir tarz değil."

Pilotla ilgili Önderliğin değerlendirmeleri on yıllar öncesi böyleyken; pilot olayını o yıllarda basında dillendiren Uğur Mumcu'ya ilişkin olarak ise Önderlik şu değerlendirmeleri yapıyor:

"...Önderlik Gerçeği kitabı da gelmiş, bazı iyi sonuçlara ulaşabilirsiniz. Önderlik olgusu hem parti içinde, hem de dışında çok çarpıtılmak isteniyor. Çok subjektif niyetlerle yorumlanmak isteniyor. En iyisi doğruyu incelemektir. Önderlik bir kişi meselesi değil, bir PKK'dir, partidir. Bir bütün olarak PKK olayıdır. Çok iftira yapılır, halen Uğur Mumcu bile yazıyor, 'Apo'yu MIT mi yaşattı, Pilot kimdir' diye. Aslında tarihin en büyük yanıltmasını biz onlara karşı yaptık. Bir türlü unutamıyorlar.

...Uğur Mumcu özellikle yazıyor; 'Apo'yu MIT mi korudu?' diyor. Açıklık getirmek için söylüyorum. MIT niye korusun? Ben devlete günde bir trilyon zarar veriyorum. Bunu burjuva gazeteleri yazıyor. Günde bir trilyon zarar veren adamı MİT korur mu? Ve bu devlete, onun sülalesine tarihinin en büyük yanılgısını, en büyük darbesini ben indirmişim. Siz de biliyorsunuz; Akademide Doğan Kılıçkaya arkadaşımız, 1979'da buraya geçtiğimde MİT elemanının 'bu adamı nasıl kaçırdık' diye başını dövdüğünü söylüyordu. Cüneyt Arcayürek '12 Eylül'e nasıl gelindi' isimli yazı serisinde 'bu yılan bir karıştı, bir askerimiz potinini kaldırsaydı ezerdi, ama büyük bir gafleti yaşadık' der. Sanırım bu durumları söz konusu etmek istiyorlar.

Uğur Mumcu'yu Kemalistleri ayağa kaldırmak için kendileri vurdu

...Uğur Mumcu da böyledir. Kemalistleri ayağa kaldırmak için kendileri vurdu. Sağcılığı da, solculuğu da kendileri Kürdistan gerçeğine karşı sahte, ikiyüzlüce Kemalist tarzda, Osmanlı tarzında, görünüşte birbirine karşı ama, özünde aynı yöntemle sürdürmek istiyor. İşin gerçeği kısaca budur. Hizbullah da bunun bir parçasıdır, Uğur Mumcu da bunun bir parçasıdır.

...Devlet daha ne istiyor? Günlük rapor alıyor, 'kucağımızda' diye rapor gönderiyorlar. Ne oluyor? Kendimi dört dörtlük devlete bağlamış oluyorum. Bu Uğur Mumcu'nun biraz dile getirmek istediği olay bu. 'Apo'yu MİT mi besledi' diyordu. İşte MİT bizi böyle besledi veya biz kendimizi MİT'e böyle beslettirdik. Güvenliğimizi sağlattırdık, paralarıyla grubu finanse ettirdik, evlerinde toplantı yaptırdık. Bazı ilişkilere uzandık ve zamanında sıyrıldık. Bunu da dediğim gibi bir çırpıda sizin yaptığınız biçimde değil, tahrike gelerek değil, yöntemine göre yaptık.

...Uğur Mumcu bu konuda kitap yazmak istedi, ama vuruldu. Büyük bir ihtimalle MİT'in bir açığı çıkacaktı veya bir kanadı deşifre olacaktı. Bu yönüyle üzerinde düşünülmeye değerdir. Özal'ın son gidişi (öldürülmesi anlamında belirtiliyor) de öyledir. Özal'ı bize karşı çok etkili kullanmak istediler, ama en son Özal'ı biz kullandık."

Pilot gerçeği ve Uğur Mumcu'nun anlatımlarının PKK tarihi açısındaki yeri böyledir.

AKP yandaşları ve din istismarcısı anti-İslamcı basın, eski Emniyet İstihbarat Daire Başkanı Bülent Orakoğlu gibilerinin sanki yeni bir şey bulmuş gibi bu konuyu gündemde tutmaları da PKK'ye karşı yürütülen psikolojik harekat gereğidir. Herhalde bu konudaki gerçeği bilmeyenlerde kuşku yaratırız ya da kara çal izi kalır mantığıyla hareket etmektedirler.

PKK'ye ve Kürdistan özgürlük hareketinin çıkışından itibaren hem fiziki saldırılar yapılmış hem de çok boyutlu bir psikolojik savaş yürütülmüştür. Aslında iyi bir araştırma yapılırsa Kürdistan özgürlük hareketine karşı tarihte hiçbir güce karşı gerçekleştirilmeyen bir psikolojik savaş yürütüldüğü görülür. Herhalde onlarca yılın günlük basın arşivi bu psikolojik savaşın çok çarpıcı tutanağı olarak bu gerçeği belgelemiştir. Son yapılan psikolojik saldırıdan sonra daha iyi görülmüştür ki Kürdistan özgürlük hareketine karşı bugüne kadar yürütülen psikolojik savaşın tüm boyutlarıyla ele alındığı bir belgesel filmin yapılmasına ihtiyaç vardır. Kürdistan halkının, Özgürlük hareketi düşmanlarına karşı daha bilinçli bir mücadele vermesi için bu gerekli olmaktadır.

Ergenekon davası vesilesiyle daha da çirkin hale getirilen bu psikolojik savaşı anlamak ve Kürt halkı açısından bu savaşa karşı bir tutum koymak zorunlu hale gelmiştir. Çünkü bu psikolojik savaş, Önder Apo ve PKK şahsında Kürdistan halkının özgürlük mücadelesine ve özgürlük özlemine yapılmakta olan ağır bir saldırıdır.

Kürdistan halkı 1970'li yılların başında inkârcı sömürgecilik altında yok oluşun eşiğine getirilmiş bulunmaktaydı. Önder Apo, duruşuyla bu gidişe dur demiştir. Yarattığı örgüt ve mücadele tarzıyla 36 yıldır Kürdistan halkının Özgürlük mücadelesine öncülük etmektedir. Kürt halkı Önder Apo ve PKK ile dirilişi gerçekleştirmiş ve bu temelde özgürlüğünü kazanmak için mücadelesini sürdürmektedir. Bu 36 yılda PKK'nin öncülük ettiği bu büyük mücadele Kürdistan halkına muazzam değerler kazandırmıştır. Her şeyden önce her koşulda özgürlüğü ve demokratik yaşamı için mücadele edecek bir halk gerçekliği yaratmıştır. Özgücüne güvenen ve bu temelde kendine güven kazanmış bir halk gerçekliği ortaya çıkarmıştır. Bırakalım diğer kazandıklarını, böyle bir halk haline gelmiş olmaktan daha büyük bir değer olamaz. Bu duruma gelmiş bir halk da kendi özgürlüğünü ve demokrasisini kazanabilir. Zaten Türk devleti de Önder Apo'ya ve PKK'ye en çok da bunun için öfkelidir. Bu nedenle eline her fırsat geçtiğinde Önder Apo ve PKK etkisinin kökünü kazmak için kullanmaktadır.

PKK'ye en fazla saldıran Doğu Perinçek ve çevresidir

Son on yıllarda Kürt halkına kazandırılan bütün güzel değerlerde Önder Apo ve PKK damgası vardır. PKK mücadelesi Ortadoğu dengelerini etkilemiş, Kürdistan'ın diğer parçalarındaki halk içinde de özgürlük iradesini güçlendirmiştir. Yalnız Kuzey Kürdistan halkına değil, diğer parçalardaki Kürt halkına da çok şey kazandırmıştır. Eğer bugün halk 11. yılında zindanda yatan bir insan için "Bıji Serok Apo, PKK Halktır Halk Burada" diyorsa, bunun nedeni Önder Apo ve PKK'nin bu halka çok şey kazandırmasıdır. Psikolojik savaş yürütenler Kürdistan halkını böyle bir Önderlik ve PKK'den koparmak için PKK ve Önderliğini Kürdistan halkına karşı

her türlü kirli savaş yöntemini uygulayanlarla ilişkilendirmeye çalışıyor.

PKK'ye neo-ittihatçılarla birlikte en fazla saldıran Doğu Perinçek ve çevresi olduğu, Kürt özgürlük hareketine karşı en şoven ve ağır saldırılar neo-ittihatçılar tarafından yapıldığı halde gerçekleri ter-yüz ederek PKK'nin bunlarla ilişkili olduğu gibi bir hava yaratmaya çalışmaktadırlar. Doğu Perinçek ve neo-ittihatçılar hakkında Önder Apo ve PKK, birçok değerlendirme yaparak bunların yalnız Kürt halkının değil, Türkiye halkının da düşmanları olduklarını vurgulamasına rağmen 20 yıl önce Doğu Perinçek'in Önder Apo ile çekilmiş fotoğrafı yayınlanarak PKK'nin Ergenekoncularla ilişkili olduğu mesajı verilmek istenmektedir. AKP yandaşı ve Fethullahçı basın, "şöyle ilişkilerinden söz ediliyor, iddia ediliyor, ileri sürülüyor, Ergenekon-PKK ilişkileri giderek ortaya çıkıyor" gibi muğlak, ortada bırakan bir üslup özellikle kullanmaktadır. Birçok uydurma ve yalan haberle, psikolojik savaş propaganda yöntemleriyle halkın yüreğine ve beynine bu çirkin ve kirli saldırıyı şırınga etmektedirler.

Önder Apo ve PKK konusunda kuşku uyandırmaya çalışanlar, bu hareketi en fazla da savaş verdiği Özel Harpçilerle ilişkilendirmeye yeltenenler son zamanlarda parti yönetimi ve eski kadrolar üzerinde de şaibe uyandırmak için düzmece haberler ve olmadık yorumlar yapmaktadırlar. Halkın, Kürdistan özgürlük hareketine ve bağlı olduğu değerlere güvenini bir de bu biçimde sarsmaya çalışmaktadırlar. Böylelikle halkın moral ve inanç dünyası yıkılmaya çalışılmaktadır. Halkın 30 yıldır yaşadığı sevinç ve duyduğu acılar böylece bir çırpıda anlamsız hale getirilmeye çalışılmaktadır.

Kürt halkının en temel moral değerleri çökertilmek istenmektedir

Bu psikolojik savaşla Önder Apo ve PKK şahsında Kürdistan halkına saldırılmaktadır. Bu saldırıyla Kürt halkının en temel moral değerleri çökertilmek istenmektedir. 36 yıldır özgürlük mücadelesi vermiş bir örgütü böyle suçlamak, Kürt halkının büyük bedeller vererek on yıllardır kahramanca yürüttüğü Özgürlük mücadelesine saldırıdır. Bu psikolojik savaşla Kürt halkının direniş gücünü ortaya çıkaran en büyük moral değerleri yıkılmak isteniyor. Bununla Kürt halkının direniş ruhunun yıkılması amaçlanmaktadır. Kürt halkı için doğruların doğrusu, gerçeklerin gerçeği olan Önder Apo, PKK ve gerilla direnişi gibi olgular tersyüz edilerek Kürt insanının yüreği, beyni ve bilinci bulanıklaştırılmak ve kirletilmek isteniyor. Kürt halkının büyük bedeller ödeyerek ortaya çıkardığı değerlerin tümünün böylelikle ortadan kalkacağı hesaplanıyor. Böylelikle Kürt toplumu ve bireyi değerlerden yoksun, savunmasız, silahsız ve inançsız hale getirilerek mücadele edemez duruma düşürülüp teslim alınmak isteniyor. Bu, bir nevi toplumsal hafızası silinerek o toplumu istenildiği gibi yönlendirecek bir duruma getirme faaliyetidir. Zaten psikolojik harekat her yerde toplumun hafızasını silmek ya da bilincini çarpıtmak için yapılır. Bugün de Kürdistan ve Türkiye'de gerçekleştirilen psikolojik harekat aynı amaçla yapılmaktadır. Çünkü Önder Apo, PKK ve gerilla direnişiyle bağlantılı değerler yıkıldıktan sonra Kürt halkından, Kürt insanından ve bilincinden geriye hiçbir şey kalmaz, Kürtler kendini boşlukta hisseden bir yığın haline gelirler. Önder Apo'ya ve PKK'ye yönelik saldırıların böyle haince ve uğursuz amaçları vardır. Kürt'e direnç ve inanç veren moral değerler ortadan kaldırılınca böyle bir halk üzerinde istenilen politika izlenebilir.

Bir halka, bir topluma yapılan en büyük saldırı, onu moral değerlerinden yoksun bırakmaktır. Bu hale getirilen toplumun kimliği de iradesi de mücadele direnci de kalmaz. Bir halkı bir savaşta yenebilirsin, bir halka bir dönem kaybettirebilirsin, ancak o halk özgür ve demokratik yaşamı içeren değerlere sahipse tümden teslim alınamaz. Bu halk yeniden ayağa kalkıp mücadele verir. Ancak moral değerlerinden koparılmış bir halk, felç edilmiş bir halktır. Psikolojik savaş merkezi şimdi Kürt halkını felç etme ve böylece yeniden üzerinde inkâr ve imha sistemini uygulama amacıyla bir saldırı yürütmektedir. Önder Apo ve PKK'den başlayarak sıradan bir Kürt'e kadar tüm Kürdistan halkına karşı yürütülen bir saldırı söz konusudur. Bu saldırı Kürt'ü güçsüz bırakma ve bitirme saldırısıdır.

Ergenekon davası başladıktan sonra PKK'ye karşı yürütülen bu kirli psikolojik savaşın bir ayağı da gerillanın birçok önemli eylemi hakkında kuşku uyandırma çalışmalarıdır. Hareketimizin daha on beş yıl önce eleştirdiği ve kuşkulu bulduğu silahsız 33 askerin öldürülmesini genelleştirerek gerillanın büyük zorluklar içinde ve az imkânla fedai ruhla gerçekleştirdiği eylemler üzerinde kuşku uyandırmaya çalışmaları da gerillanın 30 yıldır yürüttüğü mücadelenin, bunun yarattığı değerlerin Kürdistan halkı gözündeki değerini düşürmeye yöneliktir. Sanki Türkiye'nin ekonomisinden ahlakına kadar her şeyini tüketerek bir kirli savaş yürütüp Kürdistan özgürlük hareketini ezme politikası yaşanmamış gibi, dün-

ya tarihinde görülmemiş bir hayali savaş senaryosu çizilerek Kürdistan halkının on yıllardır büyük kahramanlıkla, büyük bedeller ödeyerek yürüttüğü özgürlük savaşı küçük düşürülmeye çalışılmaktadır. Kürt halkının evlatları kahramanca bir savaş yürütmemiş de ordu içindeki bazıları gerillaya bilgi vererek Türk karakollarının saldırıya uğramasına ve asker kaybına yol açmış gibi en başta da Türkiye halkını aldatan psikolojik savaş değerlendirmeleri yapmaktadırlar. Bu tür psikolojik savaş saldırılarını PKK ve Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme konseptinin bir unsuru olarak yürütüyorlar.

Kürdistan halkının verdiği mücadele çarpıtılmaya çalışılıyor

Bu saldırılar aynı zamanda Kürdistan halkıyla alay etmek anlamına gelmektedir. Neredeyse Kürdistan halkına "sen özgürlük mücadelesi vermedin; senin verdiğin mücadele başkaları tarafından yönlendirilmiştir" denilerek, halkın verdiği mücadele çarpıtılmaya çalışılmaktadır. Aslında bu kirli psikolojik savaş, Kürtlerin çok acil ve en doğal, olmazsa olmaz özgürlük ve demokrasi gerektiren sorunları yokmuş da bu sorunlar birileri tarafından ortaya çıkarılıyormuş gibi bir algılama yaratmayı hedeflemektedir. Psikolojik savaş daha önce on yıllarca "bu mücadele dış kaynaklıdır, PKK başka güçlerin emrinde bir örgüttür" biçiminde yansıtılırken, şimdi ise Kürtlerin gecikmiş de olsa yürüttüğü özgürlük ve demokrasi savaşı Türkiye'de kirli işler yapan derin devletle bağlantılı gösterilmektedir. Hem de en fazla PKK'ye karşı savaş veren; PKK'nin de kendini var etmek için en fazla direndiği bir güçle ilişkilendirilmektedir.

Kürt halkı üzerinde dünyada hiçbir ülkenin uygulamadığı bir inkârcılık ve sömürgecilik varken ve buna karşı halk kendini var etmek için direnirken, bu halkın gösterdiği direniş şuraya veya buraya bağlıdır denilerek anlamsızlaştırılmaya çalışılmaktadır. 'Böyle bir inkârcılıkla karşılaşan halk, mutlaka şu veyahut da bu biçimde direnir' denileceğine, hatta 'bu talepler için bu çağda direnmemenin tüm insanlık açısından utanç verici olduğu' belirtileceğine bu mücadele üzerinde kuşku yaratmak kadar zalimce, alçakça ve ahlaksızca bir yaklaşım olamaz. Aslında bununla söylenmek istenen; sizlerin bir özgürlük ve demokrasi mücadeleniz yoktur, siz aldatılıyorsunuz olmaktadır. Bu yaklaşım Kürt halkının özgürlük ve demokrasiye layık ve bunun için mücadele edecek bir halk olarak görülmemesinin ifadesinden başka bir şey değildir.

Bu saldırı sadece AKP yandaşlarının yürüttüğü bir saldırı değildir. PKK'ye karşı on yıllardır savaş yürüten Özel Savaş merkezinin planladığı ve uygulamaya geçirdiği bir saldırıdır. Kürdistan özgürlük hareketi karşısında kullandığı eski yöntemlerin çok etkili olmadığını ve Kürdistan halkının da eski halk olmadığını gören, dünyadaki ve bölgedeki gelişmelerin de eski politikalara fazla imkân vermediğini anlayan devlet yeni politikalar benimserken ve derin devlet kendini yenilerken, devletin ve derin devletin içine yeni alınanlarla birlikte yürütülen bir saldırı olarak görülmelidir.

Öte yandan ABD, asker-sivil eski güç odaklarının işbirlikçi ılımlı İslam'la yaptığı ittifakla Türkiye üzerinden Ortadoğu'da etkili olmak isterken; inkârcı sömürgeci devlet ise PKK'yi içine aldığı bu yeni İslamcı kanatla vurmayı hedeflemektedir. İnkârcılığı yeni koşullarda sürdürmek isteyen devlet, şimdiye kadar devlet dışında kalmış ve Kürt halkının dini duygularını istismar etmiş bu kesimler eliyle Kürt halkının moral değerlerini ortadan kaldırıp Kürt halkını teslim alabileceklerini düşünmektedirler. Derin devletin ve psikolojik savaş merkezlerinin AKP'yi, AKP yandaşı basını ve Fethullahçıları kullanmasını bu çerçevede ele almak gerekmektedir. Daha doğrusu asker-sivil eski güç odaklarının işbirlikçi ılımlı İslam'la uzlaşmasıyla birlikte, derin devlet de bu sahte İslam'ı kendi parçası haline getirmiş bulunmaktadır. Aslında Fethullahçılar ve AKP yandaşı basının PKK'ye ve Kürt özgürlük hareketine karşı yürüttüğü çok kirli psikolojik saldırıyı derin devletin bu yeni aktörlerinin bir saldırısı olarak değerlendirmek gerekmektedir. Yerine geçtikleri Ergenekon'la PKK'yi ilişkilendirerek tasfiye edip yerlerini sağlamlaştırmak istedikleri görülmektedir. Dolayısıyla on yıllardır PKK'ye karşı saldırı içinde olan Ergenekon, bu defa yeni yüzü ve kimliğiyle PKK'ye saldırmaktadır.

PKK'ye yönelik saldırının içinde hain ve işbirlikçi Kürtler de var

Kürdistan özgürlük hareketine karşı her zaman olduğu gibi bugün AKP ve yandaşlarıyla CHP, MHP ve bugün devlet içinde saf dışı edilen Ergenekon denilen hizip hep birlikte PKK ve Önder Apo düşmanlığı yapmaktadırlar. Nitekim bugün bile AKP yanlısı basın ve Fethullahçılarla, Ergenekon denilen gruba yakın basın ve Doğu Perinçek'e ait kanal birbirlerini saf dışı etmede kullandıkları en klasik yöntem "biz senden daha fazla PKK düşmanıyız, biz sizden daha fazla vatanı ve milleti koruyoruz" yarışı olduğu görülmektedir.

Kürt halkı ve dostları bu gerçeği görerek kendi moral değerlerine ve özgürlük mücadelesine kapsamlı bir saldırı yapıldığını görüp, bu psikolojik savaş hareketine ve onların uygulayıcılarına karşı açık, net tutum ortaya koymalı ve bu çevrelerin gerçeğin ve amacı konusunda kamuoyu ve halkını bilgilendirerek bu saldırıları boşa çıkarıcı bir mücadele yürütmelidir.

Bu saldırı içinde hain ve işbirlikçi Kürtler de vardır. Çünkü bunlar PKK'nin Kürt halkı üzerindeki etkisini, halkın Önder Apo'ya, PKK'ye ve bunların yarattığı değerlere inancını yok etmeden ne yapsalar da kendilerinin Kürdistan'da etkili olamayacaklarını bilmektedirler. Çünkü PKK'nin on yıllar süren mücadele sürecinde çok büyük değerler yarattığını, halkla çok sıkı bir gönül bağı kurduğunu görmüşlerdir. Zaten PKK'nin Kürt halkı üzerindeki etkisini kırmak için her türlü yalan ve iftirayı bu kesimler bizzat üretmiştir. Her fırsat bulduklarında zehirli dillerini göstermişlerdir. Şimdi Türk devletinin PKK'ye karşı kapsamlı bir kök kazıma harekatı başlattığını görünce bunun içinde gönüllü olarak yer almaktadırlar. Çünkü inkârcı sömürgeci devlet tarafından şu anda Ön-

der Apo ve PKK'ye karşı yürütülen kirli savaş, Kürt halkının moral değerlerinin kökünü kazımak içindir.

PKK'nin ektiği özgürlük tohumları sökülüp atılmak isteniyor

Bilindiği gibi Türk devleti 12 Eylül'de de Önder Apo ve PKK'nin Kürt halkıyla kurduğu bütün bağları ve ektiği özgürlük tohumlarını söküp atmak için çok yönlü bir kök kazıma harekatı yürütmüşlerdir. Bugün de PKK'nin başta toplumun yüreği ve beyninde olmak üzere, Kürdistan'da yarattığı etkilerin kökü kazınmak istenmektedir. Bunun anlamı halkla PKK arasındaki tüm bağları yok etmektir. 1970'lerde PKK'nin ortaya çıkmasıyla birlikte Kürdistan siyasetinde etkileri silinen bu yeminli PKK düşmanları, devletin PKK'ye karşı yürüttüğü savaş sonuç alırsa meydanın kendilerine kalacağını düşünmektedirler. İnkârcı sömürgecilik bunları kullandıktan sonra meydanı bunlara mı bırakır, yoksa bir paçavra gibi atar mı bu ayrı bir sorudur. İnkârcı sömürgeci devlet bu kadar büyük mücadele verenlerin kökünü kazmayı başarırsa herhalde Kürdistan'da hiçbir mücadelesi ve mücadeleyle yaratılan kökleri olmayanların defterlerini kısa sürede dürer.

Mevcut saldırı, görüntüde Önder Apo ve PKK'ye yönelik gibi görülse de esas olarak önemli bir düzey kazanan Kürdistan özgürlük mücadelesine yöneliktir. Moral değerlerin yok edilmesi, bir halkın yok edilmesidir. Ruhunun çıkarılmasıdır. Bu nedenle bu halkın duygularıyla ve moral değerleriyle oynayanlara karşı fiziki saldırıda bulunanlara gösterilen direniş kadar direnilmelidir. Bu psikolojik savaş hareketi Kürt halkını bitirme, kazanımlarını ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Kürt halkının özgücüne güvenen, öz irade kazanan, bedeller ödeyerek kazandığı direnişçi karakteri bitirilmek isteniyor. 36 yıllık mücadelesi ve bu mücadele içinde kazandıkları psikolojik bir hareketle yok edilmeye çalışılıyor.

Bu psikolojik savaş ve moral değerleri ortadan kaldırma hareketinin sonuç alıp almaması ayrı bir konudur. Tabii ki bir günün, bir yılın değil, 36 yılın; hem de en zor geçen 36 yılın yarattığı değerleri ve bağlılıkları ortadan kaldırmak mümkün değildir. Zaten bu savaşı yürütenler de sonuç alacaklarına fazla inanmamaktadırlar, ama yıpratacaklarını, mücadele gücünü düşürebileceklerini ve bundan yararlanarak da mücadeleyi geriletebileceklerini hesaplamaktadırlar. Eğer böyle bir amaç varsa, özgürlük mücadelesinin gücü yıpratılmak isteniyorsa, bu saldırılara halkımızın ve tüm dostlarımızın daha güçlü tavır koymaları gerekmektedir. Sadece böyle bir kirli savaş yürütenlere karşı değil, bunlara alet olanlara, bu savaşta kullanılanlara karşı da tavır koymalıdırlar. Bu psikolojik savaşa karşı artık açıkça tepki konulmalıdır. Bu yapılmadığı için ağzını açan ya da kendisine mikrofon tutulan her PKK düşmanı psikolojik savaşı yürütenlerin söylediklerini tekrarlamaktadırlar. Hiçbir temele, bilgiye dayanmadan şöyle söyleniyor, şöyle iddia ediliyor denilerek bu iftira ve kuşku yaratma kampanyası sürdürülmektedir. Özellikle AKP yandaşı basının ve yazarlarının kullandığı üslup kuşku uyandırmayı hedeflemektedir.

Kürt halkı saldırılara karşı örgütlü tepkisini ortaya koyabilmelidir

Bir halkın en kutsal değerleri moral değerleridir, kendisine güç ve inanç veren olgulardır. Bunlara saldırı, kutsala saldırıdır. Kutsalına saldırılan inanç sahipleri nasıl tepki ortaya koyarsa, Kürt halkı da bu saldırılara örgütlü ve toplumsal tepki ortaya koymalıdır. Bu yönlü saldırı içinde olanları, kirli savaşçıların ve Kürdistan özgürlük mücadelesinin suç ortakları olarak ilan etmelidir.

Sonuç olarak bu saldırının özgürlük mücadelesinde şehit düşenlere, zindanda çürüyenlere, mücadelede emek veren tüm halka saldırı olduğu kesindir. PKK'yi PKK yapan bu değerlerdir. PKK'yi özgürlüğün efsane örgütü haline getiren bu değerlerdir. Önder Apo'nun dediği gibi *"PKK şehitler partisidir"* Önder Apo *"Ben de PKK'li olmaya çalışıyorum, bu şehitlerin hizmetkârıyım"* diyerek bu moral değerlerin ne anlama geldiğini ortaya koymuştur. Böyle bir mücadele ve örgüt yarattığı için Önder Apo da Kürt halkının en değerli moral değeri haline gelmiştir. Bu nedenle bu moral değerlere karşı yapılan saldırıya karşı mücadele, 36 yıldır büyük bedellerle yürütülen mücadele değerlerini savunma mücadelesidir. Bu nedenle bu psikolojik savaşa karşı mücadele, kutsallık düzeyinde bir mücadeledir.

Böyle bir saldırıyı boşa çıkarmanın en büyük çalışmalarından birisi ise Hakikatleri Araştırma ve Adalet Komisyonları kurarak Kürdistan'da ve Türkiye'de işlenen tüm kirli suçların arkasındaki kirli zihniyet ve yönlendirilmelerle birlikte açığa çıkarılmasıdır. Böyle bir gerçekleri açığa çıkarma çalışması yapmak, bunun mücadelesini vermek ve bunu halka mal etmek çok önemli ve acil hale gelmiştir. Böyle bir bağımsız komisyon oluşturulur ve emir verenden uygulayana kadar kirli savaşçılar üzerine gidilirse işte o zaman psikolojik savaşçıların yalanları da gerçek yüzleri de açığa çıkar. Böyle bir çalışma, AKP hükümetinin ve yandaşlarının demokratikleşme olarak sundukları davanın, sınırları çizilmiş bir dava olduğu görülerek gerçek bir demokratikleşmeye yol açacak yargılama gerçekliğin önü açılır. Özcesi sadece birkaç olayın ya da olayların faillerinin değil, başta Kürdistan'da olmak üzere tüm suçların faillerinin ve arkasındaki idari ve siyasi iradenin açığa çıkarılıp yargılanmasını sağlatmak gerekmektedir.

Bunun için de hem iç kamuoyu ve demokratik güçlerin hem dış kamuoyu ve demokratik güçlerin böyle bir komisyon oluşturmasına destek vermesi için hem de içerde ve dışarıda bazı aydınların ve demokratik kişiliklerin bu komisyona ve çalışmaya katılması için çağrı yapmalıyız. Halkın demokratik özlemlerinin ve suçluların açığa çıkarılması isteğinin, bazı çıkar grupları ve psikolojik savaş merkezleri tarafından kullanılmasının önüne ancak böyle geçilebilecektir.

EZİDİLER ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİYLE DAHA FAZLA BÜTÜNLEŞMELİDİR

"Ezidi halkımız inançları nedeniyle çok fazla acı çekmiş, katliamlarla yüz yüze kalmıştır. En son 2007 yılında Şengal'de 500'ü aşkın Ezidi kardeşimiz vahşice katledilmiştir. Hala da yapılan bu katliamın etkisi altındadırlar. Hala da toprakları işgal altındadır. O zaman bir Ezidi diyebilir mi ki ben özgürüm? Diyebilir mi ki Kürt ve Kürdistan benim işim değil? PKK ezilen halkların partisidir. Özgür olmayan inançların partisidir. Bunun için Ezidi halkımızın Kürt özgürlük mücadelesiyle bütünleşmesi gerekmektedir"

Kürdistan toplumunda en eski inanç biçimi olarak Ezidilik; bin yıllardan beridir belirgin bir biçimde varlığını korumuş, tüm baskı ve saldırılara rağmen kendini, inancını yaşatmayı başarabilmiştir. Ezidi halkımız şu an bulunduğumuz zaman dilimi içerisinde çok yoğun bir daralmayı yaşamaktadır. Biz bunu üzerinde durulması, analiz edilerek çözüm geliştirilmesi gereken önemli bir durum olarak görmekteyiz.

Kürt halkı Ortadoğu'nun en eski halkı olmakla birlikte binyıllar boyunca tarihe ev sahipliği yapmıştır. Kürt halkı demokratik komünal uygarlık tarihine en fazla öncülük etmiş bir halk gerçekliğini ifade etmektedir. Ortadoğu'da birçok defa işgal, sömürü, talan, saldırılar, katliamlar ve başkaldırılar yaşanmıştır. Buna karşı üç büyük inanç Ortadoğu'da ortaya çıkmış ve köklerini tarihin derinliklerine bırakarak günümüze kadar da en fazla halkların inançlarını temsil ede gelmiştir.

Hem Yahudilik hem Hıristiyanlık hem de İslamiyet bu topraklarda var olmuş ve yaşamışlardır. Bu dini inançların tümünden önce bölge halkları çağlar boyunca Zerdüşt inancıyla yaşayıp, bütünleşmiştir. Zerdüşt felsefesi zora, baskıya dayanmayan bir ahlak, inanç felsefesi olduğu gibi esasen özünde komünal toplum değerlerini barındırmaktadır. Zerdüşt felsefesi ve devamı olan Ezidilik, birçok inancın etkisinde kalmasına rağmen kendini öz olarak korumuş ve bugüne kadar da ileri bir düzeyde var olmayı bilmiştir.

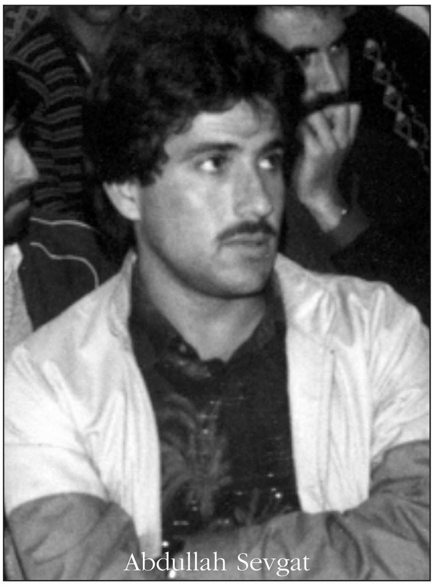

Ezidi halkının tarihi Kürdistan tarihidir

Ezidi toplumu birçok araştırmacı yazarın, tarih bilimcinin görüşlerine ve rivayetlere göre 77 kıyımdan geçmiştir. Katliam, talan ve sömürü bu halk üzerinde uygulanmış, akan kan sular gibi hiç durmamıştır. Yakın geçmişte Osmanlı işgalciliğine karşı en büyük direnişi Ezidiler göstermiştir. Tarihe baktığımızda, tarihteki direnişi, yurtsever özü, kültürüne bağlılığı ile duruşundan taviz vermeyen Ezidi halkı, hiçbir zaman teslim olmamış ve özüne ters düşmemiştir.

Şüphesiz bunlar çok ilerici değerler ve her toplumun kendine esas alacağı ölçülerdir. Ezidi halkımız, onurlu tarihini kendine esas almalı ve mücadeleyi daha da ileriye taşımalıdır. Ezidi halkımızın tarihi Kürdistan tarihidir. Kürtler bu temel üzerinde Ezidi halkımızla birlikte bugüne kadar Kürtlük olgusundan vazgeçmemişlerdir. Bugün Ortadoğu'da Kürt dili, Kürt kültürü, Kürt şarkıları ve Kürt destanları unutulmamışsa bunun temel sebebi Ezidi halkımızın bu ulusal değerleri yüksek ve heybetli dağlarda inatla koruması olarak açıklanabilir.

İnsanı topraktan koparmak insanlığı özünden koparmaktır. Binlerce yıl baskı ve sömürüye rağmen bu halk kendi ülkesinden koparılamamıştır. Ama şüphesiz başta Kuzey Kürdistan'ı sınırları içerisine alan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla beraber geliştirilen imha ve inkar siyaseti, baskı ve katliam politi-

Abdullah Sevgat

kası Kürt halkı üzerinde sonuna kadar uygulandığı gibi aynı biçimde bu siyaset Ezidi halkı üzerinde de uygulanmıştır. Bu imha ve inkar siyasetine karşı 1970'lerde Önder Apo'nun öncülüğünde Kürtler bir kez daha direniş sahnesine çıkmışlardır. Aralıksız olarak 36 yıldır devam eden bu direniş en güçlü bir şekilde sürmektedir. O zaman ölü sayılan, yok sayılan Kürt; şimdi en onurlu, en ilerici, en demokrat ve en gelişkin siyaset sistemine sahip olmuş, mücadelesini bu tarzla yürütür hale gelmiştir.

Bu büyük mücadelenin başarıya ulaşmaması için faşist iktidar her türlü baskı, şiddet ve sömürü politikalarını Kürt halkı üzerinde yürütmüştür. Koruculuktan tutalım da ajanlığa oradan tutalım da ihanetçiliğin geliştirilmesi ve beslenmesine kadar, Kürt'ü Kürt'e karşı örgütleyip savaştırmış; toprağına, kültürüne, diline bağlı olan kendini bu toplumsal kimliğe bağlamış olan yurtsever özü olan bu insanları topraklarından zoraki göç etmeye zorlamışlardır.

Ezidi halkı, 1980'de 12 Eylül faşist darbesinin gelmesiyle başta Kuzey Kürdistan olmak üzere tüm parçalarda geleneksel yaşam alanlarından temizlenmişlerdir. Ezidiler, özgürlük mücadelesi ile bağları gelişmeden bu topraklardan göç ettirilmişlerdir. Fakat Ezidiler yılarca özgürlük, yurtseverlik gibi, değerlerinden kopmamış; tam tersine çok güçlü bir şekilde korumuşlardır. Ezidi toplumunda uygarlık değerleri o kadar güçlüdür ki ülkelerinden uzak olmaları, zorla göçertilmeleri dahi onları bu değerlerden koparamamıştır. Ezidi toplumunun çok az bir kısmı ülkede kalabilmiş, çoğunluğu Avrupa'ya özelde Almanya'ya göç ettirilmiştir. Denilebilinir ki kendilerine yeni bir ülke yaratmışlardır.

Almanya Ezidi halkı üzerinde asimilasyon geliştiriyor

Alman devleti Kürt özgürlük hareketi üzerinde büyük oyunlar oynamaya çalışmış, işbirlikçilere her türlü desteği sunmuştur. Alman devleti bütün gücü ile Türk faşist devletiyle ittifak yaparak yardımcı olmuştur. Yine Kürt özgürlük hareketini "terörist" olarak lanse etmek ve dış dünyayı harekete kapatmak için elinden geleni yapmıştır. Hiçbir ahlaka sığmayan komplolarla örgütümüzü karalamaya ve teşhir ederek terörize etmeye çalışmıştır. 1993 yılından beri Kürt özgürlük hareketini kriminalize edip yasaklamak için elinden geleni yapmıştır.

Binevs Agal

Almanya diğer taraftan Kürt halkı üzerinde asimilasyon siyasetini geliştirmiş ve bunu en fazla da Ezidi toplumu üzerinde uygulamıştır. Bu siyaset '80'lerden önce Amerikan elçiliğinin öncülüğünde Ezidileri yerinden yurdundan etmek için komplovari bir şekilde geliştirilmiştir. Eski çağlardan gelen, ulusal ve uygarlık değerlerine en bağlı bir halk olan Ezidiler tarih sahnesinden silinsin diye büyük çabalar harcanmıştır. Hatta Amerika'dan uzman kişiler getirilmiş, halkın gözünü boyamak için yolları yaparak, uzak yerlerden su getirerek, halkı bu şekilde kendilerine bağlamak istemişlerdir. Bu siyaset bu gün Alman devleti tarafından yürürlüğe konulmuştur. Almanya asimilasyon siyasetini gizli ve sinsi bir şekilde devam ettirerek, Ezidi toplumunu köklü tarihinden ve özgürlük hareketinden uzaklaştırmak istemektedir.

Ezidi halkımızın Özgürlük hareketi ile tanışması 1980 yıllarında ülke dışına çıktığı dönemde olmuş ve bu şekilde harekete bağlanmıştır. Harekete sonuna kadar kapılarını açmış ve yurtseverliklerini en üst düzeyde göstererek ilk katılımları yapmışlardır. Avrupa'daki ilk örgütlenme Ezidi halkımızın yaşadığı yerlerde -özellikle Almanya'da Hanovver, Emerich ve Celle gibi kentlerde- ilk örgütlenmeler yaratılmıştır. Özgürlük hareketinin ilk örgütlenmeleri ve dernekleri Ezidi halkımızın yaşadığı yerlerde oluşmuştur.

Ezidi halkımız ulusal kültürün ve ulusal ruhun temsilciliğini yaptığı için korkusuzca Kürdistan ulusal hareketine katılmıştır. Bundan dolayı heval ***Bınevş Agal*** ve heval ***Hacer*** tereddütsüzce kendilerini harekete katmışlardır. Onlarla birlikte heval ***Ömer*** (***Abdullah Sevgat***) katılım sağlamıştır. Yine Heval ***Şexmus***, Heval ***İrfan*** katılım sağlamıştır. Daha ismini belirtemediğim birçok Ezidi arkadaş, en son olarak da Heval

Behiye Yaşit

Xane Avrupa'dan katılım sağlamış, yıllarca mücadelede öncülük ederek yakın geçmişte şehit düşmüştür.

Ezidi halkının gençleri bunları iyi bilmek zorundalar. Bu hareketten kopmak insanlık değerlerinden kopmaktır. Bu örgüte katılmamak ve kendini uzak tutmak kendini bütün insanlık değerlerinden koparmaktır. Bunu böyle değerlendirmeleri ve yorumlamaları gerekir.

Özgürlükten ve halkının kültüründen kaçış Ezidi halkı için asla kabul edilemez

Özellikle son 10 yılda Kürt halk Önderliği şahsında uluslararası komplo ile Kürt halkının bütün özgürlük umutlarını söndürmek istendi. Uluslararası komplo Önder Apo'yu esir alarak özgür iradeyi kırmak istedi. Önder Apo, en fazla Ezidi kültürünün, Ezidi ruhunun özgürleşmesi için mücadele yürüttü ve temsilciliğini yaptı. Bu konuda en çok kafa yoran ve perspektif sunan Önder Apo'dur. İmralı'nın çok zor koşullarında 'Demokratik Uygarlık Savunması', 'Bir Halkı Savunmak' ve 'Demokratik Uygarlık Manifestosu' adlı eserlerinde bu konu üzerinde birçok perspektif geliştirmiştir. Önder Apo Ezidi halkının korunması için özellikle uyarılar yapmış ve bunu önemli görmüştür.

Önder Apo neden bu kadar önemle bu konu üzerinde durmaktadır? Çünkü herkesten daha fazla Ezidi toplumunun özgürleşmeye ihtiyacı vardır. Herkesten daha fazla bu toplumun birbiriyle dayanışmaya ve birliğe ihtiyacı vardır. Bu halkın gelişmeye değişim dönüşüme ve kendisini örgütlemeye ihtiyacı vardır. Fakat son 10 yılda bakıyoruz ki Önder Apo'nun perspektifi ve yorumlarına göre örgütlenmede yenilenme çok azdır. Şüphesiz ki eksiklik yetmezlik bizimdir. Ezidi birliğinin ve federasyonun eksikliğidir.

Ezidi toplumunu yakından takip eden bir hareket olarak, son yıllarda Almanya ve birçok alanda Ezidi halkının yaşadığı yerlerde özellikle gençlerin bir çıkmazın içinde oldukları görülüyor. Hatta bu çıkmazdan kurtulmanın yolu olarak ölümü tercih etmekte olduklarını duyuyoruz. Bu çok acılı ve ağır bir durumdur. Bize gelen bilgilere göre birçok genç kendisini öldürmektedir. Onlarca gencin evlerinden kaçarak, inançlarından koparak memnuniyetsizlikle yaşadıklarını duymak doğrusu acı verici bir durum. Bu tehlikeli bir durumu ifade ettiği gibi bu tehlikeyi, özgürlük hareketine inanan herkes in iyi görmesi ve bu durumu sorgulayıp üzerinde düşünmesi gerekiyor. Neden bu kadar umutsuzluk var? Bunun tersi olması gerekiyordu.

Kürt özgürlük hareketi Kürt halkında sorunları çözecek güçlü bir ruh oluşturmuştur. Kürt halkı artık çaresiz değildir. Sorunlara asla teslim olmaz. Kendi sorunlarını kendisi çözer ve kendini yaşamının perspektifi haline getirir. Fakat neden Ezidi toplumumuz bunu görmüyor? En umutsuzlar bile örgütten ve mücadeleden büyük umutlar alıyor. En inançsızlar örgütten büyük inanç alıyor. En korkaklar büyük cesaret sahibi oluyorlar. Kimse kendini düşünmüyor ve amansızca kendisini feda ediyor. Bu kadar gelişme, değişim-dönüşüm, bilinç düzeyi ve bu kadar büyük bir duruş varken bu kadar küçük düşünme, kendini bu kadar çaresiz kılma, kendini daraltama kabul edilemez. Bir aile sorununu çözememe ve kendini öldürmek onaylanamaz.

Özgürlükten kaçış, halkının kültüründen kaçış Ezidi halkı için kabul edilemeyecek bir durum olduğu gibi biz bunu tehlikeli görüyoruz. Bunun için temelden değişim gerekmektedir. İlk değişim sınır konulmadan ve tereddüt göstermeden Ezidi gençlerinin Kürt özgürlük hareketi ile bütünleşmesi ve katılım sağlaması olmalıdır. Hareketle paylaşım içinde olmaları ve gelişen bu düzeyden faydalanarak kendileri için örgütlenme zemini yapmaları gerekir. Örgütle tereddütlü bir ilişkiye geçmeleri halinde kendilerince dağlara gelip şehit düşeceklerini düşünüyorlar. Bunlar çok küçük hesaplardır. Asıl tehlike bu küçük düşünmededir ve bu dağlarda yaşamaktan, savaş vermekten yüz kat daha tehlikelidir. Her şey dağlara gelmek değildir, ama bu bir yurtseverlik görevidir. Özgürlüklerini elde edebilmeleri için fedakarlığı, kahramanlığı, direnişi bulundukları yerde de geliştirebilirler. Katılım sağlayarak bir kadro olmak, militan olmak büyük bir onurdur. Zaten bu şartlarda başka türlü toplumun öncülüğü yapılamaz. Gençleri özgürlük hareketinden koparmak diğer bir yandan egemen sisteme teslim etmektir. Egemen sistem insanlık değerlerinden uzaklaştırır.

Toplumsal değerlere bağlılık gericilik anlamına gelmemeli

Kapitalist sistem postmodern bir kültür oluşturuyor. Kapitalist modernite emperyalizm öncülüğünde yürütülüyor ve kültürel olarak en çok gençleri etkiliyor. Kapitalist kültür

sevgi ve saygıyı ortadan kaldırıyor. Bütün insanlık değerlerini anlamsız kılıyor. Aileyi özünden boşaltıyor.

Yine izliyoruz ki genç Ezidi kızlarımız 21. yüzyılda alınıp satılıyor. Hala başlık parasıyla değeri ölçülüyor. Bu kadar gelişkin bir alanda yaşıyorsun fakat ruh beyin ve düşüncede bu kadar geri düşünüyorsun. Toplumsal değerlere bağlılık olmalı ama bu gericilik anlamına gelmemelidir. Sizin de bildiğiniz üzere toplumda PKK öncülüğünde birçok devrimsel gelişme yaratıldı. Özgür bir kız bir dünyaya bedeldir. Özgür bir kızın hiçbir karşılığı olamaz. Bir kızın özgür yaşayabilmesi için, bir kızın eşit yaşaması gerekir. Bunun için de adalet gerekir. Bu olmazsa onlarca genç kız çirkince bir yaşamın ortasında kalacaklardır. Ne özgür ne de mutlu yaşayabiliyorlar. Çok büyük bir tehlikeye karşı karşıyalar. Onlarca genç kız bu yaklaşımdan dolayı evlerini terk ediyor. Sadece gönülsüz evlilik yaptığı için aileyi ve toplumu terk ederek, insanlık değerlerini ayaklar altına alıyor. Bu Ezidi toplumu için büyük bir tehlikedir. Eğer bu düzelmezse erime gerçekleşir. Yani toplumsal değerler karı bir suya bırakır gibi küçülür. Marjinalleşir, daralır ve yok oluşa doğru gider. Bu tehlikenin görülmesi gerekiyor. Bu görülmezse o zaman diyeceğiz ki Ezidi birliği çalışmasında başarısızdır.

Alman devleti çıkarsız tek kuruşu bile hiç kimseye vermez. Eğer bugün bazı örgütlenmeler adı altında Ezidi halkımıza yaklaşılıyorsa bu onların büyük hesaplarındandır. Onların temel amacı halkın tümünü kendine bağımlı kılmak ve bütün o gençleri kendisi için köle gibi kullanarak, bütün değerlerinden uzaklaştırmaktır. Bunun için ne yapılması gerekiyorsa yapmaktadır. Her şeyden önce bu tehlikenin tartışılarak ve yorumlanarak bu temelde en doğru ortak kararların alınması gerekir. Ezidi halkının bu temelde bir konsensüse ulaşması ve bunun önünü almak için ne gerekiyorsa onu yapması ve bunu en temel görev olarak bilmesi zorunludur. Bütün imkanları yaşamsallaştırılması, başka bir zamana ertelememesi ve şikayetlerini başkalarına yapmaması gerekiyor. Kendi kendilerinin çözüm gücü olmalı ve sorunları doğru tarzda ele almalıdırlar.

Ezidi halkı Kürt özgürlük mücadelesiyle bütünleşmeli

Biz Kürt özgürlük hareketi olarak, Ezidi halkının değerleriyle yaşaması için, bu değerli halk için elimizden geleni yapmaya hazırız. Bu bizim için bir emir ve büyük bir görevdir. Bunun için başta Ezidi halkımızın PKK ile bütünleşmesi gerekiyor. Çünkü PKK ezilen halkların partisidir. Özgür olmayan inançların partisidir. Ezidi halkımız inançları nedeniyle çok fazla acı çekmiş, katliamlarla yüz yüze kalmıştır. En son olarak iki yıl önce 2007 yılında Şengal'de 500'ü aşkın Ezidi kardeşimiz vahşice katledildi. Hala da yapılan katliamın etkisi altındalar ve özgürlük hala gelişmedi. Hala da toprakları işgal altındadır. O zaman diyebilir mi ki ben özgürüm? Diyebilir mi ki Kürt ve Kürdistan benim işim değil? Tabii ki bu şekilde bir bahis söz konusu olamaz. Nasıl ki '80 yıllından önce Abdullah Sevgat'-lar, Binevş Agal'lar, Behiye Yaşit'ler, İrfan'lar, Şexmus'lar, Xanê'ler direniş ruhuyla, doğru bir militanlıkla, fedakarlıkla ve büyük bir inançla katılım sağlamışlarsa, genç Kürt kız ve erkeklerinin bunları kendilerine esas alması gerekir. Ezidi halkımızın bu temeller üzerinde kendini katması, kendini örgütten uzak tutmaması gerekir. Bu kadar derin değerlerini, dilini ve kültürünü korumak için bu yaşamsal değerlerini koruması gerekir. Bu temelde örgütü kendi örgütü gibi görmelidir, sahiplenmelidir. Eğer bu yapılmazsa sonuç erime ve büyük darbe yemek anlamına gelecektir.

Örgütten, Kürt özgürlük hareketinden uzak bir Ezidi fiziki olarak yaşayabilir, fakat ruhsal olarak bir ölümü yaşayacaktır. Bu en tehlikeli ölüm biçimidir ve bu kabul edilemez. Binyıllarca teslim alınamayan ve bugün en somut olarak PKK'de gerçekleşen Ezidilik ruhunun esas alınması gerekir.

Zerdüşt felsefesinin devamı olarak Ezidi halkımız özellikle ahlaksal anlamda kendi ayakları üzerinde sağlam durmalıdır. Binyıllardan beri süre gelmiş tarihi mirasına, değerlerine ve inançlarına bağlı kalmalıdır. Herkesten önce bu yaklaşımı Ezidi halkımızdan beklemekteyiz. Özgürlük hareketi olarak yaşanan bu eksiklere çözüm olma temelinde yaklaşacağımızı belirtiyoruz. Bunun için güçlü bir temelin olduğuna inanıyoruz. Bu esaslar üzerinde insani mücadeleyi geliştirmeleri gerekir. Ezidi gençlerimiz kendilerini buna daha fazla katmalıdır. Dernek çalışmalarında kendini geliştirmeli, örgütte yerini almalı ve bütün imkanlardan faydalanabilmeli ve bu temeller üzerinde mücadelesini daha fazla ileriye taşımalı, geliştirmeli ve zafere kadar da durmamalıdır.

Özgürlükle sözleşmiş toplum

“Bilinç düzeyinin tabandan gelişimi ve bu temelde kadın öncülüğünün daha fazla belirginleşmesi sorunun çözümünü sağlayacak en belirleyici husustur. Bilinçlenmiş kadın bilinçlenmiş toplumdur. Dolayısıyla toplumsal bilinç düzeyini geliştirmek erkek egemenlikli-devletçi zihniyetin dayandığı alt yapıyı dönüştürerek o ideolojik yaklaşımı temelsizleştireceği gibi aşılmasını da zorunlu hale getirecektir. Erkek egemenlikli kültür de, onun koruyucusu devlet ve kurumlar da bu temelde işlevsizleşerek dönüşme mecburiyetiyle karşı karşıya kalacaktır. Kurulacak özgür kadın akademilerinde çocukları ve kadınları eğitmek, bilinçlendirmek yeni bir kültürün temelini de oluşturacaktır”

Özgürlük olgusunu tanımlarken, doğal denkleme aykırı yönlerin tespiti kadar bunun nedenlerini anlayabilmek, yani kaynağını tespit ederek bunları gidermek tanımı anlamına kavuşturabilir. Dolayısıyla özgürlük sorununu doğuran doğal nedenler, ya da kişisel belirleyicilikler değil, doğalın dışında örgütlemeye biçim veren düşünceler ve buna dayalı sosyal siyasal gerçekliklerdir. Soruna bu temelde yaklaşım mevcut toplumun yaşadığı sorunları daha anlaşılır, çözümünü mümkün kılabilir. Dolayısıyla toplumsal sorunlara inerken, bunun kaynağını göz ardı etmek mevcut sistemin dışına çıkmamayı ifadelendireceğinden, ne sorun anlaşılır, ne de çözüm geliştirilebilinir. Toplumun ciddi bir şekilde özgürlük sorununun olduğu tartışma götürmez. Buna yön veren gerçeklik, ataerkil ideoloji ekseninde biçim bulan yaşam anlayışı, felsefesidir; toplumda kanıksanmış bu gerçeklik, içerilmiş köleliği, sistemin gönüllü uygulayıcılığını doğuruyor. Bu nedenle cinsiyetçi toplum çerçevesinde örgütlenmiş geleneksel dokunun köleliği bireyi zorunlu uygulama gücü haline getirerek doğal olmayanı sürekli üretmekte. Bu şekilde toplum sistemi üretir, sürdürür hale gelmekte. Yaşanma biçimi değişmekle birlikte, bu durum bir sistem sorunudur. Mevcut toplumların hiç biri bunun dışında tutulamaz, sadece bir halka ve kesime mal edilemez. Dolayısıyla geri toplum, geri halk yoktur, erkek egemenlikli-hiyerarşik sistem gerçeği ve bunun kendisini toplumlarda örgütleme ve yürütme biçimidir esasında toplumlara yön veren.

Tecavüz bir insanlık suçudur ataerkil ideolojinin ise en çirkin yüzüdür

Soruna bu perspektiften yaklaşım cinsiyetçi toplum ölçülerinde şekillenmiş geleneklerin gücü ve bunun yol açtığı sonuçları daha anlaşılır kılar. Veri-li toplumun ölçüleri kadını mülkleştirerek her türlü kölelik yükleniminin merkezi haline getirdiği gibi erkeğe de bu mülküne sahip çıkma sorumluluğunu vermiştir. Cinsiyete indirgenmiş toplumsal yasalar ait olma ve sahip olma olgularına yüklediği anlamla sosyal gerçekliği belirlemekte. Bu temelde namus olgusu gerçek anlamının ötesinde değerlerden yoksun ait-sahip denkleminde bir yere oturtularak kadının yaşam ya da ölüm gerekçesi, erkeğin ahlak ya da ahlaksız olma gerekçesine dönüşmekte. Aslında bu şekilde insana dair olmayan bir ahlak yaklaşımıyla toplum kanunları hiyerarşik cinsiyetçi sistemin temel dinamik gücü olmakta. Bunun bir ucu "namusuz" lakabıyla öldürülen canlar, namusu kurtarmak adına katil olmuş kişiler iken, diğer bir ucu ise mal sahiplerinin rekabeti olarak da değerlendirilebilecek tecavüzcü kültür ve bunun aktif temsilcileridir. Bu değer yargılarına sahip bir toplum içerisinde yaşanan olayları lokalleştirmek, bireylere indirgemek gerçek suçluyu saklayacağı gibi bunu değiştirme imkanını da ortadan kaldırır. Bunu göz önünde bulundurarak kurban ve suçluyu birbirinden doğru ayrıştırmak gerekir. Elbette burada katili meşru gören bir tutum gelişmemeli ama katili ona sevk eden, kadını kurbanlaştıran gerçek nedeni bularak soruna köklü çözüm bulmak, bu anlamda geleneklerin içeriğini değiştirebilecek özgürlük ahlakıyla anlam bulmuş bir kültür yaratmak önemlidir.

Çokça gündeme gelen töre-namus cinayetleri cinsiyetçi toplum geleneğinin kendi hükmü temelinde kendi işleyiş yasalarını uygulamanın ötesinde bir şey değildir. Son dönemlerde gündemleştirilerek adına dernek kurulan Güldünya örneği yaşanan binlerce olaydan bir tanesidir. Tecavüze uğradığı için "namus"u kirletilen, bu nedenle kardeşi tarafından öldürülerek "lekesi temizlenen" bir kurban. Güldünya ya da diğer binlercesi saldırıya uğramalarına rağmen bunun suçlusu ilan ediliyorlar ve bu nedenle kanları akıtılıyor. Oysa tecavüz bir insanlık suçu, ataerkil ideolojinin en açık, dolayısıyla en çirkin yüzüdür. Bir kadının biyolojik varlığa indirilerek bedenine kendi istemi, duyguları, kişiliğine rağmen saldırılması nasıl onun suçu olabilir ki? Kardeş kardeşi neden öldürmek zorunda bırakılıyor, çünkü ona baskı yapan geleneğin gücü var, ya namusu temizler, ya da namusuz olur ve toplumdan dıştalanır. Bunu göze almak toplumun ağırlıkta kesimine zor gelir ve kardeş katili olmayı tercih eder. Zaten birey buna inandırıl-

mıştır; namusun temizlenmesi gerekiyor. Tecavüzcü kültüre karşı gelmek, onunla mücadele etmek daha zor gelir savunmasız bir kadını öldürmekten.

Kadını mülkleştiren zihniyet tecavüz kültürünün gerçek mimarıdır

Bu nedenle sistemin ayıbı büyük bir aldatmayla kadının ayıbına dönüştürülür. Oysa yüzü kara olan sistem ve onun gelenekleridir, kadını insan statüsünden uzaklaştırarak kurbanlık koyuna dönüştüren, erkeğe pervasızca bir kadına tecavüz ederek ruhunu, kişiliğini parçalama cesareti veren, sonrasında da yine erkeğe namusu kurtarma sorumluluğu yükleyen kirli zihniyet ve onun örgütlenme biçimidir. Tecavüz kültürü hangi gerçeğe dayalı gelişiyor ve asıl suçlu o olmasına rağmen neden üzerine gidilemiyor, çünkü kadını mülkleştiren zihniyet tecavüz kültürünün gerçek mimarıdır. Erkek egemenlikli ideoloji devletten aileye kendisini üst ve alt kurumlarına kavuştururken, hiyerarşikleştirdiği toplumsal ilişkilerin içeriğini belirlediği gibi sürdürülme koşullarını da belirlemiştir. Dolayısıyla bir kardeş ölürken, diğer kardeşin zindanlarda katil ve kendi kardeşine kurşun sıkmanın ruhunda yol açtığı kirlenmeyle yaşaması trajedisi ortaya çıkar. Bedeni kirletilerek kişiliğine saldırılmasına rağmen kurban olarak belirlenen kadının yüreğindeki isyan, karşı karşıya olduğu haksızlık hangi kelimelerle anlatılabilir, toplumdan dışlanmayı göze almayarak masum kardeşinin canını alan bir birey ruhunda huzur bulabilir mi, hangi gerçeklik insanı özüne bu kadar yabancı kılabiliyor? Bu sorular sorularak cevap bulunmalı. Yoksa bir dernek kurarak, adına konserler düzenleyerek çözüm bulunabileceğini sanmak, hatta bu gerçeklikten kendini soyutlamak çözüm değildir. Hele kaynağı ataerkil zihniyet olan bu trajediyi Kürt halkını küçük düşürmek adına kullanmak, basında bu temelde işleyerek siyasal amaçlarına hizmet ettirmek soruna duyarlı yaklaşım değil, tersinden ahlaki bir sorundur.

Kürdistan'da gelişen özgürlük hareketi karşısında şiddet, geleneğe dayalı tutuculuktan tutalım da kadının fuhuşa sürüklenmesi ve şiddete maruz bırakılması bizzat devlet tarafından özel savaş kapsamında geliştirilmektedir. Buna rağmen Kürt toplumunu vahşi ve geliştirilmesi gereken bir topluluk olarak göstermeye çalışmak elbette onun ne kadar sömürülmesi gerektiğini ispata çalışmanın dışında bir gerçeğe sahip değildir. Oysa dünyada yapılan istatistik sonuçlarından da anlaşıldığı gibi her gün tecavüze uğrayan binlerce kadın vardır, belki bazı toplumların gelenekleri öldürmekle cezalandırmaz, ama bu durum da tecavüzlerin sürmesinin önünü alamamaktadır. Bir şiddet türü olan tecavüzün yanı sıra aile içi şiddet, devlet şiddeti, toplumsal şiddet, ekonomik şiddet vb. tarzlarda kadın korkunç bir tahakküm ve zor gerçeğiyle karşı karşıya kalmakta ve bunun sıkışmışlığıyla anlamını yitirmiş yaşamını sürdürmeye çalışmakta. Bu temelde kadına karşı şiddeti evrensel bir gerçeklik olarak ele alıp genel anlamda sistemin tüm ayaklarına karşı mücadele yürütmek ve bulunduğumuz toplumsal gerçeği değiştirmek gerekmektedir. Elbette Kürt toplumu olarak kendi geriliklerimizi de bu perspektifle ele alıp çözümleyerek sistem karşıtı bir mücadeleyle cinsiyetçi kültürü aşmak ve trajedilere kadını yaşama katarak, erkeği egemenlikten arındırarak son vermek tek çözümdür.

Başkan Apo'nun "Güldünya mazlumdur, kendisini öldüren kardeşleri de suçlu değildirler! Burada sorun gelenekten kaynaklanıyor. Suçlu olan gelenektir, asıl suçlu o kızı iğfal eden erkektir, hâkim olan erkek egemen zihniyetidir. O iğfali yapan halen belli değil, değil mi? Onun kardeşlerini suçlayamayız, geleneksel namus anlayışıyla yapmışlar, onlar bu yanlış anlayışın kurbanıdırlar. Özgür kadın akademisinden kastettiğim bilinçlenmiş, özgür kadındır. Hatta Avrupa'da buna bilinç yükseltme hareketleri diyorlar..." belirlemesi soruna çok açık bir şekilde tanım getirdiği gibi çözümünün de neyin üzerinden gelişmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Yani sosyal devrime, bunu geliştirebilmek için gerekli mücadele araçlarına, bu temelde yeni ve özgür bir yaşamla özgür ahlaklı bir toplumsal örgütlenmeye ihtiyaç var. Sosyal devrim cinsiyetçi toplum gelenekleri ve kurumlarıyla uzlaşma değil, kesinlikle aşılmasını gerektirir. Ataerkil kültürün aşılması elbette kendiliğinden olamaz, çünkü uzun bir zamana dayalı kendi kurumlaşmalarını ve toplumsal işleyişini belirlemiş bir ideolojik gerçekliktir söz konusu olan. Bu nedenle özgürlük ideolojisi çerçevesinde alternatif ideolojiye dayanarak bunu güçlü mücadele araçlarına kavuşturmak, bu temelde sistemi geriletirken, toplumsal bilinç düzeyini yükseltmek gerekmektedir.

Bilinçlenmiş kadın bilinçlenmiş toplumdur

Kürt kadını soruna marjinal yaklaşan çevrelerin ötesinde Başkan Apo'nun kaynaklık ettiği özgürlük ideolojisine dayalı önemli bir amaç netleşmesine ve bunu sağlayabilmek için bir mücadele örgütüne sahiptir. Fakat bunu topluma daha güçlü mal etmek ve dönüştürücü olabilmek açısından bilinç düzeyinin tabandan gelişimi ve bu temelde kadın öncülüğünün daha fazla belirginleşmesi sorunun çözümünü sağlayacak en belirleyici husustur. Bilinçlenmiş kadın bilinçlenmiş toplumdur. Dolayısıyla toplumsal bilinç düzeyini geliştirmek erkek egemenlikli-devletçi zihniyetin dayandığı alt yapıyı dönüştürerek o ideolojik yaklaşımı temelsizleştireceği gibi aşılmasını da zorunlu hale getirecektir. Erkek egemenlikli kültür de, onun koruyucusu devlet ve kurumlar da bu temelde işlevsizleşerek dönüşme mecburiyetiyle karşı karşıya kalacaktır.

Toplumsal zeminde bilinçlenmeyi sağlayarak özgürlük ideolojisine dayalı yeni bir geleneğe kavuşabilmek açısından Özgür Kadın Akademileri temelinde örgütlenmelere gitmek ve bunları içeriğine denk bir işleve kavuşturmak sisteme alternatif beyinler ve uygulama gücünü, ortaklaşmış ölçüleri geliştirecektir. Bu türden akademilerde kadını, çocukları eğitmek, bilinçlendirmek yeni bir kültürün temelini oluşturacaktır. Öncelikle erkek egemen ideolojileri eleştiriden geçirerek doğal toplumu, ka-

dın ve erkeğin gerçek içerik ve karakterlerini tanımak, bunun için tarihsel, felsefik bir derinliğe ulaşmak, erkek egemenlikli kültürün yol açtığı cinsiyetçi tahakküm, insanlar arası statüsel farklılaşma, doğadan kopuş temelinde gelişen üç köklü çelişkinin aslında doğal olmadığını, nedenlerinin siyasal ve toplumsal olduğunu kavramak, buna dayalı şekillenmeyi doğru çözümlemek, bu temelde gerçek öze ulaşma çabasıyla erkek egemenlikli sistemin verili kimlik ve tanımlarını aşmak bu akademilerin en temel işlevi olabilmelidir. Verili kadın ve erkek kimliklerinin özde sistemi beslediğini, tahakkümün en temel zemini olduğunu, bu kimlikleri doğal kabul etmenin de içerilmiş kölelik anlamına geldiğini kavramış bir toplum, elbette her türden baskıyı bertaraf edebilmek açısından verili olan her şeyi reddederek özgürlük ölçüleri, yani insan olmanın gerekleri çerçevesinde öz kimliğini belirginleştirir. Bu tür kurumlarda yaşam nedir, kadın kimdir, erkek kimdir, özgürlük nedir, gelecek nedir, anlam nedir, toplum olmak neyi gerektirir, ortak aklı belirleyen ölçüler ne olmalıdır, kendini nasıl savunmak gerekir vb. sorular sorularak cevaplandırılmalı ve bunun içselleştirilmesiyle yeni bir yaşamın temelleri oluşturulmalı. Güldünya değil, tecavüzcünün sorumlu tutulacağı, katil olması halinde toplumda kabul edilen değil, tersinden bunun bir insanlık suçu olduğunu kanıksamış bir toplumun baskısıyla doğru düşünmek ve davranmakla ruhu ve vicdanı özgür kardeşler yaratılmalı.

Yenilenmiş insan özgür gelecektir

Mülkleşmiş kadın, mülkünün cinsiyetinde sıkıştırılarak köleleştirilmiş erkek değil, insan kadın ve erkek kişiliğiyle toplum yeniden oluşturularak egemenlikli sistem yenilgiye uğratılmalı. Düşünceden duyguya, güdüden davranışa, üsluptan anlayışa, sanattan estetik yaklaşıma kadar yenilenmiş insan, özgür gelecektir. Bilinç insanlığın en temel ilerleme, özüyle buluşma aracıdır. Bilinç özgür toplum kimliğidir. Sistemin aldatmaları bilinçsizleştirilmiş, düşünemeyen, verili olanın ötesine geçemeyen kişi ve bunlardan oluşan topluma dayandığından, bunlar karşısında bilinçlenmek en temel mücadele aracıdır. Akademileri bu temelde işlevli kılmak, çocukları bu temelde eğitmek, kadını, erkeği bilinçlendirmek dönüşümü somutlaştıracağı gibi kendi sistemini yaratma gerekliliğini geliştirir. Egemenlikli kültür ve kurumlaşmalarına dayalı her türlü kölelik ancak bu şekilde aşılabilir. Kuşkusuz kadın sorunu çerçevesinde örgütlenen bir çok kurum var, ama sorunu doğru tahlil edememek, ya da mücadeleyi göze alamamaktan kaynaklı marjinal, elit ve toplumu dönüştürmek gibi bir amacı olmayan kesimler çözüm gücü olamazlar. Entelektüel güç topluma yeni bir yaşam alternatifi sunduğu oranda gerçekten aydınlanma anlamına gelir ki, bu noktada soyutluk sisteme entegre olmanın ötesinde bir sonuç yaratmaz. Bu nedenle akademilerin bilinç geliştirmesini toplumsal zeminde somutlaştırmak, toplumun gelişim ölçüsünü aydınlanmanın göstergesi olarak ele almak yeni bir kültürel şekillenme yaratır. Bu nedenle hem hızla akademik çalışmaları başlatmak, hem de bunu elitleştirecek, dolayısıyla anlamından ve amacından uzaklaştıracak marjinal yaklaşımlara izin vermemek önemlidir. Dev gibi özgürlük imkânı yaratabilecek altın değerinde bir çok kurumlaşma bu hatalar yüzünden tam işletilemedi, dolayısıyla oluşum nedeniyle arasında mesafe gelişti. Toplumdan ve toplumun gelişim düzeyinden soyutlanmış hiçbir özgürleşme çabası sonuç alamaz. Bu nedenle özgür ve iradeli bireyi yaratarak, özgürleşmiş toplumu hedeflemek, dolayısıyla tabana dayalı bir bilinçlenme çalışmasını amansızca bir mücadeleye dönüştürmek en temel görevdir. Şiddet ve zorba kültürü insan gerçeği karşısında cahillik, kendini bilmezlik, özünden yabancılık ise bunları aşacak tek güç; bilinç temelinde kendini yapılandırmış toplumdur.

Toplam ifade olarak; erkek egemenlikli kültür temelinde şekillenmiş geleneksel toplum dokusu özgürlük inancı, bilinci ve ahlakı temelinde aşılmayı gerektirir. İnsanın insanca öze dayalı yaşamı mümkün ve yaşanılabilir olacak tek gerçektir. Bilinçlenmiş ve bu uğurda mücadeleyle bilincini yaşamsallaştırmış bir gerçeklik, her türlü köleliğin aşılması kadar özgürlüğü ütopya olmaktan çıkarıp somut bir gerçeğe dönüştürebilir. Toplumsal trajediler kaynağını erkek egemenlikli zihniyet ve sisteminden alıyorsa, eşitlik ve öze dayalı yaşam da özgürlük ideolojisine dayanmaktadır. Bu gerçeklik temelinde gelişen mücadeleyle kadın 21. yüzyılın öncü gücü olarak kendisini ortaya koyarken, toplumu dönüştürme dinamiği olması gerçeğiyle Kürt toplumunu özgürlük sisteminin gelişiminde öncü toplum konumuna getirecektir. Bilinç, öz irade, gerçek duygular, güçlü yürek, amansız mücadele, Başkan Apo'nun kadınlara, halklara en büyük armağanıdır. Bu büyük bir güç kadar dönüşmemiz gerektiği zorunluluğunu doğurmaktadır. Özgürlükle sözleşmiş bir toplum, her türlü geriliği aşarak eşit ve anlamlı olmanın onuruna varmış toplumdur. Bu bizim ahlak ölçümüz, yeni toplum geleneğimizdir.

Devrimci kültür ve ahlak

"Şimdiye kadar insanlık temelde iki değerler sistemi yaratmıştır. Bunlardan birincisi, insanlaşmayı var eden, insanın bir varlık olarak dünyamız üzerinde yaşamasını sağlayan komünal değerler sistemidir, başka bir deyişle komünal kültür değerleridir. Biz bu sistemi ve değerler dünyasını günümüzde komünal demokratik duruş olarak tanımlıyoruz. Diğer bir yaratım biçimi ise, devletçi ve iktidarcı egemenlikli toplum dediğimiz şekilleniştir. Dolayısıyla bu iki biçim veya sistem, yaratılan kültür ürünlerinde ve değerlerinde karakterleriyle kendilerini ifadeye kavuştururlar"

İnsanın ihtiyaçlarını giderme çabası kültürel değişimin temelidir

Kültür ürünlerini insanla bağlantılı olarak iki ana başlık biçiminde ele alabiliriz. Kültürel değişim içerisinde ağırlıkta kalıcı olan değerler vardır. Bazı toplumsal yaratımlar da dönemsel ihtiyaçları karşılamak için ortaya çıkmışlardır dedik. Yaratılmasına sebep olan ihtiyaçlar giderildikten sonra da ortadan kalkmış ya da biçim değiştirmiş kültür ürünleri söz konusudur. Kalıcı olanlar toplumsal gerçekliğin özüyle çok sıkı bağlantı içinde olmayı ifade ederler. Bunlar toplumu var eden, onu bir arada tutan ve devamlılığını sağlayan şeylerdir. Başka bir deyişle kalıcı olgulardır. Örneğin paylaşım, toplu yaşama alanları olarak köyler ve kasabalar, konuşma yani dil, düşünce vb olgular kalıcı şeylerdir, insanla birlikte vardırlar. Bir de toplumun temel özelliği olan sürekli değişim ve dönüşüme paralel olarak değişen şeyler vardır. Bir yerleşim biçimi olarak köy ve şehir belki değişmez, bir arada yaşam olgusu değişmez; ama köy büyüyüp küçülebilir, evlerin mimarisi değişebilir, evleri yaparken insanların kullandığı malzemeler değişebilir. Bu değişim kendisiyle farklı bir biçim yaratabilir. Bu değişim o yapıyı dayanıklı ya da zayıf kılabilir. Bunlar da kültürel yaratımlardır. Kültürel değişim içinde ele alınabilirler.

Bu olgular da insanları etkiler. Örneğin bir yerde taştan ev yaparsanız, bu eylem kendisiyle birlikte farklı bir yaşam alanı, üretim alanı ve farklı ilişkiler geliştirir. Ağaçtan ev yaparsanız, bu çok farklı şeyler gerektirebilir. Ağaçtan ev yapmak için testere önemli bir araçtır. Taştan ev yaparken de balyoz önem kazanır. O zaman ağaçtan ev yaparken, testere yapımı bir kültür olarak ortaya çıkar. Taştan ev yaptığınızda da balyoz yapma kültürü gelişir. Bütün bunlar zincirleme bir şekilde insanların duygularını, düşüncelerini, emeklerini, emek süreçlerini ve toplumun kendi içerisindeki ilişkilerinin hepsini etkiliyor. Örneğin ormanın hiç olmadığı bir yerde testere pek bilinmez. O zaman bu araç kimsenin işine yaramaz. Taşın olmadığı bir yerde de belki balyoz bilinmez. Bu araçların ortaya çıkması için yaşamda kendilerine ihtiyaç duyulması gerekir. Burada şu ortaya çıkıyor, bunlar Marksist teoride çok çözümlenmiştir: İhtiyaçlar kültürel ürünlerin ortaya çıkması için belirleyici olmaktadır. Engels'in deyişiyle, "ihtiyaç keşfin anasıdır."

Coğrafyaya, ihtiyaçlara, toplumsal değişim ve dönüşüme göre bir de böyle değişen kültürel ürünler ve yaratımlar vardır. Değişenler içerisinde bir kısmı yok olabiliyor, yani ortadan kalkabiliyor. Bu değerler içerisinde sürekli bir değişimi yaşayanlar olabiliyor. Örneğin üretim araçları sürekli değişen kültür değerlerimizdir. Kültür içinde üretim tarzı ve araçları sürekli değişen yaratımlardır. Toplayıcılık ve avcılıkla ilk üretim işine başlayan insanlığın, günümüzde fabrikalarda ne tür ürünler ortaya çıkardığını biliyoruz. İnsanlık tarımda eliyle toprak kazmaya başlamışken, bugün traktörlerle artık büyük tarlaları tarıma açabiliyor. Bu anlamda kendi içerisinde sürekli bir değişimi yaşayabiliyor.

Kültür ürünlerinde değişim için toplumsal ihtiyaçların dayatıcı olması ve insanların bunun farkına varması gerekiyor. Bu değişimin nasıl tanımlanacağı ve hangi tarzda değerlendirileceği sorunlarıyla karşılaşmış oluyoruz. Bu, kültürün ideolojik alanıyla ilgili bir durumdur. İhtiyaç olarak ortaya çıkan durum toplumun herhangi bir tabakası ve sınıfı için neyi ifade eder sorunu, her dönemde en ciddi kültürel olgu olur. Bu değişim nasıl tanımlanacaktır? Bu değişim nasıl ve nereden ele alınacaktır? Burada kültürün nasıl değişeceği olgusu ön plana çıkar. Toplumsal yaşam ve ilişkilerde değişimin kendisi doğal bir süreçtir. Bu sürekli oluyor, ama bunun kültürleşmesi konusu ve nasıl değiştirileceği çok önemlidir.

Kültür olgusunda değişim ilkesinden bahsettik. İnsanın ihtiyaçları temelinde doğan boşlukları, gereksinimleri gidermesi çabası kültürel değişimin temelini oluşturur. Ama bunları nasıl değiştireceği konusunda yine insanın yarattığı kültür ürünleri, kimliğini ifade eden maddi ve manevi değerler önemli oranda belirleyici rol oynar. Yani kültürel değişim ihtiyacını da yine kültürel yaratımların karakteri tayin eder.

Şimdiye kadar insanlık temelde iki değerler sistemi yaratmıştır. Bunlardan birincisi, insanlaşmayı var eden, insanın bir varlık olarak dünyamız üzerinde yaşamasını sağlayan komünal değerler sistemidir, başka bir deyişle komünal kültür değerleridir. Biz bu sistemi ve değerler dünyasını günümüzde komünal demokratik duruş olarak tanımlıyoruz. Diğer bir yaratım biçimi ise, devletçi ve iktidarcı egemenlikli toplum dediğimiz şekillenmiştir. Dolayısıyla bu iki biçim veya sistem, yaratılan kültür ürünlerinde ve değerlerinde karakterleriyle kendilerini ifadeye kavuştururlar. Şöyle bir gerçeklik vardır: İster komünal toplum döneminde, ister devletçi toplum döneminde yaratılmış olsunlar, bütün değişim ve dönüşümler nihayetinde insanların ihtiyaçları içindir. Bu anlamda özellikle insanların somutlaştırdığı kültür ürünleri toplumsal bir ihtiyacın sonuçlarıdır. Ama toplumsal sistem içerisinde bunların nasıl tanımlandığı, ne biçimde değerlendirmeye tabi tutuldukları, insanların hizmetine ne biçimde koşturuldukları en önemli hususlar olmaktadır. Çünkü bu ilke toplumsal tarz dediğimiz gerçekliği ortaya çıkarır.

Kültürel değerler toplumsal yaşama destek versin diye yaratılır

Devletçi toplum kültürüyle komünal toplum kültürü arasında farklılıklar vardır. İşin özünde her ikisi birbirine kökten karşıttır. Burada şöyle bir gerçeklik ortaya çıkar: Biz kültür derken, çok genel olarak iki kültürden bahsediyoruz. Bir insanın günümüzde komünal demokratik duruşuna yol açan değerler sistemi, bir de toplumun devletçi şekilde saptırılmasından sonra biraz da zorla yarattığı şeyler olarak değerlendirebiliriz. Bu, tıpkı doğada her şeyin düalite biçiminde var olması gibidir. Böyle bir tanımlama yapmak, en genel anlamda kültürü sadeleştirme olarak belirtilebilir. Dolayısıyla kültürel yaratım dünyasını bir yönüyle bu biçimde somutlaştırmaya çalışabiliriz.

Toplumsal yaşamımızı devam ettirirken, çok zengin pratikler ve üretimler gerçekleştiririz. Ancak bu pratik ve üretim zenginliğinin insanla ilişki biçimi ve insan pratiği sonucunda ortaya çıkan kültür ürünleriyle insan arasında kurulan mekanizma kendi içinde temelde iki karakterde işler. Bu da iki kültürün varlığını ifade eder. Kültürü temelde komünal demokratik toplum kültürü ve devletçi toplum kültürü tarzında ayrıştırırken, aslında bahsedilen, maddi ve manevi kültürün insanla arasında kurulan ilişki biçimidir. Her kültür değeri toplumsal yaşama destek versin diye yapılır. Kimsenin malı olmaz. Toplumsal bir organizasyon vardır; bu organizasyonun işlemesi için gerekli olan değerlere -maddi ve manevi kültür değerleri- ihtiyaç duyulur. Ancak bu ihtiyacı karşılayan değerlerle insan arasında kurulan bağ kültürün karakterini belirler. Örneğin saban veya traktör tarım için icat edilmiş kültürel araçlardır. Toplumun açlık sorununun giderilmesine katkı sunarlar. Buraya kadar sorun yoktur. Ama bu araçların kimin mülkiyetinde olduğu, nerede nasıl kullanıldıkları sorusunun cevabı, bu kullanmanın komünal kültürü mü yoksa devletçi kültürü mü ifade ettiğini ortaya çıkarır. Bir neolitik köyünde saban ortaklaşa tarlada kullanılıyorsa, kullanma biçimine ve onu kullanan insanlarla bu saban ilişkisine bakarak, ortaya çıkan ürün tüm köyün ise, saban komünal demokratik kültür temelinde kullanılıyor deriz. Tersine sadece ağanın özel mülkü tarlasını veya kapitalist birinin çiftliğini sürüyorsa, o zaman bu araç devletçi ve egemenlikçi kültür için kullanılıyor deriz.

Kültür ürünleri yapıldığında onlara özel mülkiyet aşısı yapılmıyor

Burada şu önemli gerçek ortaya çıkıyor: Bir araç veya herhangi bir değer için bu devletçilerin ya da komünlerindir denilemez. Nasıl kullanıyorsak o önemlidir. Hepimizin bildiği gibi, saban komünal toplumun hâkim olduğu dönemin aracıdır. Ama bu araç daha sonra köle ve feodal efendilerin tarlasını sürdü. Kapitalist çiftlikleri sürdü.

Bu, toplumsal ilişkilerde ne demektir? Özel mülkiyet demektir. Demek ki kültür değerlerinin kendisi değil, kullanılma biçimi çok önemlidir. O zaman şunu da söylemek gerekir: Nasıl ki neolitiğin sabanı özel mülkiyetle efendilerin oluyorsa, efendilerin elindeki özel mülkiyet kültürü de değişebilir. Çünkü kültür ürünleri yapıldığında, onların yapısına özel mülkiyet aşısı yapılmıyor. Tüm ürünlerin bünyesinde toplumsal yaşama cevap olma tohumu vardır. İşledikçe ürün veriyor, insan hayatını yaşanır kılıyor. Buna rağmen kültürün neden özel mülkiyet adı altında bünyesi değiştiriliyor denilecektir. Bunun cevabı, "büyük toplum yalanı"dır. Egemenler büyük yalanlarla bunu yapıyorlar.

"Büyük toplum yalanı", Önder Apo tarafından yapılmış bir kavramlaştırmadır. Komünal demokratik kültürün ve yaşamın saptırılıp egemenlik altına alınmasının yol ve yöntemleri için kullanılmıştır. Bu yalanlarla kültür olmayan, ama kültürmüş gibi birtakım etkili şeyler yaratmışlardır. Öyle ki, bu yaratımların hepsi gereksiz ve toplumsal yaşamın bünyesini bozan fazlalıklardır, insanlık kültürü değildir. Devletçi toplumun toplumu tüketirken karşı koyuşlar ortaya çıkmasın diye ve çıktığında da etkisizleştirilmeleri için yaratılmıştır. Bu çok önemli bir konudur. İnsan yaşamındaki yalanları -mitolojik, dini, felsefi ve bilimsel olanları- çıkarırsak, geride komünal toplumsallığın kendisi kalır. Yalan kültürü nasıl işliyor? Bunun için günümüzü örneklendirmek gerekir. Çünkü "yalanın güzeli" günümüzde söyleniyor, yaşanıyor. Sistem çok biçimsel ve makyajlı olduğu ve imaja önem verdiği için, yalanları da makyajlıdır, boyalıdır.

Yalan kültürü etrafında dönen her şey devlet kültürüdür

Şunu demek istiyoruz: Teknoloji ve bir üretim yeri olarak yaratılanlar bir sınıfın, bu arada kapitalistlerin olamaz. Zaten insan kültür ürünlerini başında egemenler yaratmak için yapsaydı ya da bu egemenlik oluşumu kültürel değişimin karakterinde olsa ve değişimin doğal bir sonucu şeklinde ortaya çıksaydı, bu gelişme ilk toplumsal dönemde de olurdu. Ama binlerce yıl yaşanmış komünal toplum, gerçeğin hiç de böyle olmadığını gösteriyor. Her gelişme tüm insanlığa aittir. Yalanlar işte bu temel ilkeyi bozmak için devreye giriyor. "Bilim ve teknoloji kapitalistlerindir, onlar yapmıştır" demek yalan kültürüdür. İnsanları buna inandırmak için yapılanlar yalan kültürüdür. Üretilen bu yalanların topluma ulaştırılması için geliştirilmiş yol ve yöntemlerin içinde yalanlar vardır. Daha somut olarak belirtirsek, meşru savunma dışında geliştirilen şiddet, baskı ve devlet adındaki kurumların işlevsellik tarzı, iktidar, aşırı tüketim, bencil duygu ve düşünceler, kadının karılaştırılması, tüm toplumun karılaştırılması vb şeyler "büyük toplum yalanı" ile yaratılmış insanlık dışı kültürdür. Bu kültür gereksizdir, fazlalıktır. Bu yalan kültürü etrafında dönen her şey devlet kültürüdür. Bu çarkın dönmesinde çıkarı olanlar da devletçilerdir. Bu bakış açısıyla kültürel değerlerin maddi ve manevi olanlarına bakıldığında, iki ayrı kültür dünyasının olduğu görülecektir. İçinde bulunduğumuz süreçte en büyük kültür, bu iki ayrı kültür dünyasını birbirinden ayrı görecek bir düşünce kültürüne kavuşmaktır.

Kültür ayrıştırmasına ve sadeleştirmesine bir de yaşamı var eden pratik alanların özgünlüğünde gidebiliriz. Bu alanlara kısaca bakalım. Kültür çok geniş bir alan olduğu için, her değişim kültürün bir boyutunu temsil eder. Örneğin kültür yaratma açısından ekonomi kendi başına bir alandır. Bu alan daha çok insanların beslenme ve üretim gerçekliğiyle ilişkili bir durumdur. İnsanların ekonomik faaliyette bulunurken, bu alan özgülünde giderdiği ihtiyaçlar ve bu ihtiyaçları gidermesi için yarattığı araçlar bu alanın kültürünü ifade ederler. En geniş ve önemli sahalardan biri budur. En hızlı değişime uğrayan da bu sahadır. Üretim araçlarının toplumsal yaşamda oynadıkları rol çok çözümlenmiştir. İnsan zihniyetinin birebir yansıyarak pratikleştiği bir alandır. Toplumsal biçim daha çok ekonomik kültürün biçimiyle şekilleniyor denebilir.

> **"Sanata bilimsellik, etik ve estetik değerlerin bir değeri ifadeye kavuşturması diyoruz. En fazla kültür olmayı başarmış ürünler bu üç temel özelliği en güçlü barındıranlardır. Tabii doğru, yararlı ve güzel kavramları daha çok felsefi konulardır. Burada neye ve kime göre sorusu önem kazanıyor"**

Örneğin devletçi toplum en fazla ekonomik alanı ele geçirip, bu sahada ortaya çıkan ürünler üzerinde egemenliğini kurarak toplumu denetimine almaya çalışır. Çünkü ekonomik alan kültürleşmesi, toplumsallaşmanın ve dolayısıyla kültürleşmenin temelini döşeyen beslenme ihtiyacını karşılar. Toplumsal temel olması da bundan dolayıdır. Örneğin diğer tüm kültürel yaratım sahaları kendini bu alanda kanıtlayarak ne kadar iyi olduklarını ispatlamaya çalışırlar. Ekonomik kültürün büyümesi, toplumsal yaşamın önemli oranda rahat yaşanmasına yol açar. Sistemlerin toplumu yürütüş tarzı ve kültürel karakterine göre, bu sahanın kullanılması kültürel değişimde her zaman önemli bir gerekçe olmuştur. Marksist teori ve mücadele biçimi buna örnektir. Kapitalizmin bu kültürü toplumsal değişime karşı ne ölçüde engel haline getirdiği ve biyo-iktidar düzeyinde kullandığı iyi bilinmektedir. Son yıllarda Kürt halkına karşı arkasına ABD'yi almış Fethullahçılarca yürütülen mikro ve makro krediler, kömür ve makarna dağıtımı buna örnek olarak verilebilir. Kısacası kültürü değiştirmek isteyenler de, değişmesini istemeyenler de bu önemli kültür yaratma sahasına ve bunun olanaklarına yönelmişlerdir.

İnsan duygu ve düşüncelerini sanatla biçimlendirir

Yine sanat, kültür ürünlerinin kendisini en rafine haliyle dışa vurduğu bir alan olması itibariyle biraz daha farklı değerlendirilebilir. Sanatla insan kendi duygu ve düşüncelerini biçimlendirir. Bilindiği gibi kültürün komünal değer ifade edebilmesi için toplumsal yaşamın özgür ve eşitlikçi karakterini esas alarak yapılan her değerin doğru, yararlı ve güzel olması temel kıstastır. Tüm bu özellikler insan yaratımlarının içinde yan yana olur. Bütünlüklü tarzda kültürel ürünlerin değerliliğini ortaya çıkarır. Buna bilimsellik, etik ve estetik değerlerin bir değeri ifadeye kavuşturması diyoruz. En fazla kültür olmayı başarmış ürünler bu üç temel özelliği en güçlü barın-

dıranlardır. Tabii doğru, yararlı ve güzel kavramları daha çok felsefi konulardır. Burada neye ve kime göre sorusu önem kazanıyor. Hangi ölçüleri esas alarak bir değere doğru, yararlı ve güzel diyoruz? Yukarıda da belirttik: Toplumsallığın komünal özünü esas alarak bunu yapıyoruz. Bu düşünsel yaklaşımdan hareketle, toplumu bitiren ve insanı öldüren araçlar dışındaki hemen hemen tüm araçların yapılması gayesi doğrudur. Bunlar yaşamın gelişmesine ve kolaylaştırılmasına vesile oldukları için yararlıdırlar.

Bir değer eğer bu iki ilkeyi bozucu rol oynamıyorsa, yararlılığı kullanıldıkça artıyorsa güzeldir. Güzel olan sanatsaldır. Bilindiği gibi sanat veya sanatsallık sadece müzik, resim tiyatro gibi üretim alanları için geçerli değildir. Bu temeldeki sanata en rafine sanatsallık diyebiliriz. Sanatsallık insanlığın özünde vardır. Çünkü her insanın en güzeli bulma, ortaya çıkarma ve yaşama isteği ve amacı vardır. Bunun için her insanın eyleminde bir sanatsal yan bulunmaktadır. Kültür değerlerinde sanatsallığın ya da felsefede dile getirildiği gibi estetik yanın özgünlüğü, bunu ifade eden yaratımının bir benzerinin olmamasıdır. Yani sanatsallık tümüyle insana özgü bir özelliktir. Kültür değerlerini doğadaki diğer tüm değişimlerden ayıran en temel özellik sanatsallık dediğimiz yandır.

Sanatla insan yaşamın sevinçlerini hüzünlerini acılarını dile getirir

İnsan yaşamak için doğada birçok eylemde bulunur. Kendine ait bir hareket ve değişim şekli vardır. Ancak bu insan uğraşlarının hemen hepsinde doğadan ve diğer canlılardan bir etkilenme ve uyarlama da vardır. Örneğin beslenme bir canlılık kanunudur. Hayvanlar da beslenir. Savunma yine böyledir. Barınma yine bir doğa olayı gibi her canlının bir faaliyetidir. Kuşkusuz insan bunları yaparken çok değişik süreçler pratikler ürünler temelinde bunu yapıyor. Ama sanatsallık dediğimiz olay, bir doğa kanunu gibi her canlının faaliyeti değildir. Örneğin sesin beste olması, renklerin bir tabloda resim halini alması, kimi davranış ve mimiklerin tiyatro olması vb kendiliğinden olmayan, insanlarca yapılan bir eylemdir. Bunun için sanatsal bir dil vardır. Zaten ilk insanlar kendi farklarını ifade ederlerken, bugün sanat dediğimiz dışa vurumları kullanmışlar, dans etmişler, ilginç seslerle sevinçlerini dile getirmişlerdir. Sanat konuşma dilinden önce insanlar arasında anlaşma kültürü olarak kullanılmıştır denilebilir. Sanatla insan bir yaşamın sevinçlerini, hüzünlerini, acılarını dile getirir. Sanat duygu ve düşünceleri hem biçimlendirir, hem de insanın yaşadıklarını dışa yansıttır.

Sanata önem vermek güzelliğe insana önem vermektir

Sanatın bir özelliği de yaşama dair olan her şeyi kendi konusu olarak görmesi ve değerlendirmesidir. Bunun için birçok yerde kültür ile sanat neredeyse aynı anlama gelecek biçimde kullanılır. Sanata önem vermek, güzelliğe önem vermektir, insana önem vermektir. İnsan en güzeline layıktır. Bizde de kültür ve sanat yan yana kullanılır. Bu, sanata yüklediğimiz anlamla ilişkilidir. Kültür değerlerinin kimlikleşmesinde bu anlamda sanata çok rol düşüyor. İnsanın kendinden doğaya kattıklarının, insani olanların hepsinde sanatsallık vardır. Kimin, hangi toplumun doğaya ne kattığını öğrenmek için de sanat gereklidir. Örneğin birçok şey asimile edilip tanınmayacak kadar başkalarına mal edilebilir. Bu sadece sanat değerlerinde mümkün değildir ya da oldukça zordur.

“Siyaset, insanın toplumsal yaşamı içinde kültürel ürünlerini yaratırken, bu yaratım sürecinin planlı, amaçlı ve hedefli olmasının yanında, kısa, orta ve uzun vadede en az emekle en çok ürün, en az ürünle en mutlu yaşam, emek süresi ve zorluklarına göre toplumsal paylaşım ve adaleti sağlama faaliyeti olarak değerlendirilebilir”

Sanat konusunu ele alırken belirtilmesi gereken bir şey de, yukarıdaki tanımlamaya uymayan, ama sanat gibi duran ürünlerdir. Bunun nedeni yine komünal toplum ve devletçi toplum kültürleri arasındaki öz farkıdır. Devletçi toplum da kendi farkını en fazla sanat ürünleriyle ortaya koymaya çalışır. Onlar da devleti var eden hangi yaratımlarsa, onları sanatsallık olarak insanlığa sunarlar. Belki farklı bir tartışma konusudur, ama devletin kendini hâkim kılmaya çalıştığı köleci dönemde bu işi sanatla egemen kıldığını söylemek abartı sayılmaz. Örneğin mitolojideki edebi dil, zigguratların mimarisi, heykel olarak putlar buna örnek verilebilir. Bu güçler kendi zulüm ve işkencelerini de sanatsallıkla insanlara güzel diye sunmuşlardır. Tıpkı bugün bireyci tiplerin sanatın vazgeçilmez karakterleri olarak topluma idol diye sunulmasında görüldüğü gibi.

Sanat ürünlerinde kullanılan duygu, düşünce, dil, şekiller, nesneler ve renkler gibi sanat ürünün ortaya çıkması için gerekli araçlar da kültürel olarak toplumların kimlikleriyle ilişki içindedirler. Her coğrafyanın ve toplumun sanatsallığını en uyumlu veren araçlar vardır. Örneğin müzikte seslerle enstrümanlar arasındaki uyum gelişigüzel olmaz. Mey ve ney Batı seslerine, ritimlerine fazla uymaz. Saksafon da Doğuluların sesleriyle ritmik yapısına fazla uyumlu olmuyor. Yani her kültürün kendine özgü sanat biçimi ve ürünleri vardır.

Siyaset toplumsal yaşamı yönetme görevini yerine getirir

Siyaset dediğimiz kültürel alan insanların kendi toplumsal sistemleri içinde karşılaştıkları sorunları giderme, üretim alanları ve toplumsal tabakalar arasında koordine mekanizmasını oluşturma, buna yöntem geliştirme alanı olarak değerlendirilebilir. Siyasi kültür anlaşılmaya en

muhtaç alan olmaktadır. Tüm kültür alanlarını hep birlikte insanlığın motoru olarak ele alırsak, siyaset bu motorun şoförüdür. Siyaset alanına kültürel yaratımlar dünyasının şoförlüğü benzetmesini yaparken, bunu çok fazla kişiselleştirdiğimiz, çok fazla iradeleştirdiğimiz, diğer alanların inisiyatiflerini siyasete yüklediğimiz anlamı çıkmasın. Bu benzetmeyi rolünün daha iyi anlaşılması için yaptık. Siyaset toplumsal yaşamı örgütler, biçimlendirir, işbölümlerini düzenler. Yani kültürümüzden daha iyi faydalanmak için yaptığımız iş oluyor. Toplumsal yaşamı yönetme görevini yerine getirir. Bir hizmet alanıdır. Siyaset, insanın toplumsal yaşamı içinde kültürel ürünlerini yaratırken, bu yaratım sürecinin planlı, amaçlı ve hedefli olmasının yanında, kısa, orta ve uzun vadede en az emekle en çok ürün, en az ürünle en mutlu yaşam, emek süresi ve zorluklarına göre toplumsal paylaşım ve adaleti sağlama faaliyeti olarak değerlendirilebilir.

Siyasi kültürün toplumsal yaşamda görevlerini yerine getirerek katkısının gerçekleştirilmesi konusunda insanlarda bir duyarsızlık vardır. Aslında her insan siyasi bir kültüre sahiptir. Plan, amaç ve hedeflerden bahsettik. Her insanda bunlar mevcuttur. Siyaset alanında konuşulacak o kadar çok şey var ki, tartışmamızı buna boğmadan kısa bazı hususları dile getirerek yetinelim.

Devletçi toplumun en fazla hâkim olduğu toplumsal alan siyasettir

Birincisi, siyaset kültürlerin birbirinden en net olarak ayrıştığı alandır. Bir insanın toplumsal işbölümlerine, kültürel ürünlerin paylaşımı ve kullanılmasına yaklaşımı, onun dünya görüşünü hemen ele verir. Komünal olup olmadığı net olarak ortaya çıkar.

İkincisi, devletçi toplumun en fazla hâkim olduğu toplumsal alan siyasettir. Devlet iktidarlarından çok çekmiş toplumsal kesimlerin hafızalarında, siyaset eşittir iktidar veya devlet gibi bir yanılsama vardır. Toplum yeterince bilincinde olmasa da, devlet ve iktidar adı altında yalan söylendiğini hissediyor. Bir yere kadar bunun farkındadır. Siyaseti de bu yalan mekanizmasıyla tanıdığı için kendi işi olarak görmüyor. Bu da toplumsal kesimlerin siyasete uzak kalmalarına yol açıyor. Aslında tanıdığı devlet ve iktidar siyasetidir. Komünal demokratik toplumun da bir siyaseti vardır. Örneğin PKK siyaseti böyledir. PKK özgürlük, demokrasi ve adalet için siyaset yapıyor. Bu erdemlere inanan insanları bir araya getiriyor. Onların dili ve yüreği olmaya çalışıyor. Siyasette yapılması gereken ilk şey, siyaseti iktidar güçlerinin elinden almak, en azından alternatif siyaseti geliştirmek olmalıdır. Bu anlamda toplumun en fazla da siyasileşmesine ihtiyaç vardır. Siyasetsizlik veya siyasetten uzak durmak demek, "şimdi beyefendiler ve hanımefendiler de var; ben şu kadar çalıştım, şunu yarattım. Bunu ne yapalım, nereye bırakalım" deyip emeğini egemenlere teslim etmek demektir.

Üçüncüsü, siyasetin emeğin korunup geliştirmemesi ve topluma yaydırılmasıyla direkt bir ilişkisi vardır. Bunları belirtirken, içimizde bazı arkadaşların "yöneticilik benim karakterim değil, ben yönetim olmak istemiyorum" demeleri aklımıza geliyor. Bu arkadaşların tutumlarının bizi sadece hareket olarak değil, bir halk olarak da nereye götürdüklerine bakalım.

Dördüncüsü, bu konuda komünal demokratik siyasetin, toplumsal siyasetin merkezi koordinasyonu görev ve sorumluluğunun yerine getirilmesi gibi bir özelliğinin var olduğunun bilinmesidir. Yani tüm toplumun ortak eğilimlerinin sözcüsü olarak, uzlaşan veya uzlaşmaz çelişkilerin koordine edilerek, toplumsal yaşamın dengede yürümesini sağlama görevinin olduğunu bilmektir.

Siyaset kültürü içinde komünler, meclisler, partiler, dernekler, sendikalar gibi kurumlar, örgütleşme alanları vardır. Din önemli bir siyasi alandır. Siyasi çalışmalarda kullanılan birçok deyim ve kavramın din kökenli olduğu biliniyor. Siyasetin çalışma yöntemi esasta dinlerin çalışma tarzından çıkmıştır. Dini kişiliklerin ve partilerin etkili olmasının bir nedeni de bu çalışma biçimlerine hâkim olmalarıdır.

Kültürel zenginliği içerisinde en fazla taşıyan düşünce-dil alanıdır

Yine kültürün kendisini içinde en geniş biçimde ifade edebildiği dil ve düşünce ayrı bir alandır. Bir insanın düşüncesinde ve dilinde yaşamın diğer alanlarına ait kültürel değerler bulunabilir. Bunun için kültürü ele alıp değerlendirmeye tabi tuttuğumuzda, insanların bütün kültürel zenginliğini içerisinde en rahat bulabileceğimiz alan düşünce ve dil alanıdır diyebiliriz.

İnsan bütün yaratımlarını düşünerek yapıyor, yaptığı bütün ürünler düşüncesinde bir yansımaya kavuşuyor. Belki bir topluluk veya herhangi bir grup kendi zihniyetinde tüm yaratımları tanımlamaya kavuşturmuyor olabilir;

ama o grup ya da o topluluk, dilinde ve düşüncesinde kendi tarihsel geçmişinde yarattığı bütün ürünlerin izlerini taşır. Tümünü olmasa da, bunların çok önemli bir kısmını dilinde ve düşüncesinde izleyebiliriz. Dolayısıyla bir toplumun kültürel ürünlerini ele alacak olursak, onun düşünce dağarcığını ve dilini çözümlemeye tabi tutarken, bu toplumun hangi tarihsel süreçlerden geçtiğini, neler yarattığını ve nasıl bir değişim yaşadığını çok rahatlıkla izleyebiliriz. Bu anlamda da kültürel ürünleri yaratım ve değişim açısından anlaşılır kılmak ve sadelik içinde dar da olsa değerlendirmek, daha çok bu iki alan üzerinden mümkündür. Kültür tanımlaması yapmak ve konumuzu anlaşılır kılmak için dile getirebileceğimiz önemli bir nokta da bu oluyor.

Birey tek başına kültür yaratamaz çünkü insan toplumsal bir varlıktır

Kültür-düşünce, kültür-dil ilişkisi toplumların kimliklerinin farklılıkları açısından da önemlidir. Her halkın ismi ile dilinin aynı olması da bundan kaynaklanıyor. Lisan insan ilişkisinin önemini vurguluyor. Kürtçeye düşmanlık bundan dolayıdır. Türkiye devleti neden Q, W, X harflerine düşmandır diye hiç merak ediliyor mu? Sanırım dillerde kimi sesler ve bu sesleri simgeleyen harfler sadece bir halka ait oluyor. Bu bir tespit değil bir mantık yürütmedir. Ne kadar bilimsel ve tarihsel olur, bilmiyorum. Kürtçe dilinde de bu üç harf Kürt dilinin sesleridir. Dikkat edilirse, bir kişi asimile olmuş olsa bile, Türkçe konuşurken K, V ve H harflerini kullandığında, Kürtçedeki Q, W ve X seslerini çıkarır. Eğer Kürtler bu üç sesi unuturlarsa veya gırtlak yapıları bunları çıkaracak özelliğini kaybederse, Kürtçe o zaman tümüyle ortadan kalkar. Sanırım devlet bunun için Kürtçeye, ama özellikle bu üç sese düşmandır.

Kültür açısından diğer önemli bir nokta da, sıkça vurguladığımız gibi, kültürel ürün ve toplum ilişkisidir. Bireylerin kültürü olmaz. Birey kendi başına kültür yaratamaz. Çünkü insan toplumsal bir varlıktır. Birey toplum içinde şekillenir. Toplum kolektivizmi, ortaklığı ifade eder. Bir insanın toplum içerisinde bir şey ifade edebilmesi için, önce o topluma katılması gerekir. Bir insanın topluma katılması demek, o toplumdan etkilenmesi demektir. Yani diğer insanlardan etkilenmesi demektir, diğer insanlardan güç alması demektir, kendi gücünü diğer insanlarla paylaşması demektir. Kültür olgusunu ele alırken, toplumsal gerçeklik açısından bir de böyle değerlendirme yapmak mümkündür. Dolayısıyla bir toplumun kültürünün bütün zenginliklerini bir insanın yaşamında ya da zihniyet kalıpları içerisinde değerlendirmek zor bir mesele oluyor. Örneğin Kürtlerin kültürel geçmişlerini, tarihsel süreçlerinin tümünü salt bir insanın duruşundan yola çıkarak tanımlayamayız, çözümleyemeyiz. Bir insanın duruşu bir noktaya kadar o toplumun yaşadığı kültürel düzeyi ve geçmişini ele verebilir. O toplumun yaşadığı önemli süreçleri o insanın duruşunda, konuşmasında, zihniyetinde, üretim biçiminde değerlendirebiliriz. Ama bu çok dar bir çözümleme olur.

"Kültür açısından önemli olan toplumsal yaşamın insanlığın belleği olmasıdır. Toplum sadece insanların bir araya gelmesi değildir. Toplum aynı zamanda insan yaratımlarının kalıcılaştığı bir yaşam alanıdır. Bu, insan açısından bellek oluşturmadır"

Kültür yaşanmış olandır

Kürt bireyleri olarak içinde yaşadığımız süreç toplumumuzun içinden geçtiği süreçten kopuk değildir. Ancak bundan ne kadar etkilendiğimiz ve buna ne kadar katıldığımız, bireyler olarak yaşam kültürümüzü belirler. Çünkü öğrenmek yaşadığımız süreçte oluşur. Toplumsal yaşam öğretir. Tarihin tümü toplumda mevcuttur. Birey bunun ne kadarını öğrenebilir? Burası biraz çelişiktir tabii. Her insan kendi başına bir şey yaşamaz. Toplum bir şey yaşar, insan bunun içerisinde etkilenir, onun bir yansıması olarak bireyin duruşunda dışa vurur. Onun için de kültür tanımlaması toplumsal gerçeklik temelinde yapılır ve kültür toplumsal etkinliğin sonucunda oluşur, birey bunun içinde şekillenir denilir. Artık birey kendi yeteneğine göre bu sürece katılır, bu süreçte olumlu ya da olumsuz bir şekilde rol oynar. Kültür açısından önemli bir nokta da işte budur.

Kültür açısından diğer önemli bir şey toplumsal yaşamın insanlığın belleği, hafızası olması durumudur. Toplum sadece insanların bir araya gelmesi değildir. Toplum aynı zamanda insan yaratımlarının içinde kalıcılaştığı bir yaşam alanıdır. Bu, insan açısından bellek oluşturmadır. Yani geçmiş yaratımların hafızaya dönüşmesi de toplumsal yapının bir sonucudur. Dolayısıyla tarihsel bir aşamayı değerlendirdiğimizde, bu gerçeklikten ötürü bugün yaşadığımızın salt bugünle ilişkili bir şey olmadığını bilmemiz gerekir. Bunun için de bulunduğumuz anda yaşadıklarımızın önemli bir kısmı geçmişte yaşanan birikimlerin ya doğrudan ya da dolaylı sonuçlarıdır; bu birikimlerin değişim ve dönüşüme uğramış biçimleridir. Zaten bugün değiştirdiğimiz, değiştirmek istediğimiz şeyler, bizim geçmiş tecrübelerden edindiklerimizin kazandırdıkları ile oluyor. Bugünün maddi ve manevi kültürü de bunda oluşarak gelişiyor. Bu açıdan da kültür konusunda en somut, en belirleyici ve etkileyici olan yaşanmış olanlardır. Yani kültür açısından geçmiş önemlidir. Çünkü gelecek henüz yaşanmış, oluşmuş değildir. Gelecek henüz kendisini ortaya koymuş değildir. Gelecek henüz kendisini yaratmış, somutlaştırmış değildir. Bu anlamda da hem kimlik itibariyle, hem ürünler bakımından, hem de düşünce ve dil açısından kültürde belirleyici olan geçmiştir, geçmişin etkileridir diyoruz.

Gabar'da her eylem Agitlerin intikamı ve özgürlük hayalleri içindi

"Sızma şeklinde ilerleyerek mevzilerine iyice yaklaşmıştık. Artık tepenin zirvesinde yanan ateşi ve etrafındaki bir kaç askeri daha rahat görebiliyorduk. Subay olduğu anlaşılan birinin aniden duyulan 'Kimse benden izinsiz mermi sıkmasın' sözleriyle kendimizi yere atmıştık. Bir süre öyle beklerken her birimiz acaba bizi gördüler mi diye düşünmekten kendimizi alamıyorduk. Fakat bu kadar yakınlarında olmamıza rağmen halen ateşe başlamamış olmaları görmediklerinin bir işaretiydi. Kalp atışlarımızı saydığımız bir bekleyişten sonra kulaktan kulağa fısıldayışlarla, çok dikkatli bir şekilde ikişer ikişer ilerlemeyi kararlaştırmıştık"

İdil ovasından ulaşılmaz bir gezegenmiş gibi görünen Gabar'a her baktığımda kurduğum hayaller, ailemin ve komşuların her zaman sevgi ve minnetle bahsettikleri, her yerde olup hiç bir yerde olmayan ve birçokları tarafından cin denilen insanların içine gitme düşüncesi zamanla içimde gerçekleşmeyi bekleyen bir ütopya, yüreğimin derinliklerinde ise adı konulmamış bir sevda haline dönüşmüştü.

Bu sevda giderek beni aileden uzaklaştırıyor ve düşünerek geçirdiğim her an beni her şeyi bırakıp gitmeye zorluyordu. Yeterince bilinçli olmadığımdan gün geçtikçe içimde büyüyen bu sevdaya fazla anlam veremiyor, sırrını çözemiyor, içinden çıkamıyordum.

Küçüklüğümden beri çok sık tanık olduğum olaylar, ben fazla bilincinde olmasam da bende çeşitli tepkiler yaratmıştı. Annelerin çocuklarını her Kürt çocuğunun korkulu rüyası olan *"Cendirme hat"* sözüyle korkutarak uyuturlardı. Özellikle, köyümüze her geldiklerinde köyün erkeklerini toplayarak istediğini döven, istediğini götüren, büyüklerin de korktuğunu gördüğümüz askere karşı duyduğumuz korku hemen her korkuda olduğu gibi tepkiyi de içinde barındırıyor ve bu tepki çok ağır ağır da olsa büyüyordu.

Biraz daha zaman geçtiğinde artık o dağlarda yaşayan esrarengiz insanların ne yapmak istediklerini anlıyordum. Kürt halkının üzerinde kapkara bir bulut gibi dolaşan kaderi değiştirmek, çocukların yine ninnilerle uyumasını sağlamak ve kurulan her yuvanın bir sonraki günün karanlık bitmesi kaygısını dağıtmak için o herkese görünmeyen esrarengiz insanlar fırtına olmuş savaşıyorlardı. Bunun için onlara ulaşma, onları yakından görme, onlarla konuşup, onlarla yürüme isteği bende süreklileşen bir tutku haline dönüşmüştü. Genç yaşta böyle bir düşünceye kapılma ve dağa kavuşma hayaliyle büyümeyi herhalde ancak zulüm ve baskı gören, kendi ülkesinde düşmanın ayakları altındaki bir köle gibi yaşayan veya buna zorunlu kalan bir Kürt genci bilebilirdi.

Jandarmaların her zaman olduğu gibi köyümüzü bastığı o gün daha yakından gördüğüm ve yaşadığım bazı şeyler benim için bir dönüm noktası olmuştu. Jandarmalar tek tek evleri aramadan geçiriyor, bizler de sokakta oyun oynuyorduk. Kendisini, toprağını, halkını ve geleceğini sömürgeciliğe satmış bir hain bu esnada üzerimize doğru gelerek *"dağılın"* diye bağırıp çağırmaya başlamış ve kendisini "Komutanına" beğendirme kaygısıyla en yakınında olan bana silahının dipçiğiyle bir kaç kez vurmuştu. İhanete karşı o an için elimiz kolumuz bağlı olduğundan sessizce dağılmıştık. Gururum kırık bir şekilde oradan ayrılıp giderken kendi kendime söz vermiştim.

Artık orada durmayacaktım

"Ya özgür olacaktım ya da doğduğum ana topraklar bana haram olacaktı."

Bir ay sonra, her gün köyün yukarısına çıkıp onu seyrederek hayal kurduğum, yüreğimi işgal eden sevdayı dindirdiğim Gabar'a gidiyordum. Ne ailem ne de düşmanın engel olamayacağından emin, yumruklarımı sıkmış bir şe-

kilde Akdağ yolunu geride bırakıyordum. Bir set gibi önüme çıkan Dicle suyunu da geçtikten sonra kendimi bildim bileli her zaman bahsini duyduğum ve benim için bilinmezliklerle dolu arkadaşlara ulaşmıştım. Sonunda çocukluk hayallerim gerçekleşmiş, geriye önüme koyduğum hedefler kalmıştı. En büyük hedefim çocukluktan beri içimde büyüttüğüm kini düşmanın beyninde patlatmaktı. Yılların intikamını aldığımı gözlerimle görmek, bu anı yaşamak ve çocukluğun bir izi olarak içimde kalan düşmanı büyük görme ve ondan doğan çekinceyi dağıtmak istiyordum.

Kürdistan dağlarına cennetten bir köşe gibi yerleşmiş olan Gabar'a ilk geldiğimde hayatımda görmediğim güzelliklerle karşılaşmıştım. Şarıl şarıl akan dereler, toprağı kavuran sıcaklara rağmen gizli haznelerden yeryüzüne fışkıran buz gibi kaynaklar, manzarasına doyulmayan köy ve mezralar, başlarını göğü delmek istercesine kaldırmış kavaklar, dere kenarlarında yüzlerce yıldır güneşi seyreden yaşlı çınarlar, cevizler...

Bu güzellikler kimin emeğiydi

Gabar halkı, her birisi ayrı bir güzellikte olan yüzlerce köy kurmuş, her kuşak kendinden sonrakine daha güzel bir şeyler bırakabilme heyecanı ve umuduyla canı gönülden çalışmış, dağları karış karış işlemiş, düzenli bağ-bostanlar kurmuş, metrelerce duvarlar yükseltmişti.

Ve tarih 1994!

O canlı yaşama, yüzlerce yıllık emeğe bir günde son verilmişti. Düşman bu yaşamı kabul etmemiş, Kürtlere bu güzellikleri çok görmüştü. Köylüler katledilmiş, dipçik zoruyla köyler boşaltılmış, yakılmış, yağmalanmıştı. Bahçeler yakılmış, duvarlar yıkılmış, Gabar yerle bir edilmişti. Bütün bu güzelliklerin bir gün yakılıp yıkılacağını kim bilebilirdi ki? Her şeyden geriye Derşev köyünün bahçelerindeki çocukların kulağı dolduran neşeli çığlıkları ve bir film gibi gözümüzde canlanan oyunları kalmıştı.

Gabar insansızlaştırılmak istenmiş fakat başarılamamıştı. Boşaltılan köylerin gençleri grup grup umut savaşçılarına katılırken geriye kalanlar yürekleri Gabar'da, umutları dağlarda şehirlere göç etmek zorunda kalmışlardı.

Yakılan köylerle yüreği kavrulan ve öfkesi artan Gabar gerillası dışında o gün, Gabar da kendi kendine bir söz vermişti. *"Ey zalim, hiçbir vadime rahat giremeyecek, hiç bir tepeme başı dik tırmanamayacaksın. Her gelişinin bedelini ödeyecek, her bahçenin yakılışının hesabını verecek öyle döneceksin"*

1998 yılı 1 Mayıs Dünya İşçi ve Emekçi gününde, partimiz bir çok kez olduğu gibi yine ateşkes ilan etmiş, bütün bölge ve birimlere dikkat etme ve düşman üzerlerine gelmediği müddetçe herhangi bir saldırı yapmama talimatı vermişti.

Bu talimatla birlikte Gabar'daki bir taburluk gücümüz biraraya gelmiş, ateşkes kurallarına göre savunma konumumuzu ve planlamamızı yeniden gözden geçirmiştik. Ateşkese uyma ve meşru savunmayı yerli yerinde uygulama en başta dikkat edilecek hususlardı. Bu arada alt yapı çalışmalarına da hız verilecekti. Planlamalar sonrasında taburun birarada olması da değerlendirilerek moral yapılmış ve sonra da birlikler, belirlenmiş olan yerlerine gitmek üzere vedalaşıp ayrılmışlardı.

Bu düzenlemeyle birlikte birliğimiz Geliyê Gurdila vadisine geçmişti. Bu vadide bulunan yıkılmış köylerdeki meyvelerden faydalanacak ve bununla beraber kış için erzak çıkarma ve diğer alt-yapı hazırlıklarını yapacaktı.

Yangından kurtulmuş bağlardaki üzümlerden pekmez yapılıyor, badem, ceviz ve incir gibi meyveler toplanarak kış için hazırlanıyordu. Tüm bunların yanında en zoru da bir eylemden daha zor ve tehlikeli olan ovaya inip erzak çıkarma görevi oluyordu. Çalışmalarımız bu şekilde ilerlerken diğer birliğimizden gelen iki arkadaş bölge komutanından uzun süreden beri Geliyê Gurdila vadisinde olmamız sonucunda düşman tarafından keşif edilmiş olmamız ihtimaliyle oradan çıkmamız gerektiğini belirterek yeni bir nokta yeri veren bir talimat getirmişlerdi. Bölge komutanımız bizi gideceğimiz noktada bekliyor olacaktı.

Geliyê Gurdila vadisi öyle sanıldığı gibi düşmanın istediği zaman girebileceği bir vadi değildi. Vadinin etrafı yüksek dağlar ve her yerden yol vermeyen yamaçlarla çevriliydi. Vadinin Kuzey doğusunda yeri itibariyle bir kaleyi andıran ve sadece bir kaç yolu olan "Hastahane tepesi" vardı. Bu tepenin yolunu sadece bir kaç arkadaş biliyordu. Onlar da köylülerin orada olduğu dönemde onlardan öğrenmişlerdi. Yine vadinin batısında "Çelê Sor", kuzeyinde ise "Deriya Spî" vardı. Tüm bu sırtların yamaçları, sarplığından dolayı yabani keçilerin mekanıydı. Yine bu yamaçlarda "Soredar" (Kırmızı ağaç) denilen ve ne kış ne yaz yaprak dökmeyen ağaçlar yabani keçiler ve küçük gerilla grupları için ideal gizlenme yerleriydi.

Vadide geriye yakılıp-yıkılmış evler ve boylu boyunca uzanmış kavaklar kalmıştı

94 yılındaki en kapsamlı operasyonlarda dahi düşman bu vadiye girmemiş, havadan uçaklarla bombalamış ve gerillaya ulaşamamanın acısını savunmasız sivil insanlardan çıkarmıştı. Bombalarla toz dumana karışan vadi bambaşka bir manzaraya bürünmüştü. Buradaki köyler de boşalmış ve halkın bir kısmı gerilla denetimindeki yerlere sığınmıştı. Boşalan köylerin sessizleşen evlerinde kalan kediler ve bahçelerin yakılıp-yıkıldığını gören bülbüllerin sesleri artık daha acılı çıkıyor, alıştıkları neşeli çocuk bağrışmalarının yokluğu seslerine yalnızlığın verdiği bir titremeyi de katıyordu. Bir anda sessizleşen vadide, geriye yakılıp-yıkılmış evler ve boylu boyunca uzanmış kavaklar kalmıştı.

Hava kararır kararmaz vadiyi terk etmek üzere yola koyulan birliğimiz gece yarısına doğru belirlenen noktaya ulaştığında bölge komutanımızı bizi beklerken bulmuştuk. Bütün arkadaşlarla selamlaşıldıktan sonra konaklamak üzere bir yer tespit edilmişti. Kendisi ve çevresi üzüm bağları ve badem ağaçlarıyla kaplı olan noktamızda bazı arkadaşlar daha geceden birer taş ellerine alarak badem kırmaya başlamışlardı. Birlik komutanının

kırmayan ve ikna eden uyarısından sonra ilk başta küçük kahkahalar duyulmuş fakat sonra gürültüler kesilmiş ve herkes bu işi sabaha bırakarak uyumaya koyulmuştu.

Düşman alanımıza girmişti

Sabahın erken saatlerinde herkes uyanık bir şekilde hazır bekliyor ama kimse hareket etmiyordu. Gabar'da, havanın açılmasıyla birlikte yapılan keşiften sonra normal yaşama geçiliyordu. İkinci günün sabahı da artık alışmış olduğumuz hazır bekleme durumunun tepecilerden arazide düşman olmadığına dair alınan cihaz tekmilinden sonra sona ermesiyle normal yaşama geçilmiş, günlük planlama ve çalışmaların düzenlemesi yapılmıştı. Bir manga arkadaş erzak getirmek için Çırav alanına gidecek, noktada kalan diğer arkadaşlar da etraftaki bademleri toplayacaktı.

Göreve gidecek manga yola çıktıktan sonra noktada kalan bizler iç düzenlememizi yapıp badem toplamaya koyulmuştuk. En atik olanlarımız ağaçların tepelerinden bademleri düşürüyor, daha sabırlı olanlar ise bademleri tek tek yerden toplayıp teneke veya torbalara dolduruyorduk.

Herkes sessizce çalışırken bu sessizlikten sıkıldığı anlaşılan Redur arkadaşın türkü söyleme önerisine ilk başta kimse yanaşmamış görünse de arkadaş şakalarıyla herkesi rahatlatmış ve yeni savaşçı eğitimini bitirerek birliğimize yeni katılmış olan Mordem ve Emin arkadaşlardan türkü söylemelerini istemişti. Mordem ve Emin arkadaşların söylediği türküleri herkes kimi zaman kahkahalarla kimi zaman sessizce eşlik ederek dinliyordu. Biz böyle moralli ve gayet gürültülü bir şekilde çalışırken birlik komutanından gelen talimatla gülüşmeler ve türküler bir anda yerini sessizliğe bırakmıştı. Düşman alanımıza girmişti. Toplanılan bademler aceleyle torbalara doldurularak belirlenen yere konmuş, iki arkadaş onları saklamakla görevlendirilirken diğer arkadaşlar "*ne olmuş, kim söylemiş, neredelermiş?*" sorularını fısıltılarla kendilerine ve diğerlerine sorarak hızlı adımlarla noktaya dönmüşlerdi. Düşmanın bize böyle bir karşılama töreni hazırlayacağını hiç beklemiyorduk.

Düşmanın arazide olduğu haberini göreve giden arkadaşlar getirmişlerdi. Yola çıktıktan kısa bir süre sonra arazide düşmanı görünce bir timleri takviye olarak tepecilerin yanına giderken geriye kalanlar ise bir an önce noktaya haber vermek üzere geri dönmüştü.

Herkes toplandıktan sonra bölge komutanımız hemen bir düzenleme yapmıştı. Bölük komutanı Koçer arkadaş bir takım arkadaşla birlikte düşmanın geldiği yönün sağına geçecek, noktada kalanlar ise onların arkasındaki araziye uygun bir şekilde mevzilenecekti. Tepeciler en ön tarafta, yerlerinde kalacaklardı.

Herkesin yeri belli olduktan sonra bölge komutanımız durumun ciddiyet ve aciliyetini dile getirmişti;

"Çabuk olun! Düşman tepecilere doğru ilerliyor".

Saat öğlenin on ikisine doğru ilerliyordu. Sabah saatlerinde hava o kadar sıcak olmasına rağmen şimdi kuzey batıdan büyüyerek gelen bulutlar gökyüzünü çevrelemiş yağmurun haberini veriyordu.

Bulunduğumuz yerden düşmanın tuttuğu bütün tepeleri görebiliyorduk

Düşmana görünmemek için kendimizi çalı ve ağaçların arkasına gizleye gizleye hızlı bir şekilde belirlenen yerimize gittik. Dürbünle, önümüzü ve düşmanın hareketlerini keşfederek hedefimize ulaşmıştık. Düşmanın bizi göremeyeceği sık bir ormana girince kayalık ve sık ağaçlarla kaplı uygun bir yer bularak orada durduk. Bulunduğumuz yerden düşmanın tuttuğu bütün tepeleri görebiliyorduk.

İkindi vaktine doğru artık iyice ağırlaşan bulutlar daha fazla dayanamayıp yükünü hafifletmeye başladı. Bunca yıldır Gabar'da ilk defa Eylül ayında yağmur yağıyordu. Tüm şiddetiyle yağan yağmur insana ilkbahar yağmurlarını hatırlatıyordu. Yağmur o kadar yağmıştı ki bütün yaz boyunca kuruyup çatlamış olan toprak suya doymuş ve artık üzerinde küçük su birikintileri ve gölcükler oluşmaya başlamıştı. Tabii bu arada biz de soğuktan tir tir titriyorduk.

Bazı arkadaşlar buldukları kaya altlarına sığınmalarına rağmen yine de ıslanıyorlardı. Kış aylarındaymışız gibi üşüyor ve vücudun titreyişine engel olamıyorduk. Hem ıslanmanın doğurduğu soğuk ve hem de artık hepimizin gözünde kesinleşen eylemin heyecanı birbirine karışıyordu. Hepimiz bir yandan titriyor, bir yandan da kaçamak bakışlarla etrafındakileri gözlüyor acaba yanlış anlaşılıyor mu diye düşünerek kaygıya kapılıyorduk.

Birlik komutanımız Koçer arkadaşla yaptığımız keşfi tamamladıktan sonra Koçer arkadaş, hem Şervîn arkadaşı, onun da fikrini almak üzere keşif yerine çağırmam ve hem de diğer arkadaşlara bu akşam için hazır olmalarını söylemem için beni noktaya göndermişti.

Şervin arkadaşa keşif yerine gitmesini söyledikten sonra halen üşüyen arkadaşların yanına giderek o akşam için hazır olmalarını söyledikten sonra keşif yapılan yere döndüm. Gittiğimde Koçer arkadaş Şervin arkadaşa tepeleri tarif ediyordu. Yanlarına gidince Koçer arkadaş diğer arkadaşların durumunu sorduktan sonra karşımızda hedef olarak duran üç tepeden hangisini vurabileceğimizi sordu. Sonra tepecilere yakın olanı tepecilerin vuracağını ekleyince hedef seçeneğimiz ikiye düşmüştü. Kısa bir sessizlik olunca sorusuna kendisi cevap vermişti;

"Bence ortadakini vuralım, biraz çıplak ama sorun değil. Zaten diğeri bize oldukça uzak düşüyor, içlerine o kadar girmek de iyi olmaz".

Ortadaki çıplak tepe uygun görülmüştü. Balık sırtına benzeyen tepenin uzunluğu ancak yüz metre kadar vardı. Tepenin yamaçlarında çalılıklar ve tek-tük ağaçlar vardı, tepedeki ağaçlar ise daha önceki operasyonlarda kesilmişti.

Gündüz geceyi bize armağan etmişti

Hazırlıklar tamamlanana kadar, gündüz yerini geceye bırakmıştı. Daha doğrusu gündüz geceyi bize armağan etmişti. Artık sadece düşmanın mevzilerinde yaktığı ateş geceyi ve gecenin içinde de kendini aydınlatıyordu. Havanın kararmasıyla birlikte bulutlar da dağılmış, yıldızlar kendilerini göstermeye başlamıştı. Adeta dans ediyor ve bize gülümsüyorlardı.

Takımımız tepeye doğru yürümeye başlamıştı. Gecenin sessizliğine bizler de sessizlikle yanıt veriyorduk. Gündüz yağan yağmur bütün ot ve çalıları yumuşatmış, geceyi sızma için uygun hale getirmişti.

Bir süre yürüdükten sonra artık tepeye yaklaşmıştık. Tepeye onların tahmin etmedikleri yönden yaklaşıyorduk. Düşman, yönünü tepecilerin olduğu tarafa doğru vermişken bizler tam aksi yönden, arkalarından onlara doğru ilerliyorduk.

Bir yere kadar beraber geldikten sonra savunma grubunu kendi yerinde bırakarak dört kişilik saldırı ve beş kişilik takviye grubu olarak ilerlemeye devam ettik.

Düşmanla aramızda kırk-elli metrelik bir mesafe kalmıştı. Gündüz keşif yaptığımız yer oldukça uzak olduğundan yamaçlarda gizli mevzilerin olup-olmadığını bilmiyorduk. Askerlerin mevzilerinden konuşma sesleri kulağımıza gelmeye başlamıştı. O esnada takviye grubundan yanımıza gelen bir arkadaş, sağ tarafımızdan seslerin geldiğini, düşmanın hareket ediyor olabileceğini söylüyordu.

Bunun üzerine takviye grubu komutanı Şervin arkadaşı çağırıp ona düşmanın hareket halinde olmadığını, soğukkanlı olmaları gerektiğini ve orada beklemelerini söyledikten sonra biz ilerlemeye devam ettik. Sızma şeklinde ilerleyerek mevzilerine iyice yaklaşmıştık. Artık tepenin zirvesinde yanan ateşi ve etrafındaki bir kaç askeri daha rahat görebiliyorduk. Subay olduğu anlaşılan birinin aniden duyulan "Kimse benden izinsiz mermi sıkmasın" sözleriyle kendimizi yere atmıştık. Bir süre öyle beklerken her birimiz acaba bizi gördüler mi diye düşünmekten kendimizi alamıyorduk. Fakat bu kadar yakınlarında olmamıza rağmen halen ateşe başlamamış olmaları görmediklerinin bir işaretiydi. Kalp atışlarımızı saydığımız bir bekleyişten sonra kulaktan kulağa fısıldayışlarla, çok dikkatli bir şekilde ikişer ikişer ilerlemeyi kararlaştırmıştık. Newal ve Zınar arkadaşlar, bizi takip edecekler, ilk mevzinin düşmesiyle birlikte onlar da biz ilerlerken geride kalanları temizleyecek ve savunmamızı yapacaklardı.

Gabar'dan tek bir çıt bile çıkmıyordu

Rêdûr arkadaşla kah sürünerek kah kaz yürüyüşüyle mevzilere on metre kadar yaklaşmıştık. Önümüzdeki ilk mevzi, içinde ateş olmayan nöbetçi mevzisiydi. Daha fazla yaklaşıp-yaklaşmama konusundaki kısa bir tartışmadan sonra ilerlemeye karar vermiştik. Nefeslerimizi bile tuttuğumuz bir sızmadan sonra mevziye yarım metre kadar yaklaşmıştık.

Askerler duvarları yüksek olan mevzinin içine oturmuşlardı. Dışarıdan sadece mevziye yaslamış oldukları silahlarının namluları gözüküyordu.

Gabar'dan tek bir çıt bile çıkmıyordu. Sanki herkes ve tüm Gabar, biraz sonra duyulacak sesten haberi varmışçasına kulaklarını açmış çıt bile çıkarmadan bekliyordu. Noktada kalan diğer arkadaşlar eylemdekilerden daha heyecanlı ve sabırsız bir şekilde "ha patladı, ha patlayacak" dedikleri bombanın sesini bekliyorlardı.

Sessizlik, Gabar'ın ve Gabar'ı bekleyenlerin sabrını taşırmak istemezcesine fazla uzun sürmeden bozulmuştu. Önce gecenin karanlığında parlayan mavi bir ışık, sonra karanlığı delercesine bir patlama ve onunla birlikte Rêdûr arkadaşın keleşinden, kükreyen

bir aslanı andırarak fırlayan mermiler bütün geceyi bir anda doldurmuştu. Bu sesler içinde askerlerin çığlıkları dahi duyulmuyordu. Kurşunlarımızla arayı fazla açmadan biz de tepenin zirvesine ulaşmıştık. Mevzilerde ölü askerlerden başka kimse kalmamış, hepsi kaçmıştı. Çok hızlı fakat dikkatli bir aramadan sonra üç silahla birlikte geri çekilmeye başlamıştık. Her şey beş dakika bile sürmemişti. Savunmadaki arkadaşlara yaklaştığımızda daha düşman kendini toparlayamamış, tek bir mermi bile atamamıştı. Savunma grubumuz tepeyi BKC ve B7 ile vuruyor, izli mermiler gecenin yüzüne desenler çizerek tepeye saplanıyordu.

Savunma grubunun ilk mevzilerine yetiştiğimizde genç Emin ve Özgür arkadaşları mevzide görmüştük. Geldiğimizi onlara haber verirken cihazımız olmadığı için bizden haberi olmayan bölük komutanımız Koçer arkadaşın bağıran sesini duyuyorduk;

"Geldiler mi?".

Arkadaşlar geldiğimizi ve hem de bir kaç silah getirdiğimizi haber verdiklerinde inanmayarak *"Ne silahı? Beş dakika olmadı. Şimşek mi oldu bunlar?"* diye sorarken BKC ile de durmadan taramaya devam ediyordu.

Saldırı ve takviye gurubu yola çıktıktan sonra arkadaşlar sonunda BKC'ye doymayan Koçer arkadaşı yerinden kaldırmış ve onlar da yola çıkmışlardı. Düşman daha yeni yeni etrafını tarıyor ve tüm olanların sorumlusu olarak gördükleri "hain karanlığı" attıkları ışıldaklarla yaralamaya çalışıyordu.

Şimşek gibi vurup şimşek gibi içlerinden çıkmalı

Tepeden iyice uzaklaştıktan sonra bize yetişen Koçer arkadaş, grubu durdurup eylemin nasıl geçtiğini ve yaralı olup olmadığını sormuştu. Yaralı kimse yoktu. Fakat sadece ben kendi bombamın parçasıyla elimden hafif yaralanmıştım. Gerçi bu yara moralimi bozmuyordu. Çünkü düşmana beni yaralama zevkini tattırmamıştım. Yaram pansuman yapılırken diğer arkadaşlar da kaldırılan silahları inceliyorlardı. Üç silah kaldırıp hiç bir kayıp vermemek herkese büyük bir moral vermişti. Koçer arkadaş eylemin sonucu olarak alınan iki G3 ve bir A-4'ü görüp incelediğinde;

"Hiç çalışmamış, herhalde onlara çalıştıracak fırsatı vermediniz. İşte böyle vurup şimşek gibi de içlerinden çıkılmalı." diyerek herkesi kutlamıştı.

Pansuman karanlıkta yapılabileceği kadar yapılıp gündüze ertelendikten sonra noktada bizleri merakla bekleyen arkadaşları fazla bekletmemek üzere hızla yola koyulduk. Yürüyüşe başlamamızla birlikte ilk kez eyleme katılmış olan Emin yoldaş yanıma gelerek silahımı almak isteyince, ona silahımın bende kalmasının daha iyi olacağını ama isterse bir G3 taşıyabileceğini söyledim. Emin yoldaşın yüreğinden gözlerine ve oradan da yüzüne ve bütün vücuduna taşan sevinci gördüğümde ilk katıldığım eylem ve o günkü heyecan ve mutluluğum aklıma gelmişti. İlk eylemden sonra ben de çocukluk hayallerim ve hedeflerime yaklaşmanın mutluluğuyla aynı böyle sevinçliydim. Ve bugün de aynı duygular halen yüreğimden taşıyordu. Tüm bunları düşünürken nasıl geçtiğini anlamadığım yürüyüşün sonunda, noktaya ve arkadaşlara ulaşmıştık. Fakat o noktada kalmayıp Gabar'ın daha iç kısmına, derinliklerine geçmek üzere yola çıktık. Eylemin başarısıyla morali birkaç kat artan bölüğümüz yeniden yürüyüşe geçmişti. Yorgunluk o an için bizleri rahatsız etmiyor, bir şeylere cevap olabildiğini düşünmenin verdiği moral gücümüzü arttırıyordu. Yürüyüşümüz sonucunda sabah olmadan yeni noktamıza ulaşmıştık.

Düşmanın hareketini keşfetmek üzere çıkartılan grup, sabahleyin düşmanın halen oralarda olduğu haberini vermişti. Fakat bu durum fazla devam etmemiş, düşman aynı gün yenik bir şekilde geldiği yere, kendi sahasına dönmüştü. Kendi sahamızda yine galiptik. Agit'i bağrına basmış Gabar yine sözünü tutmuştu. Düşman, yine her sefer olduğu gibi bedelini ödeyerek geri gitmişti. Gabar'da her eylem Agit'in, Agitlerin ve Gabarlıların intikamı içindi. Her eylem onların özgürlük hayalleri için...

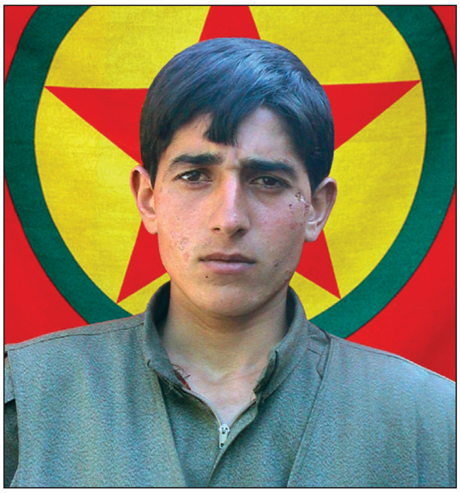
Adı, soyadı: **Şerwan Nevaf**
Kod adı: **Şerwan Dırbesiye**
Doğum yeri ve tarihi: **Dırbesiye 1973**
Şahadet tarihi: **20 Mart 2009**

Adı, soyadı: **Ayetullah Esen**
Kod adı: **Azad Gernas**
Doğum yeri ve tarihi: **Mardin 1979**
Şahadet tarihi: **5 Nisan 2009**
Hakkari/Şemdinli

Adı, soyadı: **Serkan Şitilay**
Kod adı: **Deniz Ulaş**
Doğum yeri ve tarihi: **Amed 1982**
Şahadet tarihi: **Nisan 2009 Şırnak/Besta**

Adı, soyadı: **Urfan Hüseyinzade**
Kod adı: **Çetin Zerdüşt**
Doğum yeri ve tarihi: **Xoy 1985**
Şahadet tarihi: **Nisan 2009 Şırnak/Besta**

Adı, soyadı: **Abdurrahman Aslan**
Kod adı: **Delil Agiri**
Doğum yeri ve tarihi: **Ağrı 1979**
Şahadet tarihi: **Nisan 2009 Şırnak/Besta**

Adı, soyadı: **Jehat Rotsas**
Kod adı: **Sason Rojhılat**
Doğum yeri ve tarihi: **Urmiye 1989**
Şahadet tarihi: **Nisan 2009 Şırnak/Besta**

Adı, soyadı: **Zekeriya İneç**
Kod adı: **Karker Cudi**
Doğum yeri ve tarihi: **Cizre**
Şahadet tarihi: **Nisan 2009 Şırnak/Besta**

Mahsum Karaoğlan

Mustafa Dağ

4 NİSAN 2009 Amara yürüyüşünde
Güneşe giden yolda ölümsüzleştiler

Musa Günay(Yılmaz)